

LES 1 - DE INNERLIJKE WERKELIJKHEID

Deze cursus houdt zich bezig met alle gebieden van het menselijk bestaan. Het belangrijkste voor een mens is eigenlijk zijn innerlijke. Daarom zullen wij de eerste lezingen besteden aan de innerlijke werkelijkheid.

In elke mens leeft een wereld die niet werkelijk buiten hem bestaat. Toch reageert hij op deze wereld als de enige werkelijkheid. Men is zich niet bewust van de invloeden die de buitenwereld op een mens kan uitoefenen. Er zijn zoveel van die dingen waar je eigenlijk niet naar kijkt of waar je niet op let. Dat gaat van de invloed die geuren op ons hebben tot onze voorkeur voor kleurigheid en zelfs een zekere gemakzucht waardoor we bepaalde gewoonten, ook denkgewoonten, plegen aan te nemen.

Het is duidelijk, wat in ons bestaat is datgene wat ons regeert. Om nu aan te geven op welke wijze en hoe dit innerlijk gezag functioneert, moeten we proberen het geheel, dit complex, allereerst eens te ontleden. Daarvoor zijn verschillende punten sommige daarvan heeft u ongetwijfeld al eens eerder horen behandelen

Genetische herinnering

In de cellen is een bepaald herinneringsvermogen opgeslagen dat mede bepalend is voor de kwaliteiten daarvan. In een zaad- of eicel bevinden zich zeer ingewikkelde moleculairstructuren (DNA waarin een groot gedeelte van de eigenschappen van de cellen worden vastgelegd, maar ook, en dat vergeet men vaak, het gedragspatroon van die cellen en een zekere herinnering, zij het dat die voor het bewustzijn meestal schimmig of vaag blijft. De dromen van een mens zullen heel sterk worden gedictieerd door die celgeheugens. Als uw voorvader ruzie heeft gehad dan krijgt u misschien een nachtmerrie waarin eigenlijk die ruzie weer naspeelt, nu met uzelf als hoofdfiguur en een onbestemde dreiging op de achtergrond.

Het geestelijke herinneringsvermogen

Zoals u weet wordt dit tijdens de groei van de vrucht bij een steeds intenser contact tussen de incarnerende entiteit en het lichaam voor een groot gedeelte overgebracht naar de hersenen. Een deel ervan komt terecht in de rechter hersenhelft, een deel ervan echter ook in de linker hersenhelft en wel speciaal in de centra voor beeld-, klank- en kleurherinnering.

Dan kennen we nog de frontale hersenlobben. Ook daarin worden bepaalde kwaliteiten vastgelegd. Dit zijn in feite gewoontepatronen die uit vroegere levens afkomstig zijn. Het zijn dus weer herinneringen, maar nu aan je eigen manier van werken, denken en leven.

Bij de geboorte is er altijd een trauma d.w.z. dat je een schok ondergaat. Een schok kan, zeker bij zo zwak vastgelegde herinneringen in groeiende hersenen, de directe toegankelijkheid verloren doen gaan. Maar er blijft een groot gedeelte ervan aanwezig.

Nu kunnen we van deze herinneringen het volgende zeggen. In de eerste plaats, de kwaliteiten en de vaardigheden, vooral die zijn vastgelegd in de frontale hersenlobben, hebben een zeer sterke invloed op de ontwikkeling van het bewegings- en gedragspatroon van het individu. In de tweede plaats, al datgene wat in de rechter hersenhelft is vastgelegd wordt als emotie ervaren en functioneert als een emotionele conditionering. Maar in deze conditionering zit tevens een mate van rationalisatievermogen. Je kunt dus steeds aan jezelf verklaren dat je terecht op een bepaalde manier denkt of voelt.

Datgene wat in de linker hersenhelft is terechtgekomen wordt praktisch volledig verdrongen naar het onderbewustzijn. Bepaalde hevig herbeleefde fragmenten zullen tijdens de incarnatie echter naar voren blijven springen. Wij zien bijvoorbeeld dat ze het fantasieleven van jonge kinderen heel sterk beïnvloeden. De een droomt altijd van landhuizen, de ander van zeerovers,

de derde van een bepaalde kunstvorm of misschien zelfs van een zekere lichamelijke overmacht.

Een ander niveau waarmee we te maken hebben is de wereld waarin we leven. Nu klinkt het voor u misschien wat vreemd, maar juist wanneer je heel erg jong bent, ben je eigenlijk voortdurend bezig om jezelf, en ook je wereld, te ontdekken. Dat gaat meestal tot 6 á 12 maanden na de geboorte.

In deze periode nemen we allerlei indrukken op die we niet rationeel kunnen verwerken. Ze worden deelherinneringen voor zover dat het redelijk beheerste deel van de hersenen betreft. Ze worden ook als extra emoties vastgelegd in de andere hersenhelften. Ook deze bepalen de voorkeuren, maar ook onze interpretaties. Dat laatste is erg belangrijk. Want als wij de factoren die tot nu toe zijn genoemd even samenvatten, dan wordt het duidelijk dat ik niet kijk naar datgene wat er nu is. Ik kijk naar datgene wat er nu is door de lens van wat ik stoffelijk ben geweest maar op de manier van een andere persoonlijkheid die ik geestelijk ben geweest. Daarbij ontstaan er zwarte vlekken (dus uitwissingen die weer worden bepaald door de jeugdherinnering).

Daarmede is, meen ik, in eerste beginsel al duidelijk gemaakt dat de innerlijke werkelijkheid van de mens eigenlijk een zeer complex geheel is waarbij bepaalde factoren worden versterkt, andere worden veranderd en zeker ook bepaalde factoren, die in de buitenwereld bestaan, worden uitgewist. Uw gehele herinneringsvermogen wordt echter opgebouwd op grond van uw ervaring met de buitenwereld. Als u een innerlijk leven heeft, dan zal zich dat rationeel en emotioneel wel degelijk afspelen volgens de normen die in u op dat moment heersen.

Conditionering door de omgeving

De omgeving leert u van alles aan, want u maakt deel uit van een gemeenschap en u moet uw gedrag aan die gemeenschap aanpassen. Dat is niets bijzonders. Dat zien we ook bij dieren. Een welp krijgt een zekere vrijheid tot het ogenblik dat hij zich zelfstandig met een roedel, een horde of een kudde gaat bewegen. Vanaf dat ogenblik krijgt het dier aanwijzingen zodat het de gezagsorde aanvaardt en daardoor de gewoonten van de kudde a.h.w. overneemt en in zekere zin de taal van de kudde gaat spreken. De taal van de kudde behoeft helemaal niet op de werkelijkheid gebaseerd te zijn, maar ze is er wel.

De jonge mens komt in een omgeving. Die omgeving begint hem onmiddellijk lastig te vallen met allerlei zaken. Vele daarvan zijn veronderstellingen, het zijn dus geen waarneembare feiten. Als het kind moet bidden 'Here, zegene deze spijzen', dan wordt de Here voor dat kind een figuur. Maar die figuur wordt niet bepaald door de predikers van het geloof. Ze wordt bepaald door de associaties, als vooromschreven, die in de innerlijke wereld aanwezig zijn. Het aangezicht van God wordt bepaald door de genetische, de geestelijke herinnering en eventueel de eerste ervaringen tijdens de eerste levensmaanden. Dat klinkt vreemd. Maar als u in de innerlijke wereld bezig bent, dan leeft u eigenlijk in een soort droom- en filosofiewereld.

In de gedachten is alles mogelijk, zegt men. Maar is dat waar? U bent geconditioneerd-, dat wil zeggen, dat u heeft geleerd sommige dingen zonder bewijs als waar of zeker te aanvaarden en andere dingen, ongeacht het bewijs, als onjuist te verwerpen. Dat zal in uw innerlijke wereld zeker een grote rol spelen. Het zal ook wel degelijk bepalend zijn voor uw reactie op de buitenwereld.

Als die conditionering alles zou zijn, dan waren wij er misschien al. Maar u heeft ook nog een eigen karakter. Nu kunnen we over karakter veel strijden. Karakters zijn natuurlijk voor een deel genetisch bepaald, voor een ander deel zijn ze door de omgeving bepaald. Maar een ding springt er dan altijd weer uit. Het karakter impliceert een eigen oriëntatie op de wereld buiten het "ik". Bijvoorbeeld; Men wil zich laten gelden. Men wil het liefst ongestoord blijven. Ik noem nu maar twee van vele mogelijkheden.

Als deze dingen aanwezig zijn, en ze zijn dominant, dus zeer sterk in het karakter aanwezig, dan zal niet alleen de ervaring naar buiten toe mede worden gedictéerd door deze onbewuste beweegredenen, maar dan zal het gehele beeld naar binnen toe daarop gebaseerd zijn. Bijvoorbeeld. Iemand is dominant in zijn neiging ten aanzien van de buitenwereld. Wat droomt zo iemand? Zo'n mens droomt, fantaseert en stelt zichzelf in het middelpunt als een grote macht als iemand die door de straten gaat en elk te snel rijdend voertuig aanwijst waarop het plotseling wordt verplaatst naar een plek ergens in het binnenland van Afrika waar men in het zand, als men nog rijden kan, kan rijden zo hard men wil. Het klinkt dwaas maar het is zo.

Of men stelt zich voor dat men een groot aantal betogers tegenover zich ziet en dat men dan die ene kreet weet waardoor ze plotseling allemaal met je meegaan en het hele conflict is opgelost. Misschien droom je ook wel eens dat je minister van financiën bent en als een alchemist erin slaagt om goud te maken. Over het algemeen is een minister van financiën iemand die probeert goud te maken uit het onbewustzijn van anderen ten aanzien van de eisen die feitelijk aan hen worden gesteld.

Dan hebben we nu voldoende factoren bijeengebracht om de eigenschappen van de innerlijke wereld te bepalen. Die eigenschappen worden echter ook vertaald in innerlijke beelden. Wat meer is, die beelden zijn voor ons zo werkelijk, dat we ons niet daaraan kunnen onttrekken. De beelden die in ons bestaan, beheersen in feite ons totale werkelijkheidsgevoel, zelfs als we wakker zijn.

Wanneer we slapen, worden we helemaal beheerst door dat onbewuste. Dan zijn onze dromen, onze belevingen eigenlijk niet veel anders dan een voortdurend opbouwen van een compensatie voor de buitenwereld die we met onze eigen karakteristiek niet voldoende aankunnen.

Het zal u duidelijk zijn dat een mens probeert met de beelden die in hem leven iets te doen. Men zegt bijvoorbeeld, ik wil ingaan tot God. Waarom? Als je eerlijk bent, dan zeg je; ik weet het eigenlijk niet goed, maar ik wil dat. Ik voel mij daartoe geroepen.

God is een beeld, een voorstelling. Het is nooit de werkelijkheid. Die voorstelling echter is voor jou een wezen (je eigen "ik"), maar nu ontdaan van alle beperkingen en voorzien van alle mogelijkheden en alle macht. De identificatie met de Godheid is dus nogal gemakkelijk. Alle eigenschappen die je bezit en waardoor je in feite wordt gedreven, worden ook eigenschappen van die God. Daarom is de ene God een God van liefde, de andere een toornige of wraakzuchtige God. Er zijn ook Goden bij die zich helemaal niets van de wereld aantrekken of Goden die je kunt omkopen, hetzij met schietgebedjes, met het offeren van een stier of een ram. Ik zeg dat erbij omdat Abraham ook zo geloofde.

De God is voor ons zo werkelijk dat, als we ons voortdurend daarin verdiepen, die God tot ons gaat spreken. Wij kunnen dan niet zeggen dat die God werkelijk praat, maar er komen beelden, er komen zekerheden in ons op. En omdat wij ze toeschrijven aan een bron die hoog is, omdat we zélf emotioneel verbonden zijn aan hetgeen in ons als boodschap doorkomt, zijn wij eenvoudig niet in staat om ons daaraan te onttrekken. Er is een God in ons die ons regeert, die ons gedrag naar buiten toe bepaalt, maar gelijktijdig ook beslissend is voor ons schuldbesef, voor ons gevoel van bevrijding, van verlossing, het vrij worden van de krachten die wij normalerwijze allemaal in ons dragen en die op aarde verkeerd paranormaal worden genoemd. Je zou eerder kunnen zeggen, wie geen paranormale eigenschappen heeft, is gezien de totale historie van de mensheid een tikje abnormaal.

Wat is dus voor ons die God? Wat is voor ons die wereld, die denkwijze, die denkbeelden, die idealen? Dat zijn voor ons eigenlijk de wetten die wij scheppen om ons ten aanzien van onszelf betekenis te geven. Zelfs degene die zich verdoemd gevoelt, geeft daardoor aan zijn wezen een betekenis. Dat wordt over het hoofd gezien.

Als ik zoek naar mijn eigen perfecte vorm, dan zoek ik niet naar de perfecte vorm die ik kan bezitten, dan kun je beter op dieet gaan. Neen, ik zoek juist naar de vorm die beantwoordt aan hetgeen er aan totale eigenschappen in mij is gelegen. Mijn ware vorm is een persoonlijke

interpretatie. Zeker, naar buiten toe kun je erover spreken alsof het een abstractie zou zijn. Maar als je probeert je ermee te confronteren, dan is het een definitieve voorstelling.

De innerlijke werkelijkheid bestaat uit definitieve beelden die zich voortdurend manifesteren in andere samenstellingen en waarin nooit vaste grenzen zijn te constateren. Wij zoeken ook in ons naar de waarheid. Maar waarom? Niet omdat wij naar de waarheid zoeken, zo vreemd het ook moge klinken. Wij zoeken naar de formulering, de uitdrukking waardoor wij onszelf kunnen omschrijven op een manier die wij zelf nog net kunnen aanvaarden.

Je eigen karakteristiek is bepaald. Een masochist zegt heel gauw, ik ben een grote zondaar. Ik moet naar de hel. Een ander zegt, ik ben de enig rechtvaardige. Ik mag alle anderen dwingen om in te gaan. Dan zegt men in beide gevallen, dat zijn grote gelovigen. Maar waarin geloven zij? Zij geloven in zichzelf.

Als je bezig bent met God, dan blijft het altijd iets vaags, iets abstracts. Maar er zijn andere zekerheden. De zekerheid bijvoorbeeld dat ik een democraat ben en een waar socialist. Dat zijn namelijk twee dingen die niet kunnen bestaan. Een waar democraat zou iemand zijn die acht op de mening van anderen, maar dan heeft hij geen leven meer. Een waar socialist is iemand die voortdurend strijd voor anderen en alles deelt met anderen en daardoor zelf niets overhoudt, want de anderen zijn geen socialisten. Maar waarom denk je dat dan? Heel eenvoudig. Je zoekt naar een fraaie formulering die voor jou een voldoende omschrijving geeft om alles wat je innerlijk beseft te zijn, te rechtvaardigen. Dat is iets wat we steeds weer tegenkomen. Datgene wat we werkelijk zijn rechtvaardigen wij door formuleringen die we schijnen te ontlenen aan de wereld, maar die we parafraseren totdat ze bij ons passen.

Dan komen we vanzelf op het terrein van de innerlijke wereld waarvan een groot gedeelte wordt verworpen. De mensen proberen heel veel dingen die in hen leven, opzij te schuiven, alsof ze daarvoor bang zouden zijn.

Een droom en ook een fantasiegemiddelde van ongeveer 1 op 5 heeft zoals u weet bij de stofmens seksuele betekenissen of associaties. De seksualiteit wordt gewoonlijk ontkend. Waarom? Omdat men haar ziet als een punt van zwakte, niet als een normaal deel van het bestaan. Men verbindt er beperkingen aan. En als men neigingen heeft die nog afwijken van dat wat door de gemeenschap nog wordt erkend, dan voelt men zich eigenlijk daardoor toch schuldig. Misschien zal men zelfs nog proberen zich te verdedigen door agressief op te treden tegen de buitenwereld.

Hetzelfde is het met begrippen als eerlijkheid. Geen enkele mens is, als je diep in hem kijkt, eerlijk. Hij wil natuurlijk wel de dingen doen zoals ze naar buiten behoren te zijn, maar innerlijk droomt hij ervan dat hij in staat is om het lot te dwingen. Dat hij kan uitmaken door wie hij wel of niet zal worden gekozen en voor welke functie. Dat hij kan uitmaken dat op het lot dat hij koopt de honderdduizend zal vallen. Dat hij kan uitmaken dat iedereen eerbied voor hem heeft, dat hij een hogere rang krijgt.

Die dromen zijn wederom niets anders dan pogingen om dat complexe geheel dat je bent op de een of andere manier zo te vormen dat je nog net de buitenwereld en de werkelijkheid een beetje daaraan kunt aanpassen.

Als er iets is dat een mens niet kan verdragen, dan is het de wereld die buiten hem bestaat. De naakte werkelijkheid daarvan gaat hem te ver. Hij kan niet aanvaarden dat mensen over het algemeen meer worden gedreven door de drang tot zelfbehoud dan door edele gevoelens. Dat hun heldendom over het algemeen meer domheid is of onvermogen om te erkennen waar hun beperkingen liggen, dan feitelijke moed. Hij kan niet begrijpen dat zijn wilskracht naar buiten toe eigenlijk niet veel te maken heeft met werkelijke innerlijke kracht, dat het eerder een stoffelijke kwaliteit of eigenschap is waardoor hij geneigd is om langer in een bepaalde richting door te lopen dan een ander.

Dat is natuurlijk niet leuk, als je dat zo zegt. Daarom kijk je er ook niet naar. Daarom bouw je een beeld van jezelf. Van je wereld bouw je jezelf een werkelijkheid. Zo een werkelijkheid heeft dan ook invloed op je. Zodra ik iets als buiten mij bestaand veronderstel, zelfs als het er

niet is, heeft het ook stoffelijk gezien invloed op mijn emoties. Ik ben bang voor een spook dat er helemaal niet is, maar ik loop wel te klappertanden en ik heb kippenvel. Als ik een hartzwakke heb, dan heb ik kans dat deze mij tot spook maakt voor de beleving ten einde is.

Stel u dan eens voor hoe het is, als u allerlei dingen droomt. Die wekken ook emoties op. Die wekken ook allerlei reacties op. Als u zich heel sterk vereenzelvigd met het lijden van een ander, dan is de kans groot dat het lichaam denkt dat het ook lijdt. Denk maar aan al die mensen die stigmata hebben vertoond in de loop der tijden. Mensen voor wie de innerlijke werkelijkheid de eredienst was, de vrome verering van Jezus, maar waar de innerlijke wereld in feite zei, jij bent Jezus.

Dan werd de hele geschiedenis die ze van buiten hadden geleerd, herhaald en herhaald, aangevuld met vroegere ervaringen uit andere levens. Aangevuld misschien met genetische herinneringen aan wreedheden. En dat alles bij elkaar drukt zich dan zo uit dat er zelfs stigmata, bloedende wonden, ontstaan. Dan zegt men, dat zijn de wonden van de Here Jezus. Ja, dat zijn de wonden die men zich daarbij voorstelt, ongetwijfeld.

Dus is die innerlijke werkelijkheid veel machtiger dan men denkt. Dan is de innerlijke werkelijkheid niet alleen maar een droomwereld zonder meer. Dan is het een concrete wereld waarin wij vertoeven. Een wereld die wij weliswaar zelf voortbrengen, maar die ons gelijktijdig domineert, die ons met haar angsten bestookt, met haar verrukkingen verzadigt, die ons steeds weer belast met schuldgevoelens of ons het gevoel geeft dat wij nu eindelijk ontwaakt zijn tot het grote Licht. Achter al die dingen ligt natuurlijk een innerlijke werkelijkheid waarin we al die grenzen een ogenblik vergeten.

Als je de beelden, die in de innerlijke wereld zijn ontstaan, voor een ogenblik vergeet (terzijde, stellen kun je ze niet, maar je kunt ze voor een moment vergeten), dan kom je pas tot rust. Dan is er geen sprake meer van een uiterlijke en een innerlijke werkelijkheid. Dan is er alleen nog maar sprake van een wereld waarin je opgaat, waarin je de oerkracht voelt die in je bestaat.

Bestaat die oerkracht? Wij nemen het aan. Maar in wezen is ze even onbewijsbaar als de "Big Bang" voor het ontstaan van melkwegstelsels. Ja, van de gehele kosmos. Het zijn stellingen.

In die stellingen vinden wij dan in ieder geval een rust en een vrede, een toestand van niet-zijn die zo ontstellend intens is dat ze in ons blijft hangen. In ons innerlijk leven voortdurend, als een spinnenweb van heimwee, bij elke associatie ons opnieuw wijst op deze innerlijke mogelijkheid. Als wij die innerlijke mogelijkheid soms bereiken, dan zijn we niet alleen maar geestelijk verlicht, dan is het lichaam plotseling als verjongd, het is energiever, meer ontspannen, sterker.

Dan kun je zeggen, is dat dan allemaal zo belangrijk? In de mens schuilen toch zoveel geestelijke voertuigen. Zeker. Je kunt ook zeggen; De mens is als een ui. De een na de ander zitten de rokken over elkaar heen, als je eraan komt, barst je onwillekeurig in tranen uit. Maar hebben we te maken met al die verschillende lagen? Wel neen. In het innerlijk bewustzijn hebben ze misschien wel een zekere invloed gehad, maar die invloed is t.a.v. de stof één geheel. Je kunt niet zeggen, dit komt van mijn "hoog lichtende ik", dat komt van mijn "Zomerland ik" en dat komt van mijn "astrale ik".

Dit is nu precies hetzelfde als je een druppel water neemt, je vinger er heel voorzichtig in doopt en zegt, dit komt uit de zee, dat komt uit de Rijn en dat komt uit de Lek. Dat is onzin. We kunnen de totale stroom, die tezamen geestelijke conditionering en ook wel geestelijk contact geeft, niet onderscheiden in voertuigen of werkingen. Het is een geheel. En als geheel domineert ze mee in onze innerlijke wereld. Als geheel bepaalt ze ons. Laten we dan alstublieft niet gaan zeggen dat we dit allemaal moeten onderscheiden in verschillende waarden en voertuigen. Laten we die innerlijke werkelijkheid dan maar eens als een geheel nemen, dat misschien verandert, wanneer wij van wereld veranderen, maar een geheel.

Laten we ons realiseren dat Zomerland eigenlijk ook zo'n soort droom is, een innerlijke wereld die naar buiten wordt gestulpt totdat ze de werkelijkheid is waarin je met anderen contact

hebt. Dat al die andere sferen in wezen precies hetzelfde zijn, werkelijkheden. Werkelijkheden waarin je misschien eeuwen kunt bestaan, waarin je met anderen kunt spreken en waarin je toch voortdurend verbonden blijft met de grondeigenschappen van je wezen, je kwaliteiten.

Nu heb ik hiermee, meen ik, al een tamelijk omvattend beeld van de innerlijke werkelijkheid opgebouwd. Het zal u duidelijk zijn, dat die innerlijke werkelijkheid voor ons ook heel grote voordelen en beperkingen kan inhouden.

Als ik in mijzelf kan geloven, of ik dit nu toeschrijf aan God, aan een demon, aan mijn eigen talent of iets anders, zo kan ik de grenzen van mijn waarnemen verschuiven. De mensen zeggen dan dat je paranormaal ontwikkeld bent, want je kunt een stukje in de toekomst zien. Je kunt aanvoelen wat er in een ander leeft. Je kunt krachten openbaren waardoor een ander geneest enz. Maar eigenlijk is dat alleen omdat de grens, die in de innerlijke wereld bestaat en die zegt, dit kan niet, dit behoort niet tot mij, weg valt. Als die is weggevallen, dan is daar de mogelijkheid, want die mogelijkheden bezit iedereen.

Laten we ons dan ook realiseren, dat zal een volgende keer ongetwijfeld mede ter sprake komen, dat we die innerlijke wereld niet zelf kunnen veranderen. Wij denken het wel. Zeker, wij kunnen selecteren uit de vele gegevens en daaruit voor onszelf een dagdroom samenstellen. Als wij dat dan intens genoeg doen, is het tijdelijk een werkelijkheid voor ons. Maar wij kunnen er niets aan toevoegen, we kunnen er niets van wegnemen.

Onze innerlijke wereld is het geheel van onze herinneringen, onze conditionering en onze mogelijkheden. Als we proberen om verder te gaan dan dat, dan komen we met onszelf in strijd. Als we proberen onze God los te maken van de kracht die in ons woont, dan scheppen we gelijktijdig een God die voor ons arbiter wordt, een soort rechter. Een God waaraan we ons voortdurend moeten verantwoorden. Die verantwoording is dan niet gebaseerd op feiten maar op emoties. Wij gaan dan onze eigen onevenwichtigheden met bijzondere nadruk etaleren, omdat het beeld van God, dat wij ons hebben geschapen, voor ons het perfecte evenwicht is. Gespletenheden in feite.

Als je de dingen in twee partijen splitst, ach, zolang je het overzicht daarover behoudt is er niets aan de hand. Als er een tennisset wordt gespeeld en je bent de scheidsrechter, dan zie je wat er gebeurt. Je overziet de mogelijkheden van twee spelers of van twee dubbels en voor de rest is er niets aan de hand. Op het ogenblik echter, dat je jezelf losmaakt van deze waarnemingspositie in je innerlijke wereld en een van de spelers wordt, heb je opeens een tegenstander. De God die je in jezelf scheidt, zo goed als de duivel die je in jezelf scheidt, een tegenstander van de werkelijkheid die jij bent. Daardoor ontstaan al die conflicten, al die moeilijkheden, die grenzen. Realiseer je dit gewoon.

Er is geen punt dat u alleen maar moet aanvaarden als geloof. U moet het overwegen. Het wonderlijke is, dat u heel vaak aanvoelt dat iets juist is, terwijl het redelijk gezien onjuist is. Waarom? Omdat uw innerlijke juistheid emotioneel wordt uitgedrukt. Maar als u innerlijk de juistheid ervaart, ook als het emotie is en de rede dat schijnbaar kan ontmaskeren, dan moet er een samenhang zijn tussen uw persoonlijkheid en datgene wat u probeert zuiver rationeel te ontleden en eventueel te verwerpen.

Als u een reden nodig heeft om iets te doen, dan zien we precies hetzelfde aspect. In de innerlijke wereld ervaren we het niet als normaal, als natuurlijk om welke reden dan ook. Dat kan de conditionering zijn, dat kunnen voorgaande ervaringen zijn. Nu overtuigen wij ons dat het toch goed is. Daarmee scheppen we weer strijdigheden in onszelf. Onze innerlijke wereld is een perfectie die hemels lijkt op het ogenblik, dat de tegenstellingen voor ons niet tellen, dat wij, ons bevindend in het middelpunt van onze werkelijkheidswereld, diep in dat "ik" alle zijden kunnen zien als eenvoudige functies van dat "ik". Wanneer wij partij gaan kiezen en iets anders, wat dan ook, in het midden stellen als beoordelaar, dan nemen wij een beperkt deel van ons wezen en spelen dat uit tegen al de dingen die we zijn en dan komen we innerlijk in moeilijkheden..

Natuurlijk, onze relatie met de buitenwereld zal harmonischer zijn naarmate onze innerlijke werkelijkheid meer harmonie bevat. Aan de andere kant is het natuurlijk weer zo, naarmate wij in de innerlijke wereld minder harmonisch zijn, zullen wij ons meer moeite geven om toch harmonisch te zijn naar buiten toe. Dat is heel zonderling. Er is een vastliggende relatie tussen onze innerlijke werkelijkheid en onze hele visie op de wereld om ons heen, op alle mensen, op alle dingen. Ons gevoel voor schoonheid, onze erkenning van harmonieën en disharmonieën in de wereld om ons heen is gebaseerd op datgene wat er in ons bestaat.

De innerlijke werkelijkheid is de moeder van het ervaren. Daarom moeten wij de innerlijke werkelijkheid durven beseffen voor wat ze is. Wij moeten beseffen dat de goden, die wij in ons hebben geschapen, geen werkelijke goden zijn, maar beelden van onze herinneringen waarvan wij een soort beeldhouwwerk hebben opgericht, een kracht die nooit bepalend kan zijn voor onze wereld. Als wij deze kracht wegnemen, dan krijgen wij al meer overzicht.

Wij moeten beseffen dat in onze innerlijke wereld heel veel emoties zijn die in wezen onzuiver zijn, die niets te maken hebben met enige werkelijkheid buiten ons, die ook niets te maken hebben met de structuur of de eigenschappen van onze persoonlijkheid, maar die alleen de uitdrukking zijn van de tegenstellingen die we niet kunnen oplossen.

Een tegenstelling kun je innerlijk alleen oplossen door versmelting. Als wij beseffen hoe alle dingen tezamen ons "ik" vormen, al die herinneringen, al die emoties, al die bewuste en onbewuste impulsen, dan komt er een ogenblik dat we kunnen zeggen, mijn innerlijke werkelijkheid is voor mij het middel om mijn uiterlijke werkelijkheid te begrijpen. Zolang we echter niet komen tot die eenheid, zal de innerlijke werkelijkheid de macht zijn die ons belet de werkelijkheid buiten ons te beseffen.

Ik hoop dat we met dit begin misschien ook hebben duidelijk gemaakt waar we naartoe willen. Want uw innerlijke werkelijkheid (we zullen daarover nog meer moeten spreken) omvat natuurlijk nog heel wat meer aspecten dan die welke wij vandaag in verband met uw menselijk bestaan hebben behandeld.

Als wij ons realiseren dat bijvoorbeeld ruimte en tijd voor een groot gedeelte worden bepaald door ons bewustzijn, dan zullen wij ons ook realiseren dat het innerlijke bewustzijn een heel grote rol kan spelen in het al dan niet beheersen van de aspecten daarvan. Voor vandaag meen ik u voldoende stof voor overweging te hebben gegeven. Ik hoop, dat uw belangstelling voldoende gewekt is om ook de verdere lezingen binnen dit kader met bijzondere intensiteit te blijven volgen.

❖ *Waarom en in welke fase van de overgang verdwijnt de herinnering aan leven in een geestelijke sfeer wanneer een geest incarneert?*

Op het ogenblik dat hij wordt geconfronteerd met zijn eigen lichamelijkeheid en zijn noodzaak die lichamelijkeheid in stand te houden in een wereld die op dat moment nog onbekend en chaotisch is.

❖ *Is het dus noodzakelijk dat hij het verleden vergeet?*

Over die noodzaak is reeds veel gezegd. Ik geloof wel, dat het voordelen heeft, zeker als het gaat om vroegere incarnaties in de stof. Of het een noodzaak is, kan ik niet met zekerheid zeggen. Ik kan alleen zeggen, dat het een feit is dat tot nu toe bij zoveel tienduizend miljoenen mensen, zelfs van uw eigen soort, zich steeds weer manifesteert en dat de enkele uitzondering daarop een bijzonder grote uitzondering is en daardoor tevens een mens wordt die niet past binnen de gemeenschap van de mensen, ook als hij later misschien als leider daarvan wordt erkend.

❖ *Is het van belang om alle delen van je onderbewustzijn tot bewustzijn te brengen en daardoor een bepaald evenwicht te kunnen scheppen?*

Dit is meer psychologisch gezien noodzakelijk dan wenselijk. Wanneer de innerlijke wereld in harmonie is, zijn de verdrongen feiten niet meer verdrongen. Ze zijn gewoon vervaagde herinneringen die alleen daar naar voren komen waar ze noodzakelijk zijn om de wereld buiten

je op enigerlei wijze te definiëren. Ze zijn niet meer bronnen van emoties die niet beseft en toch niet onderdrukt kunnen worden.

WAAR OF NIET WAAR?

De wereld wordt geregeerd door wijze, bezadigde mensen. Waar of niet waar? Wij allen streven slechts naar het goede. Waar of niet waar? Vul uw eigen antwoorden maar in.

Het klinkt misschien een beetje gek, als we zo over de werkelijkheid beginnen te praten, maar toch. Wat is de werkelijkheid om ons heen? De werkelijkheid om ons heen is in feite een vertekening van al hetgeen wij menselijk als ideaal beschouwen.

Zij zeggen bijvoorbeeld, strijd is onmenselijk. Maar zouden de mensen zonder strijd ooit geëvolueerd zijn van apen tot mensen die elkaar na-apen? Wij moeten ons goed realiseren, al die dingen waarmee wij bezig zijn, zijn zozeer afhankelijk van de manier waarop wij het zelf zien dat het eigenlijk niet eens mogelijk is te zeggen wat werkelijkheid is of wat het betekent.

Zeker, werkelijkheid is iets als het bij herhaling proefondervindelijk juist en controleerbaar is. Maar dan is het nog de vraag wie controleert dat en met welke proeven? Want er zijn zoveel dingen waarvan je je kunt afvragen wat het eigenlijk betekent. Neem nu de vraag, wie is nu het sterkst bewapend? De Amerikanen maken duidelijk dat het de Russen zijn. De Russen op hun beurt maken duidelijk dat het de Amerikanen zijn. Mogen wij misschien aannemen dat ze geen van tweeën durven? Maar dat kan niet, want dat is bondgenootschappelijk onjuist.

En daar zitten we met de grote moeilijkheid. Wij weten niet eens wat de feiten zijn. En waarom weten wij het niet? Wij weten niet wat de feiten zijn, wat de werkelijkheid is, omdat we niet weten wat waar is en wat niet waar is. Want wij moeten voor een groot gedeelte dan toch maar vertrouwen op degenen die zeggen dat zij het weten. Als we zien hoeveel dingen anderen zeggen te weten waarvan wij kunnen weten dat zij ze nooit zullen weten, dan is het eigenlijk een kwestie van elimineren. Steeds meer wegstrepen van al datgene wat niet waar hoeft te zijn.

Dat betekent dat de uitspraak van een politicus niet waar hoeft te zijn. De uitspraak van een theoloog waarschijnlijk niet waar is. Dat betekent dat de uitspraak van menig geleerde ten hoogste voor een deel waarheid bevat en nooit een totale. Dat betekent dat onze werkelijkheid anders is dan ze ons wordt voorgesteld. Maar als ik mij de werkelijkheid anders voorstel dan ze is hoe kan ik dan nog leven met de werkelijkheid? Ik heb eens een heel mooi verhaal gelezen.

Iemand was blind. Hij trouwde een mooie vrouw, althans dat dacht hij, want hij hoorde haar stem. Toen hij het gezicht terugkreeg en zijn oog op haar liet vallen, vielen hem de ogen bijna uit het hoofd. Want ziet, wat hij als gevuldheid had beschouwd, was overvloedig. Datgene wat hij als schoonheid had aangenomen, bleek in het geheel niet aanwezig te zijn. Hij zei tegen zichzelf, wat is ze lelijk. Maar toen hij besepte wat ze allemaal voor hem had gedaan, zei hij, nee, ze is mooi.

Dat was nog mooi van hem om dat mooi te vinden, maar ze was en ze bleef lelijk, want dat was de werkelijkheid. Alleen, in de werkelijkheid komen de dingen er niet altijd zo op aan als je denkt. En dat is nu weer iets waar de mensen eigenlijk bang voor zijn.

Kijk, als je zegt één en één is twee, dan is dat duidelijk. Daar is het hele huwelijk op gebaseerd, één en één is twee. Maar als het een beetje tegenvalt, kun je doortellen tot 29. Dat zijn punten waarbij we ons gaan afvragen, moeten wij hier overschakelen op het geloof, het is een zegen Gods, of moeten we overschakelen op zuiver menselijkheid, het is een te zware belasting, of is het een kwestie voor sociale beschouwingen, wij moeten in dit geval dit gezin in het bijzonder bijstaan? Geef maar een fokpremie. Al die dingen bij elkaar, wij weten niet wat de werkelijkheid is.

Wat is de werkelijkheid? De werkelijkheid is een mens wordt geboren in een wereld die hij niet kent. Hij meent dat hij die wereld leert kennen, veronderstelt dat hij weet wie hij is en voordat hij beseft hoe fout hij het heeft, gaat hij meestal al dood.

Dan kunt u zeggen, wij zijn misschien allen niet even goed, maar er zijn veel goede mensen. Daar heb ik ook een antwoord op. In werkelijkheid ben je goed, als je voor een ander probeert meer te betekenen dan redelijk van je kan worden verwacht. En dan gaat het er niet om, of de ander dat beseft. Het gaat er alleen om of je het probeert. Goed ben je op het ogenblik, dat je met datgene wat je beseft ten aanzien van werkelijkheid en eigen wezen, voor anderen steeds meer probeert te zijn zonder die anderen in hun eigen ontwikkeling overigens af te remmen.

Dat is natuurlijk wel waar of is het misschien niet waar? Menselijk gezien schijnt het niet waar te zijn, want de meeste mensen redeneren, ik moet anderen helpen door hen te maken tot mijn beeld en gelijkenis. En dat kan soms wel een beetje pijnlijk aankomen.

Als je van een neger bij wijze van spreken een blanke maakt, dan is hij geen van tweeën. Hij kan misschien innerlijk de blanke beschaving hebben aanvaard, maar uiterlijk blijft hij iemand anders. Je kunt tegen een gelovige zeggen dat hij heiden moet worden. Maar als hij heiden is, dan zoekt hij toch weer een afgod omdat hij zonder een God niet kan bestaan.

Je kunt een ander eenvoudig niet aanpassen aan datgene wat je zelf bent. En dat betekent ook, dat je je eigen waarden en normen nooit een ander kunt opleggen. Toch durf ik zeggen, het hele streven in de wereld, vooral bij de machtigen, is steeds gebaseerd op het aan elkaar gelijk doen worden van alle anderen. Waar of niet waar?

Het is natuurlijk jammer, maar men is er nog steeds niet in geslaagd om in plaats van zaken als K.I. over te gaan tot robotgeboorten, dan kun je meteen het din-nummer in de bodem stempelen. Men zou toch wel graag willen dat de mensen het zoveel mogelijk met elkaar eens zouden zijn. Het met elkaar eens zijn, kun je in de stoffelijke werkelijkheid alleen als je je innerlijke werkelijkheid verloochend, want je komt allemaal uit een verschillende ontwikkeling.

Nu is het natuurlijk de vraag of iemand ontwikkeld is. Ik geloof trouwens, dat de meeste mensen een ander pas als ontwikkeld beschouwen, indien datgene wat zij menen te kennen, in het bewustzijn van de ander is gefixeerd.

Wat is dan de zin van de werkelijkheid? Laten we ons dat eens afvragen? Dan hebben we de werkelijkheid buiten het "ik". De werkelijkheid buiten het "ik" is een angstdroom die we soms onderbreken om onszelf terug te vinden in een innerlijke werkelijkheid die we even geuit menen te zien zonder dat het zeker is of een ander dat ook zo beseft. Daar zit je dan. Ik weet trouwens niet waarom de mensen dat altijd in de conservatieve sfeer zoeken. Zij zeggen, je zit in de puree. Ik voor mij zou zeggen; prak maar liever in de nieuwe aardappels dat is minder gelijk maar het is minder plakkerig. Realiseer u even, waarom zitten wij zo vaak in de ellende?

Misschien wel omdat we de moed niet hebben om de feiten onder ogen te zien. Zelfs de feiten, die we kunnen kennen, willen we niet kennen. Datgene wat we moeten beseffen, en wat ons steeds weer door de werkelijkheid buiten ons als een feit wordt bewezen, ontkennen we prompt.

Wij durven eenvoudig het leven niet aan zonder de illusie. Maar een mens die zich illusies maakt, moet beseffen dat hij de werkelijkheid opzij schuift.

Dan zeggen ook veel mensen, maar als je geen ideaal meer hebt, dan ben je helemaal niets meer in het leven. Daar hebben ze dan groot gelijk in. Het ideaal is datgene waarop je jezelf verheft, omdat je zonder dat geen betekenis hebt. Dat klinkt erg hatelijk. Besef echter wel even dat iemand, die zich innerlijk ontplooit zoals hij is en naar buiten toe reageert op de werkelijkheid zoals die is, het enige bezit waarvoor een mens respect moet hebben, namelijk wijsheid. Want wijsheid is niets anders dan het zien van de werkelijkheid en het in staat zijn deze te interpreteren volgens een werkelijkheid die in de waarnemer leeft.

Dan zijn er mensen die zeggen, dan moet je wel je mond houden anders heb je geen leven. En dan vraag ik mij toch wel eens af, of je dat eigenlijk wel hebt? Want de conclusies waartoe ik

ben gekomen ten aanzien van uw huidige ontwikkelingen op aarde (misschien heb ik het fout) zijn de volgende;

In deze wereld worden steeds meer voorschriften gemaakt, die niets uithalen, om dingen te regelen waaraan niemand zich stoort, terwijl men gelijktijdig een steeds grotere ontregeling in de menselijkheid van de mens tot stand brengt.

Men belast voortdurend meer dingen om door de belastingen anderen meer te kunnen geven, maar de kosten van dat geven zijn zo hoog dat de belastingen te laag zijn.

Voortdurend is men bezig om de wereld te bevrijden. Degenen die daarover nadenken zouden moeten beginnen om de wereld van zichzelf te bevrijden, want daarmee zouden ze een groot gevaar en een groot nadeel voor de mensheid uit de weg hebben geruimd.

Is dit allemaal waar of is het niet waar? Zoekt u het maar zelf uit. En als u toch zo druk bezig bent, vraag u eens af, als u zich bezighoudt met allerlei systemen, met allerlei geloof, is dat buiten u waar of niet waar? Als u zegt dat God aan uw kant staat, doet Hij dan ook wat? Als Hij niets doet, waarom zegt u dat dan? Als u zegt dat u weet hoe het leven het best geleid kan worden en u krijgt steeds weer ongelijk, waarom zegt u dan dat uw theorie wel juist is, maar dat de mensen verkeerd reageren? Is degene die denkt dat hij weet hoe een ander in werkelijkheid moet leven een dwaas, een waanzinnige of iemand die geen werkelijkheid maar macht zoekt? Is een van deze drie stellingen nu waar of niet waar? Geeft u zelf maar het antwoord daarop.

Werkelijkheid, vrienden, is iets waarmee we altijd weer worden geconfronteerd, maar dat we niet willen aanvaarden zoals het is. Wij klagen voortdurend dat dit onrecht ons wordt aangedaan zonder ons te realiseren dat we daarmee alleen maar beantwoorden aan een norm, die in de werkelijkheid altijd en voor iedereen schijnt te bestaan.

Wij beklagen ons altijd dat we niet krijgen wat ons toekomt. Als wij ons realiseren waar het op aan komt, dan blijkt dat de hele wereld uitgaat van het standpunt dat iedereen misschien recht op werk heeft, maar zeker niet op inkomen, laat staan op de winsten van een week. Dan kun je wel zeggen dat het anders is, maar is dat wel juist?

Je kunt natuurlijk zeggen dat de hele wereld de laatste tijd veel teveel in de olie is geweest en dat ze nu eindelijk nuchterder moet worden. Maar als de ontzuivering zo kostbaar is, kun je dan niet beter in de olie blijven? Of om het anders te zeggen, is een energieprobleem een concreet probleem? Bestaat het in de werkelijkheid zoals men dat zegt of is het misschien anders? Wat denkt u daarvan? Is die stelling juist of onjuist?

Wat denkt u van uw eigen zondigheid? Want geloof mij, u zit hier als zondaren. Weliswaar op een stoel en niet op het zondagsbankje, maar toch. U kunt zo dadelijk weer zeggen dat u gezeten heeft, al is het maar voor een uurtje. Bent u nu werkelijk een zondaar(es) of niet? Zo ja, waarom denkt u dat? Zo neen, waarom ontkent u dat? Om de doodeenvoudige reden dat zonde iets is wat niet door de Schepper, maar door de mensen wordt vastgesteld.

Ik denk dat God de mens het paradijs heeft toegedacht, als hij het al geschapen heeft. Ik weet niet precies of het allemaal zo is gebeurd. Maar als dat waar zou zijn, waarom zou God de mens het paradijs hebben ontnomen? Zou de mens dat zelf niet hebben gedaan? Een mens is een wezen dat niet in een paradijs kan bestaan. Wist u dat?

De werkelijkheid is deze. De mens die genoeg heeft, heeft geen zin meer om te leven. De mens, die volgens anderen genoeg heeft, vindt zelf dat hij tekort komt. Dit betekent, dat hij nooit vrede kan hebben met het paradijs, een perfecte harmonie zonder meer. Want in zich heeft hij die harmonie niet, heeft hij het juiste besef niet. Dientengevolge kan hij een paradijselijke werkelijkheid buiten hem niet eens verwerken en zal hij proberen haar zo snel mogelijk te veranderen in iets dat hij een wereld in ontwikkeling noemt, maar eigenlijk bewijst hoezeer hij geestelijk onderontwikkeld is.

Een cursus als deze zou u dus kunnen beschouwen als een geestelijke poging om iets te doen voor onderontwikkelde gebieden. Nu weet ik wel, dat dat allemaal niet zo prettig overkomt.

Want, zo roept men uit, waarom moet de geest nu steeds maar blijven hakken op de mensen op aarde? Wel, lieve mensen, als wij het niet zouden doen, dan zouden jullie gehakt van elkaar maken.

Weet u hoeveel zorg de geest steeds moet besteden aan het voorkomen van wat men "het ergste" noemt? Hoe wij voortdurend bezig zijn om de mensen een klein beetje af te remmen, zodat ze niet zichzelf en hun hele wereld zonder meer te gronde richten. En als we dat moeten doen, als we worden geconfronteerd met de manier waarop mensen altijd weer denken alsof ze een bepaalde Franse koning zouden zijn "après nous le déluge", dan denk ik, zijn jullie nog wel mensen?

Is het werkelijk menselijk om anderen hun gemoedsrust te ontnemen alleen maar om je eigen gelijk te laten overheersen? Waar of niet waar?

Is het werkelijk menselijk om risico's te lopen met de veiligheid en de mogelijkheid van bestaan van vele geslachten na u, alleen maar omdat u houdt van economische groei? Juist of onjuist?

Is het redelijk om geestelijk te leven en je steeds vast te houden aan dat wat anderen zeggen zonder zelf te denken? Juist of onjuist? De werkelijkheid is volgens mij deze. Een mens is een wezen dat wel degelijk een bepaalde eenzijdigheid kent, daaraan is niet te ontkomen. Maar in en met die eenzijdigheid kan de mens proberen zijn wereld te aanvaarden zoals ze is, kan hij trachten zichzelf te aanvaarden zoals hij/zij zelf is. Als hij dit probeert te doen, komt hij tot een groter besef van de werkelijkheid en een grotere wezenlijke mogelijkheid.

Op het ogenblik, dat hij de werkelijkheid - al is het maar ten dele - probeert te verwerpen, als hij zichzelf bedriegt omtrent zichzelf, dan scheidt hij feitelijk een wereld die hem aldoor confronteert met onverwachte botsingen.

Een mens moet bereid zijn de wereld te nemen zoals ze is. Niet zeggen, ik zal haar veranderen volgens mijn idealen. Dat is onmogelijk. Hij kan hoogstens zeggen, ik zal zelf leven volgens mijn idealen. De mens moet niet zeggen, ik weet wat goed is voor de wereld, als hij niet eens weet wat goed is voor hemzelf.

Jezelf kennen is erg belangrijk. Maar ik geloof dat het nog veel belangrijker is om jezelf te aanvaarden zoals je bent. Pas als je eerlijk en bewust uitgaat van al datgene wat je bent en wat er in je leeft, kun je op grond daarvan misschien komen tot een aanvaarding van de wereld buiten je zoals die is. En dan vind je een weg om door ervaring, eventuele conditionering niet uitgesloten, te komen tot een groter begrip van de werkelijkheid.

Ik heb een collega die filosofisch is, vandaar dat hij mij altijd stekelig vindt. Hij zegt altijd tegen mij, jij bent een geestelijke egel. Ik heb dat beantwoord door te zeggen, waarde vriend, jij beweegt je geestelijk voorwaarts als een geestelijke schildpad. Als er iets komt dat je niet bevalt, trek je plotseling alle ledematen in.

Deze collega zei tegen mij, wanneer wij de werkelijkheid vinden, dan vallen alle begrippen van ruimte en tijd weg, dan is er niets meer over behalve het zijn zelf. Ik heb hem gevraagd, ben je dan al zover? Hij zei; neen, ik ben op weg. Ik zei, ja, ja, dat is dus een schildpad met een slakkengang.

Het is mooi om dergelijke dingen filosofisch te beredeneren, maar daar hebben wij op dit moment niets mee te maken. Op dit ogenblik hebben wij te maken met de wereld waarin we leven, de mens die we zijn, de mogelijkheden die er voor ons bestaan en de feiten waaraan wij niet kunnen ontkomen. De feiten die - al verdraaien wij ze nog zo erg - nooit wezenlijk kunnen veranderen. Laten we dan de feiten aanvaarden zoals ze zijn. Laten wij onszelf aanvaarden zoals we zijn en laten wij vanuit deze innerlijke werkelijkheid waarin wij leven, proberen ons bewust te worden van datgene wat wij zijn in het andere.

Misschien dat we dan ook eens begrijpen wat de ander voor ons werkelijk betekent en op grond daarvan dan misschien eveneens ons met een schildpad- of slakkengang verder kunnen bewegen naar het filosofisch veronderstelde einddoel, waarvan we alleen maar kunnen

zeggen, het is een mooie theorie. Het zou waar kunnen zijn, maar niemand van ons, ook de steller daarvan, beschikt over enigerlei teken dat het juist is.

Kortom, de werkelijkheid zoeken, betekent illusies achterlaten. Het betekent de feiten accepteren, ook als je er zelf bij betrokken bent. Het betekent het beste maken van de wereld waarin je leeft volgens de mogelijkheden die je zijn gegeven.

Als je dat allemaal kunt, dan kunnen we zeggen, waar of niet waar, ik heb geleefd volgens mijn besef. Ik heb daardoor de ervaring opgedaan die mij dichterbij brengt bij de werkelijkheid die waarschijnlijk toch wel mijn eindbestemming is.

KLEUREN

Er zijn zoveel kleuren. Zelfs als ik kijk naar mijzelf, sta ik er gekleurd op. Want alles druk ik uit in verschillen en kleuren zijn niets anders dan verschillen. Het zijn de verschillen waardoor ik mij bewust kan worden van mijzelf en van al het andere. Maar dan moet ik niet proberen de wereld die kleur te geven die mij het best bevalt.

Er is een veelheid van kleuren. Kosmisch gezien, trillingen. Op aarde gezien, weerkaatsingen van licht. Die hele veelheid van kleuren doet niets anders dan inhoud en diepte geven. De kleur is niets anders dan een boodschap van de wereld aan mij. Of ik haar begrijp, of ik haar beleef dat is mijn zaak, maar ze is er.

Zo zijn er geestelijke kleuren van licht. Er zijn geestelijke uitstralingen vol van intensiteit die een eigen kleur hebben. Als ik nu ga beseffen dat ze bestaan en besef dat ikzelf evenzeer een kleur heb, dan zal ik misschien bereid zijn te accepteren dat - al sta ik er gekleurd op - ik niet behoef te kleuren. Want in de veelheid van kleuren die mijn wereld uitmaakt, liggen de boodschappen verborgen die mij bewust maken van de werkelijkheid, de inhoud en de betekenis van mijn leven.

Waar ik dat kan vinden, daar zijn de kleuren geworden tot een goddelijke boodschap die mij duidelijk maakt hoezeer alle kleuren eens tezamen zullen terugkeren tot het wit waaruit ze zijn voortgekomen en in het wit zelf worden tot het licht dat de ziel lichter maakt.

Als u teveel bezig bent met kleuren, dan moet u maar zo denken, zolang u ze ziet en ze zeggen u wat, dan is het prima. Maar op het ogenblik, dat u probeert de zaak zelf in te kleuren, zit u verkeerd.

LES 2 - HET WARE “IK”

Het is moeilijk te definiëren wat je bent. Als je terug kijkt in je wezen en je bent je bewust genoeg, dan gaat er een eindeloze reeks gestalten en fasen aan je voorbij. Je bent het allemaal en toch ben je altijd weer wat anders.

Kijk je naar je geestelijk bestaan, dan blijkt dat je een ontelbaar aantal verschillende werelden en relaties hebt gekend en dat je ten slotte, terugkerend tot wat je bent, weer niet kunt zeggen, dit ben ik. Ik was het allemaal, maar misschien ben ik meer.

Wie naar binnen kijkt en probeert de werkelijkheid te definiëren, loopt al heel snel vast. Zoals we al gezegd hebben, het is voornamelijk een kwestie van niet kunnen formuleren. Je kunt eenvoudig de woorden niet vinden, de beelden niet ontwerpen die nodig zijn om tijdloosheid te omschrijven, die gelijktijdig toch een bewuste en wisselende existentie inhoudt. Daarom zal het eerste beeld van onze innerlijke werkelijkheid altijd een soort leegte zijn. Vol herinneringen en toch niet omschrijfbaar. Vol drijfveren die we eigenlijk niet helemaal begrijpen. Vol allerlei impulsen die tegen alle redelijkheid schijnen in te gaan.

Wie dus zijn innerlijke wereld probeert te benaderen, zal moeten toegeven, mijn wereld is geen redelijke. Wat ik ben, is ook niet een redelijk wezen in de gangbare zin van het woord. Ik existeer, ik ben. Als ik probeer een beeld van mij zelf te ontwerpen, dan is dat steeds een samenvoegen van allerlei fragmenten van mijn bestaan, waarbij de bindende factor, het geheel dat er achter schuilgaat, toch eigenlijk buiten beschouwing blijft.

Wie zover is gekomen dat hij dit bewust en oprecht kan constateren, zal minder moeite hebben om de innerlijke wereld helemaal te kunnen verwerken.

Zoals al is gezegd, wij hebben natuurlijk allerlei interpretaties van de buitenwereld. Wij hebben onze reacties daarop, maar de reden, de werkelijke oorzakelijkheid, die toch een verband moet leggen tussen wat wij van binnen zijn en wat er buiten ons bestaat, ontgaat ons. Dan gaan we proberen de werkelijkheid te vangen in beperkte gedeelten.

Als ik het geheel niet kan vinden, dan kan ik in ieder geval proberen de gedeelten te omschrijven. Zoals je soms door enkele stippen te zetten toch al een idee krijgt van de vorm die er mogelijk in schuilt. Dan stel ik voor de innerlijke werkelijkheid allereerst dit.

Wat je in het verleden bent geweest, bepaalt ook je heden. Alle vormen, die je ooit hebt bekleed, spelen een rol bij hetgeen je vandaag bent.

Maar er is meer. De ervaringen die je daar hebt opgedaan, en die voor jou werkelijk van het grootste belang waren, zijn vormend geweest voor alles wat je in dit leven kunt projecteren.

Elk mens is innerlijk begiftigd met een aantal gaven, maar ook belast met angsten en misschien vooroordelen, die uit een vorig bestaan in de stof kunnen stammen. Daarnaast is elk mens ongetwijfeld ook belast met de ervaringen, die hij in een geestelijke wereld heeft doorgemaakt. Iemand die ontzettend lang in het duister heeft lopen dolen en eindelijk incarneert, zal onbewust duister blijven associëren met een toestand van verwarring, van dreiging. Hij zal bang zijn voor het duister. Op deze wijze krijgen we dan begrip voor alle onredelijkheden in ons wezen.

Dat die onredelijkheden te verklaren zijn, ach, als we alles zouden weten, dan zou dat mogelijk zijn. Maar we weten eenvoudig niet alles en we kunnen heus niet alle gegevens achterhalen zolang we op aarde zijn. Daarom nemen we aan dat er sprake is van een geestelijke oriëntatie (dat is een geestelijk wereldbeeld), daarnaast van een prenatale oriëntatie, d.w.z. een wereldaanpassing zoals die werd doorgemaakt bij de incarnatie in het lichaam en de periode in het moederlichaam. Dan krijgen we nog - en die kan heel belangrijk zijn - onze na de geboorte

plaatsvindende oriëntatie, die immers voor een groot gedeelte wordt bepaald door uiterlijkheden waarover wij geen zeggenschap hebben.

Deze drie factoren zijn in aardse tijd misschien samen te vatten in een incarnatie-aanloop in de tijd van ongeveer twee jaar. Dan heb je het wel gehad en begin je eindelijk - ik zou haast zeggen - mens te worden. Alles wat er in die periode is gebeurd, blijft onze innerlijke werkelijkheid bepalen.

Het is natuurlijk wat vreemd te zeggen dat iemand een boom een struik noemt of omgekeerd. Maar als er in uw hele opmaat in die prenatale periode, in de post-natale periode van ongeveer 9 maanden tot een jaar, of in een voorgaande ervaring, iets is waardoor u die neiging heeft, dan zult u altijd die neiging blijven behouden.

Dat brengt ons tot een heel belangrijk punt. Want als je bezig bent met de werkelijkheid, dan lijkt het altijd een beetje op Dostojewsky, iedereen denkt aan schuld en boete.

Het is helemaal geen kwestie van schuld en boete. Zeker, er zijn karmische werkingen die ook een rol spelen. Maar de innerlijke werkelijkheid wordt toch niet door de karmische werkingen bepaald, maar door het geheel van hetgeen wij werkelijk zijn. Het is ons werkelijk "ik" dat bepalend is voor alles wat wij zijn en dus ook voor alles wat wij tot uiting brengen of van buiten kunnen opnemen.

Niemand van u zal proberen een kleurenfoto te maken met een zwart-wit film. Als u innerlijk nog een zwart-wit film bent, kunt u eenvoudig geen kleurvarianten duidelijk kenbaar vastleggen. Die vaagheid is dan niet uw schuld. Het is gewoon een deel van uw bestaan een fase in uw bestaan. Daarom is schuld maar iets heel betrekkelijks.

Ik weet wel dat er mensen zijn die zeggen, wij moeten onze innerlijke wereld oriënteren op de Openbaringen. Ik vind dat erg mooi, maar er zijn zoveel openbaringen. U kunt door een innerlijke stem gedreven, of misschien door uiterlijke omstandigheden daartoe gedwongen, kiezen voor een bepaalde leer, een bepaalde openbaring. Maar is die openbaring nu de enig juiste en is uw interpretatie daarvan juist? Is het menselijk spelen met zaken, die misschien wel een vergelijking zijn van meer kosmische aard, eigenlijk wel verantwoord?

Als u schuldig bent, dan is uw werkelijke "ik" schuldig. Als uw werkelijke "ik" schuldig is, dan is God schuldig, want in en uit God leeft dit werkelijke "ik". Dus begin daarmee. Als u uw innerlijke werkelijkheid gaat beschouwen, geen schuldgevoelens. En in 's hemels naam ook niet, o, wat ben ik zondig. U bent het misschien wel, maar u kunt er niets aan veranderen. Dat is deel van uw structuur op dit ogenblik. U kunt domheden uithalen, goed. Maar in uw innerlijke wereld kan dat niet de betekenis hebben van ik ben dit of ik ben dat. Want datgene wat u bent, kunt u niet veranderen voor zover het de innerlijke werkelijkheid betreft. Wij zouden het volgende kunnen zeggen.

De innerlijke werkelijkheid in de mens is gedurende zijn leven op aarde een vaste waarde die wel enigszins verrijkt kan worden, maar niet feitelijk gewijzigd. Elke wijziging, die wij dus tot stand brengen, heeft te maken met een uiterlijke werkelijkheid. Deze beheersen wij niet voldoende om haar te richten volgens onze eigen inzichten.

Als u zo durft denken, want het vergt een zekere moed af te stappen van alle dogmatische verkondigingen, dan komt u ook tot de conclusie, als ik in mijzelf kijk en tracht aan te voelen, dan kom ik als vanzelf tot een beeld van een soort wolkenwereld. Er zijn wel wisselende vormen, er zijn wisselende reacties, maar eigenlijk is het iets dat op zichzelf staat. Zoals de natuur wel gebruikt, en soms gemanipuleerd, kan worden, maar nooit gedomineerd door de mens.

Aanvaard dit en vraag u af, wat leeft er in mij, niet aan schuldgevoel, niet aan gedrevenheid, om iets te doen? Gewoon, wat bestaat er in mij als situatie, als gevoelswaarde? Welke beelden leven er in mij? Dat heeft niet zoveel te maken met dromen en dagdromen waarover we vroeger wel eens hebben gesproken. Het heeft te maken met een aanvoelen.

Wie zichzelf aanvoelt, ontdekt eigenlijk een stukje van het grote "ik". Dan kun je zeggen, zoals sommigen doen, dat is de God in mij. Maar het is verstandiger te zeggen, het is het licht in mij, het is de erkenningsmogelijkheid in mij. Want als ik terugga, niet tot de uiterlijkheden, de grenzen die dat innerlijke wereldje voor mij heeft, maar naar die bron van het licht, dan zal alles wat voor mij ooit harmonisch is geweest of zal zijn (de tijd speelt hier geen rol) als vanzelf begrepen kunnen worden in zijn harmonische betekenis. Mijn innerlijke werkelijkheid is dan een wereld die wordt aangevuld door de wereld buiten.

Wil je proberen om dat grote "ik" nog verder te omschrijven, dan kun je alleen maar zeggen, ik ben wat ik besef te zijn en nog veel meer het onbesepte. Verder kom je niet. Maar je kunt er wel bij zeggen, en levend uit het onbesepte zal ik aan alles, wat ik besef in mij, zin en betekenis toekennen, maar ik zal het nimmer beschouwen als een waarde die mij overheerst. Dat is het belangrijke punt voor dit eerste deel van deze les.

Uw innerlijke werkelijkheid heeft natuurlijk haar droombeelden, haar illusies, haar dagdromen. Al die dingen die in u leven en alle gevoelens, diep in u, waarmee u maar zelden helemaal raad weet. Als u daar nu mee bezig bent, dan bent u al heel gauw geneigd te zeggen, dat is een noodzaak, dat is iets wat mij wordt opgelegd. Dit is mijn taak of mijn noodlot. Dit is niet juist.

Al datgene wat u ervaart kan een handleiding zijn voor uw huidige leven, maar het is nimmer een wet. Al deze beelden zijn niet onomstotelijk ergens waar, noch is datgene, wat u op deze manier aanvoelt als grens, een werkelijke grens die nooit overschreden kan worden. Het ware "ik" is zo groot dat door de krachten daarvan alle grenzen, zelfs die van het menselijk bewustzijn, te zijner tijd overschreden kunnen worden. Denkt u nu niet dat het een grapje is. U zegt, dat is gauw gezegd, maar geef dan een paar voorbeelden. Ik wil er enkele geven.

Het is bekend van een aantal zogenaamde heiligen (die gaan van Franciscus van Assisi tot Pater Pio toe) dat zij, verzonken in meditatie of in verrukking, zweefden. Dat wil zeggen, dat op dat ogenblik hun lichamelijke toestand zodanig was dat zij kennelijk niet zonder meer beantwoordden aan de normen van de zwaartekracht. Hiervoor zijn zeer veel getuigen te noemen. Alleen ten aanzien van Pater Pio zijn er ongeveer een 90-tal getuigen. Voor vroegere heiligen zijn toch wel redelijk betrouwbare verklaringen van ongeveer 120 getuigen te vinden. Dit betreft dan wel een aantal verschillende personen.

Wanneer mensen mediteren (wij vinden daarover verklaringen zowel in India, in het vroegere rijk van de Lama's, als ook in de christelijke wereld en zelfs bij bepaalde inboorlingenstammen en de Andes-indianen), dan worden zij in die meditatie volledig zichzelf. Een heel helder licht begint dan uit hen te stralen. Wij komen dat in vele sagen en legenden tegen. Dat een menselijk lichaam licht uitstraalt is onzin als men verstandelijk denkt.

Dit licht blijkt onder omstandigheden voldoende te zijn om zieken te genezen. Er gebeuren de vreemdste dingen. Zelfs bloemen of struiken blijken plotseling een versnelde groei ten toon te spreiden. Er zijn zelfs verhalen over iemand in meditatie, waar rond die persoon, tot vele meters in de omtrek, de bloemen begonnen te ontluiken, de struiken opeens in blad zaten en bloesem droegen.

Wat heeft dat te zeggen over onze innerlijke werkelijkheid? Heel eenvoudig, dat onze innerlijke werkelijkheid een toestand is die niet wordt begrensd door menselijke logica, noch door de wetten van het universum waarin u denkt te leven. Het wil zeggen, dat uw innerlijke kracht onder omstandigheden sterker en vollediger is dan al datgene wat u redelijk gezien zou kunnen beweren. Het gaat nog veel verder. Wat blijkt er nu?

Geen van degenen die in verrukking zweefden, was zich daarvan bewust. Geen van degenen rond wie dat licht werd waargenomen, wist dat hij deze uitstraling tot stand bracht. Conclusie. Hier is geen sprake van een bewust proces of iets waaraan de zintuigen en de stoffelijke werkelijkheid voor het ego ook maar enigszins deel hebben. Dan blijft alleen over een innerlijke werkelijkheid, waarin het ware "ik" wordt geactiveerd en zo alle grenzen worden verbrijzeld die in het stoffelijk besef van dit werkelijke „ik" nog steeds bestaan.

Dat is natuurlijk niet iets wat iedereen zal doen. Ik heb gevallen genoemd waarvoor getuigen bestaan. Maar ik wil er onmiddellijk aan toevoegen, het zijn maar enkele gevallen waarvan deze getuigenissen overtuigend spreken. Het gaat mij er niet om u te zeggen dat u nu plotseling kunt zweven. Trouwens, dat mag niet eens in uw wereld. U moet eerst brevet A hebben. Ik wil ook niet zeggen, dat u plotseling licht kunt geven. Dan valt u onmiddellijk onder het onderzoek van zowel de BVD als van de gezamenlijke elektriciteitsmaatschappijen, waar haalt u de stroom vandaan?

Dus realiseer u goed, het gaat mij niet om deze verschijnselen of het feit dat u daarmee zo goed werkt. Ik probeer alleen duidelijk te maken dat onze innerlijke werkelijkheid veel verder gaat dan alle - zeker in menselijke vorm - voor ons kenbare grenzen die daar schijnbaar aan gesteld zijn. Juist daarom moeten wij zoveel nadruk leggen op het feit, dat elk besef van je innerlijk, alleen een kwestie van fragmenten is, niet van een absoluut geheel. Juist daarom ook wilde ik nadrukkelijk er op wijzen dat wij bij het benaderen van ons ware "ik" nimmer kunnen uitgaan van welke norm dan ook, zij het er een van geloof, zij het er een van rede, zij het er zelfs een van gevoel. Wij beschikken eenvoudig niet over de middelen, de mogelijkheden tijdens een stoffelijk bestaan of een bestaan in lagere sferen om ook maar iets van de omvattendheid, de betekenis en de zin van dit werkelijke "ik" te ervaren. Dan is ons innerlijk "ik" een oneindigheid die wordt omgeven door een aantal zelf geprojecteerde coulissen. Dan is onze innerlijke werkelijkheid voor ons een punt van uitgang, zelfs een punt van conditionering, maar het kan nooit zijn een kenbare, omvatbare waarheid. Het kan nooit zijn een onveranderlijke werkelijkheid. Het kan nooit zijn een regel die vanuit ons standpunt onaantastbaar en eeuwig juist zal zijn.

Wij willen in deze les nog even aandacht besteden aan de uiterlijke werkelijkheid. Als je naar de wereld kijkt, dan doe je dat met je zintuigen. Dat wil zeggen, datgene wat niet door de zintuigen wordt geregistreerd wordt meestal door de mens als niet bestaand ervaren. Alles wat je in die wereld buiten je erkent of herkent, zal alleen op grond van voorgaande ervaringen, of op andere wijze verkregen beelden, voor je kenbaar worden. Je kijkt door de lenzen van je verkregen besef en die zijn meestal zwaar gekleurd. Dan is ook de werkelijkheid buiten je iets wat je kunt benaderen zonder enig voorbehoud en twijfel.

Het is pijnlijk voor een mens te weten dat er geen absolute zekerheden bestaan die hij rationeel kan stellen. Zoals het ook voor de mens over het algemeen erg pijnlijk is te ervaren dat er geen onveranderlijke waarheid is die je als geloof in jezelf kunt stellen, maar dat je alleen vaag iets van een hogere werkelijkheid kunt ervaren. Als je echter contact krijgt met de werkelijkheid om je heen, dan zijn er een groot aantal feiten die passen bij je uiterlijk bestaan.

Als ik zo even al heb gesteld dat je die innerlijke wereld eigenlijk niet kunt beheersen, zo blijkt dat je je uiterlijke wereld slechts voor een deel kunt beheersen. Hier is echter de mogelijkheid om op grond van een beperkte kennis, een beperkt inzicht en een beperkt weten, in te grijpen. Dit houdt in dat de wereld buiten ons kan worden ontleed in oorzaak-en-gevolg-werkingen. Dat deze oorzaak-en-gevolg-werkingen niet de vloeiende reeks vormen waaronder wij ze voor ons meestal plegen voor te stellen, is weer een ander punt. Maar wij kunnen daarin redeneren. Anders gezegd, de wereld buiten ons is definieerbaar. De innerlijke wereld niet. De werkelijkheid buiten ons bevat veel meer dan voor ons definieerbaar is, maar daar dit niet door ons wordt beleefd, hebben wij te maken met een wel degelijk in redelijke normen en wetten te omschrijven wereld waarin voortdurend onverklaarbare afwijkingen voorkomen of verschijnselen die in wezen voortvloeien uit het niet erkende deel van de uiterlijke werkelijkheid.

Als wij dat dan ook weer samenvatten, dan zeggen wij, dus ik leef eigenlijk in een wereld waarin niets precies zo is als het lijkt. Dan is het antwoord zeer luid en zeer duidelijk, ja. U leeft in een wereld waarin uw eigen standpunt, uw eigen gezichtspunt, uw persoonlijke inhouden bepalend zijn voor de betekenis van die wereld.

Nu heeft u wel de kern van een innerlijke werkelijkheid die in wezen en essentie niet variabel is, maar de reactie door de verschillende beelden op de uiterlijke werkelijkheid doet het

schijnen - let wel, schijnen - of de innerlijke werkelijkheid wordt beïnvloed door de uiterlijke werkelijkheid en of je vanuit de innerlijke werkelijkheid de wereld buiten je kunt beïnvloeden.

Wat kunnen we dan wel en wat kunnen wij niet?

In de eerste plaats wat we wel kunnen. Wij kunnen ons een beeld opbouwen van de wereld en op grond daarvan in die wereld ingrijpen. Wij zijn dus in staat de relatie tussen onze innerlijke werkelijkheid en de uiterlijke werkelijkheid te veranderen, ook al zullen we de precieze betekenis van de verandering waarschijnlijk niet kennen.

In de tweede plaats. Voor een mens is de enige mogelijkheid om zichzelf te zijn, zichzelf tot uitdrukking te brengen. Maar hoe kun je dit doen, als je dat niet doet in een uiterlijke werkelijkheid en meer nog, als datgene wat je uitdrukt, wordt aanvaard of althans geconstateerd in de werkelijkheid buiten je. Wij kunnen de wereld buiten ons vanuit ons standpunt voor ons veranderen zonder dat het zeker is, dat de denkbeelden die we daaromtrent koesteren juist zullen zijn.

Dan kunnen we natuurlijk een beroep doen op onze innerlijke krachten. Als we dat beroep doen, dan veranderen we iets in de wereld buiten ons. Maar alweer, niet iets wat redelijk of logisch omschrijfbaar is. Het is niet iets waaromtrent redelijke verwachtingen of constatering kunnen bestaan. Wij kunnen tot een benadering komen en zeggen, als dat en dat gebeurt, zal meestal dat het gevolg zijn. Maar één op de tien keer op z'n minst komt het volkomen anders uit. Wij kunnen dus met ons innerlijk de werkelijkheid buiten ons, die we zelf niet helemaal beseffen, benaderen. Maar hoe zou anders dat onverwachte, dat onredelijke element nog altijd optreden? Dat komt gewoon, omdat we nog niet helemaal in staat zijn te beseffen wat er in ons bestaat en dus ook niet wat er in een wisselwerking tussen de inhouden van onze persoonlijkheid en de wereld buiten ons tot stand kan komen.

Dan hebben we verder de mogelijkheid om voor onszelf een beeld te ontwerpen waarbinnen wij onszelf kunnen blijven en toch kunnen beantwoorden aan onze illusie van de werkelijkheid buiten ons. Dat zijn dus onze mogelijkheden.

Wat kunnen we niet?

Wij zijn niet in staat wezenlijk, dus anders dan in onbelangrijke details, de werkelijkheid buiten ons te beïnvloeden. Wanneer die beïnvloeding plaats vindt, dan is ze in de eerste plaats te zien in relatie tot onszelf en wel in relatie tot ons, let wel, onvolledig stoffelijk bewustzijn plus de emotionele inhouden die daarin eventueel aanwezig zijn.

Wat kunnen wij verder niet?

Wij kunnen ons geen beeld maken van andere werelden. Elke voorstelling van een andere wereld die we maken is geënt op ons beeld. Niet eens op de werkelijkheid, maar op ons beeld van de werkelijkheid die buiten ons bestaat. Alleen als wij komen tot een beleving zonder voorstelling, zullen wij soms iets van de innerlijke werkelijkheid, maar ook de onbekende factoren in de wereld buiten ons, kunnen beleven.

Wat kunnen wij ook niet?

Wij kunnen onszelf niet veranderen of verbeteren. Dat is een van de punten waar iedereen over valt en daarom herhalen wij ze zo vaak. Iedereen is geneigd te stellen dat het de taak van de mens is om zichzelf te verbeteren en zijn wereld beter te maken. Als men dat tegen mij zegt, dan antwoord ik, gunst, wat is die wereld ziek! Ik geloof namelijk niet dat de wereld ziek is. Ik geloof dat de mensheid ziek is door haar idee van verbeteren dat helemaal niets meer te maken heeft met de werkelijkheid waarin ze naar buiten toe leeft. Neen, dat kun je niet. Je kunt jezelf niet veranderen, omdat je niet eens weet wat je bent. Dat is hetzelfde als iemand, die een hoogspanningsleiding neemt, helemaal niet weet hoe de zaak in elkaar zit en dan op goed geluk daaraan begint te knutselen. Je kunt net zo goed toevallig de stroom krijgen die je nodig hebt, als de kortsluiting die je dan onmiddellijk in de geestelijke werelden tot verdere overdenkingen pleegt te brengen.

Wij kunnen dus niet werkelijk iets veranderen of verbeteren in of aan onszelf. Wij kunnen alleen proberen te beantwoorden aan onze innerlijke werkelijkheid door onze uitingen, in de werkelijkheid buiten ons, daaraan zo goed mogelijk aan te passen. Dat is dan ook alles. Wij kunnen de wereld niet verbeteren, omdat we haar ook maar zeer ten dele kennen. Wij weten niet eens wat haar regeert, wat haar beheerst. Hoe willen we dan de wereld veranderen? De werkelijkheid buiten ons is in wezen onaantastbaar. Wij kunnen weliswaar details daarin veranderen, maar daardoor scheppen wij allerlei consequenties die we niet kunnen overzien.

Om deze les te beëindigen wil ik stellen, dat we de innerlijke werkelijkheid dus nooit kunnen zien als een redelijke bepaling voor onze benadering van de buitenwereld. De werkelijkheid buiten ons is trouwens onbekend. Alleen datgene wat er van ons uit kenbaar is in de wereld kunnen wij benaderen.

Ons leven wordt bepaald door de besepte delen van onze innerlijke werkelijkheid die worden geprojecteerd op de besepte delen van een uiterlijke wereld.

Besef, dat uw mogelijkheden in dit opzicht niet zeer groot zijn. Dan pas zult u in staat zijn om van de geringe mogelijkheden waarover u wezenlijk beschikt, gebruik te maken. Want als wij willen leven in een werkelijkheid die groter en omvangrijker is dan alleen maar de droomwereld van een mens, de illusies en theorieën waarmee de mens ontvlucht aan de onbepaalbaarheid van de wereld waarin hij leeft, dan moeten wij beginnen bij het begin. Zo wil ik deze bijdrage, die eigenlijk twee onderwerpjes in zich verenigt, eindigen met de volgende opmerking.

Wie van u zijn innerlijke werkelijkheid aanvaardt zonder haar aan regels te binden, zal leren een beroep te doen op zijn innerlijke krachten en deze zien werken in de wereld buiten hem zonder dat hij precies de gevolgen of de betekenis ervan zelf zal kunnen beseffen. Maar hij zal een gevoelswaarde krijgen waarin het werkelijke "ik" als het ware doorklinkt in alle vormen waarin het zich manifesteert en zo daaruit beseffen, dit is goed. De goedkeuring, die wij vinden diep in ons, is een blijk, dat wij beantwoorden aan hetgeen wij zelf werkelijk en tijdloos zijn.

Onthoudt u één ding. Het gaat er toch niet om of u meester bent van uzelf? Het is toch niet belangrijk dat bijvoorbeeld deze kleine vinger meester is in haar eigen besef. Het gaat toch om de hele persoonlijkheid. Als de vinger niet beseft wat ze doet, dan weet het geheel het wel.

U heeft een - ik noem het - groot superego of geeft u het maar een andere naam. U weet wat de betekenis ervan is. Maar omdat u bezig bent met de delen (bijvoorbeeld een pink) denkt u dat dat de werkelijkheid is. Als we de werkelijkheid willen leren aanvaarden zoals ze is, moeten we eerst beginnen onze eigen beperkingen te aanvaarden. En dan moeten we niet proberen om ze weg te redeneren door illusies van eigen superioriteit of mogelijkheden te creëren, waaraan we feitelijk nooit kunnen beantwoorden. Daarom heb ik dingen gezegd waar menigeen het niet helemaal mee eens zal zijn.

Het onderwerp is werkelijkheid. De benadering van de werkelijkheid betekent helaas ook vaak dat je illusies opzij moet trachten te schuiven. Ik heb u in ieder geval een les gegeven die het overwegen waard is. Als u zich wilt houden aan de grootste werkelijkheid in u, dan laat u het in u doorwerken en gaat u niet proberen er zonder meer iets mee te doen. U zult zelf dan wel ontdekken, dat er voor u dingen in zitten die u helpen om beter uzelf te zijn. De andere dingen waar u niets aan heeft die laat u eenvoudig liggen.

DEN HAAG VANDAAG

Wat er op het ogenblik in de wereld aan de hand is, kun je weerspiegelt zien aan hetgeen er de laatste tijd in Den Haag is gebeurd. Het is namelijk zo dat de mensen, overtuigd van een groeiende welvaart, steeds meer bij de winkelier op de lat hebben laten schrijven. Zij komen nu tot de conclusie dat er zelfs geen lier olie extra meer af kan.

Wij willen besparen. Maar hoe kun je besparen, als je gewend bent aan een bepaalde mate van consumptie? Anders gezegd, een groot gedeelte van de problemen in deze wereld zijn consumptieve problemen. Je zou kunnen zeggen dat het eigenlijk een consumptieve tering is die pas kan worden opgelost als je de tering naar de nering weet te zetten. Aangezien echter de meesten niet weten hoe ze de nering kunnen voortzetten, proberen ze de tering anders te zetten dan naar de nering. Door deze misvatting is er geen tering en geen nering meer.

Terwijl het publiek wat weemoedig mompelt, ongetwijfeld denkend aan opa's goede oude tijd toen de mensen minder verdienden maar meer konden kopen, worden ze geconfronteerd met de waanzinnige race om belangrijkheid en getallen.

De mensen strijden in deze dagen niet meer om feiten, ze strijden om illusies. Men strijdt voor een hoger loon, terwijl men weet dat door een hoger loon alles duurder wordt, zodat men in feite door een hoger loon minder kan uitgeven. Men is voortdurend bezig over meer ingrijpende overheidszorg, terwijl het heel duidelijk is dat de overheid al genoeg zorgen voor zichzelf heeft. Meer overheidszorg betekent, dat een groter deel van die zorgen wordt overgedragen aan degenen die van die zorgen wensen te genieten.

Denkt u eens niet alleen in de termen van het huidige Kabinet dat volgens mijn definitie, die al door enkele anderen is gebruikt, eigenlijk al verouderd is tot een stel krukken. Denk aan de wereld op zich zelf. Bijvoorbeeld. Kijk naar het probleem Israël. Israël wil een staat blijven. Maar het is niet tevreden met datgene wat het heeft. Het wil meer hebben dan het had. Daardoor is het niet in staat in te gaan op eventuele toenaderingspogingen die van Arabische zijde toch heus wel worden gedaan. Het resultaat is dus, dat men uit angst iets te verliezen wat men in feite nog niet heeft, de mogelijkheid verliest dat te behouden wat men werkelijk heeft. Dat is een pijnlijke situatie. Hoe komt dat? Waarschijnlijk omdat de mensen uitgaan van allerlei stellingen die met de werkelijkheid niets te maken hebben.

Als de heer Den Uyl uitgaat van solidariteit en een solidariteitsheffing, dan vergeet hij daarbij dat die heffing op zichzelf de mensen tot een grotere solidariteit brengt tegen die heffing.

Als de heer Begin uitgaat van een bijbels vastgelegd recht, dan komt hij tot een houding die hem brengt tot een zeer onchristelijke, maar ook onjoodse, problematiek waardoor hij niet meer in staat is ten aanzien van anderen dat recht te doen wat hij zou moeten doen en ten aanzien van zijn eigen volk die wetten in te trekken die hij zou moeten intrekken.

Nu is het te begrijpen, het joodse volk heeft wat dat betreft minder neiging om zich in te houden dan je zou veronderstellen. Maar het beroerde voor Begin is dat de Arabische wereld, nu deze meer financiële inhoud heeft gekregen, nog veel minder geneigd is tot inhouden. Waarom moet je naar een botsing toe werken die zeer waarschijnlijk meer door sluipmoordenaars moet worden uitgevochten dan door soldaten? Daar zal het wel op uit draaien.

Als we even naar de werkelijkheid kijken zoals ze op het ogenblik in de wereld zichtbaar is, dan is er een groot aantal problemen waarmee ik eigenlijk niet helemaal raad weet. Neem nu het communisme.

Het communisme is met de orde van Lenin het scheppen van een dictatuur voor het volk, waardoor alle uitbuiters kunnen worden onderdrukt. Dat is een terminologie die op zichzelf nog niet onaangenaam klinkt in de oren van velen die zich uitgebuit achten. Maar het beroerde is dat, als de uitbuiters worden onderdrukt, er anderen zijn die er met de buit vandoor gaan.

Dan horen we dat China niet helemaal aanvaardbaar meer is voor Moskou. Want Moskou wil wel een algemene wereldrevolutie, maar alstublieft met als hoofdstad Moskou en het Kremlin. Om te rillen. Nu is het ook een koud land.

Kijken wij naar de Amerikanen, dan zien we al precies hetzelfde. De Amerikanen spreken over democratie. Hoe democratisch ze zijn blijkt wel uit het feit, dat ze bereid zijn iedereen om te kopen, te bedreigen of af te persen, als die anderen niet bereid zijn te doen wat zij willen. Ik geloof niet, dat je dat als democratie kunt omschrijven.

Dan heeft men het over de democratische noodzaken. Nu kan ik begrijpen dat de mens hoopt op democratie en dat menigeen op democratie een hoop doet (dat komt beide voor, maar als je nu bijvoorbeeld zegt, de Turken zijn niet democratisch en dus mogen wij hen niet steunen, dan moet je ook zeggen, dan mogen wij ook niet eisen dat deze zelfde Turken wel meevechten in onze organisatie. Het ene niet en het andere wel? Dat is toch als Den Haag Vandaag!

Wij willen wel besparen, maar wij willen niet zodanig besparen dat we niet datgene kunnen doen wat we eigenlijk niet zouden kunnen doen, als we ons hielden aan de mogelijkheden die we hebben. Dat klinkt politiek misschien fantastisch, maar menselijk gezien klopt het niet.

Kijk nu eens naar een ander feit. De kerk heeft zich eindelijk ook gemengd in de problemen tussen de Partij en de vakbonden in Polen. Waarom heeft de kerk zich daarin gemengd? De communisten letten daar niet op, maar misschien dat de vakbonden het wel doen. En omdat de kerk nu niet precies weet wat ze zou moeten doen, is de baas van de kerk in Polen naar de baas van de kerk in Rome gegaan daar zit toevallig ook een Pool. Nu proberen ze eigenlijk de kerk tot een tegenpool te maken voor het communisme zonder gelijktijdig een conflict te veroorzaken met de vakbond.

Als je dat allemaal zo bekijkt, dan word je er toch een beetje crazy van. Wat willen de mensen eigenlijk? Iedereen wil aan de ene kant meer welvaart. Aan de andere kant minder vervuiling, minder industrie. Ja, het een of het ander. Je kunt niet allebei tegelijk hebben.

Men wil meer werk, maar gelijktijdig meer loon. Maar hoe meer loon je eist, des te minder mogelijkheden er zijn om te concurreren. Dus hoe minder werk er eigenlijk ter beschikking blijft komen. De mensen willen eigenlijk hun koek opeten en hebben tegelijk. Is het een koek waarvan je misselijk wordt en dus beter kunt bewaren, maar als je haar toch wilt opeten, dan moet je niet gek kijken als je buikpijn krijgt en niets overhoudt. De problemen liggen eigenlijk voor een groot gedeelte in de manier van denken van de mensen.

Ik ben het voor een groot gedeelte eens met, schrik niet, de heer Van Agt. Nu weet ik wel, dat de heer Van Agt het niet eens is met hetgeen hij zelf zegt te menen, maar zijn ambtenaren zeggen dat dat de enige manier is om te menen wat hij zegt te menen. Daarom zegt hij dat hij meent wat hij eigenlijk meent dat anderen zouden moeten zijn.

Aan de andere kant kan ik heel goed begrijpen, dat de heer Den Uyl zegt, ik moet resultaten laten zien. Per slot van rekening, hij wil misschien dan wel geen Kabinet hebben waarin Van Agt nog zitting heeft, maar de PvdA moet toch een beetje aan de babbel blijven. Als de PvdA dus geen resultaten kan laten zien, dan zal de PvdA naar beneden gaan. Dus wat gebeurt er in feite in Den Haag Vandaag?

De mensen hebben twee denkbeelden die elk op zichzelf goed zijn, maar waarvan het ene niet kan als je het andere wilt doen. Zij zeggen, dat ze het allebei tegelijk gaan doen. Dat zullen ze niet kunnen doen. En waarom doen ze het niet? Eenvoudig om elkaar de schuld te geven.

Dit is een heel eigenaardig verschijnsel in deze tijd. Dat behoeft je heus niet alleen in Den Haag Vandaag te zoeken. Overal kun je dat vinden. De mensen zijn bezig om elkaar de schuld te geven. De Junky zegt, de maatschappij is de schuld dat ik verslaafd ben en dus moet de maatschappij voor mij opdraaien. De maatschappij zegt; de junk had op een andere manier in onze maatschappij moeten staan, dan was hij niet verslaafd geweest. Waarom zouden wij voor zo iemand zorgen? Maar hij schreeuwt er zo hard over, dus laten we maar iets doen.

Dan kun je zeggen, voor de junk is het natuurlijk beter als voor hem wordt gezorgd, maar doe het dan ook reëel. Als je zegt, wij kunnen de verslaafdheid niet de wereld uithelpen, dan zou ik zeggen, geef de verslaafden dan wat ze nodig hebben en tegen een prijs die ze kunnen betalen, dan behoeven ze geen criminele feiten te plegen om aan hun portie te komen. Bovendien gaan degenen die het duur hebben geïmporteerd vanzelf wel ergens anders heen of ze gaan failliet. Maar dat kun je niet doen, want dat is niet verantwoord.

Wij willen geen verslaving. De enige verslaafdheid die men op het ogenblik nastreeft, is die aan de NOS, aan de Partij en aan de kerk. Al het andere is niet nodig, zegt men.

Maar is een lichamelijke verslaving dan erger dan een geestelijke? Daar wordt nooit over gepraat. Toch is de werkelijkheid zo, dat in vele gevallen een geestelijke verslaving tot veel ernstiger ontsporingen (en niet alleen hier blijvende, want ze gaan na de dood door) aanleiding geeft dan de zuiver stoffelijke. Een junk kan overgaan en dan ontdekken dat zijn wereld anders is.

Iemand, die eenmaal verslaafd is aan een bepaald denkbeeld, kan overgaan en menen dat hij nog steeds gelijk heeft. Dus leeft hij in een hel, omdat zijn gelijk klaarblijkelijk niet wordt getoond in de wereld waarin hij moet bestaan. Als je het zo bekijkt, dan is het soms om er gek van te worden.

Laten we eens kijken of we nog een paar bloemen kunnen plukken op het graf van de illusies, die men zo langzaam maar zeker zal moeten verliezen.

Heel veel mensen beginnen te begrijpen dat het belangrijk is om voor elkaar op te komen. Hoe meer mensen begrijpen dat dat opkomen niets te doen heeft met denkbeelden, maar met het feit dat de ander bestaat, hoe beter de wereld kan worden.

Er komen steeds meer van die mensen. Er zijn steeds meer mensen die zich alleen aan regels en wetten houden, als ze volgens hen zinrijk zijn. Dat is vervelend voor degenen die de wetten maken, dat geef ik graag toe. Maar aan de andere kant kan dit misschien ertoe leiden dat men geen wetten meer maakt die ideëel gezien juist zijn, maar dat men regels stelt die praktisch zijn en toepasbaar blijven, ook al betekent dat meer veranderen.

Dan zie ik dat steeds meer mensen zich gaan bezighouden met hetzij paranormale, hetzij religieuze werkelijkheden. De kerken stromen nog niet vol. Het enige dat wel gebeurt, is dat de bioscopen leeg stromen. Maar dat schijnt de schuld te zijn van de piraten en niet van de hoge prijzen en de slechte projectie. Dus er zijn steeds meer mensen die gaan begrijpen dat de oplossing van je eigen problemen niet alleen gezocht kan worden in stoffelijke omstandigheden.

Kijk, je moet zoeken naar iets anders, iets beters. En ofschoon dit te vaag is om het vast te leggen in een politieke beginselverklaring, betekent het wel een aanpassing aan een werkelijkheid buiten je, die helaas officieel nog niet wordt erkend.

Dan kijk ik naar de goede bedoelingen van de mensen en zeg, ach, het is misschien vervelend. Ik heb menige noot gekraakt tegen Van Agt en ik heb onze ome Joop menigmaal met het verkeerde vingertje laten zwaaien, maar één ding is zeker, zij bedoelen het in ieder geval redelijk eerlijk. En meer dan redelijk eerlijk kun je van een politicus nu eenmaal niet verwachten.

Er zijn steeds mensen die in hetgeen zij doen eerlijk en overtuigd zijn. Dit is een goed punt. Het blijkt verder, dat steeds meer mensen met overtuiging beginnen te beseffen dat een overtuiging alleen zin heeft als je ook naar de tegenpartij wilt luisteren.

Als de mensen gaan beseffen dat de tegenstellingen vaak uiterlijkheden of zaken van methodiek zijn en niet van wezenlijke bedoeling, dan zal er misschien toch meer samenwerking tussen de mensen mogelijk zijn. Ik wil maar zeggen, zelfs in Den Haag Vandaag zijn nog enkele hoopvolle tekenen kenbaar. Voor degene die de laatste tijd alles heeft gevolgd, zal dat een verbluffende verklaring zijn, maar ik zal er geen stap van terug wijken.

Dan moet u geen rekening houden met wat er wordt gezegd in Nieuwspoort, want dat is de poort naar het nieuws en dientengevolge de poort naar de misleiding die voor de nieuwsgaring noodzakelijk is. U moet gewoon kijken naar wat die mensen zelf proberen te doen. Dan zegt u, politici zijn geen heiligen. Voor het geval u het nog niet wist, want ze hebben het wel over de Gooise matras, maar dan mag je het Haagse veldbed er ook wel even bijhalen.

Politici doen een hele hoop dingen fout. Ze intrigeren ontzettend op een onverantwoorde manier, allemaal toegegeven, maar er zijn er onder hen toch zeker 50%, die het oprecht menen. En als ze oprecht en eerlijk proberen de wereld beter te maken, denkt u dan niet dat

ze zo nu en dan hun geweten wat luider zullen laten spreken dan de leiding van de Partij. Zelfs daar is hoop te vinden.

Daarom zeg ik; Den Haag Vandaag mag misschien somber lijken. En als u over de hele wereld hoort over crisis, noodzaak tot bezuinigen en al die andere zaken die daar bij te pas komen, van het opstellen van atoomraketten tot het vinden van nieuwe energiebronnen toe, dan denkt u misschien, nou, het ziet er somber uit. Maar als u er doorheen probeert te kijken, dan komt u ineens tot de ontdekking dat er toch overal nog in toenemende mate gezond verstand is.

Ik geloof niet in de goedheid van de mens, want dat is bijgeloof. Ik geloof in de zin van het mens-zijn en de mogelijkheid van menselijke samenwerking. Dit zijn punten ten voordele. Als u die zelfs in uw eigen stad ziet en ook over de gehele wereld kunt zien, als u goed kijkt, dan zult u mij moeten toegeven, in de verwarringen van deze dagen wordt de mogelijkheid voor een menselijke samenleving morgen geschapen.

En dan, ik kan ze niet helemaal buiten het spel laten, zijn er die vele groepen die ageren en actie voeren, die kraken. En dan hebben we de critici die kraken ook, maar op een andere manier. Kortom, mensen die bezig zijn om de gevestigde orde op de een of andere manier door elkaar te rammelen. Dat zal de gevestigde orde niet prettig vinden. Zij maken echter duidelijk dat de zaak rammelt. Ze maken duidelijk dat er iets anders moet komen en gebeuren. Zij maken met hun eigen mentaliteit ook duidelijk, dat een poging, om een bestaande situatie zonder meer te continueren, alleen kan uitlopen op anarchie. Terwijl een poging tot samenwerking tenslotte kan leiden tot een verbetering waarbij het eenzijdig enthousiasme van dergelijke groepen kan worden gebruikt om het evenwicht van het geheel te herstellen, op een voor iedereen aanvaardbare manier.

De jeugd van vandaag met haar opstandigheid, haar oproer en haar rellen, is niet alleen een symptoom van de storingen van deze tijd, maar bevat tevens de belofte van verbetering. Zie het maar als een voorjaarsstorm die het dode hout breekt, zodat het nieuwe blad en de bloesem beter kunnen zetten.

Als ik alles zo samenvat, dan moet u naar de werkelijkheid dus niet al te pessimistisch kijken. Denk niet, dat er toch niets aan te doen is. Besef echter één ding wel. U kunt nooit iets doen, indien u weigert naar een ander te luisteren. U kunt nooit iets bereiken, indien u niet bereid bent ook een ander te vertrouwen, desnoods om in hem teleurgesteld te worden, maar desondanks.

Dan zult u zeggen, kijk, de werkelijkheid van vandaag is zo slecht niet. Het is net als Den Haag Vandaag. Goede dingen, kwade dingen, botsingen, het is onvermijdelijk, maar daaruit kan een nieuwe wereld groeien, daaruit kan een nieuw besef groeien.

Zo kunnen we de werkelijkheid leren beleven op een manier die harmonischer is dan op dit moment mogelijk is. Als je over de werkelijkheid praat, aan praat je ook over deze dingen.

LES 3 - WAARHEID EN ONWAARHEID

Voor ik begin zou ik graag op het volgende willen wijzen. In verband met deze cursus is het ook goed, als u de les van cursus I doorneemt. Het zijn wel een stel oude waarheden, maar het neemt niet weg dat ze erg belangrijk zijn, ook voor onze cursus.

Waarheid is altijd betrekkelijk. Onwaarheid dus ook. Het is misschien moeilijk om je dat te realiseren, als je aan het zoeken bent naar innerlijke werkelijkheid en daarbij toch in het subjectieve terecht komt. Maar wat in mij waar is, dat is daarom nog niet altijd waar in werkelijke zin of zelfs in kosmische zin.

Een kosmische waarheid - wij hebben dat in de eerste les al gezegd - is niet te vertalen. Zij is een gevoelskwestie, een intuïtieve kwestie, waaruit we hoogstens komen tot een omstelling van al datgene wat we reeds als inhoud en als denkbeeld in ons dragen. Dan is het ook begrijpelijk, dat wij geen kosmische waarheden kunnen kennen en verkondigen.

Aan de andere kant zitten we ook met waarheid en onwaarheid. Dat is ook een beetje moeilijk, want iets wat nu onwaar is, kan morgen waar zijn. Laat mij een voorbeeld daarvan geven. Het is niet mogelijk de Nederlandse werkeloosheid te bestrijden. Is dat waar of onwaar? Dat is heel erg moeilijk te zeggen. Dan ga je kijken naar een bepaald standpunt. De een zegt, onwaar. De ander zegt, waar. Als we rekening houden met de huidige omstandigheden, dan is de stelling onwaar. Houden we rekening met de omstandigheden die zich over een jaar zullen voordoen, dan is dezelfde stelling waar. Het is zoiets als iemand zegt, tbc kun je niet uitroeien. Dat is altijd waar geweest totdat men ongeveer 5 á 6 jaar geleden met nieuwe mycinepreparaten is gekomen. Nu heeft men die mogelijkheid dus wel.

Als ik in mijzelf bezig ben en ik zeg God is licht, is dat dan waar of onwaar? Voor mij kan dat waar zijn omdat ik, als ik mij concentreer op God, licht zie. Is die God daarom licht? Dat weet ik niet. Ik constateer een verschijnsel in mijzelf.

Nu word ik bewuster. Ik ga verder door in de werkelijkheid en mijn God is geen licht meer. Dus, God is licht is voor mij onwaar.

Het zijn heel moeilijke zaken om je daarmee bezig te houden. Ik kan begrijpen, dat menigeen moeilijkheden daarmee krijgt. Daarom moet je uitgaan, a priori van je eigen innerlijk en je eigen innerlijke wereld. Maar je moet begrijpen dat waarheden, die je in jezelf vindt en die je op dit ogenblik kunt beleven, niet eeuwige waarheden zijn.

Ik begin met een eenvoudige opzet. U zou het zelfs meditatief kunnen gebruiken.

Ik ben. Ik ben deel van licht. Ik kan geen deel van licht zijn zonder duister. Ik kan zonder duister geen deel zijn van licht. Dus ben ik duister, dus ben ik licht. Wanneer ik licht ervaar in mij, zal ik het lichte rond mij ervaren. Mijn wereld is dan een lichtende wereld. De waarheid van de kosmos is de lichtende Godheid die werkt door mij. Op het ogenblik, dat ik in mij de duisternis beleef, is het duister rond mij in de wereld zichtbaar. Het manifesteert zich overal negatief en als verval. Zoek ik naar mijn Godheid, dan kom ik in een vreemde echoënde leegte terecht. Ik zie niets, ik hoor niets en er is niets dat mij moed geeft. Toch zijn beide punten even waar of even onwaar. Het is moeilijk om dit te begrijpen.

Soms zegt men, ik heb niets aan mijn leven. Dat komt zo vaak voor. Er zijn mensen die slaken die kreet zo om de andere dag. Ach, wat heb ik aan mijn leven. Het enige antwoord is, dat ze het niet kwijt willen, ondanks alles. Zij zeggen wel, ik wil het kwijt, maar als puntje bij paaltje komt, dan nemen ze het weer terug. Die gevallen hebben wij zo vaak. Ze proberen het terug te nemen, als ze niets meer terug te nemen hebben.

Als je zegt mijn leven is niets waard, dan kijk je naar de negatieve kant. Maar dan is dat negatieve ook op elk terrein op dat ogenblik negatief. Het betekent niet dat er geen licht is, dat er geen mogelijkheid is, het betekent alleen maar dat je in jezelf op dat moment werkt met het duister en dat je daarom het duistere rond je projecteert. Zou je een ogenblik later in een opgewekte stemming zijn (je ziet de zon, je voelt je blij), dan is het vanzelf ook licht in je.

Dat licht in je impliceert dan dat je ook lichtende ervaringen hebt, dat de erkenning van het leven lichtend is. Je leven is opeens weer de moeite waard. Dat is kennelijk een zeer persoonlijke aanpak en het is ook een grote fout. Want als ik in staat ben om in mij het begrip van licht te wekken, dan zal ik dat om mij heen in de wereld net zo goed zien. Het wil niet zeggen dat ik blind ben voor de feiten van de wereld, maar mijn bewustzijn vertaalt alles in positieve termen. Dan is de beheersing voor mij belangrijker dan de vraag waar of niet waar? Want de waarheid is licht en de waarheid is duister. Maar mijn beheersing stelt mij in staat om uit deze waarheid het lichtende in de eerste plaats waar te maken en daardoor in mij de kracht te vinden waarmee ik het duister omvorm tot een positieve betekenis.

Nu zult u zeggen, waarvoor is het nodig dat we in onszelf een positieve betekenis hebben? Nu, als we ons met de werkelijkheid bezighouden, dan zitten we altijd enigszins in moeilijkheden. De werkelijkheid is namelijk iets waarmee we ook niet helemaal terecht kunnen. Maar als ik nu uitga van een kosmische werkelijkheid en ik stel, dat deze kosmische werkelijkheid de vrede, de rust, de stilte is, waarin ik volledig mijzelf kan zijn en erkennen zonder enige beperking, maar ook zonder enige consequentie, dan ben ik heel dicht bij het hoogst voorstelbare voor een mens. Nirwana of iets dergelijks. Maar het gaat eigenlijk nog veel verder.

Neem ik deze basis aan, dan geldt, als ik die basis in mij weet te wekken, dan wordt voor mij alles, wat daarmee in betrekking staat, waar. Het houdt niet in dat licht en duister ophouden te bestaan, maar het betekent dat licht en duister een elkaar aanvullende waarde worden. Ze geven elkaar, als het ware de nadruk die nodig is om ze te beseffen, maar ze kunnen mij niet beroeren. Zij kunnen mij slechts bewust maken van het zijn. Dat is dan altijd weer een stap verder in de goede richting.

Als je bezig bent met de innerlijke werkelijkheid, dan word je altijd weer geconfronteerd met de uiterlijke werkelijkheid. De innerlijke werkelijkheid kan zijn, God is met mij en de wereld is goed. Terwijl de uiterlijke werkelijkheid is, nu laat die stommeling een pond lood op mijn tenen vallen. Waarmee er een formule wordt gevormd die nooit als gebed bedoeld kan zijn.

Waar en onwaar. Is mijn innerlijke werkelijkheid waar of is mijn uiterlijke werkelijkheid waar? Het ligt er maar aan hoe ik het bekijk. Want als ik in mij een werkelijkheid vind vol rust, vrede en kracht en ze gooien mij een blok beton op mijn tenen, dan barst het beton en niet mijn tenen. Maar aangezien dat zeer zelden voorkomt, zal de mens over het algemeen beweren dat de uiterlijke werkelijkheid bepalend is. Dat betekent dat hij zijn waarheden vooral in de wereld buiten zich zoekt. Die waarheden kunnen we dan weer gaan opsommen.

Is het waar dat een mars voor de vrede inderdaad de vrede kan brengen? Als je zegt 'kan', dan is het antwoord, ja, het is waar. Maar als je zegt 'zal', dan is het onwaar. Omdat namelijk een manifestatie op zichzelf nooit bepalend kan zijn voor de reacties die deze manifestatie elders wekt. Als je dat nu maar begrijpt, dan zul je de uiterlijke waarheid ook zien in haar betrekkelijkheid. Wat voor mij belangrijk is, hoeft niet voor iedereen belangrijk te zijn.

Wanneer iemand met een werkgelegenheidsplan komt, dan is dat mooi, dat is positief. Ik ben erg blij dat het bestaat, maar zal het wat uithalen? Dan is het antwoord van de werkelijkheid, waarschijnlijk niet. Ik kan zeggen, ik ga uit van waarschijnlijk niet, dus is het plan niet goed. Ik kan ook zeggen, als de wil bestaat om meer werkgelegenheid te scheppen, dan zal het misschien niet direct gelukken, maar we zullen er in ieder geval iets mee bereiken.

De uiterlijke werkelijkheid van een mens is meestal bepaald door het negatieve. Dat kunt u trouwens zien in elke krant. Daar staat nooit in dat iemand erg gelukkig is geworden. Er staat hoogstens in dat hij is verongelukt, dat hij de honderdduizend die hij gewonnen heeft onmiddellijk heeft vergokt of iets dergelijks. Voor de rest is er moord en doodslag,

verkeersongelukken en wat er verder nog aan verheugende feiten te vinden zijn op deze wereld. Dat is gewoon de richting van de mens. Uw werkelijkheid wordt negatief afgeschilderd.

Waarom doet men dat? Omdat u in contrast tot deze uiterlijke negativiteit zelf het gevoel krijgt dat u er tenminste nog een beetje positief uit ziet. Maar als u met de innerlijke werkelijkheid bezig bent, dan heeft u die toestanden van buiten niet nodig. Dan heeft u ook die nadruk op het negatieve niet nodig. Ik geloof dat dit een punt is waarmee u werkelijk rekening moet houden.

Wanneer ik vrede vind in mijzelf en deze vrede voor mij zo sterk kan maken dat ze mij blijft beheersen, in elke constatering van een werkelijkheid buiten mij, dan zal de werkelijkheid buiten mij, mij niet beïnvloeden, tenzij ik dit bewust wens. Terwijl ik gelijktijdig voortdurend een invloed kan (niet moet maar kan) uitoefenen op de werkelijkheid buiten mij. Kijk, dan zit je al een heel stuk positiever.

Ik kan begrijpen dat mensen zeggen, is dat nu wel waar, als iemand zegt dat alles eigenlijk goed is? Het ligt er maar aan hoe u dat bekijkt. Het is natuurlijk onwaar, als u uitgaat van uw standpunt. Hoe zien de mensen dat vaak? Mijn positie is de ergste. Mijn toestand is verschrikkelijk. Wat ik moet doen dat moet ik toch kunnen volhouden. Als ik dat niet kan, dan ben ik nutteloos. En dat soort dingen.

Maar is dat wel waar? Vloeit niet het een uit het andere voort?

Daarom verkondig je ook tegenover je zelf, in je benadering van de wereld, vaak grote onwaarheden. Ik ken mensen die tegen zichzelf zeggen, ach, ik ben oud en machteloos. Er is niet veel meer, wat zal ik mij druk maken. Dat is een echte AOW-instelling. Als het dat niet was, dan waren er al veel AOW-ers in opstand gekomen de laatste tijd. Als we dat nu proberen om te zetten, dan zeg ik, in mij is kracht, in mij is vrede. In mij is schoonheid, wijsheid. U mag het allemaal uitzoeken. Deze waarde is voor mij het licht, het belangrijke waarmee ik leef. Dit is voor mij de aanvaarding van het leven en daarmee van het totaal van het zijnde, dus ook de werkelijkheid die ik buiten mij constateer.

Dan ziet het er anders uit. Dan ben ik niet meer machteloos en dat is al belangrijk. Want wat ik doe en in mij tot stand breng, zal altijd - ook als ik het niet onmiddellijk kan uitdrukken in de wereld buiten mij - werken in de wereld buiten mij.

Of ik nu wel of niet de wereld goedkeur, doet niet meer ter zake, want de kracht die in mij is, is positief erkend. Elk positief punt in de werkelijkheid buiten mij zal daardoor sterker kunnen worden. De negatieve punten wijken als het ware terug. Dan zeggen de mensen, dat moet je maar eens duidelijk maken.

Er bestaan legenden. Als de duivel je verschijnt, dan moet je een kruis voor je uit houden. De duivel zal dan terugwijken. Er bestaat echter ook een ander gezegde. Waar de priester voor gaat, mag de duivel volgen. Wat is nu waar? Het is allebei ergens waar. Als voor mij het kruis het symbool is van het hoogste licht, de hoogste kracht, de hoogste liefde, dan zal alles wat geestelijk negatief is (of het nu duivel wordt genoemd, demon, spook of geest) daarvoor terugdeinzen. Niet voor het teken, maar voor het licht. Maar als ik denk dat het ding op zichzelf het zal doen, dan zegt de duivel, wat heb je daar een leuk ding, laat mij het eens vasthouden.

Het is misschien krankzinnig, maar hoeveel mensen zijn niet bezig om hun bewustzijn te verhogen, om hun begrip van de werkelijkheid te intensiveren? Ondertussen zijn ze voortdurend bezig om een wereld af te breken. Niets deugt er, niemand deugt. Ik kan dat wel begrijpen. Er zijn vaak redenen genoeg voor. Maar wat kom je daar verder mee?

Een oud boerengezegde is "Zaai vroegtijdig, opdat het graan opschiet en het onkruid verstikt. Hij, die laat zaait, zal zien dat het graan door het onkruid wordt verstikt". Dat is volkomen waar. Want als wij steeds bezig zijn om eerst te kijken naar de negatieve dingen, dan zal het goede dat in ons leeft (de innerlijke positieve waarde) eenvoudig niet meer tot gelding komen. Dan worden we overweldigd door het negativisme in ons. Maar als het omgekeerd is, als wij

voortdurend werken eerst aan de innerlijke positiviteit (dus het moet niet van buiten komen, als het maar in ons leeft), dan is dat al genoeg. Dan hebben wij de kracht waarmee het koren het onkruid als het ware verstikt. Het goede in ons kan dan zo sterk groeien dat onze werkelijkheid een goede werkelijkheid wordt. De innerlijke werkelijkheid, die goed en lichtend is, impliceert uit de aard der zaak dat onze inwerking op de werkelijkheid naar buiten eveneens een positieve is.

Er zijn honderden verhalen daarover te vertellen. Als ik u zou willen overstelpen met voorbeelden, dan zouden dat boekdelen worden.

Ik stel het volgende. Je innerlijk bewust zijn van licht, of desnoods alleen maar van de mogelijkheid van positiviteit, impliceert niet alleen het bestaan in jezelf van deze mogelijkheid (het is niet alleen in jezelf waar), maar ze betekent ook naar buiten toe een waarheid. Dat wil zeggen, dat iemand die zich innerlijk sterk voelt gewoon buiten zich dingen kan zien die tot de geest behoren. Dat iemand die innerlijk dat gevoel heeft, hoe dan ook, in staat is een ander te genezen of een ander tegen te houden als hij iets verkeerd wil doen. Dan heeft hij de zeggenschap, de invloed, de kracht die nodig is.

Als je daarmee rekening houdt, dan is het zelfs bewijsbaar dat je innerlijke werkelijkheid je uiterlijke werkelijkheid kan beïnvloeden, kan beheersen in bepaalde aspecten (zij het niet in het geheel) en veranderen.

Er zijn mensen die zeggen, het is zo moeilijk. Als ik aan God denk, dan heb ik niets. Dan denkt u toch niet aan God. Waarom moet het altijd een mannetje op een troon zijn of een lichtende wolk in de ruimte? Goed, positief, wat is dat voor u? Is dat niet gewoon een gevoel van tevredenheid of alleen maar het idee dat het zinrijk is, een ogenblik dat u komt tot een aanvaarding van uw bestaan? Noem dat dan God, of noem het alleen maar gezond verstand. Als u die kant uitgaat, dan komt u tot de eerste en de belangrijkste handeling die noodzakelijk is voor het vinden van waarheid. Ik wil dit in een paar regels neerzetten, dat lijkt mij gemakkelijker.

Al datgene wat ik ben geweest, wat ik ben, wat ik ooit zal zijn, is van betekenis, want in mij leeft iets wat ik niet kan ontkennen. Alles wat buiten mij en naar buiten toe vanuit mij gebeurt, is onbelangrijk, tenzij het in strijd is met dit gevoel van aanvaarding, van vrede en geluk dat ik in mij ken.

Ik heb geen goden en geen demonen nodig. Ik heb vrede in mijzelf nodig en aanvaarding van mijzelf. Als in mij de aanvaarding van het "ik" waar is, heb ik alle leugens ten aanzien van mijzelf ontmaskerd.

Daar waar ik waar ben tegen mijzelf, daar kan ik alleen reageren op de waarheid zoals ze buiten mij bestaat. Dan kan men mij niet meer misleiden ten aanzien van de werkelijkheid waarin ik leef, ten aanzien van de werkelijkheid van mijn eigen betekenis. Maar ik zal wel in staat zijn om alles wat ik erken, deel te maken van mijn zelfaanvaarding, van mijn innerlijke vrede.

Er zijn mensen die zeggen, je moet kosmisch voelen en kosmisch denken. Mediteer over het lijden van deze wereld. Ik vind dat schitterend. Als u het lijden van deze wereld wilt hebben, kunt u dat in tienduizend vormen krijgen. Denk alleen maar aan al die tandartsenstoelen met angstige gezichten, gezwollen wangen en opengesperde monden, tangen die ernaar grijpen en de pijnkreten die zo nu en dan ook nog worden geslaakt. Dan heeft u ook het lijden op deze wereld. U behoeft het heus niet allemaal te zoeken in die arme verhongerende mensen, de arme eenzamen en verlatenen. Maar als u daar niets tegenover kunt stellen, wat dan? Wel, dan gaat u uw innerlijke werkelijkheid vullen met tandartsenstoelen.

Dan is er geen plaats meer voor vrede. Dan is er geen plaats meer voor licht. Alleen als u het gevoel heeft dat u door u dit voor te stellen, kunt deelnemen aan die pijn en de pijn kunt omzetten in een aanvaarding, een soort pijnloosheid, dan heeft het zin. Anders niet.

Dus mediteer over lijden zoals u wilt, maar dan niet over lijden als iets waarin u mede wordt ondergedompeld. Mede ondergedompeld worden in het lijden van anderen is alleen maar jezelf een kunstmatig lijden opleggen om uw werkelijke schuld voor uzelf te verbergen.

Zoek gewoon naar iets waardoor u het lijden iets kunt verminderen. Zoek een antwoord op datgene waarover u mediteert. Vraag u niet af, hoeveel lijden is er in de wereld? Vraag u af hoeveel lijden in de wereld kan ik minder maken? Dan mediteert u goed.

Anderen zeggen, mediteer over de eeuwige vrede. Goed, als u daarmee bezig bent en u schrikt wakker, dan krijgt u nog een extra geestelijke shock. Want alles wat u zich als vrede in uw meditatie heeft voorgesteld, dat is er plotseling niet meer. Dan gaat u de strijd tussen uiterlijke en innerlijke werkelijkheid opvoeren tot in het krankzinnige toe. Mediteer dus niet over een totale vrede. Mediteer over een vrede in uzelf. Want als u die vrede in uzelf ervaart, dan wordt ze niet alleen een toestand maar ook een kracht. En dan kunt u er misschien wat mee doen.

Ik vind het allemaal soms op het zielige af, als je ziet hoe mensen voortdurend bezig zijn om zich bij te schaven. Ik wil een goed mens worden. Ik wil eigenlijk een en dan noemt u maar op Sinte Clara worden. Die mensen komen nooit aan Sinte toe. U kunt toch niet een St. Franciscus worden en met de wolven rond lopen. Waar vind je nu nog een wolf? U moet niet het voorbeeld van een ander volgen. U moet zoeken welke wegen anderen zijn gegaan om te komen tot die toestand van vrede of van verrukking die u bewondert. Als u de weg vindt, kunt u die innerlijk gaan. Dan wordt er innerlijk iets geboren dat voor u steeds meer tot waarheid wordt. Maar als u uzelf probeert om te vormen tot die ander, dan maakt u van uzelf een groeiende onwaarheid.

U moet nooit proberen anders te zijn dan u bent. Als u zich maakt tot iets anders dan u bent, dan bent u er niet meer. Je hebt altijd in je een soort drang tot zelfbehoud. Ergens wil je toch nog jezelf blijven, d.w.z. dat je nooit absoluut in die transformatie kunt slagen. Erken dan dat de transformatie alleen een poging is tot uiterlijke benadering, niet tot innerlijke vereenzelviging.

Als alle mensen die zeggen dat ze één willen zijn met Jezus werkelijk één zouden zijn met hem, dan zou deze wereld misschien werkelijk worden verlost. Maar aangezien dat niet kan, aangezien ieder op zijn manier blijft leven, streven en werken wordt het toch tijd dat je zegt, ik heb niet te maken met deze figuur. Ik heb te maken met een weg. Die weg wordt niet bepaald door definities van deskundigen.

Of de Paus nu zegt dat er seks is in het hiernamaals of niet, dat maakt niets uit. Dat zult u later wel zien. U moet gewoon zeggen, welke stappen kan ik, zoals ik ben, nemen om meer te beseffen? Hoe kan ik elk besef dat ik in mij bereik naar buiten gestalte geven? Dan komt er een ogenblik, dat u zegt, alles wat ik voor waar heb gehouden, bleek onwaar te zijn.

Er zijn ook veel mensen die zeggen, dan deugt er niets meer. Neen. Als ik de onwaarheid erken, dan betekent dat, dat ik een deel van hetgeen ik op die manier heb verkregen terzijde moet schuiven en dan houd ik de waarheid over. De waarheid die in mij bestaat is ook in elke onwaarheid tegenwoordig. Alleen, ik moet leren welke uiterlijkheden, welke verschijnselen, welke delen niet behoren bij mijn innerlijke waarheid. En zelfs dan - nogmaals - blijft alles subjectief.

U kunt niet een ander zijn dan u bent. Een wereld kunt u niet ineens veranderen totdat ze heel anders is dan ze nu is.

Het is misschien reuze leuk te zeggen, nu moeten ze alle wapens maar eens afschaffen. Maar dat lukt niet. Er zijn er te velen die precies de tegengestelde richting uit denken. U moet de wereld niet veranderen, maar u moet in die wereld datgene zoeken wat positief is. U moet in die wereld waarheid na waarheid kenbaar maken omdat ze in u bestaat. Of denkt u nu werkelijk dat een vertegenwoordiger van een ex-cowboy-filmster en van een half mislukte Taras Bulba samen tot de conclusie zouden komen die u aangenaam zou zijn, omdat het uw waarheid vertegenwoordigt? Dat kan toch niet. Twee establishments tegenover elkaar.

De uiterlijke werkelijkheid is in dit geval dat beide landen blij zullen zijn, als ze hun bewapeningslasten kunnen verminderen. Maar dat beide landen eveneens blij zullen zijn, als ze op welke manier dan ook de ander een hak kunnen zetten door meer te behouden of meer te produceren dan de ander. Zolang die twee dingen niet samenkomen, gebeurt er niets, tenminste niet iets wat u leuk vindt.

Zoek dan diep in uzelf en vraag u af, wat is voor mij op dit ogenblik nog wel aanvaardbaar? Het is niet zoveel als u denkt, maar er blijft toch wel iets over. Neem dat ietsje, dat enkele grein van innerlijke waarheid en probeer daarop uw innerlijk bewustzijn te richten. Het geheel van uw aanvoelen, van uw denken, van uw intuïtie. Laat dat bewustzijn ermee spelen. Laat het proberen er iets uit te maken. Voor u het weet, ontstaat er iets in u dat voor u waar is. En dat dan niet een waarheid is die in de wereld moet worden verkondigd, maar een waarheid die in de wereld kan worden teruggevonden, die in en met de wereld kan worden beleefd.

Er zijn in deze dagen heel veel dingen waarbij men zich afvraagt, wat is er aan de hand? Er zijn veel mensen die zeggen, het is jammer dat de heer Van Agt zich juist nu in het ziekenhuis moet bevinden, terwijl zijn vroegere tegenstanders en plaatsvervanger nu alle sociale geschillen moeten gaan arbitreren. Maar niemand vraagt zich af, of de man misschien verkozen heeft deze ingreep in deze dagen te ondergaan, omdat hij dan deze taak aan een ander kan overlaten. Daar kun je toch geen waarheid of onwaarheid uit opmaken.

Je kunt heel veel speculeren, bewijzen kun je het toch niet. Maak u daar niet druk over. Vraag u niet af wie gelijk heeft, maar vraag u af wat belangrijk is. En dan blijkt, dat het meest belangrijke niet is of men wel of niet solidair offers wil gaan brengen, maar dat het meest belangrijke is of men nog vertrouwen heeft in elkaar.

Als je dat eenmaal hebt gevonden, moet je je afvragen waarin kan ik vertrouwen? En als je dat vindt, dan kun je dat buiten je sterker maken, daar kun je dan mee werken, daarmee kun je groter worden.

De uiterlijke werkelijkheid is en blijft plooibaar, indien de innerlijke werkelijkheid wordt gerealiseerd en wordt geprojecteerd. (Zie les I en II.)

Alles wat in de kosmos bestaat en mogelijk is, kan in mij slechts ten dele ontwaken. Al wat ik ben, wat ik denk, wat ik droom, wat ik doe, wat ik veronderstel is ergens waar. De waarheid omvat al het voorstelbare. Maar de waarheid buiten mij kan slechts een klein deel daarvan weerspiegelen. Dan is het voor mij geen kwestie van de kosmische waarheid even in mij zoeken. Het is het zoeken van een relatie tussen waarheid zoals ze in mij en buiten mij kan bestaan.

Het is niet het vinden van een antwoord op vreemde en zonderlinge vragen. Het is eerder leren om niet te vragen. Ze hebben eens gezegd, als je vraagt, word je wijs. Je zou er achter moeten zetten, als je antwoord geeft, ben je eigenwijs.

In de kosmos kunnen wij niet vragen, omdat wij niet wetend en bewust de juiste formulering kunnen vinden voor onze vragen. Dan kan ons antwoord nooit kosmisch zijn, maar alleen beperkt. Hoe eenvoudiger en hoe rustiger ons standpunt is, hoe groter onze erkenning zal zijn van de voor ons belangrijke waarheid buiten ons. Hoe meer wij ons binden aan de voorstellingen die de wereld buiten ons heeft gewekt of heeft geprojecteerd, hoe groter de kans is dat wij innerlijk in een toenemende mate van onwaarheid leven.

Dat was dan het belangrijkste van deze les. Ik ben mij ervan bewust dat velen zullen zeggen, je hebt een paar stukjes aardig herhaald. Als ik ze niet had herhaald, zou u ze dan begrepen hebben?

Sinterklaas is en blijft een droom, een door advertenties mede geschapen middenstands-illusie. De Kerstman bestaat ook niet. Op de noordpool kun je klappertanden, maar geen speelgoed vinden. Het is misschien aardig om dergelijke sprookjes in stand te houden zolang je beseft dat ze sprookjes zijn.

De kosmos is geen Sinterklaas. Er is geen Kerstman. Er is alleen dat wat je zelf bent in relatie tot de kosmos. En als je dat niet kunt beseffen, doe het dan maar ten aanzien van de werkelijkheid buiten je op basis van de werkelijkheid die je in jezelf erkent. Dit lijkt mij dan het antwoord dat elke mens, elke geest, hoe beperkt ook, kan geven op de totaliteit waarin je leeft.

❖ *U zei in het begin dat God op een gegeven moment niet licht is. Is het aan te duiden wat Hij dan wel is?*

Als ik dat zou kunnen doen, dan zou het weer ergens licht zijn. Licht en duister zijn kenbaarheden. Ik heb in mijn betoog iets daarover gezegd. Het is een echoënde leegte. (U kunt het in de tekst terugvinden.) Dat betekent dan is er niets meer, maar het is zo vervuld van hetgeen ik zelf ben dat ik daardoor toch de leegte weer erken als iets dat leeft, dat vervuld is. Daarna zijn nog meer fasen, maar die zijn nog minder aan te duiden. God blijft niet altijd licht. God is licht en duister versmolten. God is iets op het ogenblik dat wij Hem werkelijk benaderen, omdat Hij zolang Hij iets is, omschrijfbaar blijft. Zolang iemand praat over een God en die omschrijft, kan het God niet zijn. Maar die God is iets dat voor de mens omschrijfbaar is en als zodanig kan worden begrensd door het menselijk wezen. Maar is het wezen onbegrensd voor de mens, dan is elke aanduiding op zichzelf alleen maar een aantasting van de werkelijkheid ervan. Dat moet u maar eens aan de een of andere Jezuiet voorleggen, dan krijgt u ongetwijfeld een heel mooie uitleg. Het leukste is, hij heeft na afloop nog gelijk ook, totdat u verder daarover nadenkt.

VARIA

De Rijn wordt schoner; onwaar. De wereld wordt steeds vuiler; waar. De wereld begrijpt dat kleinschaligheid noodzakelijk is; waar. Dus wordt alles kleinschaliger; onwaar.

Op die manier kun je doorgaan tot het einde. Maar het bewijst wel, dat er een eigenaardige mentaliteit is. Misschien is het goed om eens daarover na te denken.

Er zijn namelijk veel mensen die denken, als wij iets willen, dan kunnen wij dat doen. Maar om te kunnen doen wat je wilt, moet je zoveel bezitten dat je allang iets anders wilt.

Er zijn natuurlijk ook mensen die willen het goede voor iedereen. Maar als je nu toevallig net een paar atoomcentrales hebt gebouwd, dan zeg je natuurlijk dat het beste dat je kunt doen is, de mensen atoomenergie geven. En als je toevallig een wapenfabriek hebt, dan zeg je dat sterkere bewapening beslist noodzakelijk is. Het is trouwens helemaal niet zo gek.

Als we kijken naar bijvoorbeeld de verschillende tankproducten in West-Europa en Oost-Europa, dan blijkt dat Oost-Europese tanks van de KB-serie praktisch geen gelijke hebben in het westen. De zogenaamde K- en de KK-serie van de Russen zijn vergelijkbaar met bepaalde tanks zoals de Leopard in Europa en de verbeterde Sherman in Amerika. De mensen die dat uitdragen zeggen natuurlijk, wij moeten meer hebben. Want hoe meer zij maken, hoe meer zij hebben. Maar hoe meer zij hebben, hoe minder u krijgt. Dit is een van de problemen waar de hele wereld altijd om draait.

Zij denken dan wel, het volgend jaar zal alles beter gaan, want er zijn zoveel goede zaken in onderzoek. Nu is dat wel waar, maar vergeet één ding niet. Als je ergens een onderzoekcommissie voor instelt, dan betekent dat, dat je de eerste paar jaren nog geen beslissing wilt nemen. Als je geen beslissing wilt nemen, dan betekent dat eigenlijk dat je probeert het oude ondertussen zo uit te bouwen dat eventuele conclusies van een dergelijke commissie dan achterhaald zijn. Al is de commissie nog zo snel de politiek achterhaalt haar wel.

Op deze manier is het hele leven een beetje somber. Wij kijken naar alle zwartgalligheid die op dit ogenblik, met of zonder spataderen, door Nederland flaneert. En dan zeggen wij tegen onszelf, zo kan het niet langer. Maar kan het dan anders? Het is toch eigenlijk heel eenvoudig als iedereen wil houden wat hij heeft, dan kan niemand méér krijgen dan er is. Maar als iedereen alleen uitgeeft wat er is, dan krijgt niemand wat hij wil hebben.

Dit is het grote dilemma van elke staat. Dat is de EEG ook. Ik heb niets tegen de EEG. Integendeel, dit Europees eetgezelschap is mij buitengewoon sympathiek. Als je ziet wat ze in Straatsburg verteren, dat is fantastisch! Dat is gewoon een welvaartstaat in de staat. De VVV vaart er wel bij.

Wat doet nu de EEG? De EEG geeft steeds meer geld uit om te administreren wat ze fout doet. Daardoor houdt ze steeds minder geld over om iets goed te maken van hetgeen er fout is gegaan. Daardoor gaat het steeds meer fout en moet er steeds meer geld worden uitgegeven om het te administreren waardoor er nog minder overblijft om iets in orde te maken. Dat zijn overal dezelfde zaken.

Neem Genève. Ik zou dat absoluut een beetje willen veranderen, een "r" erachter, een "j" ervoor in plaats van een "g" en we zouden een prima oplossing hebben gevonden voor het bewapeningsconflict. Maar helaas is dat niet zo. Er zitten twee mensen tegenover elkaar die vriendschappelijk elkaar eigenlijk uitmaken voor alles wat lelijk is om daardoor te voorkomen dat ze elkaar iets zullen moeten toegeven, waarvoor ze misschien later bij hun bazen een standje kunnen krijgen. Aangezien de bazen niet de opgewonden standjes zijn maar de onderhandelaars, is het duidelijk dat de onderhandelingen steeds in een richting gaan waardoor de bazen geen kant meer uit kunnen.

Zo bezien is de hele wereld eigenlijk een krankzinnige situatie. En waarom? Wel, doorgewoond omdat de gewone man nog altijd doet wat zijn leider zegt. Dat is altijd zo geweest.

Je kunt met Marx zeggen, de arbeider heeft geen vaderland. Maar dat gelooft zijn vaderland niet en dientengevolge wordt de arbeider soldaat. Een soldaat heeft wel een vaderland en daar moet hij voor sneven. Nietwaar, er is niets schoners dan te sneuvelen voor het vaderland. Als sneuvelen nu iets anders was dan het tegenwoordig is, zou het misschien nog iets zijn. Wat is een vaderland anders dan een kleine belangengemeenschap. Elk vaderland is een nationale vakbond die probeert ten koste van andere vakbonden meer te verwerven dan haar toekomst. En om dat nu een beetje aanvaardbaar te maken heeft ze dan een staatshoofd. Het hoofd van de staat kan mooi, het kan lelijk zijn, maar het is onaantastbaar. En dat is het mooie, want zolang de kop onaantastbaar is, kun je de rest aardig pantseren. Dat is eigenlijk hetzelfde als met gevechten. Als je tegen iemand zegt, je mag iemand niet in het hoofd schieten en je geeft hem voor de rest een kogelvrij vest, dan kan hij vrij ademen en er kan hem weinig gebeuren, hoogstens een paar blauwe ribben.

Dat is het systeem waarmee de naties groot zijn geworden. Want elke natie had het idee dat het volkomen gerechtvaardigd was om het staatshoofd buiten het gevaar te houden en de rest in te zetten. Er bleef altijd nog wel genoeg over. Zo zijn vele kleine oorlogen ontstaan totdat er wat grotere rijken kwamen. Naarmate de rijken groter werden, werden ze machtiger. De rijken werden zo machtig dat één rijk niets meer te zeggen had, als de andere rijken niet 'ja' zeiden. Zo ontstond de standenmaatschappij.

Nu denkt u waarschijnlijk aan een standenmaatschappij op een andere manier dan iemand die denkt aan de beruchte standjes die je in Frankrijk kunt leren en ook in bepaalde hindoeboeken kunt terugvinden. In feite scheelt het niet zoveel.

verschillende standen. Het standje berust op de verschillende relaties die je kunt scheppen tussen de seksen. Zodat je zou kunnen zeggen, dat een staat een soort sekseel misdrijf is waarbij de manipulatie van de standen tot de meest krankzinnige hoogstandjes in de politiek voeren. Dit zal voor velen iets te gepeperd zijn. In het Oostblok zou het paprika geweest zijn, hier is het peper. Ik zeg u dit alles alleen Een standenmaatschappij berust op het aantal

verschillende relaties die je kunt leggen tussen maar, opdat u gaat begrijpen waar het om gaat.

De meeste mensen zijn voortdurend bezig met alles wat wordt verklaard. Er wordt nooit iets verklaard. Een verklaring is een onbewezen stelling met een zodanige zekerheid gebracht dat niemand zich afvraagt, waarom ze zo wordt gebracht. Als je dat eenmaal door hebt, kom je als vanzelf terecht in een beetje meer werkelijkheidsbesef. Dan begrip je ook hoe de mensen kunnen worden gemanipuleerd.

U denkt aan de vredesdemonstratie. Iedereen heeft daar de mond vol van. Je zou er haast misselijk van worden. Vrede over eten. Dat heeft misschien ook wel nut. Dan worden de mensen misschien op een ander en belangrijker terrein strijdvaardig.

U denkt dat die vredesmanifestatie gewoon een vredesmanifestatie was? Wel neen. Het was ook niet echt de volkswil. Het was een volksmanipulatie door belanghebbenden. Als je dat gaat begrijpen, dan zeg je, het is wel mooi dat al die mensen vrede willen, maar ze wilden dat niet voordat iemand zei, dat zij dat moesten willen. Daardoor is hetgeen zij willen in feite geen vrede. Wat zij zoeken is een sterke man.

Dat hebben ze dan weer met de natie gemeen. Want hoe gemener het toegaat tussen de naties, hoe groter de roep wordt om een sterke man en dan wordt het een Nazi-natie. Hoe meer Nazi een natie is, hoe meer de mensen vertrouwen op datgene wat hun wordt gezegd.

De werkelijkheid is deze. Wij zijn schapen en lopen achter herders aan zonder te weten of het wolven zijn of herders. Menige van onze herders, hoe vroom zij zich ook voor doen, zijn in feite wolven, soms in schaapskleding. Vandaar dat blatende wolven op het ogenblik zeer veel voorkomen. Als je hen zo hoort, dan blaten ze 'oremus'. Dat is gewoon ontstellend schoon. Binnenkort zullen ze ook weer blaten "Hosanna Gloria in excelsis" in de hoop dat u mee blaait. Maar is er nu reden om te roepen "Glorie in den Hoge", als je ziet dat de hogen het hier op aarde zo moeilijk hebben en dat de lagen helemaal geen kant meer uit kunnen?

Dit is een beetje communistisch, ik weet het. De communist is de duivel van de politiek. Zoals de liberaal de engel is, die helaas wordt miskend door de socialist die daarom in het economische vagevuur langzamerhand gaar moet sudderen, totdat hij eindelijk liberaal geworden, kapitalist mag worden.

De waarheid is, dat u zelf, ook door de wijze waarop u zich steeds weer laat manipuleren en u niet bewust bent van het gemanipuleerd worden, in feite meewerkt aan het tot stand brengen van datgene wat u niet wenst, maar wat anderen belangrijk vinden.

Dat betekent dat u elektronische spelletjes koopt als sinterklaascadeautjes voor de kleinkinderen waar de kinderen niets aan vinden, maar wel de winst onder de 50% troef is. Het betekent dat u meedoet aan "vrede op aarde" en dus u arm koopt aan al dat wat er met de kerstdagen op tafel moet komen om dan uit schuldbewustzijn bovendien dan nog te storten op 45 verschillende gironummers voor alle soorten noodlijdenden. Dat is allemaal van tevoren gepland. Ook dat u zich misselijk zult eten. Ook dat u, in een sfeer van stilte, een ogenblik zult overwegen hoe goed en hoe groot de vrede op aarde was en daarbij zult vergeten hoe u in de maling werd genomen.

Dat wil niet zeggen dat het allemaal slecht is. Als ze demonstreren voor de vrede, doe maar mee. Maar begrijp wel, dat degenen die de demonstratie op touw hebben gezet niet werkelijke vrede bedoelen. Zij bedoelen een bepaalde soort vredelievendheid. Laat u daardoor niet misleiden. Als de mensen dan uitroepen, dat wij een stapje terug moeten doen, dan zijn dat mensen die u tot een hink-stap-sprong á la Kevelaer willen verleiden in de hoop dat zij daardoor vooruit kunnen komen.

Als u al die dingen begrijpt, dan zult u nog moeten leven in de wereld waarin u zit. Want u kunt geen Internationals plotseling nationaliseren. U kunt de standen niet ongedaan maken, ook al bestaan ze officieel niet meer. U kunt geen staatshoofden laten rollen. Dat rollen hoort juist bij de vertegenwoordigers van de staatshoofden. Die rollen uw portemonnee! Dus u kunt

geen kant uit behalve dan dat u uit uzelf doet wat goed is. Dat is de enige waarheid die de meeste mensen niet willen horen.

Als u hoort, er moeten offers worden gebracht, beslis dan voor uzelf welke offers u wilt brengen en breng die zelf. Maar zorg dan ook dat het resultaat van die offers in overeenstemming is met wat u nastreeft.

Als u zoekt naar schoonheid, laat u dan niet door een ander vertellen wat de laatste mode is, maar zoek doodgewoon datgene wat voor u schoonheid uitdrukt. Als men u vertelt dat er zoveel dingen zijn die erg mooi zijn (bijvoorbeeld de moderne architectuur), dan moet u niet zeggen, dus is het mooi. Dan moet u zeggen, wat spreekt mij aan, en alleen daarop reageren.

Als de mensen leren reageren op datgene wat zij in zich als maatstaf, als waarheid dragen, dan kunnen een hoop van die halve waarheden, die buiten u worden gebruikt om u in een bepaalde richting te dringen, heel rustig worden afgeschaft. Nu zult u zeggen, dit is heel aardig. Het is een echt politiek betoog, spitsvondig, maar waar blijft de geest!

Kijk, als de geest niet bij dit alles is betrokken, dan is uw besef van alles niet veel meer dan het verpakkingsmateriaal om de een of andere waardeloze surprise. Om in sinterklaasstijl te blijven, een roggebroadrolletje besmeerd met stroop en vervolgens verpakt in feestpapier. Dat heeft u heus niet nodig. Om te weten wat u werkelijk wilt, moet u in uzelf kijken. Geestelijk bewustzijn is de basis van alles wat u werkelijk kunt zijn en doen zonder u te laten leiden door anderen. Dat betekent ook zonder u door anderen te laten misleiden.

Aangezien ik dat een heel belangrijk punt vind, wil ik nog drie punten ten aanzien van het volgende jaar naar voren brengen.

- a. Er zal steeds weer een beroep worden gedaan op uw bereidheid om een oplossing mogelijk te maken. Maar als een oplossing geen bewezen juiste oplossing is, zou u wel gek zijn, indien u daaraan mee zou doen.
- b. Men zal u voortdurend wijzen op het feit, dat u het beter heeft dan anderen. Degenen die dat doen kunnen gemakkelijk eerlijk doen, want zij hebben het beter. Vraag u eerst eens af wat u zelf van het leven verlangt en pas dan kunt u beslissen of u beter of slechter af bent dan anderen.
- c. Een hoop rampen en eigenaardige situaties op de wereld zullen uw hulp noodzakelijk maken. Vraag u dan af hoe u werkelijk kunt helpen en maak u er nooit van af met een storting. U moet maar één ding onthouden als u voldoende stort, dan stort het doel in omdat de stortingen ergens terecht komen waar ze niet voor bedoeld zijn. Dat is al vaak voorgekomen en dat zal nog meer gebeuren. Vraag u af, wat kan ik persoonlijk doen? Kunt u het niet alleen, vraag u dan af, wie kan ik werkelijk vertrouwen? Werk daar dan bewust mee samen. Het zal u in het komende jaar helpen om innerlijk een beetje bewuster te worden van de mogelijkheden die elke mens heeft en gelijktijdig u iets minder gevoelig te maken voor alle indoctrinaties, misleidingen, manipulaties die men aan de buitenkant zo graag hanteert om u te kunnen voorstellen als een van de zwijgende demonstrerende meerderheid die het doel nastreeft waarvan men zelf niet beseft wat het behelst.

Degenen die het hier niet mee eens zijn, moeten voor zichzelf maar eens nadenken hoe de verschillende punten beter geformuleerd zouden kunnen worden. Laten zij zich daarbij ook afvragen waarom zij deze formulering verkiezen. Dan leren ze iets meer over mij, maar ook over zichzelf.

LES 4 - DE TIJD EN DE EEUWIGHEID

Als wij met de werkelijkheid te maken hebben, dan blijkt dat, wat vandaag werkelijkheid is, morgen alleen nog maar een droom is of omgekeerd. Het is dus zo, dat de werkelijkheid een zeer betrekkelijk begrip is in de wereld waarin de mens leeft. Wil je daarentegen een beeld hebben van de werkelijkheid die onveranderlijk is, dan kom je terecht in de eeuwigheid, dus in tijdloosheid.

Nu is de moeilijkheid dat je je de tijdloosheid in verband met de tijd heel moeilijk kunt voorstellen. Ik zou u daarvoor een beeld aan de hand willen doen.

Stelt u zich een enorm park voor. Een soort super-Efteling compleet met sensatiebanen, spookhuizen en andere attracties. Dat park ligt daar altijd. Nu begint u te wandelen, maar u heeft geen kaart. U weet dus niet wat u het volgende ogenblik zult ontmoeten, een sensatiebaan, het spookhuis, de speeltuin of misschien zelfs de een of andere vijver waarin u nog kunt kantelen met uw bootje.

De manier waarop u door die tuin zult wandelen ligt geheel aan uzelf, maar de tuin is er altijd. Dat wil zeggen, er is altijd een spookhuis, altijd een speeltuin. De afwisseling voor u, omdat u zich erdoorheen beweegt, geldt voor u persoonlijk.

Nu bent u niet alleen. U bent deel van de mensheid. Misschien is er in een dergelijk park ook wel eens een rondleiding. Dan gaat er iemand vooruit en laat u de verschillende attracties achtereenvolgens proeven. Misschien komt u dan zonder het te weten een paar keer op dezelfde sensatiebaan terecht. In dat geval ervaart u tijd ofwel afwisseling in iets dat in wezen eeuwig of blijvend gelijkvormig is.

Als we dat zo gaan bekijken, dan wordt ook duidelijk waarom we altijd moeilijkheden zullen ontmoeten als we spreken over eeuwigheid. Als een mens denkt aan eeuwig, dan denkt hij aan een voortdurend verdergaande tijd. Dat is natuurlijk onzin. Als je denkt aan tijdloosheid, het werkelijk eeuwige, alle eeuwen omvattende, dan heb je juist te maken met iets dat er altijd is. In ons leven, in ons denken worden we maar al te vaak geconfronteerd met allerlei verwachtingen, met denkbeelden, die maar tijdelijk zijn, die voorbijgaand van aard zijn.

Nu geef ik graag toe, dat ook de geest niet in staat is om het hele park Eeuwigheid te overzien. Zeker, wij hebben een beetje meer kans dan u om hier of daar eens op een uitkijktoren te gaan staan en dan zien we een stukje verder dan u doet. Maar het is zelfs dan heel erg moeilijk te zeggen welke weg je zult inslaan, als er toevallig een kruising van paden vlak bij is. Je kunt nooit met zekerheid iets voorspellen. Het is dan ook goed, meen ik, voor een ieder die in de tijd leeft, om te onthouden, de toekomst is nimmer met zekerheid voorspelbaar op het ogenblik dat er een keuzemogelijkheid aanwezig is.

Om een keuze te maken, zeggen de mensen, moet je bewust weten wat je doet. Neen. U neemt elke dag misschien tienduizend kleine beslissingen. Van die beslissingen zult u er wellicht twee bewust doen, de rest neemt u instinctief, als deel van een ingebouwd reactievermogen of van een gewoonte. Maar ook die gewoonten bepalen wel degelijk de volgende mogelijkheden die u zult ontmoeten. Er is dus altijd een aantal beslissingen die u neemt.

Als u die beslissingen allemaal bij elkaar neemt, dan blijkt dat de mensheid wel een gemeenschappelijk aantal reacties kent. En dan nemen we aan, dat voor het totaal van de mensheid de ontwikkeling in een bepaalde richting gaat.

Als we de werkelijkheid van vandaag bekijken, dan kunnen we zeggen, er is een grote economische crisis. Ja, is die er wel? Eigenlijk niet. Wat er op het ogenblik gaande is, is een verbruik dat niet in overeenstemming is met hetgeen men kan produceren. Er is sprake van

een nutteloos produceren op vele gebieden waardoor overproductie optreedt. Die beide samen (een onjuiste productie, een onjuiste verdeling) zijn in hoofdzaak verantwoordelijk voor de economische crisis. Dan kunnen we zeggen, als wij dat nagaan, wat zou er dan gebeuren?

Als ik nu kijk naar het gemiddelde product van de USA, dan blijkt dat in het direct produceren van wapens en aanverwante artikelen daar een werkgelegenheid is van ongeveer 37% van het totaal aantal werkzamen. Als dus de hele wereld de wapenproductie met 10% zou terugschroeven, zou dat voor de USA (een grote leverancier) heel waarschijnlijk betekenen een terugval van werkgelegenheid van 12 tot 14%. Want de USA levert wel veel, maar ze levert ook duur.

Voor Nederland zou men kunnen zeggen, het wegvallen van de wapenindustrie, voor zover Nederland erbij betrokken is, zou een toename van de werkloosheid betekenen van 5 tot 6% zeker. Zo kan men dat verder uitrekenen.

Maar de vraag is natuurlijk niet, produceer ik wapens of produceer ik niets? De vraag is eigenlijk, juist in deze tijd, welk product is in deze periode dienstig voor een maximaal aantal potentiële kopers? U zult zeggen, dat is allemaal economie. Neen, dat is geen economie. Het is gewoon gezond verstand in deze tijd.

In de eeuwigheid is er plaats voor alles. Vanaf het eerste kleipannetje dat ooit gebruikt is tot de modernste super-pan met anti-aanbaklaag en weet ik wat voor andere luxe voorzien. Een pan is een pan, zegt men. Ja, maar een pan is een pan, tenzij men er een pan van maakt. Want als je een pan maakt van de pannen die je maakt, dan krijg je panne. Dat heeft een bepaalde Nederlandse industrie kortgeleden nog bewezen. Je moet namelijk datgene maken waar de meeste mensen op dat ogenblik de meeste belangstelling voor hebben en tegen een prijs die de meesten daarvoor willen betalen. Dat is eenvoudig een regel van de productie.

Nu kun je met de wapenindustrie heel veel dingen goedkoper gaan maken voor de gebruiker. Zeker, je hebt een andere vorm van marketing nodig. Je hebt minder directe winstzekerheden en minder grootse contracten, dat weet ik wel. Maar je kunt met hetzelfde productie-apparaat heel veel artikelen maken die ook bruikbaar zijn voor de burger. Al is het alleen maar dat je fietsen of rolschaatsen gaat maken. Dan zegt men, die worden al geproduceerd. Daar zijn varianten op te bedenken.

Dus als wij kijken naar de crisis in deze tijd, dan is ze eigenlijk helemaal geen kwestie van een onvermijdelijk economisch gebeuren ook al doet men alsof. Het is gewoon een kwestie van zich niet tijdig aanpassen aan de werkelijke behoefte en de productiemogelijkheden die er in de toekomst zullen zijn. Men heeft dus een verkeerde keuze gemaakt. Men had naar het pretpark kunnen gaan, maar men is terecht gekomen in het spookhuis.

Dan hoor ik heel veel mensen al zeggen, ja, maar wij moeten toch zus en wij moeten toch zo doen. Goed. Ik ben het volledig met hen eens. Iedereen kan daarover debatteren zoals hij wil. Maar je moet toch, juist omdat in de eeuwigheid alle feiten vastliggen, rekening houden met het feit dat je door een bewuste keuze en dus ook de daarbij passende inspanning (de wegen transporteren je niet, je moet zelf lopen) terecht kunt komen op elk punt waar je naartoe wilt. Als je tussen twee mogelijkheden staat en je zegt, dat kost mij zoveel inspanning, dan kom je ergens terecht waar je niet wilt zijn. En dat is in feite wat er is gebeurd met uw hele economie.

Het is hetzelfde wat er in Polen is gebeurd. De opstand in Polen is een symptoom dat we overal en in alle tijden kunnen terugvinden. Er is niet zoveel verschil tussen de beweegredenen van een Walesa en van een Spartacus (slavenopstand in Rome). In beide gevallen voelt men zich misbruikt. Men wil zich afzetten tegen degenen die het misbruik ook feitelijk maken. Men gaat echter veel verder dan men redelijk gezien, in de maatschappij waarin men leeft, zou kunnen gaan. Men schiept daardoor problemen die alleen gewelddadig nog zijn op te lossen. Aan het geweld zijn we nog niet toe, maar als ze even verder gaan in Polen, dan krijgen we dat ook.

Het zijn dus dingen die je bij een beschouwing van de werkelijkheid waarin je leeft, kunt zien. Maar als je alleen maar kijkt naar de werkelijkheid, dan kom je weer in heel rare perikelen terecht. Ik heb ook daarvoor een aardig voorbeeld

De kerk van Rome heeft, naar men zegt, de ogen altijd op de eeuwigheid gericht. Kijk. Rome is nu al bezig om zich voor te stellen hoe de kerk haar macht, haar invloed (dat is in feite de sfeer waarin zij zich beweegt) zou kunnen behouden, wanneer de huidige ontkerkelijking voortgaat. Want het is geen werkelijk déconfessionaliseren, het is alleen een loskomen van de onfeilbaarheid van een bepaalde kerk of van een bepaalde leer. Dat kun je alleen opvangen, zo zegt men, door enerzijds een strengere discipline in te voeren en anderzijds gelijktijdig veel grootmoediger te zijn. Daarmee zijn we dan terecht gekomen in de techniek die in de kerk van Rome vooral is gepropageerd door Ignatius van Loyola. Op deze manier is die kerk bezig om vooruit te lopen op de mogelijkheden die het heden bevat.

De werkelijkheid van Rome is echter niet dat Rome over 200 jaar in moeilijkheden komt. De werkelijkheid van Rome is dat de leer, zoals die door Rome wordt uitgedragen, en het gezag dat Rome voor zich opeist, op dit ogenblik voor de mensen niet te tolereren zijn in vele gevallen. En dat men door een schijntolerantie ten aanzien van randverschijnselen daarin geen verandering kan brengen, ook niet door de kerk te veranderen in een soort sociaal instituut.

Dan zou men zeggen, in de eeuwigheid blijft de waarheid de waarheid. Inderdaad. Wat waar is, is deel van het geheel dat kan nooit veranderen. Maar het standpunt van waaruit men die waarheid beziet, wijzigt zich voortdurend. Want in de tijd verandert het standpunt voortdurend, jouw standpunt.

Als de hele mensheid een soort geleide toer aan het maken is door het enorme park Eeuwigheid, dan is het duidelijk dat alle waarheden die zich daarin bevinden steeds weer een andere aanblik bieden. Het ene ogenblik verschrikkelijk, het volgende ogenblik misschien hemels. En weten hoe de anderen jou zien, zou voor zo een instelling betekenen dat men zich aanpast aan die visie en inspeelt op de waarde welke die visie op dat ogenblik heeft.

Het is natuurlijk moeilijk om een werkelijkheidsbeeld te ontwerpen dat voor iedereen aanvaardbaar is. Als je de mensen hoort praten, dan hoor je de een zeggen, in de bijbel staat uitdrukkelijk dit en dat. De ander moppert al even verward, maar ik vind het zus en zo. Het gaat er toch niet om wat je vindt of hoe je het interpreteert. Het gaat erom wat het is. De werkelijkheid is gebaseerd op de feiten die aanwezig zijn plus de erkenningen die in mij bestaan en eventueel de geestelijke visie waardoor mijn keuze op het ogenblik, dat ik links of rechts kan gaan, mede zal worden bepaald. Als je dat nu maar in de gaten houdt, kom je verder. De meeste mensen weten het wel, maar ze doen het niet. Een aardig voorbeeld daarvan vindt u in uw eigen omgeving.

Iedereen is er langzaam maar zeker achter gekomen dat het apparaat dat de Nederlandse staat heeft opgebouwd voor sociale structuur, sociale zorg zo topzwaar is dat de lasten daarvan niet meer zijn op te brengen. En wat roept nu iedereen uit? Wij zijn het ermee eens, er moet bezuinigd worden. Dat zien wij wel in, maar niet bij ons. Wij willen rechtdoor. Wat is het resultaat? Dat u nergens terecht komt, want iedereen wil een andere kant uit.

Een ander voorbeeld. Men heeft gezegd, inspraak is belangrijk. Toen zijn steeds meer mensen gaan denken, inspraak betekent, dat ik iets te zeggen heb. Niet, dat ik ook mag zeggen wat ik denk. Neen, dat ik wat te zeggen heb. Met andere woorden, ze hebben het begrip "inspraak" met gezag verward. Dit betekent dat, als die inspraak niet wordt gehonoreerd, d.w.z. dat ze geen gelijk krijgen, ze boos worden en in verzet komen tegen maatregelen die eigenlijk ook voor henzelf goed zouden zijn.

Als u dat ziet, dan moet het u toch duidelijk worden dat de mens hier een volkomen verkeerd concept heeft van de werkelijkheid. Dat hij denkt, ik kan mij daaraan onttrekken. Maar dat kun je niet. Je kunt wel in de werkelijkheid verschillende richtingen inslaan. En als je niet alleen kunt gaan en je kunt het alleen samen met anderen doen, dan moet je de anderen ervan overtuigen dat ze een bepaalde weg moeten inslaan. Als ze dat niet willen, dan kun je beter

met de anderen meegaan, tegen beter weten in desnoods, dan blijven staan. Want als je blijft staan, dan ontstaat er een toestand die men een psychische stasis zou kunnen noemen.

Het is een toestand waarin geen verdere ontwikkeling meer plaats heeft, waarin het bewustzijn zich niet verder ontplooit. Het is een toestand waarin zuiver stoffelijk gezien het gebeuren steeds meer langs je heen begint te gaan. Je hebt nergens meer deel aan. Je bent geïsoleerd. Maar als je geïsoleerd bent en je kiest die positie voor jezelf, dan heb je jezelf afgesneden van al datgene wat het leven interessant maakt, wat aan het leven ook in menselijke vorm zijn waarde en betekenis geeft.

Als ik dat nu vertel over een duistere wereld, dan knikt u onmiddellijk allemaal instemmend en welwillend, ja, het is verschrikkelijk. Die mensen willen de waarheid omtrent zichzelf niet erkennen en daarom vluchten ze weg in dat schijn-duister en kwellen zichzelf voortdurend met pogingen om aan de waarheid te ontkomen.

Wat doet u op aarde? Probeert u ook niet steeds weer aan de knellende feiten van de werkelijkheid te ontkomen? Laat U eens even informeren. Bent u in staat om ook buitenlandse dagbladen te lezen of de nieuwsberichten te volgen? Doet u dat wel eens? Is het u dan misschien opgevallen dat de grootse en edelmoedige hulp die, mede dank zij vrachtrijders, Nederland heeft verleend aan Polen en nog steeds verleend via het Rode Kruis en andere instanties, nergens in het buitenland enige weerklank of betekenis hebben? Die hulp wordt gewoon niet genoemd. Waarom niet? Omdat het er niet om gaat dat Polen wordt geholpen, maar dat we Polen helpen bij al diegenen die helpen. Als u zich dat realiseert, dan ziet u het geval een beetje anders.

Dat gaat met zoveel van die zaken. Wij zorgen voor een ontwikkelingsland. Maar zolang het "wij" is, wij doen dat, dan houden wij er geen rekening mee wat er elders gebeurt. Dan is er geen sprake van een samenwerking. Dat wil zeggen, dat je, al schijn je misschien tijdelijk iets goeds tot stand te brengen, in feite elkaar voortdurend tegenwerkt.

Er zullen mensen zeggen, dat is dwaasheid. Neen, dat is geen dwaasheid. Wij hebben heel vaak gezien hoe dergelijke situaties in de tijd uitwerken. Als u zich nog eens te binnen wilt brengen hoe het is gegaan met de pogingen tot kerstening van Afrika, dan herinnert u zich hoe werkelijk opofferende mensen ten koste van hun leven én gezondheid de binnenlanden zijn ingetrokken om daar, met de bijbel in de hand, de mensen een nieuwe zaligheid te verkondigen. Maar dat konden ze natuurlijk niet voor eigen rekening doen, dus moesten ze gefinancierd worden. Degenen die hen financierden wilden zeker zijn dat hun belegging winst afwierp. Dientengevolge stuurden zij soldaten. De soldaten vonden het gedrag van de negers niet christelijk genoeg. Zij wachtten niet tot ze waren bekeerd, maar schoten meteen.

In de eeuwigheid was er een mogelijkheid tot bekering. Maar dan was er veel meer tijd en waren er veel meer offers nodig geweest. Er was een mogelijkheid tot directe exploitatie, maar de enige die ooit daarvan met goed gevolg gebruik heeft gemaakt is een zekere Albert geweest, koning van België.

Er waren dus heel veel mogelijkheden, maar niemand heeft het aangedurfd een directe keuze te doen. Zelfs Engeland niet. Zelfs Duitsland niet. Ieder heeft altijd geprobeerd om aan de ene kant het goede, het kerstenende element op de voorgrond te schuiven en aan de andere kant winst te maken. Weet u wat het resultaat is? Dat nu een groot gedeelte van Afrika in feite de vijand is van de blanke wereld, van het blanke denken, van het blanke geloof, ook al doen ze anders.

Men heeft dus verkeerde paden gekozen. Misschien is dat verkeerde kiezen van paden, en daardoor het in de tijd fouten maken, wel voortgekomen uit een onvolledig begrip voor wat eeuwigheid betekent.

Eeuwigheid betekent, dat alles er altijd is en dus altijd, als je je wilt inspannen, bereikbaar zal zijn. Maar het betekent tevens dat je al datgene wat je niet wilt, zou kunnen vermijden, indien je bereid zou zijn om daarvoor voldoende inspanning op te brengen.

De werkelijkheid waarin de mensen leven is eigenlijk de schuld van de mensen zelf. Als u in Nederland te klagen heeft over uw regering, u heeft die zelf gekozen. Die keuze ligt niet alleen nu vast, maar we kunnen haar al terugvolgen tot de eerste overwinning van Alkmaar, de opheffing van het beleg van Leiden. Toen heeft u al allerlei keuzen gedaan die niet realistisch, maar principieel waren. Nu heeft u zichzelf aangepreft dat u zeer principieel bent geweest en bent gebleven. In feite bent u alleen principieel, als de principes niet te kostbaar zijn. Daar ligt uw fout en daardoor bent u steeds afgeweken van de juiste weg. Dat kan ik voor elk land precies zo stellen.

Als Engeland zijn meerwaardigheidsgevoel niet had laten spreken in het Imperium, dan was er nu nog veel meer van dat Imperium over geweest. Als Nederlanders niet hadden gedacht dat Nederland moet worden verheerlijkt als een bijzonder land, dan waren er misschien niet zoveel Surinamers naar Nederland gekomen. Dus de oorzaak ligt wel heel ver in het verleden.

Wanneer wij weten dat wij in de eeuwigheid alles kunnen bereiken, dan is het ook veel gemakkelijker om te zien wat we kunnen doen. Dan zegt men, dat is niet principieel, dat is pragmatisch. Een zeker pragmatisme is noodzakelijk, wanneer je leeft in de tijd. Je kunt je keuze niet laten bepalen door de stelling dat je terecht wilt komen in de carroussel. Je kunt het alleen bepalen door de vraag, wat je op dit ogenblik kunt bereiken en wat je kunt vermijden. Dat betekent dat op elk ogenblik waar een pad ook maar een mogelijke splitsing toont er een beslissing nodig is die niets te maken heeft met het hoofddoel, maar voornamelijk te maken heeft met de bestaande mogelijkheden. Het tweede Kabinet Den Uyl bewijst dat ook.

Als wij zien wat de voorstander van gelijkheid van rechten en inkomen op het ogenblik moet doen, en tot zijn eer gezegd ook doet, om de ongelijkheid enigszins te helpen bevorderen, dan moeten we zeggen, die man is eigenlijk niet principieel, maar hij gaat in ieder geval uit van de noodzaken. Dat wil niet zeggen, dat hij daardoor misschien minder principieel is.

Maar hoe bent u dan? Hoe leeft u? Hoe verandert u uw zienswijze en oordeel niet van dag tot dag, van maand tot maand? U laat zich daar bij leiden door iets wat u ziet als een principe of als een zekerheid. Maar is het dat wel? Als u uitgaat van een denkbeeld en u kijkt niet naar de feiten, dan komt u altijd verkeerd terecht. Dan loopt u heel vaak in een kringetje rond.

Stel u voor dat u hier in Den Haag bent en u moet van hier naar Delft. U zegt, dat wil ik wel, maar ik ben links ingesteld, dus ik buig steeds links af. Weet u waar u dan terecht komt? Zwemmende in de Noordzee. Hoe u ook begint. Als u alleen rechts wilt gaan, precies hetzelfde, alleen eindigt u op een andere plaats. In beide gevallen wordt het zwemmen of verzuipen. Maar als u zich oriënteert en zegt, in ieder geval begin ik nu die kant uit te gaan, dan zult u soms links, soms rechts moeten gaan en u zult in het eind uw bestemming kunnen bereiken, maar nimmer in een rechte lijn.

Dit is nu wat u voor ogen moet houden. De eeuwigheid omvat alle dingen en omvat ze in wezen gelijktijdig. Voor u is de tijd die u nodig heeft om iets te bereiken afhankelijk van de afstand die binnen dit geheel ligt tussen uw huidig besef en het doel dat u wenst te verwezenlijken.

Maar er is meer. U zult daarbij een algemene richting moeten kiezen en toch steeds moeten opletten wat de weg vóór u aan hinderpalen of attracties en meevallers biedt. Het werkelijkheidsbesef kan niet alleen bestaan uit idealen. Wie denkt dat dat waar is, die kijkt maar eens hoe christelijk de mensen hun naasten behandelen. Dat is vaak om te grienen. In naam van de God, van liefde, van genade, van vergeving en van redding veroordelen ze iedereen tot het eeuwige vuur, tenzij men doet wat zij zeggen. Wat dat betreft zien we dat ook in andere landen.

Denk maar aan de ayatollah. Die mensen zijn het volledig eens. De profeet heeft de enige ware weg gebracht, de weg voor de redding van de mensheid. Die weg moet iedereen gaan. De profeet heeft ons geleerd dat we rechtvaardig moeten zijn. En als iemand die weg niet gaat, dan zou hij een ander daarvan kunnen afbrengen, dus maak je hem af. Gek? Zo gek is

dat niet. U weet, dat Khoumeiny al meer slachtoffers heeft gemaakt in een betrekkelijk kort bewind dan de Sjah in een veel langer bewind en vaak op verschrikkelijke wijze.

Als wij ons realiseren waarmee we bezig zijn, dan mogen we wel degelijk een doel voor ogen hebben. Maar wij mogen niet bepalen dat wij langs deze weg zeker dat doel bereiken. De weg is niet recht. Ook niet de weg naar de eeuwige zaligheid en naar het Walhalla. Zelfs als Jezus de weg en de waarheid is, dan nog is dat een weg die vele bochten vertoont en die je soms schijnbaar terugvoert op je schreden, maar net een beetje anders.

Pas als je dat gaat begrijpen, zul je in staat zijn de werkelijkheid te aanvaarden zoals ze is. Niet als een mooi droombeeld, maar als een geringe verandering van standpunt, geringe veranderingen van noodzaken en behoeften waaraan je je bij voortdurend en bewust hebt aan te passen om zo tenslotte, misschien via vele verrassingen, te komen daar waar je wilt zijn. Eén eindpunt is u althans in dit leven beschoren waarvan u zeker kunt zijn, de dood. Als je denkt dat de dood een eindpunt is, dan heb je het lelijk mis. De dood is niets anders dan een ogenblik stilstaan en ontwaken, opeens de paden anders zien, dan verder gaan en weer kiezen. Maar kies dan volgens de werkelijkheid die je bent, niet volgens de droom waaraan je je vastklampt om aan de eigen werkelijkheid te ontsnappen.

❖ *Wat is eigenlijk een droom?*

Een droom is datgene wat wel bestaat maar dat niet binnen ons bereik ligt, althans in de zin waarin ik dit woord zo-even gebruikte. Voor heel veel mensen is de droom daarnaast een erkenning van datgene wat nu nog niet waar is of niet meer waar is, waardoor ze tijdelijk leven in een beeld dat niet werkelijkheid is, maar dat wel deel uitmaakt van de eeuwigheid.

❖ *Leven de mensen niet voortdurend in een droom?*

Als ik eerlijk moet zijn, ik schat dat ongeveer 80 tot 90 % van de mensen voortdurend droomt en zo nu en dan wakker schrikkend onmiddellijk terugvlucht in de droom, omdat de mensen meestal niet geneigd zijn de feiten te zien zoals ze zijn, niet bereid zijn om te reageren zoals ze voelen dat ze zouden moeten reageren en daardoor een verontschuldiging proberen te vinden die in de werkelijkheid niet voor hen bestaat. Ik hoop dat ik in dit onderwerp in ieder geval de punten "eeuwigheid" en "tijd" op de juiste manier heb geëtaleerd zodat u het verschil tussen deze beide wat beter begrijpt en dat u daarnaast ook begrijpt wat de betekenis is van de tijd. De tijd is ons gaan door de eeuwigheid en daardoor het enige waarop wij enige invloed kunnen uitoefenen.

HET OCCULTE EN DE EEUWIGHEID

Wat hangt het meest met de eeuwigheid samen? Ik zou zeggen het occulte. Want wat is het meest duistere voor de mens? De eeuwigheid. Dus laten we beginnen met ons af te vragen hoe het zit met de tijd. Want om de eeuwigheid te begrijpen moet je eerst de tijd hebben.

Er zijn mensen, die zoals het heet, schouwen in de toekomst. Kennelijk is dit een gebruik dat in de moderne tijd toeneemt. Als je in de toekomst kijkt, dan kijk je naar iets wat er nog niet is, voor jou. Daarom weet je ook niet of het waar wordt. Als het waar wordt, dan weet je pas dat je er verkeerd op hebt gereageerd. Hoe komt dat?

Als wij ons de tijd voorstellen als een lijn waarlangs wij ons in een vast tempo voortbewegen en we zouden zo nu en dan geestelijk een huppelsprong kunnen maken, dan zouden we een eind vooruit gaan in de tijd. We zouden daar dan dingen kunnen zien die voor ons nog niet waar zijn. Die niet tot de werkelijkheid behoren. Maar op het ogenblik dat wij ze waarnemen weten we niet hoe wij daar gekomen zijn, want wij hebben het tussenliggende overgesprongen.

Als u nu de eeuwigheid ziet als het geheel van die lijn of van een heel stelsel lijnen, dan is duidelijk dat er hier of daar wel eens een aftakking kan zijn. Dan bent u recht vooruit

gesprongen, terwijl iedereen afslaat. Dan heeft u het net niet helemaal goed. Daarom is het dus niet verstandig om te zeggen, elk beeld dat ik in de toekomst zie wordt onvermijdelijk precies zo en in elk detail waar.

Aan de andere kant moet je natuurlijk toegeven dat het mogelijk is om in het algemeen bepaalde dingen vooruit te zien. Dat is ook weer begrijpelijk. Een afbuiging gaat nooit onder een hoek van 90 graden. Wanneer de scherpste afbuiging van de tijdlijn die wij volgen wordt gezien, dan ligt die tussen de 35 en 40%. De gemiddelde afwijking bedraagt niet meer dan 7 of 8 graden. Dan betekent dat, als je niet te ver vooruit springt, je nog omstandigheden ziet die bijna juist zijn voor elke weg die men zou kunnen volgen. Op die manier kijken wij dan in de toekomst.

Ik doe het ook wel eens. Dan vraag ik mij altijd af, of ik ooit gelijk zal krijgen. Als ik probeer langs die tijdlijn vooruit te gaan, dan zijn er zo van die momenten dat ik denk, dat moet toch werkelijk wel iets bijzonders zijn.

Ik zie bijvoorbeeld een conferentie. Dat zal wel mei zijn, want ik zie groene blaadjes, kwinkelerende vogels. Ik zie een buitengoed, waarschijnlijk een oud paleis waar een aantal deftige heren een overeenkomst sluiten waar niemand ooit aan gedacht heeft. Een overeenkomst die overigens voor Europa als geheel inclusief het Oostblok nogal gunstig is. Zal dat waar worden?

Punt 1. Het behoeft niet dat paleis te zijn. Er zijn tenminste zes andere mogelijkheden.

Punt 2. De personen bij die samenkomst hoeven niet allen de personen te zijn die ik zie. Want als ze van de rechte weg afgaan, een staatsman is tegenwoordig zo vermoord, een generaal wordt ontvoerd. Tegenwoordig ben je zelfs als hoge ome niet zeker meer.

Als je dus alles samenvat, blijft er één ding over, het is zeer waarschijnlijk dat er in de lente een bespreking voor een nieuwe overeenkomst plaatsvindt waardoor iets in de situatie, en vooral in de spanningen Oost-West, verandert. Zeker ten aanzien van West-Europa. Dan heb ik vooruit gekeken in de tijd.

Hoe groot is nu de kans dat ik het mis heb? Wel, ik ben uitgegaan van een rechte ontwikkeling van wat er op dit moment bestaat. De afwijking die ik meen te mogen verwachten aan beide kanten is niet meer dan 7 graden. En aangezien het maar 3 maanden verder ligt, zou bij die afwijking de zaak nog wel goed zijn. Maar stel dat er iets gebeurt waardoor die afwijking 30 graden wordt. Dan klopt het niet meer.

Ik weet niet of u ook niet wel eens in de toekomst kijkt. Ik bedoel niet met het gebruikelijke pessimisme. Het is bijna of ze Wim Kan parodiëren. "Het was me een jaartje wel". Nu kijken de mensen heel somber en zeggen, dat wordt me een jaartje wel. Dus tussen zijn en worden ligt een klein verschil tussen het optimisme van het gaat beter en het pessimisme van het gaat slechter.

Als u probeert in de toekomst te kijken, waar denkt u dan aan? Dat is een heel belangrijk punt. Want om dat sprongetje in de tijd te maken, moet je weten wat je bent. Dan moet je ook weten wat jouw stuwkracht is. Je kunt namelijk heel moeilijk in de toekomst gaan kijken om een hoekje.

Er is een militair geweest in mijn tijd die zei, het zou gemakkelijk zijn, als we een geweer hadden dat om het hoekje kon schieten. Dat kan niet, omdat dan de kogel met een dergelijke versnelling de loop zou doen springen. (Er is een geweer dat om een hoekje kan schieten. Dat is een geweer waarvan de loop haaks op de kolf staat die is verlengd. Het nadeel is, dat je moet visieren via een spiegelkje dat erop zit. Het geweer is gemaakt door een Franse geweermaker in Louisiana, Flaubert of Joubert).

Wij kunnen niet de afbuiging nemen. Laten we dat goed onthouden. Wanneer wij in de toekomst kijken, dan gaan wij uit van een rechtlijnig vervolg van wat er nu aan de hand is. Om dat te kunnen doen, moeten wij geconcentreerd zijn op één punt dat in de toekomst

mogelijk is. Dan kunnen we zien of het waar is. Maar we kunnen nooit zeggen, wij gaan even kijken hoe ziet het eruit.

Bijvoorbeeld. Wij gaan eens kijken hoe de gezondheid van Van Agt ervoor staat over 6 maanden. Maar dan loopt het tegen de Tour en zal hij wel gezond zijn.

Je moet dus een ontwikkeling hebben die je zeer waarschijnlijk acht. Stel je die voor en probeer dan de hele wereld uit te sluiten. Dan ontstaat er een droombeeld. Je hebt een sprongetje in de tijd gemaakt. Maar zou dat sprongetje in de tijd mogelijk zijn, als er geen eeuwigheid was? Dat is ook nog een vraag.

De eeuwigheid is voor sommige mensen kort. Mensen moeten soms een eeuwigheid wachten op de tram of op een taxi. Dus voor hen is de eeuwigheid kort, maar voor ons is ze onoverzienbaar. Er kan geen tijd zijn, als er niet iets is waarin die tijd, of die mogelijkheid van tijd, zich beweegt. Dus moeten we zeggen, eeuwigheid is datgene wat alle tijd omvat.

Hoe kan tijd omvat worden als eeuwigheid op zichzelf niet iets is, al is het maar een spiraal, waardoor binnen een bepaald terrein het geheel zich als het ware kan voltrekken? Je kunt namelijk niet onbegrensd stellen dat het werkelijk is. Want ons bevattingsvermogen als mens en ook als geest (wij moeten niet opscheppen dat wij zoveel beter zijn), is beperkt door ons voorstellingsvermogen en door ons vermogen om af te lezen wat er is. En dat betekent dat eeuwigheid een begrensd geheel vormt, maar wel alle tijd omvat.

Als je droomt, dan droom je vaak over het verleden of over de toekomst. Waarom komen die dromen soms uit? Dat kunnen we alleen verklaren, indien het uitkomen van die dromen is gebaseerd op de rechtlijnigheid ten aanzien van hetgeen wij zijn. Wij kunnen namelijk in elke richting dromen. Dromen we over het verleden, dan kunnen we over het échte verleden dromen, maar ook over elke variant die daarvan denkbaar is.

Zo is het bij dromen over de toekomst ook. Daarom is ongeveer één op de 50 á 60 dromen die je hebt (je hebt er vaak 2, 3, 4 per nacht, je weet het wel niet, anders word je elke morgen weer wakker met een nachtmerrie) die werkelijk de toekomst of het verleden bevat. De enige moeilijkheid is dat wij als mens niet zo gemakkelijk in staat zijn om uit te maken wat nu werkelijkheid is en wat illusie. Daar moeten we dan een trucje op vinden. Wij gaan uit van het volgende standpunt.

Als ik droom over het verleden, dan moet er iets zijn overgebleven van het verleden dat ik nu nog niet bewust ken. Kan ik dat terugvinden, dan zal de droom zeer waarschijnlijk eveneens terugvallen op dat verleden en de werkelijkheid. Bijvoorbeeld u droomt dat u zich in een stadje bevindt waar u nog nooit bent geweest. Daar staat een standbeeld van een man waarvan u nog nooit heeft gehoord. Toevallig hoort u dat dat stadje bestaat. U vraagt na en werkelijk daar staat het standbeeld. Dan is alles wat u in het verleden over dat stadje heeft gedroomd waarschijnlijk waar of bij benadering waar.

Nu gaan we het andersom doen. We gaan naar de toekomst. Dat is moeilijker te controleren. In die toekomstdroom zal altijd wel iets zitten dat nu al bestaat. En dat wat bestaat, kan wel eens onbekend zijn of er anders uitzien dan we het nu menen te kennen. Dan moeten we nagaan of dat klopt.

Als u droomt van de toekomst en u ziet wederom een standbeeld en u ziet dat het standbeeld een gebroken degen heeft, dan gaat u kijken naar dat standbeeld. Is de degen nu zwaar verroest of zwaar uitslagen, dan is de kans groot dat die inderdaad breekt. Dan nemen we aan dat dat beeld dicht bij de werkelijkheid staat. Maar heeft het standbeeld geen degen, dan zegt u, ik heb een nachtmerrie gehad. Dat ze dat beeld opnieuw gaan maken met een degen erbij is onwaarschijnlijk. Trouwens, als ze tegenwoordig een standbeeld maken, dan weet je nooit wat het voorstelt.

Laatst kwam er een kennis van ons, een beeldhouwer, over. Ik vroeg hem wat hij zo al voor beelden had gemaakt. Hij zei, "Ik heb een heel mooie gemaakt, innige liefde." Ik zei, "Projecteer dat beeld dan eens". Dat heeft hij gedaan. Het was verschrikkelijk! Het zag eruit

als een soort zitzak waarboven een paar ballonnen zweefden die door een gat verbonden waren. De zak zou in die "innige liefde" nog begrepen kunnen worden, maar dat andere, de opgeblazen zaken.

Ik zei, maar maken jullie dan geen beelden meer van beroemde personen? Hij antwoordde, dat heeft toch weinig zin of je moet een opdracht krijgen die goed betaalt. En aangezien ik aanneem dat er steeds minder beroemde personen zijn die er veel voor willen betalen om vereeuwigd te worden, neem ik aan dat standbeelden in de toekomst steeds zeldzamer zullen worden. Trouwens, het is ook helemaal niet meer nodig. Een staatsman behoeft tegenwoordig geen standbeeld meer te hebben, die staat zelf voor gek.

Ik probeer hiermee te zeggen, dat je altijd een relatie zult vinden tussen de toekomstdroom en het heden. Er zijn een paar controles die je gemakkelijk kunt uitvoeren.

Kijk, als je in de toekomst droomt en je droomt dat één keer, nu ja, dan kun je dat bijna vergeten. Maar als je dat nu drie of vier keer droomt en er zit steeds hetzelfde element bij, dan moet je heel goed kijken wat zit erin dat ik mij herinner dat ook op aarde bestaat. Neem dat erbij en je komt een heel eind verder.

Symbooldromen zijn natuurlijk veel gemakkelijker. Als je een symbooldroom hebt, dan kun je daar verleden of toekomst van maken of een geestelijke beleving. Precies zoals je wilt. Dat ligt aan de manier waarop je het uitlegt. Zo ongeveer, dat je van de bijbel alles kunt maken als je het maar op een bepaalde manier uitlegt. Ik vind het zo typisch. Als je een Islamiet het Oude Testament hoort uitleggen, dan geeft het hem het recht om een hekel te hebben aan de joden. De joden leggen het Oude Testament zo uit dat ze daardoor het recht hebben om zich te verweren tegen alle Arabieren en Islamieten. De christenen leggen het zo uit dat zij daardoor gerechtvaardigd zijn om zich boven beide andere partijen verheven te achten. Mag ik een opmerking maken? Vindt u het eigenlijk niet stom van Begin dat hij de Golan-hoogte onder burgerlijk bestuur heeft geplaatst? Hij had het toch al. Had daar een militair laten zitten, dan had niemand wat gezegd. Nu heeft hij een hoop besognes voor niets. Kijk, dat had hij misschien ook kunnen voorzien.

Er zijn ook andere dingen die je kunt voorzien. Je kunt bijvoorbeeld voorzien dat er binnenkort grote veranderingen komen in China. Dat zie ik nu al aankomen. Het is bijna zeker dat dat gebeurt. Welke kant gaat het uit? Natuurlijk weer een beetje naar de dogmatische kant. Want de heersende kaste voelt zich bedreigd door het al te zakelijk denken van de volgelingen. Dat is ook begrijpelijk, want als je in een partij zit, dan weet je van zaken niets af. En als je dan een zakenman ontmoet die zegt dat je ideologie niet klopt, dan moet je uitkijken dan ben je je baan kwijt en je aanzien.

Wat gaat er in de natuur gebeuren? Een paar dingen zijn altijd zeker. Het zal van de zomer wel regenen in Nederland. Of er zal een aardbeving komen. Hoeveel zijn er niet per jaar? Gemiddeld 1400 aardbevingen of meer. Dan kun je ook nog spreken van vulkanische uitbarstingen, als je maar niet zegt waar. Vulkanen genoeg. Er zal heus wel één werken. Dat is allemaal een vage manier van vooruitzien.

Maar als u nu wilt proberen om de relatie tussen het heden, de werkelijkheid waarin u vandaag leeft, en morgen in de tijd beter te zien, dan zult u toch moeten uitgaan van zaken die te preciseren zijn. U zult ook moeten uitgaan van gegevens die controleerbaar zijn. Dus kunnen we zeggen, wanneer ik bereid ben mijn droom omtrent de toekomst voortdurend te toetsen aan de werkelijkheid van het heden, kan ik een deel van het toekomstig gebeuren voorzien. Ik kan namelijk een situatie voorzien, maar niet de manier waarop ze ontstaat.

Kijk naar de economie. Die is met alle deskundigen in een toestand gekomen waarvan niemand meer weet hoe ze is ontstaan. Dat is maar goed ook, want anders zouden ze meer kopers moeten oproepen en zouden ze misschien voor RK of Anglikaans worden aangezien.

Dus beste vrienden, eeuwigheid omvat de tijd. Wij kunnen de tijd alleen in een rechtlijnige ontwikkeling overzien. Afwijkingen door beslissingen of gebeurtenissen kunnen we daarbij niet geheel uitsluiten. Daarmee krijgen we nooit een onfeilbaar toekomstbeeld. Onthoudt u dat als

u naar de helderziende gaat en hij heeft het over “de zwarte man die uw pad zal kruisen”. In de eerste plaat kan hij ook blond zijn. In de tweede plaats is het misschien een pastoor of een neger. Misschien kruist hij uw pad niet, maar loopt hij een eindje met u op. Dat kun je nooit zeker weten. Altijd voorzichtig zijn met die dingen, als u zelf met de toekomst bezig bent, want niets van wat u veronderstelt behoeft waar te worden. Maar de gegevens die controleerbaar zijn op dit ogenblik ten aanzien van waarschijnlijkheid geven u een zeker inzicht in datgene wat waar kan worden.

Wat heb ik verder nog te zeggen over de tijd en de eeuwigheid? Laten we het naar heel simpel houden.

U moet leven met wat u vandaag bent. Ook als u denkt dat u in werkelijkheid anders bent.

U moet streven op grond van datgene wat vandaag denkbaar en mogelijk is en niet alleen op grond van uw dromen, ideeën of wensen.

Als u iets van de toekomst ziet, moet u eerst eens nagaan, of dat gezien de feiten van vandaag ook denkbaar is. Zelfs dan moet u er alleen op rekenen, maar er niet op vertrouwen.

Ik meen, dat ik daarmee mijn bijdrage in ruime mate geleverd heb. Misschien vindt u dat ik u alleen maar een poets heb geleverd. Dat was niet mijn bedoeling.

IK BEN

Ik ben. Ik besta. Ik leef. Want ik ken de wereld. Door de wereld ken ik pijn, ken ik vreugde. Voor mij lichten de sterren. Voor mij gaat de zon op. Voor mij gaat de maan onder. En wanneer ik niet meer ben, dan is dat alles geblust. Als er een God is en ik sterf, sterft voor mij die God met mij. Maar ik ben. En aangezien een God niet sterven kan, kan ik niet sterven. Daarom zal ik zijn. Wat ik ben dat weet ik zelf niet. Waarom ik ben dat kan ik alleen maar vermoeden. Maar ik kan leven. Ik kan de dag proeven. Ik kan de nacht door sluimeren. Ik kan de vreugde kennen van de jeugd en misschien de wat moede verzadiging van de ouderdom. Ik kan gaan door de velden van het Elyseum. Ik kan gaan door de donkere grotten van de duisternis, maar ik zal altijd zijn, ik zal bestaan. Want zolang ik weet dat ik ben, ben ik. Het is mijn besef dat mij doet zijn. En daar ik besef dat ik ben, kan ik waarlijk oprecht zeggen, ik besta, ik leef, ik ben. Ik zal zo zijn totdat alle zijn is uitgeblust en er geen gedachte meer overblijft en geen erkenning meer denkbaar is. Pas dan zal ik niet meer bestaan zoals ik ben. Toch vraag ik mij af, zal ik ook dan niet, anders misschien, zijn?

LES 5 - VANDAAG IS MORGEN

Als je bezig bent met het zoeken naar feiten en je wilt tussen de illusies door kijken, dan vergeet je heel vaak dat alles wat vandaag gebeurt een beeld vormt voor alles wat morgen waar zal zijn. Zeker, morgen geeft een keuze-element te zien, maar dan moet de keuze vandaag worden gemaakt.

Er zijn heel wat elementen waarop we elke keer weer vastlopen, zoals bijvoorbeeld onze voorstelling van wat er geestelijk in de mens zou moeten gebeuren. Maar wat voor de mens van vandaag een innerlijke verlichting is, is voor de mens van morgen misschien alleen maar een bewusteloosheid. Want leven betekent eigenlijk voortdurend veranderen. Naarmate je minder geneigd bent om te veranderen leef je minder. Ik kan daarvan heel veel voorbeelden geven, maar enkele uit de recente tijd zijn misschien voldoende.

Wij hebben al dikwijls gezegd, de groeiende economie is maar tot een bepaald punt mogelijk, daarna niet meer. Als men dat toegeeft, dan zal men moeten komen tot een andere opzet van de maatschappij, verdeling van inkomen, van arbeid en al die dingen meer. De feiten zouden eigenlijk iedereen erop moeten wijzen dat de these van die groeiende economie achterhaald is.

Wij zien dat president Reagan juist op dit punt eigenlijk zijn gehele interne economische beleid probeert te baseren. Dat betekent doorgewoond dat de vooruitgang van morgen vandaag wordt gefrustreerd. Of u dat nu wilt toegeven of niet. Dat betekent op een andere manier weer dat de stemmingen, de neigingen, zelfs de bondgenootschappen die vandaag ontstaan bepalend kunnen zijn voor wat er morgen gebeurt.

Een mededeling, die u ongetwijfeld kortgeleden heeft gehoord, zegt dat kolonel Kadaffi van plan is om met Syrië, en als het even kan ook nog met andere Arabische staten, te komen tot een Verenigde Arabische Liga. Nu denken de meeste mensen daarbij alleen aan een politieke kwestie. Maar willen we weten wat de werkelijkheid is, dan moeten we kijken naar de karakteristiek van Kadaffy, hetgeen hij in eigen land probeert te doen en ook de krachten waardoor hij wordt gedreven, want dit zoekt hij bij anderen.

Wij zien dan dat deze man wat links is georiënteerd. Hij is een zeer vroom moslim. Hij heeft een zeer sterk minderwaardigheidscomplex. Als we deze dingen tezamen voegen, dan komen we tot de conclusie dat zo iemand met bijvoorbeeld Rusland in zijn huidige opzet heel moeilijk zal kunnen samenwerken. Hij zal toch niet willen samenwerken met de westerse wereld. Israël, maar ook bepaalde andere punten ten aanzien van het geloof zijn voor hem daarmee in strijd. Wat blijft er dan eigenlijk over? De samenwerking met bepaalde groeperingen die op dit ogenblik in Rood-China betekenis hebben, want die kunnen zich aan hem aanpassen en hem het gevoel geven van belangrijkheid dat hij verlangt.

Is het nu één man, dan is dat niet erg. Maar als het Westen zich verder blijft afzetten tegen al datgene wat voor het Oosten erg belangrijk is (vergeet niet dat de Palestijnse kwestie voor een groot gedeelte niet gaat om de Palestijnen, maar om het gevoel van recht en waardigheid dat de islamitische en vooral de Arabische groepen hebben ten aanzien van de blanken en de joden) en wanneer de Liga er door komt, dan krijgen wij te maken met een op het moslimgeloof mede gebaseerde bondgenoot voor China.

China doet op het ogenblik veel meer in Afrika dan de meesten weten. Dan zouden we dus een Afrikaans-Aziatische alliantie kunnen krijgen. Ik weet niet of dat zo prettig zou zijn. Want aan de andere kant zitten we ook nog met de moeilijkheid van Rusland. Rusland is nu wel de grote tegenstander van de USA en van de westerse vrijheden, maar China is dat ook, alleen op een andere manier. China heeft nog steeds bepaalde claims op Mongolië en Buiten-Mongolië, waar de Russen erg ongerust over zijn. Er bestaan zelfs landkaarten waarop de Chinezen zelfs heel Siberië, tot aan de noordpool en de Oeral toe, hebben aangegeven als in feite behorende tot

hun gebied. Dat betekent, dat je op een gegeven ogenblik misschien de Russen nog zou zien optrekken met de NATO (het meest krankzinnige wat je je zou kunnen voorstellen, maar het is denkbaar) en dat daardoor twee enorme machtsblokken tegenover elkaar komen te staan.

De Amerikanen staan daar een beetje buiten. Zij zitten niet op hetzelfde continent. Ze hebben niet te maken met dezelfde belangen van vloten in de Middellandse Zee etc. Maar de Amerikanen zijn ook weer voor het evenwicht in de wereld, of ze het toegeven of niet, afhankelijk van de invloed die ze hebben in andere delen van de wereld. Dat betekent dat, als het werkelijk een tegenstelling gaat worden tussen Azië-Afrika en Europa, de Russen klein bij moeten geven (?), maar dat dan de Amerikanen ook geneigd zullen zijn om weer in te grijpen. Dat is iets wat in de verre toekomst ligt.

Nu zijn er heel veel mensen die zeggen, dat is dus de toekomstige werkelijkheid. Neen, dat is niet waar. Het is slechts een beeld van datgene wat op grond van het heden kan ontstaan, meer niet. Toch is vandaag in feite gelijk aan morgen. Alleen, vandaag is het beginsel, morgen is de ontwikkeling. Waar ligt dan het criterium?

Als je de werkelijkheid beschouwt zoals ze menselijk bestaat, dan houd je geen rekening met de andere delen van de werkelijkheid die eromheen hangen. Want de wereld van de geest is ook een werkelijkheid, een apart continuüm. De werelden van allerlei krachten, tot de astrale toe, bestaan wel degelijk, ook als ze niet onmiddellijk kenbaar zijn. Tussen deze verschillende werelden zijn wisselwerkingen.

Er zijn op aarde bepaalde plaatsen waar deze verschillende werelden elkaar bijna raken. Het is op die punten dat we een bijzondere invloed kunnen verwachten en dat we ook kunnen aannemen dat er vreemde dingen kunnen gebeuren.

Dan moeten we eigenlijk ook dat in onze beschouwing van de werkelijkheid betrekken. Het is niet alleen een kwestie van wat is mijn geestelijke werkelijkheid? Het is een kwestie van hoezeer kan de geestelijke werkelijkheid, die voor mij bestaat, worden betrokken bij de algemene stoffelijke werkelijkheid van de mensen op aarde?

Die werkelijkheidsbeschouwing is voor heel veel mensen niet zo erg interessant. Toch zullen ze eraan moeten wennen om de feiten onder ogen te zien en ook de mogelijke consequentie ervan te beseffen. Nu heb ik een paar eigenaardige punten ontdekt die ik u in dit verband ook even wil voorleggen.

Een van de grote brandpunten voor geestelijk contact (d.w.z. contact van geesten uit onze werelden met de uwe) is op het ogenblik nog steeds gelegen in de buurt van Gizèh (de piramiden). Het ziet er verder naar uit dat een zeer sterke beïnvloeding vanuit dit punt mogelijk is. Dit zou inhouden dat de mensen anders handelen dan men zou verwachten, omdat in hun onderbewustzijn en misschien ook in hun werkelijkheidsbesef bepaalde normen verschuiven.

Kan deze invloed bepalend zijn voor bijvoorbeeld de invloed die ik u heb geschetst van Kadaffi en zijn Arabische alliantie die hij wil stichten? Dat is heel goed mogelijk.

Als namelijk Egypte niet meegaat (dat ligt toch wel erg in de buurt van Gizèh) dan ontstaat er een scheiding tussen een groot gedeelte van de Arabische invloedssfeer en de mogelijke invloedssfeer van Kadaffi. Egypte zou dan nooit mogen meedoen met Israël, want dan wordt het onder de voet gelopen. Het kan wel een zekere mate van neutraliteit handhaven. Doet het dit, dan voorkomt het hierdoor een al te krijgshaftig en plotseling optreden van allerlei Mohammedaanse heethoofden. Dat is interessant, want in dat geval verschuift namelijk het belang van Syrië en van onze vriend Kadaffi (het is meer de persoon dan het land in dit geval) naar Jordanië.

In Jordanië is op het ogenblik een ontwikkeling aan de gang die zeer waarschijnlijk ook voert naar een wat links gerichte republiek. Als dit waar wordt, zal die republiek nog steeds in de eerste plaats een Palestijnse republiek zijn, of men het wil toegeven of niet. Wat meer is, deze

Palestijnse republiek kan, op grond van de vorige situatie, in onderhandeling treden met Israël. En daarmee een groot gedeelte van de spanning wegnemen

Het is erg interessant te zien hoe zich dit zal ontwikkelen. Hier hebben we in ieder geval een punt waardoor we vreemde verschuivingen van machtsevenwicht op zelfs betrekkelijk korte termijn kunnen verwachten. Ik vermoed dat dit over 2 á 3 jaar het geval zal zijn en dat het hele proces zich heeft voltooid vóór de eeuwwisseling.

Een tweede plaats waar die werelden zo dicht bij elkaar komen, ligt nog steeds in het Karakorumgebergte. Weliswaar niet in het bekende vroegere dal (Wesak) het ligt nu eerder bij de Tempel van de Wereld.

Deze rotstempel (voor het merendeel der mensen niet zeer bekend maar erg belangrijk in geestelijk opzicht) heeft namelijk de laatste tijd een steeds sterkere verbinding gekregen met een astrale en een geestelijke wereld. Manifestaties zijn hier voorgekomen. Het is zeker denkbaar dat van hier een invloed uitgaat die vermoedelijk eerst landen als Sikkim, Nepal, Bhoetan, maar ook grote delen van India, zelfs een deel van Pakistan, gaat beroeren.

Het gaat hier om overdracht van waarden van persoon tot persoon en directe beïnvloeding. Dit zou wel eens ten gevolge kunnen hebben dat er heel grote veranderingen gaan optreden op dit terrein. En dan vermoed ik in de eerste plaats dat we een soort revival krijgen, een nieuw soort godsdienstig beleven.

In dit revival zullen uit de aard der zaak hindoeïsten of de boeddhistische mythologie (die bestaat ook) een grote rol spelen. Ze zullen allereerst gericht zijn op het terugbrengen van de verhoudingen tot wat men als menselijk normaal beschouwt volgens deze stelling. Het zou inhouden dat India, dat op het ogenblik een van de sterkste legers van de wereld heeft, in staat zal zijn zich te hergroeperen en mogelijk eindelijk eens een interne eenheid te bereiken. Dat is niet alleen economisch goed, het is ook geestelijk goed, want daardoor ontstaat er een nieuwe visie op het leven en op de mens zelf.

Hier en daar zal misschien het bezoek aan de tempels wat teruglopen, maar daarvoor in de plaats krijgen we praktisch een geestelijke basis die in staat is zich te verzetten tegen veel wat er nu in China gebeurt. Dat betekent niet strijd, maar gewoon het scheppen van een evenwicht waardoor de Chinese pretenties in Azië niet helemaal waar kunnen worden gemaakt.

Een plaats waar vreemd genoeg ook allerlei krachten zich nu manifesteren bevindt zich in South Dakota in de USA. Ik kan natuurlijk niet alle punten afwerken. Ook hier zien we dat er in deze dagen een sterke beïnvloeding van de mensen is ontstaan. Deze beïnvloeding heeft voornamelijk te maken met een terugkeren tot de eigen kleine kring, een zich in het bijzonder richten op de onderlinge verhoudingen en daarbij weer het buurtgenoot zijn dat heel sterk op de voorgrond zal komen. Hierdoor gaat zich een groot aantal enclaves vormen die zonder het te weten communale praktijken ontwikkelen, die men eerder in een socialistisch land zou verwachten. Dat kan weer heel belangrijk zijn gezien de invloeden die vandaar kunnen uitgaan over de hele USA. Het zal daarnaast zeker ook te maken hebben met de reacties van bepaalde indianenstammen ten aanzien van de blanken, van de geschillen van minderheidsgroepen die daar worden opgelost door een opgaan in een gemeenschap en gelijktijdig het handhaven van het recht om jezelf te zijn. Ik verwacht ook daar heel veel van.

Vreemd genoeg is in de buurt van de Andes die invloed tamelijk klein. Wij zien wel invloeden waarmee men probeert de mensen een beetje meer positief te richten. Maar deze invloeden zijn volgens mij niet dicht genoeg bij de mensen om werkelijke veranderingen tot stand te brengen op korte termijn.

Wel vermoed ik dat hierdoor (dat zal ook een kwestie zijn van enkele jaren, mogelijk 2 á 3, een verandering zal plaatsvinden in de opvattingen van o.a. guerrillero groepen. Er zal een aantasting zijn van het directe gezag van allerlei militaire regeringen. Economisch zullen die invloeden waarschijnlijk betrekkelijk gering zijn, maar ze zullen ook een vernieuwing, vooral ook een meer internationale overeenkomst binnen Zuid-Amerika mogelijk maken.

Dan is het opvallend, dat we eveneens in het Randgebied (Zuid-Afrika) een brandpunt hebben dat egaliserend schijnt te werken. De neiging tot gewapend verzet van de kleurlingen wordt hier kennelijk afgeremd. Gelijktijdig is er een vergrote nadruk op mogelijkheden die sommige thuislanden ondanks alles bezitten en wordt er ingewerkt op de blanken voor zover die bereikbaar zijn.

Of dit ook een ommekeer betekent, dat kun je niet zeggen. Theoretisch gezien zal binnen 6 maanden reeds in allerlei politieke en andere beslissingen en ook in bepaalde manifestaties of opstandigheden iets kenbaar moeten worden van deze verandering. Let wel, ik heb het nog steeds over geestelijke invloeden en stoffelijke omstandigheden die vandaag bestaan. Wij hebben het niet over morgen. Als wij bezig zijn met Nederland, dan kunnen wij wel zeggen, over enige tijd zal daar een zekere mijnheer De Goede zijn. Hij zal een zeer belangrijke regeringspositie bekleden en de oplossing vinden voor de Nederlandse problemen. Maar daar hebben we niets aan. Dat is prognostisch misschien wel aardig, maar we moeten ons afvragen wat is er op het ogenblik gebeurd? Wat is de toestand waarin wij ons op het ogenblik bevinden? Wat is de mentaliteit, de geestestoestand van de mensen in Nederland? Die factoren zijn van belang. Al het andere kun je niet overzien. Wat er vandaag bestaat, bepaalt wat er morgen kan gebeuren.

Als in heel Nederland iedereen probeert voor zichzelf op te komen en de voorrechten van zijn eigen groep te handhaven, dan is het heel duidelijk dat in Nederland binnenkort een soort burgeroorlog voor de deur staat. Want het is eenvoudig niet mogelijk om aan alle eisen tegemoet te komen. Of je nu voetballer bent of motorrijder, of je jongere bent of een oude-van-dagen, iedereen heeft wel bepaalde voorrechten en mogelijkheden. Iedereen heeft bepaalde zaken waarvoor hij toch de gemeenschap verantwoordelijk wil stellen.

Dan kunt u zeggen, dat is de schuld van de huidige regering. Ik geloof het niet. Deze mensen doen hun best. Maar ja, als je met een emmertje de zee wilt leeg maken, dan kom je niet ver. Ook niet als je Joop heet of Andries. Op het ogenblik zoekt men nog steeds meer naar het politiek haalbare, wat betekent de zekerheid van eigen politieke positie en macht, dan dat men zoekt naar een werkelijke oplossing van problemen. Laten we dat ook niet vergeten.

Dus als ik dan zeg, over zoveel jaren zal een zekere mijnheer De Goede een soort minister-president worden en de positie van Beatrix komt dan over ongeveer 12 jaar in het geding, dan is dat mooi. Maar we hebben er niets aan, want we hebben te maken met de werkelijkheid. Die werkelijkheid kun je steeds bepalen op grond van een geestelijk klimaat, geestelijke invloeden en de niet-bestaande feiten.

Dat men toekomstige ontwikkelen heel vaak beschouwt als iets dat de oplossing moet brengen is begrijpelijk.

Kijk, er zijn al vijf Kabinetten in Nederland die wisten dat het mis ging en alle hebben gezegd, het zal wel weer omslaan. Het rentepeil zal zakken. De handel zal aantrekken. En elke keer hebben ze ongelijk gekregen. Elke keer hebben ze toch weer becijferd dat het mogelijk is en dan moet het maar. De mentaliteit is er dus kennelijk een van eerst ik, dan nog eens ik, dan degene voor wie ik mij idealistisch kan inzetten en de rest moet maar betalen. Zo bezien is er absoluut niets te regeren, daar kom je niet verder mee.

Ik heb de vrijheid genomen om voor deze korte studie die ik u voorleg (het is inderdaad een studie geweest) de feiten van het heden samen te vatten, te kijken naar een aantal geestelijke invloeden zoals ik die op dit moment meen te mogen veronderstellen of heb kunnen waarnemen. Op grond daarvan ben ik zelfs gekomen tot een beeld van morgen. Dat is dan morgen over een jaar of zo dus niet morgen de dag.

Ik voorzie in Nederland, maar ook in geheel Europa een toenemende strijd. In deze strijd zal over het algemeen het buitenbeentje Frankrijk heten. Ik voorzie verder grote moeilijkheden in Engeland. In dat land zal men waarschijnlijk ook op de grens van een burgeroorlog balanceren. Er zal nogal wat geweld zijn en het blijft niet alleen beperkt tot stakingen of acties die door vakbonden zijn opgezet.

Ik voorzie in Duitsland de val van een regering, gevolgd door een toch wel zeer rechtse benadering van de huidige problemen waardoor, zoals u weet, er ruim twee miljoen werklozen zullen zijn.

Ik voorzie tevens in Oost-Duitsland de dood van een aantal personen dat staat op het ogenblik al bijna vast. Maar dit zal eveneens betekenen dat nieuwe mensen aan de macht komen die zullen proberen zich scherper af te zetten zowel tegen de invloed van het Westen als tegen die van Rusland, als het ware een nieuw soort communistisch nationalisme.

Polen zal tenslotte klein bij moeten geven. In Polen blijven de vakbonden bestaan, in naam. De kerk krijgt een aantal vrijheden, omdat ze zo wijs is, om de mensen niet te vertellen dat hun vakbond eigenlijk alleen in naam bestaat. Dat alles kun je vandaag zo aflezen. Al die spanningen bij elkaar betekenen voor Europa een zeer onevenwichtige tijd. Die moeten invloed hebben op alle bondgenootschappen, dat kan niet anders. Dit geldt zowel voor het Warschau-Pact als voor de NATO. Daarin zullen de spanningen zo sterk oplopen dat het mogelijk is dat een aantal leden uittreden.

Frankrijk zal waarschijnlijk zijn verplichtingen aan de NATO opschorten en gelijktijdig een groot gedeelte of misschien zijn gehele deelname binnen de EEG terzijde willen zetten, omdat het het niet eens is met de eisen die onder ander door Engeland en Italië worden gesteld.

Dan kijk ik naar het klimaat van Rome. Rome is ook erg belangrijk. Rome is het centrum van geestelijke macht, ook als daar veel minder heilige geesten zijn dan je zou wensen en ook de geestigheid vaak te wensen overlaat. In Rome wordt een machtsspel gespeeld rond de huidige paus. Deze man, ijzersterk als hij was, heeft zich niet helemaal kunnen herstellen. Hij zal zeer waarschijnlijk reeds in het volgende jaar óf lange tijd ziek zijn óf in levensgevaar verkeren door ziektes, het uitvallen van bepaalde lichamelijke functies.

Dit houdt in dat de harde lijn van Rome, conflicten met alle andere landen zal oproepen. Ik denk dat de kerken wel weer meer zullen volstromen, maar dat degenen die de kerken bevolken steeds meer zullen protesteren tegen wat ze zien als een aantasting van hun praktijk van leven. Dit betekent een feitelijk tornen van de macht van Rome. Gelijktijdig houdt het ook in dat de onderhandelingspositie van Rome in de Oostbloklanden zwakker gaat worden. Waartoe dit tenslotte zal leiden is niet met zekerheid te zeggen op grond van de nu bestaande feiten, maar er is kennelijk nu reeds een neiging bij bepaalde hoge geestelijken om zichzelf als het ware zelfstandig te maken en te zeggen, als het concern dan failliet gaat, begin ik als kleine zelfstandige.

Deze ontwikkeling is voor ons in zoverre interessant dat het een verbreking kan betekenen van bepaalde dogmatische bindingen die op het ogenblik een zeer grote rol spelen. Wanneer de bindingen op één punt wegvallen (dat beseffen degenen die nu de schisma's een beetje nastreven niet voldoende) komen ook alle andere dogmata in het geding. Dan zullen er dus steeds meer groepen ontstaan die niet slechts één dogma (de Paus met zijn absoluut gezag), maar meer dogmata gaan verwerpen en daardoor kleine maar gespecialiseerde geestelijke groepen worden waarin dan de kracht van de geest (zij zullen dan waarschijnlijk nog spreken over de heilige geest), ofschoon ze dat lang niet allemaal zijn, een rol gaat spelen.

Ik vermoed dat hierdoor ook op ander geloofsgebied een soort reformatie wordt afgedwongen. Ik voorzie een deel van deze gebeurtenissen al deels dit jaar, deels het volgende jaar. Het is in aanloop, in ontwikkeling. Wat de resultaten zijn, is op grond van redelijke veronderstellingen nu niet te zeggen.

Wij zitten dus met het afbrokkelen van een aantal machten. Gelijktijdig afbrokking van het regeringsgezag en de noodzaak tot het vinden van een in feite nieuwe bestuursvorm in landen als Nederland en Duitsland. Een uitholling van het werkelijke gezag en daardoor steeds hardere eisen uit het publiek in de Sovjet-Unie, maar ook in vele van de zogenaamde satellietstaten. In de Verenigde Staten een voortdurend grotere aantasting van het vertrouwen in het Federale Gouvernement en een poging om zelfs per staat te voorkomen dat teveel macht in één hand komt. Eventueel met alle geschillen over het optreden van de gewapende

burgerwacht e.d. erbij, dat we daaruit kunnen verwachten. Dit alles in de 2e helft van dit jaar, van het volgende jaar en waarschijnlijk nog een deel van het jaar daarop. Door al die dingen zo te ontleden, krijg ik een voorstelling waarmee het vandaag bestaande mij een beeld geeft van het morgen mogelijke en zelfs voor een deel van het morgen bijna onvermijdelijke. Bij het zoeken naar de werkelijkheid moet ik die uiterlijke wereld en haar ontwikkelingen goed kennen. Want hoe kan ik goed een innerlijke werkelijkheid ontwikkelen, die mij de kracht geeft om ook naar buiten toe iets te betekenen en iets te zijn, als ik niet bereid ben met de feiten rekening te houden, als ik niet wil kijken naar de wereld waarin ik leef? Het is gemakkelijk genoeg te zeggen dat de geest maar moet ingrijpen, of dat God het maar moet doen, of dat de Staat het maar moet doen, of de bevoegde sociale instanties. Maar in de praktijk gaat dat niet. God grijpt niet in, anders had Hij het allang geleden gedaan, gelooft u dat.

De geest probeert wel in te grijpen, maar de geest is, gezien de resultaten die ze in de laatste 50 tot 100 jaar heeft behaald, zeker niet in staat onmiddellijke veranderingen tot stand te brengen. Ze kan hoogstens de weg, die de mensheid gaat, een klein beetje ombuigen. Dat de staten steeds meer machteloos worden, in feite geketend aan hun eigen structuur waaraan ze niet durven tornen, is iedereen wel duidelijk. Dat sociale instanties e.d. op het ogenblik steeds meer het boegbeeld worden van een bankroet en zinkend schip zal ook menigeen begrijpen. Dan blijft alleen de mens zelf over. Die mens zal dan zelf moeten zoeken naar de juiste weg, naar een juiste ontwikkeling. Daarbij speelt ongetwijfeld de innerlijke werkelijkheid een grote rol. Maar als uw innerlijke werkelijkheid is, dat alle mensen broeders zijn, dan moet u er wel rekening mee houden dat die broeders bereid zijn om u het ziekenhuis in te slaan.

Als uw innerlijke werkelijkheid is, dat binnenkort het duizendjarige rijk aanbreekt (er zijn genoeg mensen die dat geloven), dan moet u ook begrijpen dat een duizendjarig rijk, zoals zij dat bedoelen, alleen kan bestaan, indien de wereld een eenheid wordt. En dat die eenheid alleen kan worden bereikt nadat de wereld praktisch ten onder is gegaan aan haar huidige vorm. Wij moeten ons dus niet bezighouden met de droombeelden en idealen die in ons leven, maar we moeten zoeken naar datgene wat er in ons werkelijk is en wat voor ons betekenis heeft. Ik zou hier graag enkele punten willen noemen die in dit verband van belang kunnen zijn.

Kan ik in mijzelf nog licht zien? Kan ik in mijzelf nog positiviteit ontdekken? Zo ja, op welke manier kan ik die positiviteit toepassen op de wereld die ik vandaag zie. Want de toepassing van uw innerlijk licht en uw positiviteit vandaag betekent een vermeerdering van mogelijkheden tot licht morgen.

Het is gemakkelijk om weg te dromen in een innerlijke eigen hoogheid of macht. Maar als je ze op de proef stelt, zal ze vaak falen. Je kunt dan die macht zoeken in externe factoren, maar begrijp wel, dat externe factoren je die macht niet kunnen geven. Die kan alleen in jezelf ontstaan en vanuit jezelf werken.

Hoe je probeert die kracht of macht in je te beleven en te verwerken is van minder belang. Het is wel belangrijk dat je dat innerlijke gevoel dan hebt bereikt waardoor je meer durft zijn en meer durft doen. De moed die de mens heeft om zijn innerlijke waarheid uit te dragen aan anderen en te doen beleven zal van heel groot belang zijn voor de ontwikkeling van morgen. Elke mens heeft in zich een geloof. Dit geloof stamt uit een onbewust zijn dat de mensheid eigen is en conformeert zich niet of niet geheel aan alle bestaande theorieën, godsdiensten etc.

Besef wat u werkelijk gelooft. Dit werkelijk geloven is namelijk de bron van uw wezenlijke macht, uw innerlijke geestelijke macht. Het is uw sleutel om een eenheid in uzelf tot stand te brengen waardoor geestelijke werelden ook in u een uitlaat kunnen vinden, waardoor aan de andere kant u zich bewust kunt worden van al wat die geestelijke werelden werkelijk willen. Als u dit tot stand brengt vandaag, dan bent u morgen de krachtbron voor anderen. Gelijktijdig bent u iemand die innerlijk zo grote zekerheden heeft dat het aardse gebeuren hem niet behoeft te beroeren, tenzij hij dat zelf wil. Ik meen dat dat een heel belangrijke factor is.

Daarmee heb ik eigenlijk het onderwerp afgerond. Maar ik zou toch nog iets willen zeggen over de geestelijke inwerkingen op aarde, omdat ze toch ook tot uw werkelijkheid van vandaag behoren.

Er wordt enorm hard gewerkt. Er zijn op het ogenblik allerlei zaken in voorbereiding voor het komende grote krachtfeest (Wesak). Gelijktijdig is men voortdurend bezig te overwegen of men, geestelijk gezien, de ambtelijkheid, die ook daar was binnengeslopen, niet kan vervangen door een soort fusie van innerlijk besef zonder meer. Ik meen dat dit in de Witte Broederschap zeer waarschijnlijk al dit jaar de praxis zal worden.

Ik geloof ook dat vele andere groepen nu reeds pogingen in die richting ondernemen. Dit houdt in dat we minder te maken krijgen met plannen en meer met feiten, met uitstralingen en de daaraan eventueel verbonden contacten met andere werelden en continua. Dat er krachtpunten zijn op aarde waar onze werelden heel dicht bij elkaar liggen, heeft daarbij natuurlijk het voordeel dat van daar uit reeds nu de grootste werking zonder meer bereikbaar is. Maar als men eenmaal die instelling verkrijgt, dan zullen weer waarschijnlijk ook weer andere punten worden gevonden, waar men met een zekere regelmaat, grote geestelijke krachten kan ontladen. Voor u is dat misschien nog niet werkelijk, het is een veronderstelling. Maar voor mij en de mijnen is dit wel werkelijkheid.

Wij moeten niet de fout maken dat we uiterlijkheden, overleveringen of voorstellingen gaan vereenzelvigen met geestelijke gebeurtenissen van dit ogenblik, dat is duidelijk. Het zal u even duidelijk zijn dat we niet te maken hebben met een geestelijke wereld die in staat is deze wereld van u te veranderen. Het is alleen mogelijk u te helpen om zelf de wereld te veranderen. Daarom moet goed worden begrepen dat de geest, in haar ontwikkeling vandaag, morgen een vergroting van haar invloedssfeer op aarde inhoudt. Hoe die zal verlopen, kan redelijk gezien niet worden gezegd en kan visionair alleen maar worden vermoed, er zijn teveel mogelijkheden. Maar dat vanuit de werelden van geest en licht op u wordt ingewerkt is zeker.

Daarom hoop ik, dat u ook de werkelijkheid van vandaag niet al te pessimistisch bekijkt. Dat u zegt, veel van hetgeen nu verkeerd lijkt te gaan, zal tenslotte goede resultaten hebben. En veel van de dingen die we nu goed achten, zijn niet veel meer dan de remmen die zullen moeten wegvallen voordat we weer werkelijk als mens, als geest een stap verder kunnen gaan.

Als u daarmee rekening houdt, dan heeft u een beeld van al dat wat ik u heb voorgesteld. Vandaag dat morgen is. Vandaag dat in zich embrionaal alle mogelijkheden en gebeurtenissen van morgen bevat en wat meer is, reeds nu laat zien dat bepaalde eigenschappen morgen zeer waarschijnlijk dominant zullen worden.

Ik hoop, dat u in deze zin de feiten van uw leven en van uw wereld zult willen bezien en dat u daarnaast toch enig vertrouwen wilt wijden aan de werelden van de geest die in deze dagen steeds gemakkelijker, naar ik aanneem, invloed gaan krijgen op uw wereld en daarmee de voor velen van u onbegrepen, maar later toch belangrijke ervaringen tot stand kunnen brengen, terwijl u onbewust beïnvloed wordt in een richting die voor het geheel van de mensheid en uw eigen geestelijke ontwikkeling positief is.

Dit 2e gedeelte zou ik aan geestelijke beschouwingen willen wijden gezien het karakter en de inhoud van de les, die u heeft ontvangen.

MIJN EIGEN WERKELIJKHEID

Een wolkenlandschap vol van droomkastelen, klaar om de draak te verslaan en schoonheden, die vrolijk wenkend naar je langs de straten gaan. Een wereld vol heerlijkheden met kathedralen vol van licht, waar je steeds jezelf kunt wezen. En zelf zijn is je ware plicht. Ik droom, ik ben zo hoog gestegen. Ik zie wiekend op de wereld neer en dank, dat ik niet daar beneden moet zijn. Het is slechts mijn eigen streven en de krachten van mijn Heer.

Voorwaar, ik heb een wereld mij geschapen. Een wereld waarin alles naar mijn eigen wensen gaat en waar wat mij drijft een uitdaging betekent, daar ik, de held, het al verslaat. Zo is de wereld van je dromen. Die noem je vaak ook werkelijkheid, omdat je niet zo ver wilt komen dat je jezelf erkent en dan tenminste niet jezelf weer misleidt.

De dromen die we dromen zijn een deel van ons leven. De angsten die we ondergaan, de onzekerheden die we in ons kennen, ze vinden alle wel een weerslag in de wereld waarin we denken te leven. Alles wat we samenvoegen is eigenlijk niet veel meer dan een beeld van wat we zouden kunnen zijn en wat wij, dank zij onszelf, ooit geworden zijn.

Misschien klinkt het wat pessimistisch, als je zegt dat de innerlijke werkelijkheid van een mens over het algemeen een mengsel is van dromen en ontkenningen. Toch is dat vaak waar. Want alles wat je diep in jezelf denkt en droomt is gericht op het handhaven van een beeld dat je werkelijk kunt zijn.

Zijn wij zo lichtend en zo vrij als we denken? Zo vrij van schulden als we zo graag zouden willen zijn? Is er een rechtvaardigheid die ons eens in het einde in genade zal aanvaarden, terwijl we weten hoe we faalden en hoe bekrompen en klein we zijn? Ik denk het niet. In alle dromen, gemengd in al die werkelijkheid, zoeken we een spoor te vinden waardoor we toch de feiten steeds ontgaan en in onze dromen rijk gekleed voor onze Schepper staan, terwijl we niet eens weten of de kleden passen die we onszelf hebben aangemeten. Wij zijn vergeten wat we zijn.

Als je zoekt naar een innerlijke werkelijkheid, dan zoek je niet alleen maar naar een beeld van je wereld en wat je zou willen zijn. Je zoekt naar dat onbestemde waardoor je weet dat je mens bent en dat in jou een geest leeft en een kracht. Je bouwt uit de totaliteit steeds weer dromen op. Maar elke droom verwaast, als je kijkt naar wat je bent en zoekt te vinden wat je eigenlijk beweegt.

Dan zie je in je een kracht die je beweegt en die je niet kent. Daaromheen is een soort zelfzucht, een ik-weten dat al die krachten boetseert totdat je kunt vergeten dat er een kracht is die je leidt. En aan jezelf kunt wijten wat je hebt gedaan, wat je voortbrengt en al wat er in je kan bestaan aan geloof, aan verwachting, aan zekerheden.

Wie kent een zekerheid? Wie weet, en zonder twijfel, ik ben een deel van de eeuwigheid.

Wie weet diep in zichzelf zonder leugen, zonder enig verborgen ontwijken, dit is het licht dat in mij leeft. Het licht dat nooit zal wijken voor geen geweld van duisternis.

Wie weet met zekerheid dat de God waarin hij nu gelooft ook werkelijk bestaat?

Wie weet met zekerheid dat niets van wat hij is, vergaat en voort zal gaan tot aan het eind der tijden? U weet het niet. En juist die twijfel, sterk verborgen achter alle schijn van geloof, van alle zekerheid is de werkelijkheid waarmee je toch moet leven. Dat is het gegeven van de onbepaalde strijd die je moet strijden. Dat is de zin van alle streven naar juiste vormen, juiste normen, naar de erkenning van bestaan.

Het onbekende, vol van die onzekerheden, ontdaan van alle illusie, ontbloot van alle waan, is toch de kracht waaruit we puren. De werkelijkheid die de wereld ons toont is vaak een werkelijkheid die, zo we haar al eerlijk en oprecht aanschouwen, ons hoont met al wat wij geloven, met alle zekerheid, diep in onszelf opgebouwd. Al wat zo eigen en vertrouwd leek, blijkt te wijken. Wat er overblijft is een lange stoel van lijken, verwachtingen beschaamd en door de feiten neergeslagen.

Maar er is iets wat al die dromen steeds gedragen heeft en dragen zal. Er is iets wat niet kan sneven. Iets wat een werkelijkheid drijft die verder gaat tot ergens in het onbegrepen, onbesepte wonder dat werkelijkheid nog heet en bewust eens voor de spiegel staat en dan zichzelf erkent.

Het is dwaas misschien om zo van waarheid in jezelf te spreken. Want wie niet droomt, niet dromen kan, verliest zo gauw de moed. Maar als je diep, diep in jezelf de muur tussen schijn en werkelijkheid kunt afbreken, dan ben je maar al te goed in staat om door te gaan ook zonder dromen, zonder wensen.

Dan zijn de grenzen eindelijk gesmolten als de sneeuw voor de zon. Dan ben je een mens, een deel van een eenheid, die was voor eens de mensheid begon en die zal zijn als de vorm van de mens allang van de aarde is weggevaagd.

Je draagt in jezelf de werkelijkheid. De werkelijkheid van de geest die ook is de werkelijkheid van alle werelden die je ooit beleeft hebt of beleven zult of ooit beleven kon. Er is geen begin en er is geen einde dan dat wat je werkelijk bent. Maar er is voortdurend een einde aan al wat je nu als een waarheid erkent, omdat je weigert diep in jezelf te toetsen aan het onbegrepen innerlijk licht, de waarheid die schijnbaar zo klaarblijkelijk duidelijk voor het grijpen ligt.

Toch zal dat licht in ons werken. Soms scheidt het de schoonheid, een kleurige droom van een hemel die tintelt, een aarde die ritselt, de vorm van een eenzame boom die een binding vormt tussen aarde en hemel, een symbool van je eigen bestaan.

Het is die schoonheid waarin we de waarheid die in ons leeft ondergaan, terwijl we vluchten voor de feiten die deel zijn van ons "ik". De schoonheid, een weg die wij kunnen gaan, als we niet haar vormen maar haar wezen steeds beter leren verstaan en leren verweven in ons zijn, in ons streven en maken tot steun van de kracht die omschrijft het onbegrepen lichtende Wezen dat in zijn boek onze lotgevallen schrijft.

Diep in jezelf, diep achter de dromen, diep achter illusies ligt het ware bestaan dat bepaalt, ondanks alles, de wegen die wij door de tijd en de sferen gaan.

Men zegt, God Zelf heeft het geschreven. Ik geloof het wel, maar ik weet het niet. Het is slechts een richting. Ik word gedreven.

Dat is het wat mijn wezen ziet en wat mijn wezen wel verstaat. Er is één lijn die al maar voert naar onbekende einders, die ik niet ken en niet kan zien, zomin als ik die kracht besef die door mijn leven gaat, naar ik geloof.

Het is moeizaam als de dromen sterven, als illusies als nevels langzaam vergaan en we even waar, naakt als onszelf, oog in oog met onszelf staan. Ons leven wordt sterven, ons sterven wordt leven. Ons dromen wordt waarheid, waarheid wordt droom. Dan pas weet je waarom je bent. En zul je zonder schroom de wegen gaan die onvermijdelijk in je wezen, als schijnbaar noodlot neergeschreven, je toch geven de kracht om steeds te dromen én te kiezen, totdat je zelf bewust van het leven dat in jou is, dat door jou spreekt, de grenzen van de waan doorbreekt die door het "ik" zijn opgetrokken.

Je leeft. Je doet wat in je leven. Je zoekt een rechtvaardiging en zegt, nu ja, het was goed bedoeld. Ik heb het toch als juist gevoeld. Dat is het enige beding dat kan worden gesteld aan een mens die geen held is, maar een mens. Die niet een wijze is, maar naar zijn beste bewustzijn leeft en gaat in de wereld zoals hij de wereld, en zoals hij zichzelf, voortdurend verstaat.

Maar is dat wel waar? Is dat wel de zin van het leven? Werkelijk zoeken, de waarheid verstaan is somber en sober tot het ogenblik dat je het licht diep in je leert zien en verstaan. Maar in de schoonheid van kleuren, een baaierd van vlammen, een twinkelen van sterren in fluweelachtig zwart, ligt toch de zon en spreekt van een leven dat vlammen en kleuren en somberheid dekt.

Soms ruik je, verdoken haast, stille geuren alsof even een bloem voor een wijl langs je zweeft. Soms is het opeens een wondergebeuren. Alsof iemand vlak naast je een wenk je geeft of blaast door je haren. Wat fluistert wat je niet helemaal kunt verstaan. Want je bent niet alleen en niet gedreven om tot dat ene doel te gaan.

De innerlijke waarheid is met alles verweven. Er is geen ondergang, geen eenzaamheid. Er is alleen maar het voortdurend streven van een-zijn met anderen. De vitaliteit van de eeuwigheid, niet meer en niet minder.

En als je diep in jezelf beseft hoe het licht de zin geeft aan je leven, hoe het je boven dromen verheft en je het mogelijk maakt met de feiten te leven. Te leven zoals je moet zijn als een mens, dan ken je geen angsten, geen verdoken leven. En dan wordt zo bleek en onbelangrijk de wens die je hebt om wat meer te zijn in het leven, wat meer te hebben, wat meer te doen.

Dan zoek je niet meer over een ander te heersen en wil je alleen maar jezelf zijn. Dan teken je in jezelf een leven dat krachten omvormt, zoals het groen in de bomen het zonlicht neemt en het maakt tot voedsel en tot kracht, waardoor de boom verder kan leven en uit zich weer leven heeft voortgebracht.

In ons is de kracht om dat licht te beleven, dat licht te maken tot werkelijkheid die ons boven de dromen tot werkelijkheden geleidt, waarin onze weg is aangegeven. We weten nog steeds niet door wie, wat ons drijft. Maar we weten de zekerheid van het levende zekerheid die altijd blijft, dat ons innerlijk juist ons is gegeven omdat we zijn wat we moeten zijn. Omdat we met kiezen, met falen, met streven, met zoeken tenslotte alleen nog maar zoeken de feiten die in ons geschreven zijn in het begin van ons ontstaan.

Zeker, wij leven met luchtkastelen. Wij leven met dromen. Wij aanbidden de waan. Wij vluchten nog steeds voor de werkelijkheden, omdat het zo zwaar is om echt te zijn. Maar als je dan door angsten belaagd wordt vertreden, als je de wanhoop kent en de pijn van een mens die geen uitweg meer ziet in het heden, die geen morgen meer kent, slechts zijn ondergang droomt, dan komt er een ogenblik misschien, dat je wezen voor het sterven van dromen niet langer schroomt.

Laat de luchtkastelen maar langzaam verwazen. Laat morgen maar blijven een waan zonder meer. Ga je eigen kostbare wegen en zoek die kracht die in je gedegen bestaat, die verheven blijft en is boven alles, zelfs liefde en haat. Dan, mens, kun je eindelijk verder leven. Geen bommen die vallen, geen wrede vazallen van vreemde heersers, geen ondergang, zinloosheid, moedeloosheid. Want die dingen hebben geen plaats in het leven dat alleen nog maar is lijn van eeuwigheid.

Innerlijke waarheid vinden betekent meester worden van het bestaan. Niet door het beheersen van alles om je heen, maar door te weten wat er in je bestaat. Dat geeft de zin aan wat is, geeft je een doel om te streven.

Al wat gebeurt in de illusie van tijd, is iets wat voorbijgaat en vaag wordt herinnerd, vergeten haast, weten dat zonder spijt wordt gevoegd tot beginsel van eigen beseffen. Beseffen van de wegen die je moet gaan.

Ik heb geprobeerd met woorden te geven een beeld van iets wat in mij staat geschreven en wat in u ook zeker bestaan kan en moet, als u verder voelt tot aan de wortels van uw droom.

Jezelf zoeken, niet als eigen "ik" en stil verheven, maar als een enkele lijn. Een draad in het weefsel van het leven, één deel van werkelijkheid die altijd voortbestaat.

Mijn droom, mijn zoeken, ook het licht, gevonden diep daar waar ook in onbekende krochten van mijn wezen, tot aan de kernen van mijzelf, ik heb het u in woord gegeven. Een woord,

misschien een beetje sfeer, gedachtenstraling uitgedreven om toch te spreken en wat meer in u een denkbeeld weer te geven van wat u bent. Ik ben u na, omdat ik juist zoals gij zelf, uit ene kracht ben.

Het lijkt dwaas. Een ritme van wat woorden bouwt samen een beeld dat ergens droom blijft, omdat alles toch weer wordt gespeeld en geacteerd, omdat het juist gearticuleerd en in woorden en klanken neergeschreven, de werkelijkheid toch weer ontwijkt. Maar hoe? Dat blijkt alleen, als je diep in jezelf zoekt.

Wij hebben een innerlijke werkelijkheid. Wij hebben een eeuwigheid die belangrijker kan zijn dan alles wat de tijd kan zijn en doen. Ieder van ons moet die werkelijkheid vinden op zijn eigen manier.

Niemand kan u zeggen welke wegen u moet gaan en hoe de reis zal verlopen. Of u mag hopen op succes of misschien moet afdalen in een tranendal. Niemand kan dat zeggen, behalve uzelf.

Het "ik" dat zichzelf kennen zal, weet welke wegen het moet gaan. Misschien heb ik toch iets van de waan doorbroken van "het gaat slecht" en van neerslachtigheid. Ik zeg u, u bent vrij in uzelf. Licht kunt u brengen in elke duisternis. Kracht kunt u zijn in elke matheid en krachteloosheid, want u bent licht. Als u dat beseft, heeft het geen zin om langer te spreken. Als u het niet beseft, als woorden niet door de grens kunnen breken die de mens rond zich heeft opgebouwd, dan is het zinloos dit discours voort te zetten en het hier te beëindigen.

LES 6 – MAYA IN MOEILIKHEDEN

Maya is de moeder van de Boeddha, maar ze is ook de begoocheling. Elke mens zal in zijn leven voortdurend met de begoocheling te maken krijgen. Wij leven in een wereld van luchtspiegelingen. Wij zien altijd de dingen die er niet zijn, en de dingen die er zijn, zien we meestal niet of veel te laat. Dat is eigen aan het mens zijn. Het is ook eigen aan alle bewustwordingsprocessen die wij moeten doormaken.

Het is zo gemakkelijk om een droom in de plaats van de werkelijkheid te zetten. Het is o zo gemakkelijk om steeds maar aan te nemen dat je je droombeeld kunt handhaven zonder dat er iets zal gebeuren. De werkelijkheid is wat dat betreft wreed. Ze laat het eenvoudig niet toe dat je blijft dromen. Er komt altijd wel een ogenblik dat je je gaat realiseren, dat was toch eigenlijk allemaal niet waar. Laten wij een eenvoudig voorbeeld nemen uit uw eigen omgeving

Toen in Nederland de aardgasbel werd aangeboord, werd ieder van u duidelijk gemaakt hoe prettig, hoe goedkoop en hoe uitstekend het gebruik van gas zou worden. De mensen moesten allemaal natuurlijk wel nieuwe gasapparaten aanschaffen, maar ze kregen er enig krediet voor. Iedereen zorgde ervoor, want het zou er toch wel weer uitkomen, dat het goed werd gedaan. Heel veel mensen dachten toen waarom zouden we nu nog kolen stoken. Gooi weg dat ding, neem een gashaard.

Toen iedereen dat eenmaal had gedaan, werd het gas steeds duurder. Nu is het zo duur dat de mensen eigenlijk het gas niet meer kunnen betalen. Toch ligt er tussen die twee fasen niet veel meer dan tien jaar.

Zo is er ook een tijd geweest dat een ieder zei; De gemeenschap kan alles doen en alles betalen, dus laat de gemeenschap daar maar voor zorgen. Laten wij maar heel progressieve besluiten nemen. Nu blijkt dat de progressie vooral de progressie is geweest van de schulden van de Staat en de daarvoor verschuldigde interest.

U kunt zeggen; dat zijn zo van die nuchtere voorbeelden. Maar wij komen altijd weer met diezelfde illusie in aanraking. Als we dit of dat zullen doen, zal het beter gaan. Als wij de maatschappij ecologisch juist benaderen, dan gaat het ons ineens allemaal weer goed. Vergeet u het maar. Dan moet u wel een heel aardige stap terug doen in uw gebruikspatronen en de gewoonten van leven.

Niemand schijnt zich te realiseren dat de gehele ontwikkeling van de mens, van een wereld, van een economie, van een cultuur is gebaseerd op een voortdurende verandering. En elke verandering betekent ook prijsgeven van het voorgaande. Deze veranderingen zijn de zaken waarmee wij in ons leven, in onze bewustwording steeds worden geconfronteerd. Wij hadden het ons zo mooi voorgesteld. Zo zou het gaan en anders niet.

Je bent jong. Je trekt uit om de wereld te veroveren. En wat krijg je? Een uitkering van Sociale Zaken, scheldwoorden van anderen die denken dat je lui bent en tenslotte heb je een hoop pretenties, omdat je niet van plan bent om vies werk te doen.

Je kunt dan zeggen. Dat is dwaas. Maar zijn we niet even dwaas, als we bezig zijn met onze innerlijke wereld?

Wij weten wat God wil. Nou, vergeet dat maar. Want als wij zouden weten wat God wil, dan zouden we kunnen handelen volgens die wet en dan zou daaruit wel voortvloeien dat wij de perfecte harmonie met God zouden vinden. Maar als je zo kijkt, dan is het geen harmonie, het is zelfs geen elektronische muziek meer. Het is alleen maar een chaotische fanfare van onvermogen, die de hele mensheid met al haar christelijkheid en allerlei openbaringen uitschettert.

Wij weten dat er een God is. Goed, je kunt denken dat je het weet. Maar op het ogenblik dat je zegt; omdat ik het innerlijk aanvoel is het bewezen, wordt het moeilijk.

Hoe vaak heeft u die apologetische argumenten niet gehoord van; Als er geen God was, zou er toch geen wereld en geen mensen bestaan. Men realiseert zich niet eens dat je het kunt omkeren en dat je kunt zeggen; Als er op deze planeet die door toeval ontstaan is, door toeval geen mensen zouden bestaan, dan zou er nooit over een God gesproken zijn. Je kunt dat ook niet bewijzen, maar het is even logisch.

Als wij het innerlijk van de mens maar van spanningen ontdoen, dan zal die mens gelukkig zijn. Ik geloof dat de psychiatrie heeft bijgedragen tot de verdergaande ontwrichting van alle normbesef en daarmee van de innerlijke vrede die een mens kan vinden binnen de mogelijkheden die er werkelijk voor hem bestaan. Maya is wel degelijk in moeilijkheden.

Wij bouwen zo graag alles op in termen die mooi zijn. Wij spreken over solidariteit. En als solidariteit dan nodig is, blijken wij alleen solidair te zijn met één ding, onze eigen portemonnaie.

Wij zijn allen voor de laagst betaalden, voor de zieken en voor iedereen die het slecht heeft. Tot de junkies toe en de arme zielen die door geweldpleging in de bajes zitten en die het zonder TV moeten stellen, zodat ze allen hun eigen Dalles en niet Dallas kunnen zien.

Maar als je gaat kijken wat de werkelijkheid is, dan klinkt het ineens heel wat anders. Want het is niet alleen een kwestie van solidariteit, maar het is ook nog, ik gun het iedereen, maar ik moet het beter hebben. Het is natuurlijk, voor mij mogen ze TV- kijken, maar als ik het moet betalen, dan kunnen ze die lui beter op water en brood zetten.

Dus, wat je zegt en de beelden die je geeft van jezelf, van de maatschappij waarin je leeft, van de God waarmee je werkt en van de onfeilbare religie waaruit je je krachten put, zijn eigenlijk alleen maar mombakkessen waarachter je de feiten omtrent jezelf en de wereld niet wilt zien.

Er zijn perioden, zoals de huidige, waarin de mens wordt geconfronteerd met feiten die hij niet wil zien. Een voorbeeld; Nederland heeft op het ogenblik een oplopende staatsschuld en een toenemende rentelast. De rente van de laatste staatslening ligt rond 12%. Rekenen we de uitgiftekoers erbij, dan is het 11,9 %. Dat betekent, dat per 8 jaar het bedrag van de lening moet worden opgebracht.

En er zijn al zoveel leningen uit het verleden waarvoor ook zeer vele miljoenen aan rente moet worden opgebracht. Als ik het bereken voor de Nederlandse Staat, dan meen ik dat de jaarlijkse rentelast zal liggen omstreeks 700 miljoen. Misschien vindt u dat niet veel, maar het blijkt dat de ministers dit bedrag maar moeizaam kunnen besparen op de kosten van hun departementen.

Dus, waar ligt de illusie en waar ligt de werkelijkheid? Het is een omwentelingsperiode. Je moet leren dat je ook een stapje terug moet en kunt doen.

Het is leuk te spreken over de noodzaak van een groeiende productiviteit, een groeiende economie. Maar wat heb je aan een groeiende productiviteit als de economie in elkaar zakt? Dan blijf je zitten met wat je aan producten teveel maakt. Dan moet je bedrijven ontmantelen. En als je dan probeert toch te blijven doordraaien zoals je hebt gedaan, dan blijft er alleen nog maar een faillissement over. Dat is een van de oorzaken van de grote werkloosheid hier en elders. Men heeft eenvoudig gedacht; wij moeten verder gaan zoals we bezig zijn. Wij moeten niet naar de werkelijkheid kijken. Wij moeten blijven kijken naar de mooie droom die wij zo lang hebben gekoesterd. In uw eigen land kunt u dat constateren.

In deze tijd krijgt u te maken met toenemende stakingen en andere zaken vanuit de vakbonden. U krijgt te maken met een toenemende onrust, ook bij andere bevolkingsgroepen. Vaak degenen die eigenlijk zelf geen inkomen hebben en dat van staatswege krijgen. Als we uitrekenen wat dat voor gevolg heeft, dan kunnen we zeggen dat het in het ergste geval resulteert in 160.000 extra werklozen. In het gunstigste en niet onwaarschijnlijke geval dat

men zich tenslotte toch gaat beperken, zou het aantal extra werklozen op zijn minst 60 á 70.000 bedragen, schat ik. Met andere woorden, roepende om werkgelegenheid breekt men gelijktijdig zelfs alle mogelijkheden af om wat er nog bestaat, te behouden.

Dat klinkt allemaal heel negatief. Maar als je zo'n periode hebt waarin die verandering noodzakelijk is, dan is dat niet alleen maar een verandering van uiterlijkheden. Het is ook een verandering van denken. Je zoudt haast kunnen zeggen; De mens moet een andere filosofie hebben. Hij moet zich niet afvragen; Hoe kunnen we meer winst maken en meer produceren? Hij moet zich afvragen; Hoe kunnen we onszelf in stand houden en gelijktijdig zodanig produceren dat we, wat we produceren, ook kunnen afzetten. Dat is het verschil. In de welvaartsroes heeft men gedacht; als ik produceer, kan ik een ander afzetten.

Ik begrijp dat het erg moeilijk is om terug te stappen van een gemiddeld winstpercentage van 20 á 25% op het geïnvesteerde kapitaal naar een magere 6 of 7 %, maar het kan noodzakelijk zijn.

Als wij bezig zijn met al onze geestelijke bewustwordingen en ontwikkelingen, dan is het natuurlijk heel mooi om te zeggen; Nu heb ik de goede school gevonden. Met mijn juiste meditaties breng ik het zonder meer zover dat ik opstijg tot in de hoge hemelsferen. Als ik dan terugkeer, ben ik gesterkt.

Jawel, maar als je je lichaam niet voedt, dan kom je daar geestelijk ook niet veel verder mee. En als je al die mooie dromen koestert, dan kun je wel heel veel energie eraan besteden, maar als die energie nu resulteert in een onvermogen om in je eigen wereld, in je eigen toestand te leven, dan geloof ik niet dat je goed hebt gehandeld.

Het is het probleem van de ayatollahs. Wij moeten terug; zeggen zij, naar de strikte toepassingen van de leringen van Mohammed en de regels zoals ze zijn neergeschreven in de korán en de commentaren van zijn volgelingen. Dat is wel mooi, maar in die tijd hadden ze geen telefoon. Er was geen bioscoop. In die tijd was een paard, een zwaard en een speer alles wat je nodig had om een oorlog te voeren. Tegenwoordig leeft u wel een beetje anders. Met andere woorden, die mensen proberen iets waar te maken wat niet kan.

Een droom op zichzelf is wel mooi, zeker vanuit hun standpunt. Maar die droom kan niet worden verwezenlijkt in een wereld die geheel anders in elkaar zit, die heel anders functioneert dan alles waaruit de leer is voortgekomen.

Dat is met het christendom toch ook zo. Hoe kan een christendom functioneren op wetten van naastenliefde als de gehele maatschappij alleen op een soort egocentrisme is gebaseerd? Hoe kan de zuiverheid van de leer nog iets bereiken, als men gelijktijdig de wereld met wat ze bereikt ofwel afwijst, dan wel gebruikt als een alibi ten aanzien van de leer waarin men zegt te geloven. Dat zijn onmogelijke zaken.

Als wij ons hier bezighouden met de bewustwording van de mens, moeten wij ons goed realiseren dat een van de eerste dingen die we moeten doen, is de werkelijkheid zien. Als wij de werkelijkheid niet erkennen, als wij daarvoor weglopen, hoe dan ook, als we maar steeds dromen blijven opbouwen, dan gaan we te gronde aan de illusies.

Illusies sterven. In de geest blijven ze een tijdlang je wereld. Maar ze zijn zo eenzijdig dat je niet terecht komt in een wereld die aangenaam is. Daarom moet je zoeken naar een methode om Maya te ontmaskeren. Je moet weten waar het verschil ligt tussen de feiten en de interpretaties.

Ik wil proberen dat in deze les voor u op te bouwen en dan niet aan de hand van voorbeelden die ik heb geciteerd. Dan zitten we zo in de economie, in de politiek. Ik meen, dat de meeste mensen met de verkiezingen in het vooruitzicht daar nu al misselijk van zijn. Ik stel het volgende.

Als ik zoek, wat ik denk te zien in de wereld, dan zoek ik niet naar datgene wat in de wereld bestaat. (Wij hebben dat in de vorige lessen ook al behandeld naar ik meen).

Als ik een beeld maak van mijzelf en ik tracht datgene, wat ik in de wereld edel en mooi vindt, in mij terug te vinden, dan zal ik mijn ware "ik" nooit kunnen beseffen.

Als ik voortdurend zoek naar hogere machten die voor mij verantwoordelijk zijn en die voor mij de moeilijkheden moeten oplossen, dan zal ik er nooit toe komen mijn eigen positie te begrijpen en vanuit mijzelf datgene te doen wat voor mij goed is. Dat is de moeilijkheid waarin Maya verkeert.

Dat is de moeilijkheid van de illusie die we maar steeds niet kunnen prijsgeven. Wij moeten onszelf kunnen aanvaarden, zeker. Ook daarover hebben wij het nodige gezegd. Maar als we onszelf aanvaarden zonder te weten wie we zijn, dan komen we geen stap verder.

Ons werkelijke wezen is verbonden met allerlei werelden. Al wat we zijn en wat we denken wordt dus niet alleen geprojecteerd in onze gedachtenwereld op aarde of in één bepaalde sfeer. Het maakt deel uit van alle voertuigen en dus indirect van alle werelden waarin wij bestaan of zelfs zouden kunnen bestaan.

Elke vergissing die ik hier maak, is een vergissing die wordt weerkaatst in elke sfeer, in elke geestelijke wereld waarin ik kan bestaan. Dat wil zeggen, dat de vergissingen die ik hier op aarde zou maken, voor mij zouden betekenen dat ik in mijn geestelijke werelden voortdurend disharmonieën zou ondergaan. Gelijktijdig heb ik om werkelijk goed te functioneren als de mens die ik ben, de geest die ik ben, harmonie nodig, tenminste met de werelden die ik kan beseffen. Dan is het niet zo eenvoudig om maar te zeggen; Nu ja, op aarde kan het wel een beetje mis gaan, maar dat komt later wel in orde. Want al wat er is gebeurd, wordt weerkaatst in elke wereld.

Dan is het wel heel belangrijk dat ik mijzelf niet teveel verhalen vertel. Dan moet ik, door mijn zogenaamde idealen heen, proberen om toch de feiten te zien. Dan moet ik proberen los te komen van allerlei theorieën en kijken naar de werkelijke ontwikkelingen waarmee ik te maken heb. Maar ja, Maya was de moeder van de Boeddha. De Verlichte kwam voort uit de illusie, kun je zeggen.

Wij denken vaak; als wij de illusie maar genoeg koesteren, ze vanzelf de verlichting zal voortbrengen. Want wij zijn verliefd op de illusie, wij willen graag in een droomwereld leven. Wij willen droomkastelen hebben, wijdsse paleizen, landschappen met wijdsse luchten. Wij willen ons niet realiseren dat achter al die denkbeelden er maar één ding is; harmonie of disharmonie zoals ze in ons kan bestaan.

Het is daarom dat een tijd als de huidige zo belangrijk is. U wordt in toenemende mate geconfronteerd met onontkoombare feiten en u kunt zich alleen daartegen verweren door de daarachter schuilende feiten eveneens te erkennen.

U moet niet uitroepen dat de Staat dit of dat beter kan laten. U moet zich afvragen, of de 70% die de Staat, alles samen gerekend, gemiddeld van uw inkomen opslokt, en waarvan zij u de bestedingsvrijheid ontnemt, wel waard is wat de Staat pretendeert u te geven.

U moet zich niet afvragen, of de kerk misschien de genade kan brengen. U moet zich afvragen, of de slavernij, die de kerk in bepaalde opzichten van u eist, de genade waard is, als ze zich blijft manifesteren zoals dat tot nu toe is gebeurd.

U weet het, het huwelijk is een genade. Als het gezegend gesloten wordt, dan is het in de hemel gesloten. Kennelijk weten ze daar niet de sluiting dicht te doen, vandaar het grote aantal echtscheidingen. Zoek dus de essenties.

Dan zijn er beelden bij waarvan we weten; het is de waarheid niet. Zelfs toen de Verlichte op het punt stond om zijn werkelijkheid te ontdekken onder de boab-boom, werd hij door allerlei visioenen en demonen gekweld.

Wij zullen ook voortdurend visioenen hebben en demonen die ons kwellen, zeker in dagen als deze. Dat zal elke mens en zelfs elke geest ervaren die altijd met de mensheid bezig is. Maar het zijn dromen, het zijn geen feiten. Het is Maya, niet werkelijkheid.

Wij moeten ons losmaken van onze neiging om die dromen dan maar voor werkelijkheid te nemen, om deze een betekenis aan te meten die ze bewijsbaar of onbewijsbaar toch niet bezit. Het enige dat een droom ons kan zeggen, is iets wat in ons leeft. Of het waar is, dat weten we niet. Het enige dat een paranormale waarneming ons kan zeggen, is dat er iets bestaat waarop we reageren. Niet wat het is en waarom we reageren.

Als je een kracht uit jezelf voortbrengt, dan is het niet de vraag, of die kracht nu toevallig goed en goddelijk is of misschien dat je de duivel met de duivel uitdrijft. Dan is het in de eerste plaats de vraag, of deze kracht bestaat en hoe ze functioneert. Waar ze vandaan komt, weten we toch niet zeker. Je moet leren werken met de feiten.

Voor een geestelijke bewustwording betekent dit een enorme vooruitgang, wanneer een wereld in moeilijkheden komt. Want juist dan wordt de mens gedwongen te kijken naar de illusies die hij koestert en dan te kijken naar de dingen die werkelijk kunnen worden gedaan. Dat kan natuurlijk tot krampachtig vertoon leiden. Denk maar aan het mooie banenplan van Den Uyl. Eén baan redt hij er waarschijnlijk wel mee; Het zijne.

Wij hebben te maken met een werkelijkheid die zich onontkoombaar aan ons opdringt. Wij hebben daarnaast te maken met allerlei interpretaties, die in feite illusies zijn die niet geheel, misschien zelfs geheel niet, met de feiten samenhangen. Wij moeten terug naar de feiten. Maar dan moeten we ook terug naar de werkelijkheid van ons eigen wezen.

Dan is het niet meer een kwestie van, ben ik in verzet tegen de maatschappij of ben ik getrouw aan de maatschappij? Ben ik voor oranje of voel ik meer voor rood? Dan is het alleen nog maar een kwestie van wat ben ik werkelijk? Wat betekenen ik werkelijk? Wat wordt er voor mij werkelijk mogelijk? Daarnaast, in hoeverre ben ik werkelijk zelfstandig en in hoeverre ben ik alleen maar afhankelijk van alle anderen? Als je die dingen bij elkaar neemt, kun je zeggen dat deze, voor velen bijna tragische, confrontatie met de feiten voert tot een diepere bewustwording.

Hoe meer de mens zich bewust wordt van feiten en werkelijkheden, hoe meer hij leert deze inzichten te aanvaarden en te verwerklijken, des te groter de moeilijkheden die er komen voor Maya. Want je kunt dan niet meer geloven in woorden, in leuzen. Dan is het niet alleen maar een voordrachtje of een aardig kunstje waardoor je je laat overtuigen, misschien ook door pracht en praal en geschitter en gezang. Dan gaat het om werkelijke belevingen in jezelf, maar ook werkelijke feiten die je buiten je erkent. De relatie die er tussen je werkelijke "ik" en de feiten bestaat waarmee je wordt geconfronteerd.

Er zijn natuurlijk heel wat benaderingen mogelijk. Er zijn mensen die zeggen; Alles is een kringloop, alles herhaalt zich. In zekere mate is dat waar. Wij hebben het daar vroeger al over gehad. Ik heb zelfs iets gezegd over de spiraal van het leven. Er zijn anderen die zeggen; Het is gewoon een kansspel. Alsof je elke keer met dobbelstenen gooit en dan zoveel stappen vooruit of misschien terug moet doen zonder dat je het tevoren kunt bepalen. Het is een soort lotsbeschikking, die, vanuit een onberekenbaar toeval voor zover het ons betreft, ons regeert.

Geen van beide is waar. De kringloop bestaat wat invloeden betreft, niet wat het gebeuren betreft. Daar zijn wij zelf bij betrokken.

Wij hebben een grote mate van vrijheid. Datgene wat ons overkomt, mag een zekere voorbestemming in zich dragen, maar het is heus geen kwestie van toeval, alleen het dobbelspel. Maar door dat wat we zijn en dat wat we doen, scheppen wij de situaties waarmee we moeten leven en waarmee we moeten werken.

Als je het eenvoudig wilt maken, dan begin je toch weer met een illusie op te bouwen. Dan verpand je je wezen aan een ideaal, of het waar kan zijn of niet. Dan dompel je je onder in een geloof, of je het innerlijk als waarheid ervaart of misschien alleen beleeft als een uitweg uit de problemen en conflicten waarin je anders gewikkeld zou zijn.

Het houdt in, dat deze komende tijd heel veel leuzen en opstandigheden te zien zal geven. Heel veel conflicten die in wezen overbodig en zinloos zijn.

Het betekent, dat er heel veel verschillende vormen van fanatisme op godsdienstig en politiek gebied tot uitbarsting kunnen komen. Maar het betekent tevens dat al deze dingen zichzelf voortdurend frustreren.

Het betekent dat een ideaal zelfs de vernietiging kan zijn van het streven van de idealist. Het betekent, dat de eis die je stelt op zichzelf de onmogelijkheid inhoudt om zelfs maar het zijnde in stand te houden.

Het betekent, dat dat nieuwe geloof met zijn mooie hoge vluchten en zijn zelfverheffing je tenslotte brengt in een situatie waardoor je innerlijk zo wanhopig wordt dat je ofwel wegvlucht van alle dingen en teloor schijnt te gaan in de droom, dan wel terugkeert en jezelf terugvindt in een emotionele goot. Het is misschien geen prettige mededeling, maar aan de andere kant, uit modder was je goud.

Als u ooit een goudwasser bezig heeft gezien, dan ziet u hoe hij gesteente en modder uitgraaft en die vuiligheid blijft wassen en wassen totdat er eindelijk die glinsterende speldenknopjes overblijven, het goud. Het loon voor zijn arbeid.

Als wij te maken krijgen met een situatie als de huidige en de komende ontwikkelingen, dan is het onze taak om het goud van de werkelijkheid te wassen uit de grote massa van illusies en begoocheling. Wij kunnen vanuit onszelf, en door te aanvaarden wat we werkelijk zelf zijn, steeds meer punten van licht, steeds meer houvast vinden. Niet meer in iets wat in de feiten voortdurend wordt ontkend of nooit kan waar worden, maar in een werkelijkheid die zich buiten ons manifesteert, die in ons bestaat en waarmee we één kunnen worden.

Maya verkeert in moeilijkheden. Maar degenen, die ze haar sluier over de ogen heeft gebonden, leren langzaam zien. En wie eenmaal kan zien waar hij gaat op zijn pad, die stoot zich niet meer aan de stenen die erlangs liggen. Hij kan uitwijken voor de gevaren die er zijn en kan sneller en beter vooruit gaan.

Dat is hetgeen deze tijd gaat brengen aan de mensen. Geen einde der tijden, maar wel het einde van een lange tijd van zelfbedrog, een lange tijd van onbeheerste exploitatie, zowel van de innerlijke bronnen van de mens als van de bronnen, van de aarde. Een vrijwording van het denkbeeld dat men iets kan hebben zonder iets te zijn. Of dat men iets kan zijn zonder daardoor gelijktijdig iets te hebben, al is het maar een mogelijkheid om een invloed, op de wereld te hebben.

Wij hebben in deze dagen, zeker ook in deze cursussen, steeds weer geprobeerd u daarop te wijzen. Geloof mij, de tijd is aangebroken dat, veel van hetgeen wij hebben aangeduid, in de kranten wordt bekend gemaakt. Ik herinner mij nog dat wij spraken over een half miljoen werklozen en dat iemand een zucht slaakte en zei, O, mijn God, dat is toch niet denkbaar. Dat was misschien 7 jaar geleden. Ik herinner mij dat wij spraken over een vijf miljoen werklozen in Nederland en de aangrenzende gebieden en dat iemand uitriep; Dat is onmogelijk! Dat is niet denkbaar. Dat getal is overschreden.

Ik herinner mij dat wij zeiden, dat is langer geleden, bijna 25 jaar, er komt een tijd waarin het geloof zich tegen zichzelf keert, priesters elkaar veroordelen, predikers elkaar aanvallen en waardoor het recht van de mens, het zijn van de mens, tot een wapen wordt waarmee men elkaar probeert om te brengen.

Kijk naar hetgeen er gebeurt in de kerken. Kijk naar wat er op het gebied van geloof, zelfs van tegenstellingen binnen één geloof, op dit moment speelt. Wij hebben al die tijd steeds weer geprobeerd u voor te bereiden. Nu begint de periode werkelijk.

Maya is in moeilijkheden. De illusie kan zichzelf niet langer handhaven. Dan zeg ik nog tot u, Dit is geen treurige tijd. Het is een tijd waarin het goud van de werkelijkheid wordt gevonden. Wees niet bang voor wat er komt en voor wat er gebeurt. Maar benut het om door de spinnenwebben, die rond u geweven zijn, eindelijk iets te zien van een werkelijkheid die alle sferen in wezen omvat.

WIJSHEDEN IN NEDERLANDSE VOLKSGEZEGDEN

De meeste mensen begrijpen niet dat je soms door het vervangen van woorden ineens iets kunt gebruiken om duidelijk te maken wat er bestaat. Laat mij beginnen u een voorbeeld daarvan te geven

U kent onze Mop, Toen onze Mop een Mopje wasenz. Daar heb ik een heel mooie variant op. Toen onze bond een bondje was, was het aardig om te zien. Ons vak dat werd steeds beter en het betaalde bovendien, waf woef, waf woef. Nu bijt hij bovendien en niet op een houtje.

Men heeft in Nederland een hoop uitdrukkingen die duidelijk maken waar je aan toe bent. Wat zoudt u zeggen van "het paard achter de wagen spannen". Als we kijken, dan is dat natuurlijk geen paard. Dat is een ezel. Hij heet Jan Modaal en wordt voortdurend achter de wagen van de zogenaamde welvaart gespannen die met het schip van Staat te gronde gaat.

Ik vind dat de mensen in Nederland eigenlijk werkelijk verstand hebben gehad. Wat zoudt u zeggen van "beid uw tijd"? Als je je tijd kunt beiden, dan behoef je niet op een houtje te bijten. Want als je op een houtje bijt, heb je geen geduld om je tijd te beiden. En als je dat niet kunt, wat neem je dan? Dubbel gebeide. Als je dubbel gebeide neemt, dan ben je dronken. U weet het, als de wijn is in de man, is de wijsheid in de kan. Aangezien de kan zo vol is, kan hij niet meer. Kan niet meer is de leus. Dan lukt het nooit en dat is heus.

Zo is heel de Nederlandse taal en de volkswijsheid, de liederen, de sprookjes en de vertellingen doortrokken van een wijsheid die vandaag de dag toepasselijk is.

U kent wel het verhaal van de Witte Wieven. Zodra het donker is dansen de Witte Wieven. Ze brengen de wagens uit het spoor. Ze jagen je achterna. En als ze je inhalen, dan ben je er geweest. Het is een verhaal uit de noordelijke provincies, dat daar nog steeds wordt verteld. Als je nu de Witte Wieven eens vervangt door belastingontvangers? Dan zit je aardig in de moderne strekking.

Zo heeft men in Nederland ook een aardig verhaaltje. Wanneer het stormt, dan zie je de Ruiters door de lucht gaan. Deze Ruiters trekken achter zich aan wolken en de golven. Als je dus de Ruiters ziet aankomen, zorg dat je de haven in komt, want als je op zee bent, terwijl de Ruiters door de lucht rijden, dan kom je onder water. Een verhaaltje uit Vlieland.

Laten wij het weer even omzetten, misschien dat het dan duidelijker wordt. Als er vele mensen met sociale idealen door de lucht draven, dan kun je er zeker van zijn dat de golven van de werkelijkheid een ieder laten verzuipen die niet tijdig zijn kapitaal in het buitenland heeft belegd. U zit te denken, dat is leuk. Maar is het wel zo leuk? Het is eigenlijk heel erg droevig. Weet u wat het is? De waarheid wordt eigenlijk niet herkend op aarde.

Petrus en Jezus zijn eens samen op stap gegaan. Ze wilden eens weten hoe het eruit zag in Brabant. Waar ze aanbelden daar werd hun soms wat gegeven, maar heel vaak werden de bedelaars weggejaagd. Want per slot van rekening, ze zagen er niet zo florissant uit. Alleen de armsten waren bereid om met hen het karige maal te delen.

Toen ze weer boven kwamen in de hemel zei Petrus tegen de Heer, Heer, we zouden dat hele stuk land moeten wegvagen. Ach neen, zei de Heer, degenen die iets van het hunne met ons hebben gedeeld, zullen later in de hemel rijkelijk vergoed krijgen wat ze gaven. Al die anderen zullen tekort komen wat ze nu meenden te behouden.

Laten wij het weer even omdraaien. Wie zijn degenen die nog bereid zijn om het meest te offeren? Degenen die het minst hebben. Hoe komt dat? Als je zo weinig hebt, krijg je de tijd niet om gehecht te raken aan je bezit.

Dat is eigenlijk ook zo met heel veel theorieën. Ze zeggen vaak de eenvoudigen van geest. Dat was dat gesprek in Rozendaal tussen een burgemeester en een pastoor. De burgemeester was

ook fabrikant. De pastoor zei; "Ik heb een orgel nodig. Toen zei de fabrikant; Nou, ik geloof wel niet, maar van mij kun je het krijgen. Ach ja, zei de pastoor, ik weet dat ik altijd op u kan rekenen. Ach, zei de burgemeester, het is wederkerig, nietwaar. Wij houden ze arm, u houdt ze dom.

Als ik kijk naar de moderne tijd, dan valt mij op dat er een hele wereld is, waar allerlei goeds moet worden gedaan. Daardoor ontstaan er heel veel stichtingen die belangeloos hulp verlenen, maar die dan wel een directeur en een administrateur in dienst moeten hebben. Als je ziet wat die voor salaris krijgen, dan vraag je je af wie je het meest helpt.

Dan hoor je overal dat de vrijheid wordt belaagd. Wij moeten strijden voor de vrijheid van, en dan noemt u maar op. In de moderne folklore verandert de naam nog wel eens. De ene keer is het Afghanistan, de andere keer is het Nicaragua of het zijn de onderdrukte negers in Zuid-Afrika enz.

Waarom wordt dat nu zo mooi verteld? Omdat dan niet opvalt hoe groot de terreur is waaronder de gemiddelde mens heeft te lijden. Het is zelfs zo, dat men tegenwoordig mooie namen bedenkt voor zaken die men in de oude tijd anders noemde. Vroeger zei men; gekken en dwazen schrijven hun namen op deuren en glazen, of muren en glazen. Wat zegt men tegenwoordig? De gefrustreerde jeugd ontaardt zich in graffiti. Met andere woorden; ze knoeien nog veel erger.

Op deze manier kun je natuurlijk wel doen alsof het probleem niet bestaat, maar kun je het probleem daarmee weghalen?

Ze hebben bij ons een hoop van die dingen verzameld. Een van de dingen die je steeds weer hoorde, een Nederlands gezegde uit de buurt van Noord en Zuid-Holland, was. Een schip op het strand is een baken in zee. "Wij moeten eens kijken hoeveel dingen er eigenlijk gestrand zijn. Dat gaat van Bestek '81 af, als je het modern wilt zeggen. Allemaal schepen op het strand. Degenen die het dan nog een beetje boven water hebben, kijken daar niet naar, maar ze ijveren naar datzelfde strand toe. Dat vind ik stom! Misschien zijn wij ook wel zo stom.

Wij denken dat wij het allemaal een beetje beter, een beetje progressiever moeten aanpakken. Daarom zijn wij voortdurend bereid om iedereen te betuttelen.

Wat deze betuttelaars aangaat, daarvoor bestaat er ook een heel mooi gezegde; Ze spreken over de splinter in andermans oog en zien de balk in eigen oog niet. Al die mensen die bezig zijn te vertellen wat er fout is bij een ander, zien gewoon niet hoe zij zelf zijn. En juist daardoor veroorzaken ze allerlei ontwikkelingen die fataal kunnen zijn voor iedereen.

Ik ben bijvoorbeeld helemaal niet pro of contra het feminisme. Integendeel, ik zeg; Een vrouw is altijd nodig geweest. Dan kun je wel zeggen dat ze de bron van alle zonde is, maar daar ben ik het niet mee eens. De eerste mode is de oorzaak geweest van de eerste zonde. Toen Eva de eerste rok aantrok, wilde Adam weten wat daaronder zat, ofschoon hij het allang wist.

Dan zeg ik, beste feministen, als jullie willen vechten voor je eigen plaats, dan is dat jullie goed recht. Maar dan moet je niet doen of je iets anders of zoveel meer bent dan een ander. Je moet begrijpen dat je net zo bent als een ander. Dat is nu juist hetgeen ze over het hoofd zien. Zij denken, als wij maar hard genoeg schreeuwen, dan worden de argumenten van een ander niet gehoord. Maar wat zeggen ze in de volkswijsheid? Holle vaten klinken het hardst.

Nou, kijk maar als er een betoging is, dan rammelt het van de holle vaten. En waarom zijn ze hol? Omdat ze in plaats van hersens kroketten en patat hebben. Dat is een droeve waarheid.

Er bestaat nog een ander gezegde. Dat is overigens te danken aan een Noorse schrijf(ster)er, die heeft het indertijd voor het eerst gelanceerd "Waar de priester voorgaat, kan de duivel rustig volgen". Hoe komen ze daar nu bij? Dat is toch duidelijk. De priester is de gewijde mens. Hij staat boven allen. Daardoor acht hij zich gerechtigd om allen aan zich te onderwerpen. Maar waar een mens zijn medemens probeert te onderwerpen daar komt de duivel in het spel.

Het is natuurlijk een treurige mededeling voor het CPN, maar zij geloven gelukkig niet in God en duivel. Zij geloven alleen in Marx en Lenin. Marx kent u nog wel, een van de drie broers (Marx Brothers). Lenin is die bankier die overal de Bank van Lening heeft. Die mensen geloven eenvoudig in theorieën zonder meer.

Dat doen de kerken ook. Dat doen wij eigenlijk ook. Wij geloven in de theorie van onze eigen rechten, de theorie van onze eigen mogelijkheden. Wij zijn heus niet bereid om de zaak op de proef te stellen. Als wij kijken naar de mislukkingen, dan zouden we tot de conclusie moeten komen, het kapitaal deugt niet. Het communisme deugt ook niet en het socialisme past ook niet. Wat moeten we dan hebben? Medemenselijkheid.

Wat is medemenselijkheid? Over het algemeen de manier waarmee je een ander tot je medemens verklaart en vervolgens de rekening onder zijn neus houdt.

Ik geloof, dat je terug moet gaan naar een wereld waarin je gewoon zegt; Kijk, dit ben ik, dit kan ik. Kan ik je helpen, goed. Kan ik je niet helpen, ook goed. Maar als je hulp nodig hebt en ik kan je helpen, dan zal ik het doen. Zo simpel is eigenlijk het hele leven.

Het is natuurlijk wel erg moeizaam, want ze vragen vaak om hulp die toch wel tijd en moeite kost om te geven. Het is veel gemakkelijker om een girobiljet uit te schrijven of om een mooie leuze te roepen, dan om zoiets te doen. Dat ben ik direct met u eens.

Maar als ik zie dat heel veel feministen (ik ben er nog steeds over bezig) die zo luidruchtig zijn en zeggen dat de man eigenlijk maar verre de mindere is van de vrouw en ik kijk wat ze doen, dan blijkt dat ze zo druk bezig zijn hun eigen meerwaardigheid te verkondigen dat ze er niet toe komen iets te presteren.

Aan de andere kant zien we het effect dat vrouwen die werkelijk iets presteren helemaal vergeten om feminist te zijn. Ze zijn veel te druk bezig om zichzelf te zijn. Je kunt dan zeggen, Dat is droevig, maar het is waar. De ene gek haalt de andere, zegt men wel eens. Als iemand een kreet durft slaken in deze tijd en hij doet het hard genoeg, dan komen er heel veel mensen die meeschreeuwen. En waarom? Omdat een dwaas zelden alleen is.

Wij kunnen ook Tjil Uylenspiegel citeren. Ook een zeer Nederlandse waarheid. Hij zag een paard dat een hoop liet vallen en daar kwam rook uit. Waar rook is, is vuur, zo redeneerde hij. Dus riep hij brand! Inderdaad, het hele dorp liep uit. Wat deed toen Tjil? Toen hij iedereen die kant zag uitlopen, zei hij tot zichzelf, Ik moet maar eens gaan kijken, want er zal wel iets van waar kunnen zijn.

In dit verhaaltje dat ook uit een volksoverlevering is voortgekomen, vinden wij weer precies hetzelfde element. Heel veel mensen verkondigen pertinente onwaarheden, totdat zij zelf zozeer worden getroffen door de anderen die daar belang aan hechten, dat ze tenslotte denken dat ze het mis hadden en dat het toch waar is. Misschien is dat een verklaring voor heel veel verschijnselen in deze dagen.

Onze vriend heeft net geprobeerd Maya om te brengen. Hij heeft geprobeerd duidelijk te maken dat je in deze tijd van je illusies moet afstappen. Maar dat betekent, dat je van je veronderstelde voertuig op de harde grond terecht komt en dat je zelf verder moet lopen. "Wat je ook wilt en waar je wilt gaan, eerst moet je op eigen benen staan". Dat is ook een mooi volksrijmpje. Maar wie staat tegenwoordig op zijn eigen benen? De meeste mensen niet. Anderen op de tenen trappen dat wel, maar op eigen benen staan, ho maar. Dan moeten we daar toch ook een conclusie uit trekken. Ik zou het zo willen formuleren; Uit de mislukkingen van de afgelopen tijd wordt duidelijk wat je in geen geval kunt doen. Dit betekent, dat, al is de weg die je moet volgen niet populair, die vaak de enig mogelijke is. Dit geldt ook voor jou.

Vraag je niet af, of iets haalbaar is en wat de burens ervan zeggen. Vraag je af, of het volgens jou goed is en doe het.

Iedereen is voortdurend bezig om een ander te beleren. Als je eens zoudt ophouden anderen te vertellen wat ze moeten doen, zou je misschien de tijd vinden om zelf iets tot stand te brengen. Het is beter zelf iets tot stand te brengen dan de grootste wijsheid te verkondigen.

Als het in de wereld steeds slechter gaat, kun je je natuurlijk beklagen over al hetgeen misschien wordt aangetast. Maar als je aanpakt, dan bouw je misschien dingen op die beter en kostbaarder zijn. De grote kunst is altijd weer, niet klagen over de gebouwen die in elkaar storten, maar de stenen afbikken en iets nieuws neerzetten, dat beter is. Maar dat kun je alleen doen, indien je bereid bent om er hard voor te werken.

Dan heb ik nog een paar uitspraken op geestelijk terrein:

Geestelijke wijsheid is inzicht in de waarheid.

Bewustwording is een proces van zelfontdekking om daardoor dan de wereld te zien zoals ze is.

Esoterische ontwikkeling is in feite het doordringen tot de kern van je eigen wezen om de kracht te vinden die je buiten je moet manifesteren.

Een godsdienst is het korset waarin je je innerlijke waarheid perst tot ze vapeurs krijgt, omdat ze geen adem kan halen.

Elke leer die dogmatisch is, is een aanslag op de levensvatbaarheid van je innerlijke kracht.

Alle werkzaamheden die je verricht voor jezelf of voor anderen, moet je verrichten met het idee dat er iets beters uit voortkomt. Alleen daardoor zul je jezelf goed voelen.

Zoek je de kracht in de hoogste macht, onthoud dan dat de hoogste macht aanvult wat je tekort komt, maar je nooit iets geeft wat je zelf hebt.

Bidden is toegelaten. Maar de beste manier van bidden is handelen. Want wie handelt in de naam van God bereikt iets. Wie spreekt tegen God, spreekt vaak zichzelf en zijn eigen daden tegen.

Dan heb ik nog enige wereldwijze commentaren:

Ik zou u het volgende willen voorstellen.

Het huidige Kabinet is wormstekig. De grootste wormen zitten aan het hoofd van een ministerie.

De vakbonden zijn op het ogenblik in een staat van ontbinding, omdat ze er een vak van hebben gemaakt meer te vragen dan ze verdienen.

Een staking is een vorm van voor jezelf een vrijheid nemen om anderen een vrijheid te ontnemen. Als je echter ontdekt dat je door te vrij te zijn jezelf teveel ontnemt, neem je misschien toch verstandige besluiten.

Het is een dwaas die betaalt wat men vraagt, zegt men op de markt. Als u steeds blijft betalen wat men vraagt, bent u waard dat u nog minder overhoudt dan u wordt gelaten.

Als je niet kunt geloven in jezelf, kun je niet geloven in de wereld. Maar als je in de wereld gelooft, moet je nooit geloven wat enkelingen over de wereld zeggen, want dat is meestal roddelpraat.

Zo heb ik u dan voorzien van een aantal wijsgerigheden. Sommige daarvan misschien de moeite waard, andere kunt u gewoon in de asbak gooien. De asbak is eigenlijk datgene waarin het grootste gedeelte van de Nederlandse welvaart altijd terecht komt. Voor mij betekent het dat ik aan het einde van dit betoog ben.

Verder wens ik u allemaal toe een steeds vollediger beleving en aanvaarding van de werkelijke waarde die achter deze schijn van chaos leeft waarmee u op het ogenblik te maken krijgt.

LES 7 – SPIRAALWERKING IN DE TIJD

Als wij ons bezighouden met de werkelijkheid, dan denken wij altijd, Ach, die dingen zijn allemaal een en hetzelfde. Wij leven volgens onze eigen regelmaat. Wij zoeken onze eigen wegen. Wij kijken terug naar de historie. Wij, kijken misschien nog een keer vooruit naar de toekomst, maar alles zal geregeld gaan.

Dat geregeld gaan, is natuurlijk ten dele waar, maar ook ten dele weer niet. Als je je namelijk de moeite getroost om te kijken naar het gebeuren in het verleden en naar het gebeuren in de toekomst, dan kom je tot de conclusie dat er perioden zijn van enorme historische versnellingen. Er gebeurt ineens van alles tegelijk en daarnaast weer perioden van vertragingen, waardoor alles schijnt terug te vallen tot een zeer gezapig tempo waarin niets schijnt te veranderen en datgene wat er gebeurt eigenlijk niet van groot belang is.

De mensen die in zo'n tijd leven kunnen dat zelf niet overzien. Als je bijvoorbeeld tot de burgers uit 900 tot 1200 zout hebben gezegd dat zij zo belangrijk waren dan hadden ze gezegd; Vraag dat maar aan de Here. Want zij zagen dat voor zichzelf niet zitten.

Als je tot de eerste christenen had gezegd dat zij tenslotte de hele Romeinse ordening zouden overnemen, dan hadden ze gezegd, Ach kom, dat gebeurt nooit.

Wat is er in 1500 eigenlijk niet allemaal gebeurd. Denk eens aan al die waarnemingen, al die ontdekkingen, alle technische vernieuwingen die er ook al in die tijd waren. Daarna loopt het weer uit op wat sociale omwentelingen tot ongeveer 1890 en dan begint het weer langzaam te versnellen. Als je een beetje begrip hebt voor dit eigenaardig afwijkende effect, dan kun je ook begrijpen waarom het in deze werkelijkheid zo erg moeilijk is om de schijn te onderscheiden van de feiten. Want wij denken nu wel, deze tijd wordt steeds slechter, maar wordt ze slechter? Ja, vanuit ons standpunt, omdat we redelijk redeneren. Maar is dat reëel zo of is dat nu maar een veronderstelling.

Als je naar de feiten kijkt, dan zie je inderdaad een zogenaamde aflopende energiecurve. Die energiecurve loopt nu ongeveer 25 jaar waarvan 15 jaar met veranderende tendensen. Deze aflopende energie is maar een zeer korte fluctuatie, want we zien dat we in de laatste eeuw een voortdurend ritme hebben gehad van ongeveer 10 jaar. Tien jaar opgang, tien jaar neergang, conflict, tien jaar opgang, tien jaar neergang. Dat ritme blijft zich herhalen. Het lijkt erop dat we terecht zijn gekomen in een tempo waarin veranderingen soms onvoorstelbaar snel plaatsvinden, maar het volgende ogenblik de zaak ineens stagneert.

Nu ben ik zo vrij te veronderstellen dat een dergelijke stagnatie en een dergelijke vooruitgang niet alleen maar iets te maken heeft met de aarde zelf. De aarde draait wel door. Ik geloof niet, dat de dag- en nachtevening zoveel is veranderd in die paar duizend jaar. Maar als we gaan kijken naar de mensen, dan valt op dat de mensen qua mentaliteit een zeer sterke golfbeweging vertonen. En dat wordt interessant, want dan zitten we op dit ogenblik eigenlijk met de, residuen van aflopende golven.

In een aflopende golf zien we dat allerlei kleine overwegingen het werkelijke belang en de werkelijke feiten overspoelen. We zien dat er een onbewust onbegrip is, omdat men niet wil veranderen. Dat zien we niet alleen bij vakbonden en regeringen. Wij zien het net zo goed in de wetenschap die tegenwoordig ook enorm aan het tegensputteren is nu er langzamerhand nieuwe uitvindingen en ontdekkingen worden gedaan. Het is gewoon een kwestie van, men wil niet. Maar als we door dat dieptepunt heen zijn, als de mensen weer positief gaan denken en reageren, dan krijgen we juist het tegenovergestelde.

Er komt meer energie en daardoor worden alle overblijfselen van de laatste periode versneld verwerkt. Gelijktijdig zien we dat de mensen weer veel helderder gaan denken, scherper gaan

reageren en dat ze daardoor eigenlijk in een enorm tempo vernieuwingen tot stand brengen en tevens, dat is het wonderlijke hierbij, vaak bepaalde morele veranderingen ondergaan. Dit laatste moet ik nader uitleggen.

Moraal, is iets dat niets te maken heeft met kosmische wetten, ook al denken de mensen dat wel. Moraal is namelijk een structuur opzet. Je hebt een maatschappij. De moraal in die maatschappij is tevens de maatstaf volgens welke de maatschappij zich, kan handhaven. Elke verandering in moraliteit betekent dan ook een aantasting van de stabiliteit van de gemeenschap. Zo is moraal dus eigenlijk een kwestie van handhaven. Als dat niet meer te doen is, dan zien we dat men op een gegeven ogenblik alle normen loslaat. Men stelt geen nieuwe, maar laat gewoon alle normen los. Het resultaat is dan gewoonlijk een periode waarin niemand meer precies weet hoe hij eraan toe is.

U heeft nu een tijdje kunnen zien waartoe dat allemaal leidt. Als jouw club niet wint, sla je de scheidsrechter in elkaar. Dat idee. Dat heeft natuurlijk niets meer te maken met werkelijkheidsbesef. Het heeft niets meer te maken met de realiteit van sport of zelfs maar normaal sociaal gedrag.

Als nu dat denken weer opkomt, als men dus weer gaat grijpen naar nieuwe waarden, dan zal men die nieuwe waarden ook moeten gebruiken, dat is duidelijk. Dat een dergelijke omwenteling ontzettend snel kan gebeuren, kunt u zien aan het feit dat Pasteur gedurende 10 jaar werd bestreden met zijn bacterievrij maken van artsengereedschappen of instrumenten. Maar na die 10 jaar duurde het slechts 5 jaar voordat zijn maatregelen in Engeland en Frankrijk in alle ziekenhuizen althans enigszins waren ingevoerd, zeker ten aanzien van operatiezalen.

Als je ziet hoe snel dat is gegaan, dan kun je je ook voorstellen dat het even snel kan gaan, als er maatschappelijk bepaalde dingen veranderen en als er geestelijk nieuwe factoren mede een rol gaan spelen.

Dan zeggen de mensen; Wij worden dan weer vroom. Nou, vergeet dat maar! Vroomheid is de uiterlijke saus, waarmee de mensen de innerlijke onvolmaaktheid voortdurend proberen te overgieten. Maar je kunt gieten wat je wilt, onvolmaaktheid giet je niet weg. Je moet gewoon uitgaan van het standpunt; Ik heb te maken met werkelijke feiten. Ik heb te maken met werkelijke krachten. Daarnaast heb ik te maken met feiteninterpretatie en een oordeel over krachten dat niet inhaerent is aan de kracht zelf. Dan heb ik hier al iets gezegd over die tijd.

U zit nu al een paar jaren in de dalspoorbaan. De zeer sociale Nederlandse gemeenschap zakt daar steeds verder onder door. Daardoor worden er steeds meer mensen kregel als ze horen dat er over solidariteit wordt gesproken. Iedereen is solidair zolang het niets kost. Maar sla dit nu eens om en zeg tegen jezelf wat gebeurt er in wezen?

De mensen gaan anders denken. Wat is dat anders denken? Nou, dit is erg interessant, want we zien dat tegenwoordig meer en meer opkomen. Wij hebben te maken met een vorm van denken, waarbij men weer meer uitgaat van het standpunt dat iemand ook nog een beetje voor zichzelf moet zorgen. En dan kan iedereen wel uitroepen; Dat is toch eigenlijk niet verantwoord. Je moet toch iemand beschermen tegen toevalligheden die hem kunnen treffen. Dat is nu eenmaal zo. Een mens moet ook een beetje voor zichzelf kunnen zorgen.

Als dit nog een jaar aanhoudt (ik neem aan dat het nog, wel 2 á 3 jaar aanhoudt voordat ze eruit zijn gekomen), dan is er net een zodanige ommekeer in denken ontstaan dat het daardoor weer noodzakelijk wordt de gemeenschap te zien als iets van jezelf en niet als iets waarvan je lid bent en de voordelen kunt genieten zonder dat je al te hoge contributie behoeft te betalen.

Een verandering van mentaliteit dus binnen 3 jaren van nu af. Het proces is al gaande, maar het duurt nog 3 jaar voordat het zich heeft ontwikkeld. Dit zou impliceren dat mensen gaan zoeken naar nieuwe bronnen van kracht en leven, want ze moeten iets hebben om uit te putten. En als het niet meer uit de staatsruif gaat, dan moet het ergens anders vandaan komen. Dat geldt niet alleen ten aanzien van de financieën, maar het geldt vooral ook ten

aan zien van zaken als levensvreugde, verantwoordelijkheidsbegrip en al dat soort zaken. Dan moeten we aannemen, dat door deze korte periode en de verandering van instelling, de mensen zich veel meer moeten gaan richten op de werkelijke waarden van levenskracht.

Zeker, het betekent dat het huidige rationalisme en de huidige neiging tot organisatie en overorganisatie een beetje wordt afgezwakt. Maar meer levenskracht betekent meer daadkracht en ook meer vermogen tot inzien, tot begrijpen, tot ontwikkelen van kennis. Dat is nu iets wat men op dit moment erg hard nodig heeft.

Wat u namelijk op het ogenblik heeft, is een maatschappij die wordt beheerst door haar eigen middelen van bestaan en ontwikkeling. Wij zouden ons kunnen voorstellen dat men zegt; laten wij die computer nu maar helemaal alle beslissingen laten nemen. Dat is helemaal niet zo gek, want strategische computers staan er al overal, ook als u dat niet weet. Dus zou u nog veel meer worden beheerst door in feite niet-menselijke effecten en een absoluut niet-menselijke rede en logica.

Gelukkig gaat de mens veranderen. Hij zal daarom zijn eigen beslissingen willen nemen, zelfs als dit hem bepaalde inspanningen gaat kosten en moeilijkheden kan bezorgen. Er komt een toenemend, individualisme, niet in de negatieve zin van gemeenschapsverwerping, maar in de zin van persoonlijke beoordeling van plaats en mogelijkheid in de gemeenschap. Dan krijg je als gevolg daarvan toch weer enige terugval van de overorganisatie naar het particuliere initiatief.

U realiseert zich misschien niet dat de grootste ontdekkingen van de wetenschap, waarmee men nu nog steeds bezig is, niet in de grote laboratoria tot stand zijn gekomen. Ze zijn eigenlijk allemaal begonnen bij eenvoudige mensen. Amateurs, wetenschapsmensen die vaak in hun vrije tijd, in ieder geval op eigen kosten, hebben onderzocht, hebben uitgevonden.

Een enkeling heeft het kunnen brengen, tot het stichten van een uitvinderfabriekje. Denk maar eens aan Thomas Alva Edison. (Alver vind ik hier zeer toepasselijk, al vroeg hij wel meer dan 10 %.) Deze man heeft er een kunstje van gemaakt om zoveel mogelijk te onderzoeken en uit te vinden. Dat is heel iets anders dan in opdracht uitvinden. Dit zou een goeie slagzin zijn voor vele industrieën.

Aan de andere kant betekent het echter een enorme versnelling van ontwikkelingsmogelijkheid, juist omdat nu niet meer alleen commerciële belangen bepalend zijn voor het gebied waarop men onderzoekt en de prestaties die men levert. Het is een verruiming van kennisgebied. Als ik dan zo vrij mag zijn een kleine vergelijking te maken in tijd. Ik ben ervan overtuigd dat de periode tussen 1985 en 1995 meer ontwikkelingen te zien zal geven dan de hele periode van 1960 tot 1985. Wat gebeurt er dus hier?

De tijd is een variabele. Er is geen rechtlijnigheid. Er is geen rationeel evolutionair proces. Misschien zou 't het wel kunnen liggen aan de geaardheid van de tijd zelf. Daarvan heb ik ook nog een paar punten op mijn programma staan. De tijd zal voor een mens schijnbaar gelijk blijven, ook als voor alles in zijn omgeving die tijd vertraagt of versnelt. Zolang je niets hebt om daaraan een verandering af te meten, neem je aan dat het ritme gelijk blijft.

Ik stel nu, dat het tijdseffect, zoals u dat als mens beleeft, sterk wordt beïnvloed door bepaalde krachten (velden of invloeden) van buitenaf. Aangezien uw hele wereld gelijktijdig deel heeft aan dergelijke veranderingen, zal het u niet opvallen dat u het ene ogenblik veel sneller leeft dan het andere, maar feitelijk doet u het wel. Uw levensritme varieert ook.

Als we nu nog een stapje verder gaan, dan kunnen we ons voorstellen dat, wanneer de reactiesnelheid en denksnelheid van een mens veranderen, zijn prestatiemogelijkheid per tijdseenheid toeneemt. Dat is nu wat er feitelijk gebeurt. Omdat je dus daadkrachtiger bent, maar gelijktijdig ook intelligenter, komt er een golf aanspoelen waarin alles zeg maar 10 % sneller verloopt. Maar die 10 % sneller betekent wel een aanmerkelijke verandering in het gehele proces waaraan de mensheid is onderworpen.

Wij hebben dat in de oudheid gezien. Wij hebben gezien hoe bepaalde beschavingen zijn doodgelopen op hun onvermogen om afstand te doen van hun trage tempo, zodat er een te grote splitsing ontstond tussen het individu en de gemeenschap. Wij zien tevens dat er hele volken zijn geweest die lange tijd kans hebben gezien om die balans voortdurend te volgen.

Als ik denk aan de Atlantische periode en ik realiseer mij hoe ze daar zijn begonnen, de vissers en landbouwers. Stel u niets voor van een reuze beschaving in dat begin. Het waren mensen die eigenlijk niets wisten en die zich steeds hebben aangepast aan de varianten in besepte tijdswaarde. Daardoor kwamen ze tot een aantal opmerkelijke perioden waarin de gehele samenhang sterk veranderde.

Zeker, ze zijn hier en daar blijven steken. Zij hebben zich met hun gelijkhebberij eigenlijk op een gegeven ogenblik geworpen op zaken die ze niet konden beheersen. De eerste en de tweede ramp van Atlantis zijn daarvan indirect het gevolg. Maar in die tussentijd hebben ze toch maar geleerd om geweldige steden te bouwen. Ze hebben geleerd oceanen te overbruggen en hoe men allerlei produkten kan gebruiken. Ik wil u eraan herinneren dat bepaalde zaken zoals o.a. het aurichalcum niet meer door de moderne wetenschap gemaakt kunnen worden en dat men deze goud-koper legering, harder dan staal, in die tijd wel kende.

Ik wil erop wijzen dat men tegenwoordig heel veel moeite heeft met de bewerking van bepaalde materialen. Dat is een van de redenen dat u zoveel met plastics doet. Die kun je gieten, vormen. In die tijd was men zelfs in staat om basalt op een eenvoudige manier te vervormen. Men kende misschien geen liften, takels en lieren zoals u ze kent, maar men wist dan toch wel stenen te verplaatsen waarvan zelfs Blanchard nu een beroerte zou krijgen.

Dus laten we goed begrijpen, ze hebben een enorme vooruitgang gekend en telkenmale zijn ze weer blijven staan. En omdat het daar theocratisch van structuur was, omdat er een heel sterk priesterelement was met een enorme invloed, werd die terugval elke keer weer gebruikt om de mensen te binden aan één bepaald systeem van denken. Men heeft geprobeerd om het hen onmogelijk te maken anders te leven en anders te denken dan de hogere standen toestonden. Resultaat, de terugval was steeds groter dan de vooruitgang. Want elke vooruitgang werd teruggedraaid totdat ze paste in de doeleinden van de heersende klasse.

Dat zou in deze tijd natuurlijk ook kunnen gebeuren. Er zijn heel veel landen waarin het zou kunnen plaatsvinden op het ogenblik. Het kan echter niet over de hele wereld geschieden, omdat er niet meer sprake is van een beperkte cultuurbasis. Vroeger waren er meer. Maar hoe groot waren de aantallen mensen in die volken? Het waren er maar een paar miljoen. Op het ogenblik heb je zo ontzettend veel mensen en zoveel verschillende beschavingskernen, verschillende beschavingsstructuren dat het niet meer mogelijk is om dat allemaal onder één noemer te brengen. Dat is niet mogelijk, zelfs niet door een belanghebbende klasse terug te schakelen.

Het is niet meer mogelijk voor een kerk om ze terug te brengen tot één dogmatisch geloof, waar ze niet meer buiten kunnen en durven denken. Daar hebben we nu het belangrijke effect van de tijd. Het betekent dat de veranderingen, die in de komende tijd gaan optreden veranderingen zullen zijn die in de wereld een groot aantal verschillen tot stand brengen.

Ik zie enorme verschillen in wetenschappelijke ontwikkelingen plotseling optreden tussen verschillende gebieden die op dit moment schijnbaar gelijkwaardig zijn.

Ik zie, dat op godsdienstig gebied de meest eigenaardige verschuivingen plaatsvinden. Ik neem zelfs aan, dat er een nieuwe christelijke gemeenschap zal ontstaan ,die werkelijk terug wil naar de leer van Christus en niet meer naar datgene wat het Concili van Nicea in 325 heeft besloten. Ik zie een samentrekken van begrippen, waarmee men niet zozeer meer een verschil maakt tussen dit is de Boeddha en dit is Jezus, maar dat men gewoon zegt; Dit is de leer, de weg die wij proberen te gaan.

Ik zie een geestelijke vooruitgang, maar gelijktijdig, vanuit het huidige standpunt beschouwd, een geestelijke anarchie. Men wil zich niet meer binden. Ik voorzie een enorme versnelling hiervan. Toch moet u niet denken dat het allemaal moeiteloos verloopt.

Wij kennen allemaal die historische perioden en daarin de grote opstanden. De ene keer worden de Katharen verjaagd, de volgende keer wordt de koning het land uitgejaagd, om maar de Franse historie te citeren. Het is een kwestie van een volk in opstand. Ook dat moet u begrijpen.

De massa heeft een gemeenschappelijk bewustzijn. In een normale tijdsgang, zelfs in een teruglopende tijdsgang, is die massa in feite dociel d.w.z. ze heeft een gemeenschappelijk denken, één gemeenschappelijk vertrouwen, ze zit voor een groot gedeelte in regeltjes ingepakt. Komt er nu een periode waarin dat niet zo het geval is, dan zien we dat die menigte los slaat, maar ze zoekt nog steeds naar regeltjes.

De regels die ze zoekt, dat moet u ook begrijpen, behoeven niet bepaald geestelijke of zuiver materieel of sociaal te zijn. Het kan alles zijn. Het kan uiteen lopen van een wanhoopsopstand van boeren (de Bundschube indertijd) tot de grote revolutie van Frankrijk, waar iedereen zo over opschept, ofschoon het ook niet veel waard was. Daarnaast kunnen we denken aan een vrijheidsoorlog, zoals na de Boston-teaparty in de Verenigde Staten is uitgebroken. Altijd weer is de omwenteling een ontstaan van besef in de menigte waardoor ze hetgeen haar wordt opgelegd, onaanvaardbaar vindt. Als dat geestelijk is, dan is er altijd wel een Luther om zijn artikelen ergens op een kerkdeur te spijkeren. Is het een kwestie van materiële belangen, dan is er altijd wel iemand die aanklager wil spelen en desnoods ergens de werven wil opgaan om de revolutie te prediken.

U zult zeggen; Wat hebben wij daar nu geestelijk aan? Wel, het is erg belangrijk, omdat de doorsnee-mens niet beseft hoezeer deze vertragingen en versnellingen eigenlijk zijn ingebouwd, mentaal en geestelijk, in het gehele stoffelijke gebeuren. Hij kan meestal niet overzien wat er zich in hemzelf afspeelt. Wat zich in uzelf afspeelt, is altijd weer het geestelijk resoneren met een waarde die nog veel sneller gaat dan de tijd. Een waarde, die eigenlijk de levenskracht zelf mede bevat of, als u het zo wilt uitdrukken, een goddelijk ritme. Dit is het werkelijke ritme dat alles domineert.

Wanneer dan een zon ruimtelijk in een andere verhouding komt, waardoor het tijdsbesef voor het gehele zonnestelsel verandert, dan maakt dat weinig uit. Zolang het geestelijk tempo gelijk blijft, zal het handelingstempo misschien niet versnellen of vertragen, maar het geestelijk tempo, (het denktempo zelf, blijft praktisch precies gelijk. Maar stel u nu voor dat het geestelijk tempo, (het levenskrachttempo), zich gaat versnellen, dan kunt u zelfs in een periode waarin de menselijke tijd a.h.w. vertraagt, een versnelling van reactie krijgen. Dat is ook een verandering van besef.

Om deze inleiding af te sluiten, moet ik op een paar heel eigenaardige verschijnselen van de laatste tijd wijzen.

Het aantal paranormale belevingen is bijna duizendvoudig toegenomen. Vlagen van helderziendheid, en helderhorendheid komen steeds meer voor. Geestelijke benaderingen, eigenaardige effecten, uittredingen, ze beginnen allemaal steeds meer zich te openbaren en om zich heen te grijpen. Als je daar rekening mee houdt, dan ziet het eruit dat de levenskracht en de geestelijke kracht, die op het ogenblik al proberen de zaak in beweging te krijgen, hebben gegrepen naar wat men paranormale eigenschappen of occulte zaken noemt. Op grond daarvan moet men aannemen dat de eerste en belangrijkste ontwikkelingen en ontdekkingen van geestelijke, van psychische aard zullen zijn. Dat zou wel eens kunnen inhouden dat er een totale verandering komt in de benadering van het leven.

Ik ben ervan overtuigd dat wij op het ogenblik een zeer positieve fase doorlopen en niet een negatieve, zoals menigeen denkt. Zeker, de vertraging heeft haar effect gehad. Er is een economische crisis die geboren is uit dezelfde hebzucht waaruit eens de welvaart werd geboren. Maar achter de crisis zit nu de noodzaak om je te oriënteren, om weer zelf te denken, om zelf een oordeel te vormen over wat je bent, kunt en niet kunt.

Er zit in diezelfde tendens de geestelijke kracht die steeds meer mensen gevoelig maakt voor invloeden die tot voor kort alleen van de duivel konden komen of helemaal niet bestonden. De

menselijke redelijkheid wordt aangevuld met nieuwe gegevens. De nadruk valt meer en meer op de geestelijke kwaliteiten van de mens. Dat kun je in deze dagen constateren ook als de eerste uitingen misschien een beetje twijfelachtig zijn en lijken op krankzinnige vormen van sectarisme en bijgeloof. Maar de verschijnselen zijn er.

Dan moet volgens mij worden aangenomen dat wij ons niet slechts bevinden in een tijd waarin een nieuwe versnelling gaat plaatsvinden, waarin nieuwe levenskracht naar de aarde gaat toevloeien, waarin de mensen weer sneller, concreter, daadwerkelijker zullen gaan denken en een beetje uit de waanwereld stappen. Maar dat we gelijktijdig te maken krijgen met een grote geestelijke ontwikkeling in de mensen. Die zal tot gevolg hebben, dat de waardering voor de materie in de menselijke maatschappij een aanmerkelijke ommekeer, in betrekkelijk korte tijd, zal doormaken.

Het is een beetje goedkoop om nu weer over Aquarius te spreken, toch zit het erin. Zeker, Aquarius is maar een aanduiding. Maar als u gaat beseffen dat u het zelf moet doen. Als u beseft dat er in u mogelijkheden zijn waardoor u het beter kunt doen, als u in uzelf een zekere zinrijkheid, een zekere vreugde of een zeker geluk gaat vinden dat u buiten u niet meer kunt vinden en ontdekt dat er bovendien sympathische invloeden en harmonische invloed bestaan die niet door uiterlijkheden alleen bepaald kunnen worden, zult u dan uw benadering van sociale opzet en economische verhouding niet veranderen?

Nu lijkt het ondenkbaar dat op korte termijn de systemen van deze wereld veranderen. Maar ik zeg u; Juist door die eigenaardige fluctuatie van de tijd, door de versnelling die u nu weer tegemoet gaat, door de versterking van mogelijkheden plus de nadruk die reeds nu ligt op geestelijke ontwikkeling en mogelijkheden, zult u veranderingen zien ontstaan. op deze wereld van een zodanige omvang, dat ze zelfs nu bijna niet denkbaar zijn.

Met dit onderwerp heb ik u niet alleen willen wijzen op bepaalde aspecten die er bestaan van de tijd, van de eeuwigheid en al die dingen meer. Ik wilde u ook duidelijk maken, dat je op het ogenblik niet kunt kijken naar de uiterlijkheden en daarover een concreet oordeel vormen. De werkelijk belangrijke processen spelen zich nu nog sub rosa af. Niet alleen achter de schermen, maar werkelijk diep in het innerlijk van de mensen.

Zeer grote veranderingen op zeer korte termijn zijn denkbaar. Dat betekent, dat je niet moet kijken naar de uiterlijkheden en je daardoor laten beïnvloeden, maar dat je moet zoeken naar het enige dat je dan nog in jezelf hebt, het innerlijk weten. Dit putten, misschien zelfs uit een gemeenschappelijk bovenbewustzijn, waardoor je in staat zult zijn, ongeacht de schijnbare vertragingen en tegenslagen van deze tijd, innerlijk de krachten te ontvangen om, jezelf als het ware op te laden, zodat je steeds sneller, zuiverder en juister kunt denken en reageren. Alleen op die manier maak je een optimaal gebruik van je bewustwordingsmogelijkheid op aarde en alleen op deze wijze ook zul je werkelijk positief kunnen bijdragen tot een verdergaande ontwikkeling van de mensheid als geheel en een ontwaken van een groot gedeelte van de mensheid voor een nieuwe en meer geestelijke wereld.

NOOT:

Mogelijkheden voor de wetenschap in deze periode van versnelling

De huidige wetenschap is zeer rationeel ingesteld. Zij gaat ervan uit dat iets pas bestaat, indien men kan bewijzen dat, hoe en waarom het bestaat. Dat wil zeggen, dat de wetenschap zich niet voldoende realiseert hoe groot het aandeel is van haar stellingen die helemaal niet bewijsbaar zijn, die niets anders zijn dan werkhypothesen die men langzamerhand als een zekerheid heeft geaccepteerd.

Denk maar aan de wetten van Einstein, de afleidingen daaruit. De wetenschap, probeert nog steeds terug te gaan naar het systeem, naar de bewijsbaarheid, naar het gezag van wat men de concrete kennis noemt. De uitschakeling van de innerlijke kennis, waar het maar even

mogelijk is, en waar ze dan toch wordt gebruikt, moet alleen in verschijning treden binnen het erkende kader en systeem van hetgeen men wetenschap noemt.

Stel u nu voor dat dit laatste begint te verbleken, dat steeds meer mensen zeggen. Het gaat mij niet om de verklaring, het gaat mij om het fenomeen. Daar, waar ik het verschijnsel erken en in het verschijnsel een zekere wetmatigheid heb ontdekt, zal ik zonder verdere theorie werken met het verschijnsel totdat mij duidelijk wordt, wat mogelijk de basis daarvan kan zijn. Dan zijn we op een heel ander terrein terecht gekomen. Aan de ene kant gaat de wetenschap dan veel meer proefondervindelijk te werk dan voorheen. Zeker in deze dagen, want dat is driekwart theorie.

Gelijktijdig zal ze afstand willen doen van vele beredeneringssystemen die op dit moment een apart aantal wetenschapsvormen schijnen te zijn geworden, waarbij het gaat om redeneringen die niets of zeer weinig met feiten te maken hebben. Op grond daarvan moeten wij veronderstellen, dat de verrijking van de wetenschap uit vele daadwerkelijke mogelijkheden een aantasting zal betekenen van het gezag van vele theoretici, totdat de theorie in feite wordt teruggebracht tot datgene wat ze behoort te zijn. En een soort karthotheek die je kunt raadplegen om te zien in welke orde van grootte datgene waarmee je werkt eventueel zou kunnen vallen. Een indeling en niet meer een uitgangspunt.

GELOOF EN FEITEN

Geloof is iets wat nogal eens domineert in deze wereld. Er zijn mensen die geloven dat Ome Joop (Den Uyl) het precies weet. Anderen denken dat Dries (Van Agt) het weet, terwijl er ok nog weer zijn die denken dat Hans (Wiegel) toch beter is en voordeliger.

Als je dat bekijkt, is dat eigenlijk net zoiets als het geloof in God zoals sommige mensen dat hebben. Het geloof in maatschappelijke noodzaken. Het geloof in economisch onontkoombare ontwikkelingen. Geloof is iets wat zich met de feiten over het algemeen maar zeer beperkt bezighoudt.

Ik zou nu willen proberen om een aantal feiten en veronderstellingen naast elkaar te zetten.

In de eerste plaats gaat het de wereld op het ogenblik slecht, want de huidige economie vertoont een teruglopende tendens, terwijl de grondstoffenprijzen voortduren stijgen. Dat is de stelling. Het lijkt waar te zijn. In feite moeten wij het echter als volgt stellen.

Er zijn steeds meer mensen die behoefte hebben aan de producten die in de verschillende landen worden voortgebracht. Dit betekent, dat steeds meer mensen meer geld nodig hebben om meer te kunnen kopen. Aangezien het geld om meer te kunnen kopen ten dele ook moet omen uit de bestaande winsten en de prijsvormingen zoals die normaal bestonden, is er een crisis ontstaan, omdat er nog geen evenwicht was tussen de reële waarde der dingen en de eis van beloning die wordt gesteld.

We hebben nog meer. Men zegt, dat God in de hemel zit en ons gadeslaat. Men zegt verder, dat Hij ons zal straffen voor al het kwade dat wij doen en ons zal belonen voor al datgene wat wij op aarde niet hebben gekregen. Dit is zo'n intens geloof, dat een hoop mensen bereid zijn om in ellende te leven, alleen maar om het later beter te krijgen.

Wat zijn de feiten?

Indien God in zijn hemel zit en ons in het oog houdt, dan moeten wij het binnenkort zonder God stellen, want als Hij naar dit zootje kijkt, dan lacht Hij zich dood. Zeker als Hij zo menselijk is als wordt voorgesteld.

In de tweede plaats, de dingen die God zal bestraffen zijn heel vaak de dingen .welke degenen die ze verkondigen, niet passen. Het zijn echter ook zaken die inhaerent zijn aan het wezen

van de schepping en van de mens. Een rechtvaardige of liefdevolle God zal niet bestraffen wat hij elf as beginkapitaal aan de mens heeft meegegeven.

In de derde plaats; als je op aarde tekort komt en je bent er zelf verantwoordelijk voor, dan heb je dat zelf zo gewild en is het niet redelijk om te verwachten dat iemand je daarvoor beloont. Alleen als je alles hebt gedaan om het te krijgen en je kreeg het niet, kan ik mij voorstellen dat een liefdevolle vader zegt; Nu ja, hier heb je van mij een snoepje, dan hoef je niet meer te huilen.

Een andere stelling; De arbeiders dezer wereld zijn solidair. Een zeer opvallende stelling gezien het feit, dat hun solidariteit over het algemeen niet verder gaat dan de bereidheid samen te staken als de bond de kosten draagt.

Dan hoor ik zeggen, dat de mensen natuurlijk voor elkaar opkomen. De praktijk wijst uit dat het tegendeel eerder het geval is. Men komt voor een ieder op zolang hij ver genoeg weg is.

Men vindt dat alles voor iedereen in orde gemaakt moet worden natuurlijk. Maar iemand, die in de eigen buurt een afwijkend gedrag toont (of hij nu homo is of een andere huidskleur heeft), die moet liever weggaan, al is het alleen maar omdat hij de waarde van de leefgemeenschap doet dalen.

De feiten zijn, dat solidariteit een leuze is. Daar waar solidariteit in de plaats wordt gesteld van christelijke naastenliefde heeft men in feite een uiterlijke discipline in de plaats willen stellen van een innerlijk besef. Maar waar innerlijk besef is, is solidariteit als zodanig niet meer nodig. Zij ontstaat dan spontaan op die ogenblikken dat ze noodzakelijk is. Dientengevolge is alle praten over "makkers sluit de rijen" niets anders dan prietpraat waarmee men de mensen wil verhullen dat zij eigenlijk niet alleen anderen, maar ook zichzelf, bestrijden. Wie het er niet mee eens is, mag het zeggen.

Dan hoor ik tegenwoordig ontzettend veel over het einde van de wereld. Dat vind ik ook een heerlijk onderwerp. Elke keer als mensen niet meer weten hoe ze verder moeten gaan, dreigen ze met een wereldoorlog of met het einde van de wereld. Soms met allebei tegelijk en dan mag u zelf kiezen.

Als je die mensen hoort, dan is dit onvermijdelijk. Ze hebben het gelezen bij profeten. Helderzienden hebben het gezegd. Het vloeit voort uit de gehele ecologische omwenteling van de laatste tijd, uit de verarming van de aarde en de toename van het bevolkingsaantal. De praktijk ligt een beetje anders.

In de eerste plaats; het einde van de wereld is heel vaak verkondigd. Tot nu toe is het nooit gebeurd. De kans dat nu een profeet gelijk krijgt is dus betrekkelijk klein.

In de tweede plaats. Degenen die dergelijke dingen verkondigen, sluiten heel vaak zichzelf, direct of indirect, uit van deze ondergang. Dit bewijst, dat ze liever de wereld zien ondergaan om meer zichzelf te zijn en in hun eigenwaarde te worden bevestigd. Geen reëel overtuigend aanbod, meen ik.

In de derde plaats. De situatie van de oorlog. Een oorlog wordt doorgaans veroorzaakt daar waar de staatslieden de macht willen behouden en gelijktijdig intern niet meer in staat zijn hun normale geloofwaardigheid te behouden. Er is dan een vijand van buitenaf nodig.

Alles bij elkaar genomen, al deze onheilsprofeten en onheilsvoorspellingen hebben niets te maken met feiten. Zelfs niet als ze op ecologische verstoringen en andere zaken zijn gebaseerd. Het zijn feitelijk zinloze argumenten die worden aangevoerd om een eigen gelijk aan te tonen en door de angst, die men wekt, anderen ertoe te brengen dit gelijk toe te geven.

Dan kunnen we nog spreken over de bevolkingsaanwas op de wereld die, - zo men zegt, - oneindig verder gaat. Toen wij een aantal jaren geleden hebben gezegd dat het bevolkingsoverschot aanmerkelijk zou dalen binnen 7 jaar, hebben ze gelachen. Op het ogenblik is het al zover dat binnen afzienbare tijd moet worden gerekend met een reële daling van het bevolkingsaantal. Niet alleen in een land als Nederland., maar in praktisch alle

hoog-geïndustrialiseerde gebieden. Gelijktijdig blijkt, dat het sterftcijfer voor jeugdigen in die delen van de wereld waar men zeer kinderrijk is nog steeds oploopt en dat de kinderrijkdom op zichzelf het middel is waardoor delen ook deze sterfte wordt bevorderd, namelijk het doen ontstaan van grotere armoede en minder mogelijkheden. Ik ben er dus van overtuigd dat ook dit argument niet juist is.

Ik heb hier nu een drietal punten gegeven. Ik kan er nog wel meer geven. Laten wij ons eens afvragen, of het geloof van de mensen eigenlijk niet een poging is om aan de werkelijkheid te ontkomen. Ik heb het gevoel, dat dat maar al te vaak het geval is. Zeker, er is een geestelijke werkelijkheid. Er zijn dingen die je niet kunt zien, maar je kunt deze zaken dan ook niet zodanig kennen. en omschrijven, dat je op grond daarvan regels en verwachtingen kunt opstellen ten aanzien van je eigen wereld.

Er zijn zoveel verschillende invloeden werkzaam die je zout kunnen ontleden als feiten (de eerste spreker heeft er een aantal van opgesomd), dat het niet redelijk is deze zaken eenvoudig weg te vagen en daarvoor in de plaats een hypothetisch ingrijpen van een onbekende grootheid te stellen. Indien dit het geval zou zijn, zou ik zeggen, een aanzien van de historie is hij tenminste een man van de klok. Je kunt er de klok op gelijk zetten wanneer hij weer voorbijkomt en even ingrijpt. Dat lijkt mij nu een beetje zonderling, want ik geloof niet in een God die voortdurend heen en weer pendelt en in het voorbijgaan even de aarde beroert. Dat zou maar een beroerde God zijn, vind ik.

U kunt zich nu afvragen, wat kun je voor positieve dingen zeggen? Ik geloof, dat positief is een geloof dat zichzelf bewust blijft van zijn onbewezenheid en onbewijsbaarheid.

Ik ben niet tegen het geloof per se. Integendeel ik vind een geloof iets wat elke mens ergens nodig heeft. Als je helemaal niets hebt waarin je durft vertrouwen, waarin je jezelf durft te zijn en geven, dan blijft er niet veel over. Maar als je de scheiding blijft maken tussen de werkelijkheid en datgene waarin je geloof, dan zul je eerst de feiten registreren en dan kijken op welke manier je volgens. je innerlijk weten daarop moet reageren. Je zult het niet omdraaien en proberen alle feiten eerst aan je geloof aan te passen om dan vervolgens verwachtingen op te stellen die niet kunnen uitkomen. Neen, de hele wereld is met het geloof en met de feiten wel erg in de war.

Voor mij in de geest is het natuurlijk gemakkelijker om die dingen te overzien en uit de aard der zaak ook anders te bekijken dan de meeste mensen doen. Als ik kijk naar het innerlijke bewustzijn van de mensen in deze tijd, dan blijkt dat zeer vele van hen in feite een groei vertonen, maar dat ze dermate bang zijn voor de verschijnselen van die groei, dat ze proberen deze te onderdrukken. Ik kan mij voorstellen dat iemand zegt, voor mij hoeft het niet helderziendheid, helderhorendheid of iets dergelijks. Want dat is, zeker zoals je nu leeft en denkt, alleen maar lastig. Maar als er mensen zijn die hele boetstunden beginnen, die op hun knieën liggen te bidden, alleen maar omdat ze denken door de duivel te worden benaderd, dan heb ik daar toch wel een beetje medelijden mee.

Dan vraag ik mij af wat de duivel eigenlijk voor hen is. En dan blijkt, dat de duivel alles is waarmee ze geen raad weten.

Ik zie in de wereld geestelijk zelfs vooruitgang, maar daarnaast zie ik ook grote veranderingen in denken. Mensen die eens dachten vanuit de orde, denken nu, naar zij menen, vanuit wanorde. Maar dat is niet waar, want hun wanorde is eigenlijk alleen maar een poging om de orde te herleiden tot datgene wat ze werkelijk is, een vorm van samenwerking en niet meer een gezag, iets waaraan je slaafs onderworpen moet zijn.

Ach, ik zie zoveel van die dingen die ik vanuit mijn standpunt kan billijken. Ik ben werkelijk geroerd, als ik zie dat er christenen zijn die op een gegeven ogenblik zeggen: "Paus, al ga je boven op de St. Pieter zitten, ik doe eerst wat ik volgens mijn geloof moet doen en dan zal ik wel eens zien of dat ook theologisch is recht te trekken". Trouwens, theologie is wat dat betreft net als geld. U weet wel, geld dat stom is enz.

De situatie, zoals ik die op het ogenblik beschouw, is voor mij ook heel aardig. Nu weet ik wel, het bestaan van kosmische krachten is niet aangetoond. Dat zal waarschijnlijk over een jaar of 15 wel enigszins aantoonbaar zijn, maar daar heeft u vandaag de dag niets aan.

De kosmische invloeden die de aarde beroeren, worden door ons dan, omdat je nu eenmaal een systeem moet hanteren, in verschillende kleuren uitgedrukt. Als ik zeg, dat er op dit moment een heel sterke rood-invloed is (d.w.z. dat drift, driftleven en onbeheerstheid vaak een hoofdrol spelen, maar dat daarnaast moed meer dan normaal voorkomt), dan zullen velen van u, op grond van de genoemde verschijnselen, aannemen dat die roodinvloed bestaat.

Zeg ik u nu dat er een wit-invloed op komst is, die zeer sterke veranderingen gaat brengen in denkwijzen en processen, waardoor inderdaad een aantal mensen van de vlakte verdwijnen, die op het ogenblik nog alles te zeggen hebben en anderen, die naar de macht willen grijpen, plotseling falen en er toch weer iets of iemand komt die de zaak kan voortzetten, dan zegt u, dat kun je nu wel vertellen

Natuurlijk, ik kan het u vertellen. Deze wit-invloed is niet meer zo ver af. In mei of in juni geloof ik wel dat we daarvan het een en ander zullen zien. Het is bovendien een heel mooie invloed vanuit mijn standpunt gezien, omdat ze, zowel een materieel kosmische waarde bevat als ook een geestelijke waarde. Dat zeg ik weer vanuit mijn standpunt. Dit is iets wat voor u geloof is. Maar als dat, wat ik heb gezegd, uitkomt, dan is daarmee niet de juistheid van het geloof bewezen, maar wel dat de conclusies die ik eraan verbind, kennelijk met de feiten in verband staan en dat lijkt mij heel belangrijk.

Alle ontwikkelingen van de hele wereld, van alle mensen en van alle geestelijke sferen kunnen wij zo mooi voorstellen als we willen, maar alleen op het ogenblik, dat er een samenhang blijkt te zijn met de feiten, is er reden. om ermee door te gaan.

Magie is een heel mooi iets. Denk maar eens aan de Wicca (heksengroepen) en de rest. Schitterende theorieën. Fantastisch! De natuurgodsdiensten in alle finesses uitgelegd. Maar om eerlijk te zijn, ik vind dat je aan die uitleg niets hebt. Eén bezem die vanzelf veegt of vliegt, overtuigt mij veel meer dan 25 rituele plechtigheden en honderd lezingen over de reden waarom dat, zo is. Ik vind, dat de mens eigenlijk ook zo moet denken.

Wij worden geconfronteerd met heel veel zaken van geloof. Of dit nu economie, politiek, geloof, magie of wat anders is, het zijn toch de resultaten die tellen. Al datgene wat geen resultaten geeft of voor ons geen directe resultaten geeft, moeten wij toch vrijblijvend aanvaarden. Het is mogelijk, maar het kan ook anders zijn.

Als u zegt; wij gaan naar de Orde en die brengt ons de onomstotelijke waarheid, dan bent u een dwaas. Want dan gelooft u wel, maar u vraagt zich niet af wat de feiten zijn. Op het ogenblik dat u kunt zeggen, wat de Orde doet, heeft, direct of indirect, voor mij of voor mijn leven betekenis, dan kunt u zien wat die betekenis is. Is die betekenis goed, dan heeft u daardoor uw geloof ten dele gerechtvaardigd, maar niet uw onbepert en onnadenkend als juist aanvaarden van alles wat de Orde zegt.

Ik weet wel, het zijn dingen die ze niet graag horen. Het is ook zo, in elk geloof mag je kankeren tegen elk ander geloof zolang je jezelf maar ongemoeid laat. Dat is natuurlijk onzin.

Wij leven in een wereld,- of het een geestelijke is of een stoffelijke - waarin de feiten het belangrijkste zijn. Niet datgene wat wij denken dat zal gebeuren of de verklaring die we geven voor het gebeuren is belangrijk, maar het gebeuren zelf, voor zover dat direct voor ons kenbaar is. Als wij van die kenbaarheid durven uitgaan, zullen wij heel vaak onze denkbeelden moeten herzien. Maar het is beter onze denkbeelden te herzien totdat ons geloof en de feiten zo één zijn dat het niet meer mogelijk is om iets te geloven dat ook niet in de feiten wordt bevestigd, dan dat we in een geloof opstijgen tot de allerhoogste hemel, terwijl wij in de praktijk op ons achterwerk ergens in de modder terecht komen. Misschien vindt u dit een wat onaangenaam betoog. Ik kan mij dat best voorstellen.

Feiten zijn er echter genoeg. De feiten van uw. land bijvoorbeeld op dit ogenblik. Iedereen weet dat men anders moet gaan, handelen en leven. Iedereen is bereid een ander een groot gedeelte van die last te laten dragen. Niemand is bereid om zelf de consequenties van een noodzakelijke beslissing te aanvaarden. Maar als men die consequenties niet wil en durft aanvaarden, als men niet bereid is af te stappen van zijn geloof en zijn liefhebberijen, dan is de consequentie dat, hetgeen wordt, verteld om dergelijke mensen aan de macht te brengen en aan de macht te houden, op zichzelf niet veel meer waard dan het eerste het beste sprookje van Moeder de Gans. Als u dan een ganzenfarm wilt beginnen, het Binnenhof staat voor u open. Dat zijn dus de feiten.

Wij horen aan alle kanten het bedrijfsleven roepen dat het zo niet verder kan gaan. Maar het bedrijfsleven zelf heeft én door zijn eigen laksheid én door zijn ambtelijk denken én door zijn toegeeflijkheid om de zaak maar storingvrij te laten verlopen, zelf de situatie geschapen waarin het nu verkeert. Dat zijn feiten.

Je kunt niet zeggen dat de vakbonden het hebben gedaan of dat de arbeiders het hebben gedaan. Het zijn de ondernemers zelf die de situatie hebben gecreëerd. Wanneer ze nu daarmee moeten afrekenen, kunnen ze dat niet doen door de verantwoordelijkheid aan een ander toe te kennen. Dan zullen ze vanuit zichzelf en volgens hun eigen mogelijkheden en middelen zo te werk moeten gaan dat verliezen worden gedeeld, maar ook dat winsten een ieder ten goede komen. En of ze dat nu leuk vinden of niet, ze hebben het zelf veroorzaakt.

Wat het geloof betreft, ik heb u daar al veel over gezegd. Denkt u werkelijk dat het veel uitmaakt of de kerk leeg blijft of vol loopt? Als God alleen in een kerk te vinden is, dan is Hij geen God. Als God overal te vinden is, dan heeft u geen kerk nodig. Zij die klagen over het leeg blijven van de kerk ontkennen de werking van de God waarin ze geloven. Want zij menen, dat dit alleen volgens hun formule en in hun besloten gemeenschap zinvol is. Maar dan stel ik daar tegenover, dat de mensen die werkelijk zoeken naar geestelijke waarden in deze tijd veel talrijker worden, al komen ze dan niet vaak in de kerk.

Ik stel daar tegenover dat steeds meer mensen zich gaan bezighouden met praktische zaken. Oefeningen om hun eigen geest te ontwikkelen, oefeningen om hun eigen lichaam te leren beheersen, pogingen om inzicht te krijgen in het gehele kosmische gebeuren zowel als in de eigen wereld.

Dan zeg ik u; Er is op dit moment meer werkelijk geloof dan lange tijd het geval is geweest. Dat de kerken leeg blijven is alleen maar het resultaat van een geloof dat zich heeft ontwikkeld tot een theoretiserende ambtenarij waarin de innerlijke mens niet meer aan het woord kan komen. Zo zie ik de feiten. U hoeft het niet met mij eens te zijn, maar het is misschien wel de moeite waard om er eens over na te denken.

En als we nu toch bezig zijn, is het ook wel de moeite waard om na te denken over de vraag, of al datgene wat er vandaag de dag gebeurt, anders kan gaan, indien wij bereid zijn om eindelijk ook eens een stukje verantwoordelijkheid op ons te nemen. Om zelf ook eens direct en bewust mee te werken. Dan moeten wij het niet houden op één liefhebberijtje alleen. Dan moeten wij het werkelijk houden op datgene wat wij in de gehele maatschappij zien en de noodzaken en behoeften, die wij van de gehele gemeenschap kunnen kennen, te toetsen aan de feiten.

Vrienden, dat is het zo ongeveer. Het lijkt mij niet redelijk om er langer over door te zeuren. Maar als de eerste spreker vanavond u heeft willen invoeren in de eigenaardige uitdijing en inkrimping van de psychische tijd, dan mag ik toch wel zeggen, dat al deze uitdijingen en inkrimpingen weinig zinvol zijn, tenzij de gevolgen, de resultaten daarvan in de eigen wereld worden verwezenlijkt. Indien men op grond van die verwezenlijking en de feiten komt tot een nieuw innerlijk erkennen en ervaren waardoor men steeds meer meester wordt over zichzelf, meester wordt over de omstandigheden en zich bewust wordt van de eenheid die men vormt met het geheel.

DE WEG WIJZEN

Wie wijzen de weg? Zijn het wijzen of zijn de wijzen weg? En zijn de wegwijzers de onwijzen die wegen wijzen die er niet zijn, omdat zij de wegen niet willen nemen die de wijzen gaan?

Als je de weg wilt wijzen aan een ander, dan moet je eerst in staat zijn zelf de weg te vinden en te gaan.

Het is dwaas om ergens te gaan staan en tegen iedereen te roepen; Dit is de juiste weg, als je niet eens weet wat er aan het einde van die weg ligt.

Zeker, er zijn wegwijzers geweest op deze wereld. Ik denk aan Jezus die de weg heeft willen wijzen naar de werkelijke, innerlijke en vrije verbondenheid met alle dingen waardoor je kunt komen, tot de werkelijke bewustwording, de werkelijke kracht. Maar wie volgt die weg? Men heeft daar heel snel een paar bordjes voor gezet met "omleiding".

Als ik kijk naar de Boeddha en zijn onthechting, dan weet ik dat hij de waan terzijde wilde zetten. Het is een weg en je zou hem kunnen gaan. Maar de mensen hebben gezegd; Het is panoramisch mooier als we een omweg kiezen en dat doen ze dan ook getrouwelijk.

Wij moeten begrijpen dat de wegwijzers alleen degenen kunnen zijn die een weg zijn gegaan. En dat het alleen zin heeft om hun aanwijzingen te volgen en hen tot onze wegwijzers te benoemen, indien we bereid zijn die weg zelf te volgen, ook als wij dan misschien nog niet precies weten waar we tenslotte terecht komen.

Wijs niet de weg aan anderen, als je zelf niet weet waarheen hij voert. En als een ander je de weg wijst, probeer eerst te zien of hij weet wat die weg betekent.

Alleen op deze manier kunnen wij komen tot een begrip waardoor het ons eindelijk mogelijk zal worden om onze eigen wegen te gaan en onze eigen weg te kiezen in het bewustzijn tenminste van de richting waarin wij ons bewegen.

Daarmee zijn wij gekomen aan het einde van de bijeenkomst. Wij hebben allemaal ons best gedaan om de boot zoveel mogelijk in het midden te houden. Ik hoop, dat u daarvoor begrip zult hebben.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 8 – De kringloop van het heden

LES 8 – DE KRINGLOOP VAN HET HEDEN

Wie zich de moeite getroost te kijken naar het gebeuren in de laatste 50 jaren, die zal met verbazing ontdekken dat een groot aantal verschijnselen zich herhalen. Zoals er vroeger elk jaar, ik weet niet of het nu nog zo is, voor de kinderen op een bepaald tijdstip, zonder dat men precies wist wie het signaal gaf, knikkertijd was, zo zie je op dergelijke onbegrijpelijke signalen plotseling de damesrokken omhoog of naar beneden gaan, de broeken korter of langer worden, wijder of smaller. Waarom?

Wij begrijpen niet genoeg, geloof ik, dat er altijd een feedback is. Dat wil zeggen het verleden heeft een zeer grote invloed op de toekomst. Wat is geweest, dat heeft u gemaakt tot wat u nu bent. Maar wat u nu bent, bevalt u nooit. Als er iets is waarmee de mens ontevreden is, dan is dat met het heden. Hij verheerlijkt over het algemeen het verleden en maakt zich illusies aangaande de toekomst.

In het heden probeert hij eigenlijk het goede van het verleden terug te vinden. Daardoor grijpt hij terug naar allerlei dingen die eigenlijk waardeloos zijn. De rommel van eens wordt plotseling het geliefkoosde verzamelobject van morgen.

Ik heb mij laten vertellen dat er tegenwoordig zeer hippe jongedames en heren zijn die zich o.a. bezighouden met het verzamelen van oude foto's van filmsterren en verbleekte foto's van landschappen of gebouwen die allang door de een of andere projectondernemer zijn gesloopt.

Kun je het verleden terugkrijgen? Neen. Kun je van het verleden uitgaan? Eveneens neen. Want het verleden heeft het heden bepaald. U kent dat verhaal wel. Maar als dat het geval is, dan kunnen wij ons ook nooit beroepen op wat is geweest. Dat het in de werkelijkheid een beetje anders gaat, zal u eveneens bekend zijn. Om een voorbeeld te geven;

Nederland was eens een behoorlijk rijk en welvarend land. De prijzen waren in verhouding laag. Daardoor was een hogere belasting voor de burger draagbaar. Het, resultaat was een aantal sociale voorzieningen, die elk voor zich eigenlijk een enorm reservekapitaal zou vereisen. Maar, zei men, dat kapitaal hebben we niet nodig, want we kunnen dat gewoon financieren uit de lopende inkomsten. Zo ontstonden de sociale verzekeringen.

Nu spreekt men over dit verleden als van een verworven recht. Dat kan alleen, als men heeft betaald op grond van een persoonlijke verzekering. Dat betekent, dat u, volgens de werklozenwet, wel degelijk normaal zou moeten worden gefinancierd bij het wegvallen van uw arbeid gedurende de daarvoor staande tijd, omdat u zolang premie daarvoor heeft betaald en niemand u de verzekering heeft opgezegd. Datzelfde geldt voor de AWW, WAO e.d. Als je daarvoor betaald hebt, dan moet je die verzekeringen ook krijgen. Dat betekent, dat voor de mens van vandaag de werkelijke lasten, eigenlijk gezegd, helemaal niets meer te maken hebben met datgene wat hij bijeen heeft gebracht. Integendeel, men heeft schulden gemaakt op grond van inkomsten die er nog niet waren. Nu blijven de inkomsten weg en de vereiste uitgaven van de verzekering worden groter. Dan kun je zo'n verzekeringsmaatschappij natuurlijk failliet laten verklaren, maar dat wil men ook niet. Dus wat zegt men? Wij moeten de zaak aanpakken.

En nu het mooie. Omdat men in het verleden, ook uit een sociaal inzicht, vergoedingen heeft betaald aan mensen, niet op grond van een verzekering, maar van gewone wetgeving, uit de belastinggelden die een hoogte hadden vergelijkbaar met de WW en noemt u verder maar op, roept men uit, dat is een verworven recht, dat moet zo blijven. Dat is natuurlijk onzin.

Kijk, hier is geen sprake van een verworven recht, alleen sprake van een gewoontemisbruik. Als het gaat om de bestaande sociale verzekeringen, zo zijn deze eigenlijk tot stand gekomen

door een overeenkomst tussen al degenen die daaraan mee betalen en de Staat, die garant is voor de uitbetaling. De Staat zal dat moeten blijven. Of dat prettig is of niet, of ze daaraan failliet gaat of niet, dat zal ze moeten doen.

Nu wil men dat niet. Men wil aan de ene kant de sociale uitkeringen aanpakken, dat is, duidelijk, maar men wil geen verschil maken tussen datgene wat volksverzekering is en datgene wat gewoon sociale uitkeringen zijn. Want dan krijgt men moeilijkheden. Om die moeilijkheden te omzeilen besluit men alsnog een deficiet financiering te plegen.

Een deficiet financiering wil zeggen, dat u eigenlijk vandaag de dag geen inkomen heeft en u wilt toch naar Mallorca. Dan neemt u nu geld op om luxueus naar Mallorca te gaan met het idee dat u het later wel eens zult aflossen, zonder te weten of en hoe u dat kunt doen. Dat is nu precies hetzelfde als de deficiet financiering van sociale uitgaven, van overbestedingen van de overheid.

Het zou natuurlijk denkbaar zijn dat iemand op een gegeven ogenblik zegt; Dit kan niet meer. Laten wij eerst eens kijken wat onze werkelijke verplichtingen en onze werkelijke mogelijkheden zijn. Dat doen ze niet, want dan moeten er beslissingen worden genomen waarbij er slachtoffers vallen.

Kijk, als je alle sociale uitkeringen kort, dan kun je dat percentsgewijs minder doen dan als dit op één bepaald type van sociale uitkering van toepassing is, want dan moet je toch besparen. Zo blijft die kringloop gaande, want daarom leent men. Omdat men leent, kan men minder doen, de rente is te hoog. En omdat men dus minder kan doen, moet men tenslotte weer korten, wat men probeert te voorkomen door wederom te lenen. Het is dus eigenlijk geen wonder dat politici in kringetjes draaien.

Wat is een politicus? Dat is iemand die ten koste van alles, op kosten van iedereen, zijn zetel veilig gesteld wil zien. Dat klinkt misschien hatelijk en er zullen mensen zijn die daar bezwaar tegen hebben, maar ook dat is weer een kringloopproces.

Je begint als idealist. Dan ontdek je al heel gauw dat de idealen niet helemaal met de werkelijkheid stroken. Maar, zo zeg je, binnen de groep waartoe ik behoor, kunnen wij die idealen toch meer waarmaken. En daar lijkt het ook inderdaad op. Nu wil die groep echter een bepaalde macht uitoefenen. Om die macht te kunnen uitoefenen mag ze haar idealen niet volledig waarmaken.

Dientengevolge maakt ze steeds minder waar en beroept zich steeds meer op haar ideaal om te verklaren waarom ze dat ideaal niet waarmaakt, een kringloop op zichzelf. Ze komt tenslotte tot de conclusie dat het beter is het ideaal te laten rusten en de macht te behouden dan het ideaal voor zover mogelijk te vervullen, maar daardoor alle onmiddellijke macht teloor te zien gaan.

Misschien vindt u het vreemd, maar de werkelijkheid is toch eigenlijk zo. Je kunt alleen maar roeien met de riemen die je hebt. Iemand die werkelijk oliedom is, kan misschien op een bepaald gebied veel presteren. Er zijn apen en idioten die uitstekende moderne kunstenaars blijken te zijn. Laat ze dan moderne kunstenaars worden en probeer niet om ze alsnog tot arts, rechtsgeleerde of iets dergelijke op te voeden.

Je kunt geen waarheid verkopen, omdat de waarheid in zich evident behoort te zijn, ze is dus niet verhandelbaar. Wil je echter iets verkopen als de waarheid, dan moet dat een leugen zijn, omdat het immers niet evident is. Op deze manier raken wij in onnoemelijke verwarringen.

Ik heb nu wat politieke voorbeelden gegeven waarover u uw eigen mening kunt volgen. Laten wij proberen die kringloop nog even verder te volgen. Wat ontstaat er namelijk? Er ontstaat bijvoorbeeld in opeenvolgende geslachten het volgende proces.

De ouders hebben een zeer streng beheerst leven moeten leiden in hun jeugd. Zij gunnen het hun kinderen beter. Die kinderen worden dus vrijer opgevoed, maar vinden nog steeds dat ze

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 8 – De kringloop van het heden

te veel bekneld hebben gezeten. Zij voeden weer hun kinderen nog vrijer op. Zij zijn echter zo vrij opgevoed dat ze niet meer bereid zijn om de vrijheden van kinderen te nemen, zodra ze hun eigen mogelijkheden aantasten en zij treden dus weer streng op. Het klinkt krankzinnig maar het is waar.

Als wij met een geestelijke werkelijkheid of waarheid bezig zijn, zien we alweer precies hetzelfde. Ook hier is een typische kringloopredenering die u allen kent. De bijbel is het woord Gods, want staat dit daarin niet geschreven? Waarop onze vriend Henri, geconfronteerd met dit argument, onmiddellijk uitriep; Nou, dan ben ik God, want ik zeg het zelf!

Men zegt vaak; Er is een inwijdingsweg. Wij hebben de juiste inwijdingsweg. Als je ons nu maar gehoorzaamt, dan zul je bewuster worden. Nou, je bent zo gehoorzaam als je maar kunt. Dan zeg je tegen hen; Waarom ben ik nog niet verder? Zij zeggen dan weer; Omdat je niet gehoorzaam genoeg bent geweest. Dat zijn allemaal van die eigenaardigheden.

Als wij proberen u een geesteswereld te laten zien (althans iets daarvan) die logisch in elkaar zit, dan zijn de meeste mensen daar bang voor. Waarom?, Wel, een wereld van geesten, die zo logisch en nuchter in elkaar sluit dat zelfs een mens de samenhangen kan overzien, is ook een onzichtbare wereld die door de mens niet verder te bepalen valt. Zolang wij een hemel hebben met een goddelijk gezag, ach, dan zucht men met Gijsbrecht, wanneer het misgaat; "De Heer heeft zich ten langen leste ontfermd over mij en mijne veste". Waarbij hij volgens mij sprak over een kledingstuk dat in zijn tijd nog niet bestond.

Wij kunnen zeggen; God wil het. Zolang God ons niet kan tegenspreken. Als God een abstractie blijft, dan is die God bruikbaar. Want als wij zeggen "God wil het" en een ander vraagt; "Waarom?", dan zeggen wij; Omdat wij weten dat, God het wil. Hoe weet u dat? Omdat God het mij heeft verteld. Hoe kan ik dat te weten komen? Dat kunt u niet te weten komen. U kunt alleen gehoorzamen tot God zich aan u openbaart. Dat zijn heel mooie redeneringen. Maar het is een kringloop waar eigenlijk het gelijk door het onbepaalde wordt verkregen.

In de tijd zelf is dit natuurlijk niet zo. De tijd heeft zijn wetten, zijn regels. Als ik spreek over het kringloopeffect in het heden dat toch altijd weer constateerbaar is, dan komt dit eenvoudig voort uit de kwaliteit van de tijd, van de ontwikkeling. Een ontwikkeling kan namelijk nooit een toekomst vinden, indien daarin het verleden niet behouden is. Omgekeerd kan een verleden nooit waarlijk worden beseft, tenzij het vanuit de toekomst wordt benaderd en dan is het de interpretatie van de toekomst. Zo zit je in het heden eigenlijk altijd een beetje in moeilijkheden.

Je bent zo geneigd mee te draaien. Je hebt je eigen denken, je eigen oordeel. De een weet het zus en de ander weet het zo. Zolang men daarvoor maar een rechtvaardiging kan vinden, hoe vaag ook, dan is dat zonder meer goed. Op het ogenblik, dat alles rationeel moet worden, dat het dus een samenhang moet vertonen die tenminste op één punt controleerbaar is, lukt het niet meer. De kringloop van het heden wordt doorbroken op het ogenblik dat de werkelijkheid in het heden wordt beseft.

Als ik dat op politiek terrein zoeven heb gedaan, dan zouden we dit kunnen stellen. Zolang een gemeenschap schulden moet maken om haar huidige bestaansvorm te financieren, is de norm onjuist. Dat is een logische conclusie.

Kerkelijk kunnen we het zo zeggen; Op het ogenblik, dat God als autoriteit wordt opgevoerd zonder dat op enigerlei wijze duidelijk kan worden gemaakt dat die God onmiddellijk ingrijpt, is dit geen argument. Dientengevolge is het geheel van de eisen en stellingen van een dergelijke kerkgemeenschap niet als reëel te aanvaarden en te beleven.

Omdat wij proberen de kringloop ook in het heden te doorbreken, moeten wij uit de aard der zaak de werkelijkheid zoeken waar ze is. Die werkelijkheid ligt in de feiten. Als je van feiten uitgaat, zijn de conclusies niet altijd vleidend, dat geef ik graag toe. Heel vaak blijkt dan, dat

allerlei geliefde theorieën helemaal niet meer werken. Toch hebben wij te maken met de werkelijkheid. Wij kunnen ons niet onttrekken aan de feiten. Wij kunnen alleen bepaalde effecten, welke die feiten veroorzaken, zodanig verwaarlozen dat ze op een gegeven ogenblik ons overrompelen en overspoelen.

Als u zover met mij mee heeft willen en kunnen komen, dan moeten we nu het schouwtoneel naar binnen verplaatsen. Leeft de lichtende geest in u? Zo ja, wat voor bewijs heeft u daarvoor? Anders gezegd. Wat is het feit dat u kunt ontlenen aan die lichtende geest in u? Zolang u geen concrete feiten kunt geven en alleen maar vaagheden die ook elders aan toe te schrijven zijn, is uw stelling niet aanvaardbaar. Behalve voor uzelf. Het is daarom ook foutief om deze stelling als argument te gebruiken tegen anderen, u daarop te beroepen ten aanzien van de wereld of hoe dan ook hieraan enig recht te willen ontlenen. U heeft in u een waarheid? Uitstekend. Maar die waarheid mag dan niet door de feiten worden gelogenstraft. Als ik zeg; Er is een rechtvaardige God en ik kijk naar de wereld, dan lijkt het er meer op dat de duivel schijnt op de grote hoop. Dat is niet rechtvaardig.

Dan zegt men; Gods wegen zijn ondoorgrondelijk. Maar hoe weten wij dan dat God rechtvaardig is? Want rechtvaardigheid is een concept dat voortkomt uit ons besef. Dat heeft niets met de kosmos te maken.

Wij hebben de neiging om voor onszelf een beeld op te bouwen van een wereld in het hiernamaals. Een beeld van een liefdevolle Godheid, van een verlosser, van een profeet, van banen die voeren naar de hoogste toppen van de geestelijke werkelijkheid. Maar bestaan ze echt? Dat is nu de moeilijkheid. Wie aan de kringloop wil ontkomen, die ontstaat als wij theorieën, innerlijke waarden en zaken die wij aannemen, als zekerheid. gaan hanteren, dan kunnen wij dat, niet. Wij kunnen de kringloop niet ontlopen. Wij blijven ronddraaien als een hond die probeert in het puntje van zijn eigen staart te bijten. En als ik zie hoe sommigen het doen, dan lijkt het er soms op of ze gecoupeerd zijn ook, zodat het bijna helemaal niet mogelijk is geworden. Realiseer u dit.

Uw innerlijk leven is voor u waar, maar het is niet zonder meer een werkelijkheid die in uw wereld of in een latere wereld volledig zal gelden. Alleen indien feiten kenbaar worden uit die veronderstelling, dan wordt de aanvaardbaarheid daarvan groter. Er zullen niet veel mensen blij zijn met een dergelijke boodschap.

Men zegt ook; De geest geleidt mij. Dat kan best. Wanneer heeft die geest dat gedaan? Hoe heeft ze dat gedaan? Wat waren de resultaten van die leiding? Zodra u dat kunt zeggen, mag u de geest en de geestelijke leiding aannemen als een persoonlijke werkelijkheid, een persoonlijke zekerheid. U kunt niet zeggen dat dit geldt voor de gehele wereld.

Als u zegt; De geesten zijn voortdurend om mij heen, dan kan dat een persoonlijke beleving zijn. Of ze zich nu laten zien of zich op een andere manier kenbaar maken, doet daarbij niet eens ter zake. U ziet deze dingen, u hoort deze dingen enz., dus voor u zijn ze er. Maar als dit alleen maar een spel is dat geen directe inwerking. heeft op uw leven en werkelijke prestaties, kunt u het beter vergeten. Zelfs als die geesten helemaal echt zijn, hebben ze geen betekenis in uw huidige werkelijkheid.

Pas als blijkt, dat uit deze verschijnselen zich iets kristalliseert dat een directe betekenis heeft voor uw leven op aarde en al datgene wat ermee samenhangt, kunt u de kringloop doorbreken waarin u anders terecht komt, namelijk een voortdurend fantaseren, raadselspelletjes spelen met uzelf, waarbij u veronderstelde feiten inpast in een veronderstelde werkelijkheid zonder ooit te beseffen in hoeverre uw beeld van wat echt is, wel in de wereld zou zijn waar te maken. Dus staan we weer voor een moeilijkheid.

Als wij de kringloop doorbreken, dan krijgen we te maken met feiten. Die feiten zijn niet alleen maar gevoelens, laten we dat heel goed vooropstellen. Feiten zijn zaken die direct werkzaam zijn. Als een geest tegen u zegt; Neem morgen uw paraplu mee, want het gaat regenen, dan kan dat het onderbewuste zijn. Als die geest dat echter zegt nadat het 6 weken droog is

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 8 – De kringloop van het heden

geweest, dan mag u aannemen dat iemand u heeft willen waarschuwen. Zeker als er onverwachts een regenbui losbarst. Het is een beetje moeilijk om de werkelijkheid te scheiden van alle illusies en feiten.

Leven in dromen is prima, als je maar niet denkt dat je droom echt is. Als een van de hier aanwezige heren droomt dat hij Superman in eigen persoon is en dat hij, wanneer eens de grote nood komt, met fladderende rode mantel door de lucht zal suizen om rampen te voorkomen, dan zeg ik; Het is erg leuk dat u dat droomt, maar heeft u al iets gedaan wat erop wijst dat u ook maar een kleine ramp kunt voorkomen? Al is het maar het aanbranden van het gebraad dat uw vrouw in de over had vergeten. Als u daar geen antwoord op kunt geven, dan is het een dagdroom. Je kunt ermee werken, je kunt ermee leven, maar het is geen feit en dit moet worden beseft. Misschien kan ik het zo duidelijk maken.

Zoals u weet zijn er nogal wat politici die ook econoom zijn of doctorandus economie. Daarnaast zijn er ook nog echte economen. Wat is nu het verschil tussen die twee? De echte econoom gaat alleen uit van de cijfers, terwijl de politieke econoom probeert de cijfers zo te groeperen dat ze beantwoorden aan zijn politieke behoefte en veronderstelling. In beide gevallen ontbeert de economie een besef van datgene wat menselijk aanwezig is (de mens is er eigenlijk als werkzame factor een beetje uitgezift) en dientengevolge hebben wij te maken met twee modellen die onbetrouwbaar zijn.

Het economische model van de echte econoom is in zoverre onbetrouwbaar dat het geen rekening kan houden met plotselinge veranderingen zoals die in de mentaliteit van mensen, in hun verbruikspatronen, hun behoeftespatronen, hun arbeidslust en dergelijke zouden kunnen optreden.

Bij de politieke economen echter is de onbetrouwbaarheid bijna 50 %. Een econoom, of iemand die goed kan rekenen, weet wel wat ik daarmee eigenlijk zeg. De economische conclusie van de politicus is in wezen reeds onzin op het ogenblik dat ze wordt gesteld. Omdat ze wordt gesteld aan de hand van onjuiste premissen, met verwaarlozing van alle ongewenste feiten en van tevoren wordt getendeerd naar conclusies, die niet in de werkelijkheid haalbaar zijn, maar die politiek begeerlijk zijn.

Wat heb je dan eigenlijk nodig om toch de patstelling die hier is ontstaan te doorbreken? Gezond verstand. Weet u waarom? Gezond verstand gaat af op de feiten en de mogelijkheden zoals ze nu bekend zijn. Het gaat niet uit van een toekomstig beeld dat mogelijk nooit te verwezenlijken is. Het gaat ook niet uit van een theorie die zonder meer een continueren van het verleden in de toekomst veronderstelt. Als u dat zo beziet, dan wordt u misschien duidelijk waarom wij het hebben over het kringloopeffect in het heden.

Als je met de feiten werkt, dan kun je eraan ontkomen. Want feiten zijn in de werkelijkheid een weergave van het totaal der bestaande tendensen plus het geheel van de bestaande mogelijkheden en instellingen. Het resultaat is dus dat iemand, die met de werkelijkheid bezig is, elke kosmische invloed mee verwerkt, bewust of onbewust, in hetgeen hij doet. Dat hij rekening houdt met alles .wat hij uit de mensen om zich heen opvangt, wat uit het gemeenschappelijk bovenbewustzijn komt, wat uit de normale feiten blijkt, ook uit de cijfers.

Gezond verstand is een samenvoegen van alle factoren, niet het selectief gebruiken van bepaalde factoren om daardoor het geheel te bepalen.

Nu zou ik u enkele gewetensvragen willen stellen.

Heeft u een geloof waar u niet van kunt afstappen?

Indien dit het geval is, heeft u persoonlijke bewijzen voor de juistheid van dit geloof ontvangen?

Heeft u zodanige raadgevingen, tips of andere zaken op deze manier ontvangen dat dit geloof een feitelijke verandering betekent in uw stoffelijke mogelijkheden en omstandigheden?

Indien u op een van deze vragen “Neen” moet antwoorden, dan mag u niet uitgaan van uw geloof om aan de hand daarvan de feitelijke mogelijkheden te overzien. Op het ogenblik, dat u dat doet zal het in eenzijdigheid, kringetjes draaien.

Er is een vast mogelijkhedenspoor door de tijd. Afwijkingen daarvan zijn mogelijk, maar we ontkomen dan toch niet aan het ontstaan van parallellen, die, wat voor ons belangrijke ontwikkelingen aangaat, niet zoveel zullen verschillen van het hoofdspoor van de tijd.

In de tijd ontstaat een spiraalbeweging waardoor, maar met een verschil in tempo, voortdurend dezelfde invloeden zich herhalen. Dit betekent niet dat gelijke, maar wél vergelijkbare, invloeden zich manifesteren en dat hierdoor mede het geheel van de menselijke historie in het heden wordt bepaald. Wij hebben daarnaast te maken met een bewustwordingsgang die eveneens dit spiraal-element niet schijnt te ontberen. Ons bewustzijn heeft in het begin een betrekkelijk grote verbreiding voor tamelijk weinig feiten. Daarna blijkt, dat ons bewustzijn beperkter wordt, maar wel in die beperking meer feitenmateriaal bevat. Totdat wij op een ogenblik komen dat in één punt het geheel van alle, voor de persoonlijkheid denkbare, feiten aanwezig zijn.

Wanneer wij de geestelijke waarde plus de tijdswaarde beschouwen als de werkelijkheid zoals deze persoonlijk bestaat, dan kunnen wij op grond hiervan concluderen; Het is voor mij onmogelijk is om uit het verleden enig recht of enige mogelijkheid voor het heden te ontlenen, anders dan die welke ik op dit moment zelf, vanuit en door mijzelf, feitelijk kan manifesteren. Dan volgt daar verder nog op.

Wat ik ben volgens het oordeel van anderen zal onbelangrijk zijn, omdat een dergelijk oordeel gewoonlijk op eenzijdigheid is gebaseerd. Wat ik ben, moet ik zelf volledig kunnen aanvaarden. Zonder de aanvaarding van hetgeen ik zelf ben en doe, zal ik niet in staat zijn iets van de werkelijkheid buiten mij te beseffen, te aanvaarden en daarmee te werken. Hoe meer ik wegvluucht voor mijzelf of een deel van mijzelf, hoe meer ik eveneens in kringetjes loop en met een voortdurende feedback van een verleden probeer een gelijkvormigheid in mijn innerlijke persoonlijkheid te veroorzaken die nooit werkelijk kan bestaan, omdat ze alleen in stand kan worden gehouden door een voortdurende aanpassing van illusies, die de feiten daardoor onkenbaar maken.

Als wij dat allemaal samenvatten, dan hebben wij ons onderwerp voor vandaag gemakkelijk afgerond, want dan zeggen wij; De kringloop in het heden is een bijna onvermijdelijk verschijnsel voor elke mens, die om welke reden dan ook, weigert de feiten van de wereld te erkennen zoals ze zijn. De feiten omtrent zichzelf te aanvaarden zoals ze zijn en te werken met de mogelijkheden, die op dit moment bestaan, zonder zich te beroepen op grotere mogelijkheden of andere mogelijkheden in het verleden en zonder een beroep te doen op mogelijkheden en ontwikkelingen die eventueel in de toekomst zouden kunnen plaatsvinden.

❖ *Kunt u nog wat verder ingaan op de kringloop van de bewustwording?*

De kringloop van de bewustwording in dit verband is niet te geven. Bewustwording is een proces dat in wezen tijdloos is en niet kan worden omschreven in tijd, anders dan het deel na deel beseffen van je eigen wezen en mogelijkheden. In de eigen bewustwording geldt echter wel degelijk, al datgene wat ik in mijzelf ontdek, besef, als geestelijke waarheid aanvaard, geloof of persoonlijk zie als juist, zal ik moeten toetsen aan datgene wat buiten mij bestaat, buiten mij mogelijk en kenbaar is. Door de vergelijking tussen deze beide word ik mij bewust van datgene wat waar en werkelijk is en datgene wat in feite vanuit mijzelf voortkomt en daardoor ook een vervreemding van mijn persoonlijke innerlijke werkelijkheid en bewustwordingsmogelijkheid betekent.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 8 – De kringloop van het heden

Als u hetgeen ik nu heb gezegd met de voorgaande lessen vergelijkt, dan zult u met verbazing zien;

- a. bepaalde herhalingen komen voor
- b. in die herhalingen zijn de benadering en interpretatie anders
- c. de gegevens welke in die lessen zijn verstrekt spreken elkaar niet tegen, maar vullen elkaar aan.

En aangezien dat de bedoeling is van een cursus, meen ik dat ik voldoende heb gezegd.

OORLOG EN VREDE

De moeilijkheid is, dat vrede een vorm van oorlog is. De meeste mensen weten dat niet, omdat ze aannemen dat oorlog alleen bestaat uit daadwerkelijk geweld. Toch zou ik willen zeggen, dat het meest potentiële geweld bestaat in de vrede. En aangezien een potentieel geweld dat kan worden uitgespeeld in feite een oorlogssituatie impliceert, zou ik willen zeggen dat de vrede een vorm van oorlog is. Het is maar hoe je het bekijkt. Ik geloof, dat je het zo moet bekijken.

De meeste mensen zijn voor vrede, ze zijn ook voor rust. Zij zeggen; Als iemand de vrede verstoort, moeten ze hem afmaken. Als iemand hier de boel op stelten zet, moeten ze hem maar in elkaar slaan, dan hebben wij weer rust. Er zijn zelfs mensen die nog verder gaan dan dit. Zij zeggen; Kind, ik hou van je zoals je bent. Houd nou in vredesnaam je mond, anders sla ik je het ziekenhuis in.

U lacht er om, maar waar denkt u dat al die "blijf van mijn lijf"-huizen vandaan zijn gekomen? Per slot van rekening wordt er heel wat geweld gepleegd. Zelfs in het gezin is de schijn van vrede vaak de vermomming van een feitelijke toestand van oorlog. Als je dat zo bekijkt, dan wordt het ook veel duidelijker waarom de wereld eigenlijk zo gek in elkaar zit.

Ik heb mensen horen zeggen; Ik kan niet begrijpen dat ze oorlog voeren over een paar van die kleine rot eilandjes. Nu is daar natuurlijk een heel redelijke uitleg voor te geven die u ongetwijfeld al heeft gehoord. Maar ik kan het nog heel anders zeggen. Er zijn mensen die elkaar naar het leven staan over één sigarettenpeukje op de trap. Dat is nog veel minder dan een paar eilandjes. Het gaat tenslotte niet eens om een eiland. Het gaat niet om het bereiken van iets. Het gaat er doorgewoont om dat iedereen zijn wil, wil doorzetten ofwel zijn haan koning wil zien kraaien. Wat dat betreft, moet u maar eens opletten wanneer mannen aan het vechten zijn. Da ziet u vaak aanmoedigende vrouwen terzijde staan die hun haan koning willen zien kraaien en als dat niet lukt, proberen de kip van de anderen te plukken. Dus laten we alsjeblieft niet denken dat de mens een vreedzaam wezen is, tenzij we dat met een "t" schrijven. De mens is zo, dat hij bereid is alles te aanvaarden, als hij maar zijn rust heeft, zolang hij zelf daardoor niet in een situatie wordt gedwongen waarin hij zichzelf niet meer kan aanvaarden, dan wel zijn rust teloor ziet gaan.

Er zijn mensen die in bittere armoede leven en misschien verhongeren, maar volkomen bereid zijn om dit te doen zolang niemand hen maar dwingt om meer te werken dan ze zelf gezellig vinden. Dat is gewoon een situatie waarbij je je moet neerleggen. Dat doet zo iemand trouwens ook, als hij geen zin heeft om te werken.

Maar waarom dat ideaal van de werkzame, de productieve mens, van de machtige natie? Een nazi was eigenlijk alleen maar de loopjongen van een Führer. En menig zogenaamde machtige

natie van tegenwoordig is niets anders dan een misbruik uit het verleden dat nog steeds niet is uitgeroeid.

Als je spreekt over oorlog en vrede, dan moet je je realiseren dat oorlog de uitbarsting is van de spanningen die in vrede zijn ontstaan. Het is het daadwerkelijke geweld dat het denkbeeldige geweld komt vervangen. Nu zult u zeggen; Waar is dat denkbeeldige geweld dan?

Ik heb al heel veel mensen meegemaakt die, als ze een onaangename dag op kantoor hadden gehad, besloten om de directeur maar niet te vermoorden, omdat de een of andere TV-held dit zeer kundig een aantal mensen heeft gedaan. Het vervangende geweld is kentekend voor de mentaliteit van de mensen. En wat dat betreft ook als we spreken over porno. Er zijn een hoop mensen die tegen porno zijn. Maar vraag je nu eens af waarom porno zo attractief is. Per slot van rekening, als je een stilleven met bananen hebt, dan blijf je honger houden. Wel, omdat er altijd weer een soort wensvervulling in verwerkt zit.

Ofwel meisjes die allemaal naar bars gaan en in feite zichzelf misbruiken en zo een uitlaat scheppen voor dames die zich misbruikt gevoelen, dan wel de wensvervulling van mannen, die ondanks hun eigen onmacht, op het filmdoek over hun oneindige potentie en hun even oneindig aantal mogelijkheden schijnen te beschikken. Dan kunt u zeggen; dat is niet echt. Dat ben ik direct met u eens, maar het is wel een beroep op iets wat in de mens leeft.

Gaat u maar eens na hoeveel films er worden gemaakt in deze dagen, inclusief TV. en andere producties, waarin geweld - direct of geïmpliceerd - eigenlijk de hoofdrol speelt. Dat kan toch alleen maar voortkomen uit een innerlijke droom van geweld. Maar door het ontbreken van bijvoorbeeld moed of capaciteiten kan men dit zelf niet verwezenlijken. Daarom neemt men het tot zich in een soort surrogaatbeleving.

Als er geen oorlog is, dan valt op dat er ontzettend veel films over oorlog worden gemaakt. En als het geen direct echte oorlog is, dan is het waarschijnlijk wel in het een of andere vreemd staatje. En als dat ook niet meer helpt, dan hebben we altijd nog de mogelijkheid om een psychologische western te produceren waarin eveneens in technicolor kan worden opgehangen, mishandeld, geslagen, geranseld en geschoten.

Laten we dan eens kijken naar de literatuur. De literatuur van al die vredige dagen schijnt voor een groot gedeelte te berusten op zeer handige en vooral hardhandige detectives die bovendien worden omringd door willige, schone vrouwen. Als ze aan hun 17e dode toe zijn, vinden ze met ongelooflijk vernuft een ontknoping voor het gehele probleem, waar de schrijver zelf nog niet eens aan had gedacht. Het is ergens altijd weer een kwestie van geweld of van list.

Als we kijken naar de 20-er, de 30-er jaren, dan vinden we heel veel romannetjes in de stijl van Woodhouse. Wat blijkt dan? Degene die heeft, de hebbert dus, is in feite een leeghoofd die zeer kundig door een onderdanige, maar zeer meerwaardige butler, of een andere dergelijke figuur, wordt bijgestaan. Waarom? Alweer omdat men zich daarin verplaatst.

Als we de laatste tijd een soortgelijke literatuur proberen te vinden, dan blijkt ze er niet meer te zijn. Ofwel men rust psychologisch ondersteund door allerlei vreemde theorieën op een Stenen Bruidsbed, dan wel men wolkt omhoog tot achter het 5e zegel, om niet te zeggen het 7e zegel.

Misschien heb je daarnaast nog een samenkomst van dronken filatelisten, inclusief moord of de magische onderlinge strijd, waarin demonen door zeer machtige mannen met geheime wapens als daar zijn kruizen, ringen, geheimzinnige spreuken e.d. worden verslagen.

Als we de hele opbouw van de populaire lectuur zien en zelfs een deel van de literatuur, dan blijkt dat de mens deze dingen juist zoekt, koopt, leest, ondergaat om zo een mate van agressie a..h.w. te kunnen uitleven, die hij anders te zeer in zichzelf verborgen moet houden.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 8 – De kringloop van het heden

Vindt u het nu nog zo vreemd, als ik zeg dat vrede eigenlijk alleen maar een andere toestand van oorlog is? Werkelijke vrede, kunt u zich dat voorstellen?

Vrede impliceert ook tevreden zijn. Wie is tegenwoordig nog tevreden? Vrede impliceert het aanvaarden van het anders zijn van anderen en het gewoon met hen samengaan op grond van gemeenschappelijke waarden. De vooroordelen rijzen op het ogenblik de pan uit. Naarmate men meer de vrijheid en de emancipatie van verworpen groepen probeert waar te maken, blijkt er meer meerwaardigheidsbegrip bij andere groepen te bestaan, waardoor het theoretisch schone, feitelijk onmogelijk wordt. Dus de oorlog was er eigenlijk al.

De oorlog was er natuurlijk ook in Engeland. In dat land was er in feite oorlog tussen de vakbonden en een op zuinigheid ingestelde huisvrouw met première kwaliteiten die menige voorstelling, maar niet met volledig succes, tot nu toe heeft kunnen volbrengen.

Er was oorlog tussen de IRA en Ulster. De mannen van het leger van Engeland en daarnaast alle Orangisten, alle Engeland getrouwen. Ook deze spanningen groeiden ze zo nu en dan over het hoofd. Ook daarvoor kon geen oplossing worden gevonden. Agressie na agressie die zich opstapelt en zich eindelijk kan ontladen, als er een feitelijke geweldsituatie ontstaat, waardoor je zeggenschap hebt. Verbaast u zich nog dat deze Engelse natie een soort horlepiep danste met vreugde gebaren voor Downingstreet 10, toen ze eindelijk een overwinning had behaald, eindelijk eens iemand geslagen zag?

Wat betreft de Argentijnen, vergeet één ding niet. Niets is meer frustrerender dan voortdurend je populariteit te zien afnemen en gelijktijdig de onbeheersbare problemen te zien groeien. En als er dan een mogelijkheid is om, via agressiviteit naar buiten toe, de interne problemen op te lossen, waarom zou je het dan laten? Het is gewoon verklaarbaar uit de hele situatie. Ik heb een eigenaardige kritiek gehoord in Amerika. Het ging over een James Bond film. Men was het eens met de gehele inhoud. Het was een uitstekende film, maar ze begrijpen alleen niet waarom James Bond iemand van de Engelse geheime dienst moest zijn. Het had toch beter een CIA-man kunnen zijn.

Alweer, wij zoeken superioriteit. Wij zijn het, een ander is niets. Op het ogenblik, dat wij moeten toegeven dat wij eigenlijk niets tot stand kunnen brengen, moeten we dat op de een of andere manier uitleven. Dan kun je zeggen; de ene keer is het regen, de andere keer is het mooi weer. Ondertussen blijft ditzelfde probleem doorspelen. Zo is het ook met de Russen. De Russen zitten ook met spanningen. In Rusland zijn intern net zoveel moeilijkheden als in een kapitalistische maatschappij. Dat kan socialistisch gezien niet waar zijn, dus zit je met steeds grotere moeilijkheden om steeds weer te bemantelen dat het steeds slechter gaat met steeds meer. Dan is een probleem - of dat nu agrarisch heet of zelfs maar opstandigheid van de arbeiders in Polen en kapitalistische intriges - een gevonden vrede. Dan kun je de agressie naar buiten toe kwijt.

Als je innerlijke spanningen hebt, dan hoop je dat er ergens een film loopt waarop je je kunt afreageren. Er zijn echter maar weinig films die de naties in hun geheel tot afreageren kunnen brengen al worden er nog zulke fraaie politieke stukken opgevoerd.

Nu moet ik toegeven dat in politieke stukken maar zelden een werkelijk goed stuk voorkomt. Over het algemeen zijn het meer brokken die in een verbale haché elkaar vliegen proberen af te vangen en gelijktijdig de burger, die toehoort, het idee geeft dat de burger zelf ze dan wel ziet vliegen. Dergelijke dingen zijn verantwoordelijk voor een voortdurend groter aantal spanningen op deze wereld.

Dergelijke spanningen kun je niet oplossen met een oorlogje, ofschoon menigeen dat heel graag zou doen. Je kunt het niet oplossen door ze af te reageren in verwijten aan het een of andere fascistische of communistische regim. Je kunt het alleen oplossen door je eigen spanningen op te heffen. Je kunt van het vervangingsmiddel misschien weer terug naar de

natuur of naar het intern bewust zijn. Samen proberen het vraagstuk op te lossen en waar het niet gaat elkaar desnoods om de oren slaan, zodat tenslotte iemand tenminste iets verder komt. Als je dat niet aandurft, en wie durft dat aan in een democratische maatschappij, dan moet je het wel buiten je blijven zoeken. Maar dan is alles wat je zegt, dat vrede en vredelievendheid is, niets anders dan een masker waarachter jij je angst voor een volledig afreageren van de spanning probeert te verbergen.

Natuurlijk, iedereen reageert op zijn manier af. De koningin bijvoorbeeld houdt een toespraak in het buitenland. Dan kan ze tenminste ook wat laten zien. De premier, ach, als hij het niet meer ziet zitten, dan neemt hij de fiets.

De heer Den Uyl, als hij merkt dat hij niet verder komt met zijn plan, nou, dan probeert hij in ieder geval verder te komen met zijn partij en als het geen van beide gaat, dan zal hij ongetwijfeld een kleine vakantie, bijvoorbeeld in Griekenland, trachten te nemen, waardoor hij althans nog enige voordelen geniet voordat het doek gaat vallen.

Bekijk de zaak. Kijk naar het machteloze gedoe. Kijk naar de voortdurend verborgen, maar in feite, steeds groter wordende frustraties. Of dacht u misschien dat Dries en Joop elkaar om de hals zouden vallen? Dat zou dan een geval. zijn dat. zeer bedenkelijk is, omdat dat wederkerig op waanzin zou wijzen. Realiseer u hoe in uw eigen land intern tussen bepaalde ministeries, tussen ambtelijke instanties, tussen bedrijven voortdurend een onverklaarde oorlog woedt. En vraag u dan eens af, of u nog over vrede kunt spreken.

Mijn stelling is niet alleen maar dwaasheid. De meeste mensen denken dat. Zij zeggen; Nou, daar heb je hem weer. Hij weet het weer mooi te zeggen, maar het blijft bij kreten. Vergeet dat maar.

De werkelijkheid is dat iedereen zozeer aan zichzelf twijfelt dat hij, - meer dan normaal het geval zou kunnen zijn - erkenning eist van anderen. En dan op grond van het niet volledig geven van die erkenning, voor zichzelf het recht meent te hebben om anderen te onderwerpen aan grotere vernederingen dan waaraan hij zelf onderworpen was.

De mensen met hun problemen zitten te wachten op een oorlog. Een oorlog zou goed zijn voor de economie. Het zou goed zijn voor de nationale eenheid. Het zou, kort en goed, goed zijn voor iedereen en alles, behalve voor de mens. Ontkennen dat je er zo over denkt, maakt het nog niet ongedaan.

Het gevaar van de komende jaren ligt niet in de eerste plaats in de een of andere krankzinnige machtsgreep van een staat die met atoombommen begint. Het gevaar ligt in de steeds minder te bedwingen conflicten en problemen. binnen de verschillende landen zelf. En als de mensen dan zo dwaas zijn om hun onderlinge geschillen en, op reële basis ontstane, conflicten te vergeten voor kreten als "vaderland in gevaar!" de wereld heeft ons nodig, dan heeft de wereld geen mens meer nodig omdat ze in een radio-actieve wolk aan een volgende fase van levensontwikkeling kan gaan beginnen.

Het grote gevaar van deze tijd ligt helemaal niet in oorlog. Het ligt in de wijze waarop de vrede wordt beleefd. Het gevaar ligt niet in de waanzin van de mensen, maar in hun onvermogen om te leven met de feiten van hun bestaan, hun eigen mogelijkheden, hun eigen waardigheid. Zeg niet dat politici of generaals de schuld zijn. Evenmin kun je zeggen dat de hand schuld is, als je steelt. Begrijp dat heel goed. Iedereen is mede aansprakelijk. Iedereen bevordert de spanning. Iedereen op zijn manier houdt zich bezig met die zaken, die ontwikkelingen, welke voor hem belangrijk zijn. Elke tegenstand wordt ervaren als een groot onrecht dat men het liefst onmiddellijk zou wreken.

Die mentaliteit waarop uw vrede is gebouwd, de mentaliteit van betweters, van eigen recht zoekers, van bezitsegöisten en machtsmonomanen, is de feitelijke oorlog die vernietiging kan brengen. Want als dan het geweld eenmaal losbarst, dan is dat alleen maar het waar worden van de symptomen die in deze periode van zogenaamde vrede voortdurend worden opgebouwd. Nu ik dit allemaal heb gezegd, hoop ik dat u iets begrijpt van de werkelijkheid van

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 8 – De kringloop van het heden

deze dagen. Kijk eens door alle idealistische leuzen, mooie beloften, fantastisch klinkende verklaringen heen. Vraag je gewoon af; Wat zijn de mensen? Waarom doen de mensen zoals zij doen? Hoe komt het dat ze zo agressief zijn? Als je daar een antwoord op vindt, dan vind je misschien een antwoord waardoor vrede mogelijk wordt. Namelijk een wederkerig elkaar helpen, een in plaats van voortdurend tegenstellingen kweken, het kweken van samengaan, van onderling helpen, van elkaar begrijpen. Misschien vind je dan een benadering waardoor je niet meer zo behoeft te spreken over wetten, omdat je bezig bent met noodzaak. Wij geloven niet dat de komende tijd werkelijk een oorlog brengt van grote omvang. Dit ongeacht de huidige zogenaamde ontwikkelingen in het geschil Engeland/Argentinië en al wat daaraan vastzit. Ongeacht de oorlogshandelingen tussen Iran en Irak en nog verschillende andere kleine problemen die in geweld zullen ontaarden.

Wij geloven wel, dat de mentaliteit van de mensen op zeer korte termijn moet gaan veranderen, omdat eerst, als er vrede leeft in de volkeren, niet als een leuze maar als een werkelijk beleefd geheel, het mogelijk is om met geweld de feitelijke oorlog te vernietigen. Daarvoor heeft de mensheid nog de tijd tussen de 10 á 12 jaar. Wanneer het voorbij is en er is niets veranderd, dan is het voorbij. Maar dan ook helemaal.

Als de mensen wél veranderen in die tijd, als de mensen anders leren denken, werken en samengaan, dan is er geen wereldoorlog in 1984, geen wereldoorlog in 1992. Dan is er wél een volledige ommekeer, niet alleen internationaal en nationaal, maar vooral ook sociaal en mentaal.

Daarmee heb ik dan mijn hart zo ongeveer gelucht. Of u esoterisch of exoterisch denkt, aan één punt zult u in deze dagen niet kunnen ontkomen. Als u tegen oorlog bent, zult u eerst in uzelf vrede moeten vinden. Als u daar niet aan toe komt, dan krijgt u bij ons wel de nodige tijd om daarover na te denken. Dan denkt u misschien dat wij u met open armen welkom zullen heten. Maar zo breed zijn zelfs de armen van de geest niet. Er wordt overal gewaarschuwd voor falen. In de hele wereld gaan stemmen op. Stemmen van bewuste mensen, zelfs van ingewijden; Mensen, zoek vrede of ga ten onder. Er wordt van onze kant gedaan wat mogelijk is. Maar zolang u niet wilt luisteren en de benzineprijs belangrijker vindt dan de vrede in uzelf, dan heeft u zelf uw keus gemaakt en zult u ook daarmee verder moeten gaan.

Uw vrede van het ogenblik is vermomde oorlog. Overwin uzelf en u overwint een deel van die oorlog. Vind vrede in uzelf en u schept meer vrede op aarde. Wanneer er werkelijke vrede op aarde kan heersen, is er een harmonie geschapen, ook tussen de lichtende geest en de wereld die dermate groot wordt dat alleen daardoor reeds de mensheid een nieuw stadium van ontwikkeling en bewustwording kan binnentreden.

LES 9 – DE DROOM EN DE WERKELIJKHEID

Wij hebben ons reeds beziggehouden met Maya. Vanavond gaan we verder met de droom en de werkelijkheid. Maya betekent droom, illusie. De werkelijkheid, ach, dat zijn de feiten waaraan we desondanks niet kunnen ontkomen. Leven in een droomwereld kan soms goed zijn, maar het is niet altijd even goed. Ik zal proberen dat uiteen te zetten.

Wij hebben de gewoonte om alle signalen die wij ontvangen om te zetten in droombeelden. Om u een typisch verhaal te vertellen, iemand droomt, ik heb opeens een druk op mijn borst en een ontzettende band om mijn hoofd. Er is iemand, die mij van achter met een band om mijn hoofd staat te kwellen. Nachtmurrie! Deze nachtmurrie is echter wel de aankondiging van een verkoudheid of, gezien de pijn in de borst, waarschijnlijk een bronchiale catarre die tussen de 3 en de 5 dagen daarna uitbreekt.

Er zijn andere dromen die we kunnen gebruiken om te voorspellen dat er iets fout is. Iemand droomt steeds dat hij vuur in zijn lendenen heeft. In dit geval is het redelijk te zeggen, dat die persoon de een of andere kwaal onder de leden heeft die niets te maken heeft met nieren, lever of milt. Het lichaam zegt dus, er is iets fout. De mens vertaalt het in een droom.

Als je dat doet met de signalen van je eigen lichaam, dan kun je dat ook doen met de signalen van je wereld. En dat is nu juist het moeilijke. Alles wat er binnenkomt aan gegevens verwerken wij, maar wij doen het niet op de manier die bij ons past, die past bij de feitelijke wereld waarin we leven. Wij doen dat op onze speciale manier. Als iets niet aangenaam is, dan zeggen we niet; dat kan aan ons liggen. Dan zeggen we; dat ligt ergens anders aan. Een mooi voorbeeld.

Als je op het ogenblik hoort hoe de Argentijnen met hun Zuid-Amerikaanse status spreken over de kwestie van de Falkland-eilanden. Zij zeggen; de Britten vallen aan. Dat is helemaal niet waar. Maar het is voor hen beter om het zo te zeggen, anders moeten ze toegeven dat Argentinië een veroveringsoorlogje is begonnen en dat zou betekenen, dat zij zichzelf in het ongelijk stelden. Dat is niet aanvaardbaar, dus is Engeland de schuldige. Op dezelfde manier reageert men overal op de wereld.

Als u kijkt naar politieke verklaringen. Als u luistert naar leger communiqués. Als u zich bezighoudt met uitspraken van Reagan, die opeens een man van vrede is geworden, omdat dat kennelijk voordeliger is dan alleen voor verdere atoombewapening op te komen. Het zijn allemaal zaken, die men interpreteert naar zichzelf toe.

Er zijn mensen die zeggen, het milieu moet zuiver blijven. Gelijktijdig willen zij echter wel dat alle producten tegen een redelijke prijs verkrijgbaar blijven, Dat zijn twee dingen die industrieel gezien samen niet haalbaar zijn. Dus, wat is het dan? Dan is het ofwel de schuld van de kapitalisten, de onachtzaamheid van de mensen die chemische producten vervaardigen, dan wel is het een kwestie van overdreven milieu-ijveraars waarover je je toch werkelijk niet zo druk moet maken. Die mensen zijn toch gek. Iedereen schuift de schuld op een ander. Dat is precies als in de dromen die ik u heb verteld.

Je droomt, dat er iemand naar je toe komt en dat hij je met een mes of met een lans zo maar ergens in de borst staat te steken. Je lichaam zegt; er is iets fout met het hart. Houd daar rekening mee. Wat zegt de mens? Neen, dat kan niet. Het is een ander die mij dat aandoet.

Als we te maken krijgen met deze begoocheling, waarin we zo graag in leven, en met de feiten, dan blijkt steeds weer dat wij eigenlijk weglopen voor de werkelijkheid. Wij weten het wel en wij vertellen onszelf schitterende verhalen over wat anderen zouden moeten doen, verkeerd zouden hebben gedaan en misschien hebben nagelaten, maar wij zeggen niet wat wij zelf hebben gedaan.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 9 – De droom en de werkelijkheid

Als u probeert de werkelijkheid te zien zoals ze is, dan moet u ook beginnen te begrijpen dat u, en dat is niet een schuld kwestie maar het is ingebouwd in uw aard, de neiging heeft om alles wat direct betrekking heeft op uzelf en op uw situatie en daden toch naar buiten te verplaatsen en a.h.w. een persoon of een instantie te creëren die daarvoor de verantwoordelijkheid moet dragen en aan wie of waaraan u alles kunt verwijten. Dit is in de wereld erg belangrijk geworden.

Als u tegenwoordig kijkt naar allerlei bewegingen, dan hoort u ze uitroepen; wij zijn belangrijk. Ja, die belangrijkheid bezit men in eigen ogen. Andere groepen roepen weer uit; Anderen miskennen ons. Is dat wel waar? Kijk, iemand die op een Hollandse meeting, waar het merendeel van de burgers bovendien van het platteland afkomstig is (uit de klei getrokken kent u tegenwoordig niet meer, anders zou dat de juiste term zijn), begint een heel verhaal in het Sanskriet te vertellen, moet dan niet vreemd opkijken als niemand hem niet verstaat. Zo'n voorbeeld kunnen ze begrijpen.

Een kunstenaar die zegt dat hij miskend wordt, vergeet één ding. Hij heeft misschien wel wat te zeggen, maar hij zegt het niet in een taal die een ander kan begrijpen. Dan heeft hij geen recht om van anderen te eisen dat zij die vreemde taal dan maar leren. Hij moet eerst proberen de anderen te bereiken.

Datzelfde geldt voor al die instellingen die zo sociaal zijn. Ik wil niet alleen maar afbreken. Er wordt ook wel veel goed werk gedaan. Maar toch moeten we wel goed zien dat deze zogenaamde sociale instellingen aldoor bezig zijn om eisen te stellen aan de gemeenschap. En wel voor een beperkt gebied, voor een beperkt aantal mensen. Daarbij zullen zij zich niet afvragen, of hun eigen eisen misschien te hoog zijn en of zij wellicht niet teveel van anderen willen, te weinig zelf presteren en eventueel, als het een goede zaak is, opofferen.

De hele wereld heeft het zo langzamerhand wel begrepen. Als je maar hard genoeg schreeuwt en je eist genoeg, dan sta je in je recht. Dat is hetzelfde als met die nachtmerrie waar ik over sprak. Degenen, die zo hard schreeuwen, begrijpen niet dat het grootste gedeelte van de fout in henzelf schuilt. Het is een ziekte in henzelf. Ik wil helemaal niet zeggen dat een mens die voor de vrede vecht iets verkeerd doet. Maar zolang hij alleen voor de vrede wil vechten zolang zijn eigen gebied, zijn eigen belangen, zijn eigen denken onberoerd blijft en dus de vrede niet wil zien als een toestand die belangrijker is dan zijn eigen belangen, is het toch duidelijk dat de verwijten, die zo iemand aan anderen maakt, toch ook bij henzelf liggen.

Een typisch verschijnsel in Nederland op het ogenblik is, dat men verbeteren strijdt tegen fascistische groepen. Die zijn minderwaardig, die moet men geen stemrecht geven, die mogen geen eigen partij hebben, die mensen zou je eigenlijk in een getto moeten samenbrengen. Waarmee men dit soort mensen dus ongeveer behandelt als eens de fascisten de joden deden ontzeggen van stemrecht, ontzeggen van enig recht van gelijkwaardigheid.

Dan kun je wel zeggen; Die mensen hebben gelijk, maar er is iets fout. Natuurlijk is er iets fout. Maar ligt die fout alleen bij degenen die zo fascistisch denken of ligt ze ook bij uzelf. Doet u misschien op uw manier precies hetzelfde wat u die anderen verwijt?

Het is erg moeilijk om de feiten precies te zien, dat geef ik toe. En het is zo gemakkelijk om in een droom weg te deinen, waarin je zelf a.h.w. door het lichtende trekt of door de duistere dalen des doods heen trekt om alle slaven te bevrijden. Maar alleen dan, als die slaven willen doen wat u zegt dat goed voor hen is. Dat klinkt allemaal heel aardig.

Men droomt dan dat men wordt belaagd door de duistere krachten van buitenaf. Waar schuilen die krachten eigenlijk? Dat is gewoon de keerzijde van het eigen wezen. Een vriend van mij heeft eens gezegd, "God en duivel, beeldenaar en revers van een en dezelfde medaille." Zo zou ik willen zeggen; Al datgene wat u bij anderen veroordeelt, leeft in uzelf. Juist omdat u dit beseft, projecteert u het op anderen. Het behoeft er niet eens te zijn, maar u zegt dat anderen verantwoordelijk zijn. Nu wordt de droomwereld iets anders.

De droomwereld is niet slechts een wegdromen of tekens ontvangen. Neen, ze is gelijktijdig het middel geworden om te ontvluchten aan een kennis die we hebben omtrent onszelf, omtrent de wereld waarin we leven, omtrent de feiten waarmee we toch rekening moeten houden. Dat is natuurlijk niet leuk. Het is veel prettiger om hooggeestelijk bewust over deze wereld te zweven en a.h.w. zegenend, zo nu en dan de weldoende hand te laten neerdalen, opdat er rust, vrede en genezing zij in de wereld. Maar kan dat zonder meer?

Zolang u nog in anderen iets minder ziet dan in uzelf, zolang u nog al het kwaad dat u erkent alleen aan anderen toeschrijft, bent u niet hooggeestelijk bewust. Op het ogenblik, dat u in de nieuwsberichten altijd ziet hoe onverantwoordelijk anderen zijn, heeft u misschien ook iets gezegd omtrent uzelf. O, nu wil ik helemaal niet terugkomen op dat andere voorbeeld, de mens zit in het midden van de cirkel. Alles wat hij uitzendt aan signalen wordt weerkaatst en vormt zijn wereldbeeld. Dat is waar, maar zover behoeven we niet te gaan vandaag. Laten wij gewoon naar de feiten kijken.

Het gaat de Nederlandse economie buitengewoon slecht. Dat ligt aan het buitenland. In Nederland worden de arbeidscondities moeizamer. Dat is te danken aan Kok en de zijnen. Wacht even! Hoe zit dat nu precies? Wat projecteert u naar het buitenland? Wat projecteert u naar de vakbonden of naar de werkgevers? Het ligt eraan aan welke kant u zit. Waarschijnlijk is het uw besef dat u meer eist dan u toestaat, dat u meer wilt dan u kunt waarmaken.

Maar u kunt niet toegeven dat u zelf faalt en daarom zoekt u de schuld ergens anders. De Nederlandse economie kun je helpen, zo een, twee, drie. Als elke Nederlander voor 50% van zijn huidig loon hard wil werken, dan is Nederland binnenkort een arbeidersparadijs. Maar een arbeider wil dat alleen, als hij moet. En dan krijg je een arbeidersparadijs zoals er ettelijke op deze wereld zijn, waarin ontzettend grote leuzen klinken, elk kapitaal de vijand van het volk is en gelijktijdig elke arbeider het minste doet wat hij kan doen zonder daar moeilijkheden door te krijgen. Laten we eerlijk zijn, dat zijn toch de feiten.

De feiten wijzen het uit. Wij kunnen uitroepen dat het ene systeem beter is dan het andere, maar laten we dan de werking van die systemen eens eerlijk ontleden. Waar komen we dan terecht? Dan blijkt dat er ook in Rusland, uitbuiting bestaat, een zwartgeldcircuit is, dus niet alleen in Nederland. Dat is misschien een verrassing voor u of een teleurstelling, maar het is zo.

Gaan we kijken in kapitalistische gebieden wat zien we dan? Precies hetzelfde. De uiterlijke vorm is anders, de werkelijke verhoudingen blijven hetzelfde. Dan ligt de fout dus niet in het ene of in het andere systeem, maar in de wijze waarop de mens staat tegenover de gemeenschap waarin hij leeft.

Als u dan begint na te gaan waar de fout ligt, dan moet u eerst zeggen; Wat zie ik in de wereld? Waarom erken ik het? Het leeft in mijzelf. Dan kunt u misschien van uw droom komen tot een beeld van de werkelijkheid. Alle idealen die u koestert zijn dagdromen. Natuurlijk, idealen zijn dingen die u mag najagen. Dat ben ik direct met u eens. Maar elk ideaal heeft altijd te maken met de schuld van anderen. Er is altijd een vijand die bestreden moet worden. Als dat het geval is, geef je de onjuistheid en onvolkomenheid van je ideaal toe.

Op het ogenblik, dat een kerk zich zet om, desnoods met geweld, heidenen te bekeren, als men hersenspoelingen toepast om de mensen in de sekten vast te houden, geeft men toe, dat de waarden die worden verkondigd, in die kerken of in die sekten, op zichzelf onjuist zijn. Want als men, om te overtuigen, geweld nodig heeft, is de boodschap zelf dus niet overtuigend.

Het is vervelend om zo naar de dingen te kijken. Maar weest u nu eens eerlijk, hoeveel van wat u anderen verwijt, had u eigenlijk zelf ook willen doen? Hoe vaak zegt u niet dat iets anders zou moeten zijn, omdat u zelf niet de kans heeft om het te doen als de anderen?

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 9 – De droom en de werkelijkheid

Kijk naar uzelf. Kijk naar de dagdromen die u heeft en probeer na te gaan wat voor signalen ze geven. Probeer de wereld te zien met al haar denkbeelden, haar sprookjes. Iemand heeft eens gezegd; Een politieke campagne is niets anders dan een vernieuwde versie van Moeder de

Gans, verteld in de meest vervelende taal die men maar kon uitzoeken. Kijk daarnaar, want juist door hetgeen zij zeggen en aan anderen verwijten, maken zij duidelijk wat zij zelf zijn. Dromen zijn symptomen. De droom is een duidelijke mededeling van het bewustzijn dat een toestand is erkend. De droom zegt altijd weer; Datgene wat ik voor mijzelf niet als een persoonlijk gebeuren of een persoonlijk feit kan aanvaarden of begrijpen, moet van buiten komen en kiest zich daarvoor een doelwit.

Als je dat eenmaal in de gaten hebt, kom je een eind verder in de benadering van de werkelijkheid. Want de werkelijkheid is tenslotte niet zo simplistisch als velen haar willen voorstellen. Ze is samengesteld uit ontelbare mogelijkheden en tendensen. Er zijn een groot aantal feiten waaraan je je niet kunt onttrekken, maar waarop je wel je reactie bewust kunt beheersen. Er zijn een aantal zogenaamde drijfveren of dwingende krachten die je eigenlijk zelf scheidt.

De weg vinden in de werkelijkheid betekent eerst de weg vinden in jezelf. Vanuit de droom komen tot de feiten, is Maya maken tot profetes en niet tot blinddoek. Dat betekent de symptomen erkennen omtrent jezelf die in de beelden, die je zelf ontwerpt, tot stand komen.

Nu weet ik wel, dat velen van u zullen zeggen; is dat, wat er over dromen wordt gezegd, wel waar? Het is waar. Er zijn een aantal proeven daarmee genomen in de Verenigde Staten. Er is over gepubliceerd in de Sovjet-Unie. Er worden op het ogenblik experimenten gedaan in Oost-Duitsland. Er is een Zwitserse psychiater die zich eveneens daarmee is gaan bezighouden en in samenwerking met anderen een medische therapie heeft gemaakt gebaseerd op droomontferming. Het is dus een reëel gegeven wat ik in het begin heb aangevoerd, niet het een of andere verhaaltje. Het is een werkelijkheid die zelfs in medische kringen langzaam maar zeker wordt erkend. En aangezien het hier niet gaat om de therapie, maar alleen om de vervroegde constatering, moeten we zeggen dat het toch helemaal niet zo gek is.

Er zijn gevallen bekend waarbij op grond van dromen de mogelijkheid van kanker werd geconstateerd. Een onderzoek werd gedaan dat niets uitwees. De dromen bleven echter aanhouden. Op verzoek van de man, die zich met deze dromen bezighield, werd na drie maanden nogmaals een proef gedaan en de patiënt was inderdaad kanker-positief, maar in een zodanig vroeg stadium dat het zonder meer mogelijk was om alles te genezen. Nogmaals, dit zijn feiten geen praatjes.

Laten we dan alstublieft begrijpen dat de dagdromen van de wereld, de illusies die we voor elkaar scheppen en trachten in stand te houden, ook symptomen zijn. Dat ze dingen aanduiden die er nu misschien nog niet zijn, maar die er binnenkort zullen komen. Dat het mogelijk is, dat een geweld dat losbreekt of een vrede die opbloeit in het denken van de mensen, in de wijze waarop ze buiten zich bepaalde feiten of machten proberen te stellen, reeds maanden van tevoren wordt aangekondigd. Je kunt daar dan rekening mee houden. Wat meer is, je kunt er wat tegen doen. Droom en werkelijkheid lopen wat dat betreft door elkaar, indien je de droom maar weet te ontrafelen.

Een filosoof heeft eens gezegd; "De hele wereld is een droom die God droomt. Hij droomt ons en wij dromen hem." Daarmee zei die man eigenlijk alleen maar; Ik weet het niet. En dat is nu juist het zonderlinge. Want te zeggen dat God ons droomt, impliceert het aanvaarden van een God. En als je dan nog zegt; Wij dromen hem, dan zeg je; De God die wij kennen is niet reëel. Kan een mens zijn innerlijke onzekerheid duidelijker uitdrukken dan in een dergelijke stelling, een dergelijke ideologie?

Maar als ik gelijk heb en ik meen, dat ik het heb, met al hetgeen ik voorgaand heb gesteld, dan kunt u uzelf leren kennen, indien u een ogenblik afstand wilt nemen van die zogenaamde

vijanden, de concrete tegenstellingen, de fouten en de zonden van anderen en in plaats daarvan u gaan afvragen, wat beweegt mij om mij daarmee bezig te houden?

Dan heeft u een weg gevonden die middels uw droombeelden, uw illusies, uw eenzijdig wereldbeeld, uw verkeerde interpretatie van feiten misschien zelfs, toch kan voeren tot een werkelijkheid. Een werkelijkheid waarin evenwicht en harmonie bestaat, maar waarin wij zelf een eenheid zijn die nimmer een deel van ons kan delegeren naar elders en zo een schuld buiten onszelf kan scheppen.

U heeft ongetwijfeld uw oordelen en vooroordelen in het dagelijks leven. Er zijn dingen waarvan u zegt; Dat zou zo moeten zijn. U denkt; Als het zo zou zijn, wat zou het dan beter zijn. Is dat waar? Vraag u eens af waarom u het zich zo voorstelt, waarom u het zo droomt? Waarom u misschien een zelfbevestiging nodig heeft door het aanklagen van anderen? Waarom u de dingen die u innerlijk vreest buiten u gaat bestrijden en precies daar waar ze feitelijk voor u niet gevaarlijk zijn?

Realiseer u dat elke mens in zijn persoonlijke droomwereld leeft en dat hij zich daaraan nooit helemaal kan onttrekken. Realiseer u ook dat elke mens die leert zijn dromen op hun betekenis te onderzoeken en ze te betrekken op zichzelf als bron, hierdoor langzaam maar zeker niet alleen zichzelf beter leert kennen, maar ook een juistere interpretatie leert vinden van de hele wereld om hem heen, van al die tegenstellingen waarvoor hij tot nu toe geen oplossing heeft kunnen vinden.

Realiseer u, dat u levend in de feiten, al dromend voor uzelf de mogelijkheid schept om de feiten beter te hanteren, om vrediger te leven, om meer voldoening te vinden in uw bestaan, minder vijandschap te kennen ten aanzien van de wereld en tevens een juist begrip te krijgen voor al wat er in die wereld werkelijk leeft, en voor al datgene wat u er zelf zo graag aan toeschrijft.

❖ *Komen er wel eens weglooptdromen voor? Iemand heeft gedurende zes jaar steeds dezelfde droom, altijd weglopen enz.*

Algemeen gesproken kunnen we het volgende constateren;

Een vluchtdroom impliceert een niet-aanvaarden van een huidige werkelijkheid.

Gaat die vluchtdroom gepaard met het net ontsnappen aan de een of andere pijniging, dan kan ook een lichamelijk symptoom mede de oorzaak zijn van de droom. Lukt de vlucht of wordt de vlucht tenslotte onderbroken door een ontwaken, terwijl men zich nog steeds niet heeft kunnen vrijmaken. Pas als u die punten allemaal bekijkt, kunt u een antwoord geven. Aangezien u zegt, 6 jaren, dat is een lange tijd, zou ik zeggen;

Het is iemand, die zijn plaats in de wereld zelf niet kan aanvaarden. Het is iemand, die tot op zekere hoogte zijn eigen persoonlijkheid en een deel van zijn fouten en kwaliteiten niet kan aanvaarden. Deze mens vlucht eigenlijk voor de wereld die hij zelf is. Indien zo iemand kan komen tot een betere aanvaarding van zichzelf en een aanvaarden van zichzelf, ook als hij daardoor ook minder mooi te voorschijn komt dan hij zou willen. zijn, dan zal aan de vluchtdroom ongetwijfeld een einde komen, tenzij het een lichamelijk veroorzaakte droom is. Gezien de genoemde duur lijkt mij dit niet bepaald aanvaardbaar. Er zijn maar heel weinig ziekten waarvoor een incubatietijd, van 6 jaren staat.

Dus zou het een lichamelijke kwestie zijn, dan zal juist door deze zelfanalyse te aanvaarden van je wezen en je toestand door de droom te veranderen in een symptoomdroom, die dan eventueel duidelijk de lichamelijke feilen, klachten of tekorten aangeeft. Dan zou zelfs kunnen blijken, ik geef maar een voorbeeld, dat een deel van de vluchtdroom mede wordt veroorzaakt door een onjuiste of voor het lichaam niet geheel aanvaardbare voeding of het gebruik van middelen waartegen het lichaam protesteert.

❖ *Vraag?*

Het is tegenwoordig wetenschappelijk nog niet mogelijk om een volledige analyse verantwoord te geven op grond van datgene wat op aarde is geconstateerd. Praktisch elke persoon droomt.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 9 – De droom en de werkelijkheid

Praktisch elke persoon kent ook deze symptoomdromen. In de meeste gevallen treden deze dromen op voordat een kwaal, een defect, een tekort in het lichaam merkbaar wordt. Maar alleen als de persoonlijkheid streng op zichzelf is gericht, zullen deze dromen zodanig blijven hangen dat ze gemakkelijk en helemaal herinnerd worden. Dit wil dus zeggen, ze komen wel bij een ieder voor, maar er is een bepaalde mentaliteit, een bepaalde instelling voor nodig, vooral ten aanzien van je lichamelijke, om deze dromen een zodanige nadruk te geven dat ze na het ontwaken worden herinnerd. Welke type mensen deze dromen hebben? Er is hiervoor geen type aan te geven, omdat het eigenlijk een kwestie is van gecentreerd zijn op jezelf of actief bezig zijn met je wereld. Hoe actiever je bezig bent met de wereld om je heen, des te kleiner de kans dat je, vooral bij onbelangrijke lichamelijke symptomen, deze waarschuwingdromen al tevoren krijgt.

De praktijk wijst wel uit dat bij zeer ernstige zaken, bijvoorbeeld; een ontstane longkanker of hartfouten die zich aankondigen, bepaalde gezwellen in de hersens, aandoeningen van het zenuwstelsel, deze dromen wel voorkomen en ook bij herhaling. Maar zelfs dan zal de persoon, die naar buiten is gericht, over het algemeen daar minder aandacht aan besteden dan degene die zeer egocentrisch reageert.

❖ *Als je zeldzaam droomt, heeft dat ook een bepaalde betekenis?*

Ik weet niet of u de droom als zeldzaam wilt beschouwen of het feit dat u zeldzaam bewust droomt. Dit laatste is een heel normaal verschijnsel, omdat namelijk de droom een functie heeft voor het psychisch evenwicht. Normaal is de droombeleving het scheppen van compensatiewaarden, waardoor een zo groot mogelijk lichamenlijk en geestelijk evenwicht wordt herwonnen. Zolang dromen alleen deze betekenis hebben, worden ze niet of slechts vaag herinnerd. Wat men zich dan meestal herinnert zijn meestal wekdromen, d.w.z. dromen die kort voor het ontwaken opkomen en die heel vaak worden veroorzaakt door een poging om in jezelf een indruk van buitenaf logisch te verklaren. Wij kunnen zeggen dat ongeveer 99% van de mensen dit zeldzaam dromen, althans zich dromen realiseren kent.

Bij dergelijke mensen echter zal de herinnerde droom meestal een grotere betekenis hebben. De moeilijkheid hierbij is wel, dat men moet nagaan welke waarden hier tot uiting komen. Want juist bij dergelijke personen kan een uittredingsdroom zeer sterk worden herinnerd, omdat zij een totaal andere geestelijke harmonie heeft getoond en daarmee een verklaring zo dringend noodzakelijk maakt, dat de ferociteit van de verklaring in het herinneringsvermogen vastligt. Daarnaast zullen dergelijke mensen, als het om ernstige kwalen gaat, deze dromen krijgen. Maar het zijn dan altijd een soort nachtmerries. Ik hoop, dat u de hoofdinhoud van mijn betoog niet over het hoofd heeft gezien. Om het nog eens heel kort te formuleren.

Elke illusie, elk ideaal, elke dagdroom en elke droom is symptomatisch voor de in ons bestaande waarden welke wij normalerwijze voor onszelf niet willen aanvaarden en daarom naar buiten projecteren.

Als u deze regel onthoudt en op grond daarvan een verklaring zoekt voor al datgene wat in uw droomwereld, uw denkwereld zo'n grote rol speelt, dan zult u ongetwijfeld juister worden geconfronteerd met uw eigen wezen en daarnaast ook in staat worden gesteld om meer feiten en minder illusies om u heen te zien.

RELATIE TUSSEN MAGIE EN WERKELIJKHEID

U weet wat magie is? Magie is het stellen van toestanden of daden op een zodanige manier dat men aanneemt daardoor de werkelijkheid te beïnvloeden zonder dat er een directe, redelijke beïnvloeding uit de voorafgaande riten kan worden afgeleid. Er zijn mensen die op meer of minder, bewuste manier ,aan magie doen. Er zijn mensen die uitroepen; Wij zullen winnen bij deze verkiezingen. Zij denken, als wij maar hard genoeg schreeuwen, wordt het misschien

waar. Er zijn ook mensen die zeggen; Morgen zal het mooi weer zijn. Zij hebben wel kans dat het waar wordt, al zal het misschien een beetje gaan donderen.

Al die dingen bij elkaar hangen toch wel samen met een illusiewereld. Want dat, wat ik mij allemaal voorstel in een magisch ritueel, is natuurlijk niet echt. Het kan de werkelijkheid benaderen, maar het is nooit de werkelijkheid zelf. En als ik daarmee toch de werkelijkheid kan veranderen, dan moet ik, tot de conclusie komen dat er tussen de ene of de andere illusie of droom en de werkelijkheid een relatie bestaat. Het kennen van deze relatie is eigenlijk de kern van alles wat de mensen magie noemen. Om dat nu wat duidelijker uiteen te zetten, gaan we regeltjes stellen en gaan we kijken waarom het regeltje wel of niet waar is.

a. Als ik geestelijk sterk in mijzelf geconcentreerd een beeld oproep, dan is de mogelijkheid dat dit waar wordt zeer groot. Is dat regel? In zekere zin. Naarmate ik mij iets intenser voorstel, straalt het meer uit. Gelijktijdig ga ik echter mijn eigen reacties op dat beeld richten. Dientengevolge zal ik, uit alle mogelijkheden die er zijn, altijd juist die mogelijkheden kiezen welke de verwerkelijking het dichtst nabij brengen. Dus er zit wel iets in deze regel.

b. Zo boven zo beneden, zo beneden zo boven (tabula smaragdina). Dit veronderstelt een macrokosmos tegenover onze microkosmos. Alles wat bij ons gebeurt, gebeurt ergens anders ook. Dat is natuurlijk onzin. Dat kan nooit zo bedoeld zijn. Maar wij zouden het wel zo kunnen stellen. Als er boven een verandering plaatsvindt die groot genoeg is, dan zullen wij daardoor worden beïnvloed. Als er bij ons een verandering plaatsvindt welke de hoge wereld beroert, zal die hoge wereld daarop antwoorden, dan zal ze daarop moeten reageren, want het is, een feit geworden in die hoge wereld. Er bestaat dus wel een relatie. Maar deze relatie is zeker niet de directe die men vooral in bepaalde vormen van hermetische magie daaraan pleegt te ontleen.

c. Op het ogenblik, dat ik de krachten die boven mij of onder mij staan weet te bedwingen, kan ik deze verplichten datgene te volvoeren wat ik hun opdraag. U kent dat wel. De magiër, in of buiten zijn pentagram (het ligt er maar aan hoe hij werkt), die met veel hocus pocus, brandende kruiden en ook een hele hoop zelfbedrog, bezig is een demon te bezweren. Is die demon echt? Dat is maar een vraag. Een demon is over het algemeen niet veel meer dan een gedachtenbeeld, dat een mens oproept en dat al dan niet wordt beziel ofwel door een echte soortgelijke kracht, dan wel door die mens zelf of door andere krachten.

Dus zo heel erg weer is dat ook weer niet. Als ik een kracht heb opgeroepen, dan heb ik wel een relatie tussen mij en die kracht tot stand gebracht. Dat wil zeggen, dat ik deel zal hebben aan datgene wat dit beeld, zelfs als het maar een schijnbeeld is, tot stand gaat brengen. Omgekeerd, dat al wat dat beeld tot stand brengt, omdat het voor een deel ook uit mij is voortgekomen, op mij invloed zal hebben.

Dan wordt het begrijpelijk waarom men zegt, dat je, bij gebruik van de zogenaamde groene of zwarte magie waarmee je de dood zendt naar een ander, degene, die een geestelijk schild heeft, de kracht naar je doet terugkaatsen en dat ze bij jezelf in vervulling gaat. Dat is hier volkomen logisch.

Niet dat het een situatie is waarvan je zegt; Het is allemaal echt. Maar omdat je doodgewoon moet zeggen; Kijk, de krachten die ik heb opgeroepen, zijn krachten die uit mij voortkomen. Als ik ze op een bepaalde manier heb uitgezonden, keren ze op diezelfde manier terug, tenzij ze eerst ontladen zijn. Dat is logisch. Dat is hetzelfde als een elektriseermachine. Als je aan het wielje staat te draaien en een ander houdt de handvaten vast, dan is het goed. Maar als je zelf de handvaten op hun plaats wilt leggen, dan krijg jij de schok.

Ik heb nu een paar regels gegeven. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat magie aan de ene kant niet zo gek is als het lijkt. Aan de andere kant is het toch ook weer een beetje anders dan de meeste mensen denken.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 9 – De droom en de werkelijkheid

Dan komen we aan het volgende. Elke magische handeling op zichzelf is een droom op het ogenblik, dat wij een denkbeeld nodig hebben om tot het magische handelen over te gaan. Op het ogenblik, dat, wat wezen magisch handelen plegen te noemen, normaal en spontaan uit mij voortkomt, is het een deel van mijzelf en als zodanig een kracht die van mij uitgaat, een relatie die in mij bestaat en dus een spontaan en natuurlijk werken.

Het verschil in de magie ligt dus niet in de krachten die je gebruikt, maar in de voorstellingen die je al dan niet nodig hebt om die krachten tot ontplooiing te brengen. Dan kom je tot de conclusie dat magie niets anders is dan een hulpmiddel om krachten te kunnen ontplooiën die je zelf wel bezit, maar die je anders niet weet te gebruiken.

Dan gaan we het volgende eens proberen. Als ik magie gebruik, dan is één ding zeker; ik trek het initiatief aan mijzelf. Of ik nu demonen bezweer, de krachten des lichts oproep, Gods zegening uitdeel, in al die gevallen betrek ik in de eerste plaats het hele gebeuren op mijzelf. Zelfs de Paus, die de zegen geeft, moet eerst geloven dat hij die zegen kán geven om iemand de zegen te geven. Als hij het niet gelooft en hij doet het,, dan doet de gelovige beter om hem de zegen achterna te geven. Dat geldt voor u precies hetzelfde. Welke dingen ziet u als deel van uzelf? Wat gelooft u dat u bent, dat u kunt, als u dat wilt? Als u die dingen nu heel goed in de gaten houdt, dan zegt u; Een van die factoren kan ik gebruiken, maar dan moet ik die ook projecteren. Met andere woorden magie is nooit een gebeuren dat zonder mij kan plaatsvinden. Zelfs als ik het slachtoffer word van een magisch ingrijpen, bijvoorbeeld het schieten van de doodspijl, wat de Tibetanen zo leuk doen.

De sjamaan die dat doet, gaat in een tentje zitten. In dat tentje maakt hij eerst een mooie piramide van saffraanrijst en nog wat. Het gaat met veel ritueel gepaard. Hij verbrandt ook wat kruiden en dan gaat hij zich heel sterk concentreren. Hij zit te wiegen, te dansen en met de handen te wapperen in dat tentje. Soms duurt dat wel drie dagen en dan ineens heeft hij het gevoel; nu kan het. Dan neemt hij de pijl en boog die klaar liggen. Te voren heeft hij ze tezamen met de saffraanrijst gezegend. Dan schiet hij de pijl af door de tent heen. Als de pijl naar buiten komt, dan weet hij; de dood is gezonden naar die en die persoon. Maar als die persoon daar helemaal niets van afweet en er helemaal niet aan gelooft, dan gebeurt er helemaal niets. Alleen heb je wel kans dat de sjamaan een halve beroerte krijgt. Waarom?

Wel, omdat magie altijd gebaseerd is, niet op één persoon, maar op tenminste twee personen. De ene persoon kan in de geest bestaan of hij kan in de stof leven, dat is niet belangrijk. De andere is altijd de mal op het ogenblik, dat beiden zich bewust zijn, hoe dan ook, dat kan telepathisch, via het onderbewustzijn, via geestelijke bezweringen of anderszins gebeuren, maar beiden moeten op de hoogte zijn van het gebeuren, kan de wisselwerking optreden waardoor het geschiedt.

Nu zult u zeggen; Wij hebben natuurlijk niet zoveel pijlen af te schieten. Maar u heeft in uw relatie met mensen precies hetzelfde. Het is onbewuste magie. Bijv. Waarom denkt u aan iemand kort voordat hij op bezoek komt? Waarom heeft u bepaalde denkbeelden en blijkt later dat die juist zijn? U heeft ergens iets afgelezen. Dat kan alleen, indien er tussen u en de ander op dat moment een gelijkheid, een verbinding bestaat. Dat is eigenlijk het hele principe van de magie. Dat is het feitelijk in de magie. Een mens heeft vele voertuigen. U leeft niet, in één sfeer op aarde. U heeft er nog heel veel bij. Alleen merkt u dat later pas en meestal ontdekt u dat eerst wanneer het te laat is. Maar daar praten we nu niet over.

Het gaat er doodgewoon om dat, op welk vlak u ook bestaat en in zekere mate bewust bent (dat kan stóffelijk soms onbewust zijn betekenen) en de ander een soortgelijk bewustzijn bezit, overdracht van krachten, opwekking van spanningen en kracht, het geven van genezing, van zegening of wat u maar wilt, mogelijk is. Dan blijkt vaak dat de mens een dergelijke

innerlijke situatie alleen kan verwerken, als hij haar ook uitbeeldt. En dat is nu weer het typerende.

De ritus op zichzelf is dus niets. Het is alleen maar de uitbeelding van iets wat er al is. Maar pas door het zich zo .geconcentreerd voor ogen te stellen, maakt de mens deze relatie voor zichzelf waar. En als (dat is een voorwaarde) er elders een soortgelijke erkenning ontstaat, is het magisch gebeuren werkelijkheid.

Ik vind het heel eigenaardig dat de meeste mensen altijd aan magie denken in negatieve zin. U weet wel, jongentjes en meisjes die in hun blootje rond een altaar aan het dansen zijn, terwijl op het altaar iets gebeurt dat ook niet fatsoenlijk is. Zo denken de meeste mensen over magie. Maar dat is toch helemaal niet waar.

Als u werkelijk gelovig bent en u zweert een eed voor het Gerecht "zo waar helpe mij God almachtig, dan bedrijft u in feite magie. U probeert een relatie tot stand te brengen met de hoogste kracht en uw besef van waarheid en op grond daarvan een zeggingskracht te geven aan hetgeen u naar voren brengt, die groter is dan normaal van u verwacht zou mogen worden. Jammer is, dat de meeste mensen, die de eed afleggen, eigenlijk niet meer echt aan God geloven. Veel van wat de mens gelooft is tegenwoordig de uitvlucht die hij gebruikt om te rechtvaardigen dat je leeft zoals je doet. Voor heel veel mensen is God een niet bestaande waarde waaraan je macht ontleent. Het gaat mij erom duidelijk te maken dat die relatie noodzakelijk is.

Als u bijgelovig bent, dan doet u die dingen ook. Waarom loopt u altijd om een ladder heen? Waarom wilt u altijd gemorst zout over uw linker schouder gooien? Ladders, daar zitten demonen aan vast. Die kunnen op je vallen en dat brengt ongeluk. Als er zout wordt gemorst, dan is er iets kostbaars verspild. Iets kostbaars verspillen, doe je natuurlijk nooit zelf, dus is het altijd .de duivel die daar achter zit. En als de duivel achter je staat, te rechter zijde staat je engelbewaarder daar kan hij niet staan, dus staat hij links. Gooi je het zout naar hem toe, dan schrikt hij zich een hoedje en smeert hij hem. Dit is slechts een voorstelling.

Maar wat is het vreemde? Dat je daardoor een zekere spanning mee afreageert. Dat afreageren van die spanning op zichzelf is vaak voldoende om pech te vermijden. Althans niet als zodanig intens te beseffen, ofwel .om bepaalde, voor jou toch onaangename, invloeden te verwijderen. Je hebt, ze echter niet buiten je verwijderd, je hebt ze gewoon in je verwijderd. Maar je kunt moeilijk dat zout naar binnen gooien, dan kom je om van dorst en drink je teveel. Dus laten we het maar precies houden zoals het is. Ook de eenvoudige mens met zijn bijgelovigheden, met zijn geloof e.d. gebruikt praktijken die in feite een vorm van magie zijn.

Laten we dan een stap verder gaan en zeggen; Als ik dit door uiterlijke dingen voor mijzelf kan waarmaken, mag ik nooit de uiterlijke dingen als oorzaak zien, maar moet ik steeds mijzelf als oorzaak zien.

Wanneer ik mij volledig op iets concentreer en ik kan bij deze concentratie een antwoord vinden, dan heb ik een mogelijkheid in de wereld geschapen. Dat zien de meeste mensen ook niet in. Zij denken magie is een soort automatiek. Je gooit een bezwering in de gleuf, dan trek je het klepje open en er komt zo'n gehaktbal van gebeuren uit, compleet met brood en zuur. Als u weet wat ik bedoel dat het betekent. In feite is het gelijktijdig simpel en toch ingewikkeld.

Wat ik innerlijk als goed ervaar, is voor mij op dat ogenblik goed. Op het ogenblik, dat de juistheid, - hoe dan ook - wordt bevestigd, heb ik een proces op gang gebracht. Er ontstaat een mogelijkheid en niet noodzakelijkerwijs een feit.

De meeste mensen denken, als het echte magie is, dan moet het onmiddellijk gebeuren. U moet zich dat een beetje anders voorstellen. Het is ongeveer als een elektrische wisselomzetter. Wanneer ik magie gebruik, druk ik op het knopje. Ik rij met de juiste snelheid op en op dat ogenblik slaat de wissel om. Ik kom dan op een ander spoor d.w.z. ik zal een ander traject volgen en een andere reeks halten krijgen.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 9 – De droom en de werkelijkheid

Magie is niets anders dan het omzetten van een wissel. Het is het verwisselen van de grootste mogelijkheid en waarschijnlijkheid zoals die rechtlijnig bestaat in een afwijkend spoor van mogelijkheden en waarschijnlijkheden. Naarmate je zelf meer daarin gelooft, zul je dat intenser en beter doen. Dat houdt in, dat je andere mogelijkheden en contacten bereikt dan normaal, dat je ook door andere straten gaat als je met de tram gaat, maar dat je door andere omstandigheden, contacten of harmonieën door andere werelden gaat dan normaal voor jou het geval zou zijn.

Laat mij u een eenvoudig voorbeeld geven van dit omzetten van een wissel. U zit thuis. De telefoon gaat. Een vriendin of vriend belt op. Deze zegt; Ik geloof niet dat ik vandaag kom, want ik barst van de koppijn. Dan kunt u zeggen; Goed, ik zal aan je denken. U gaat zich verder daar helemaal niet mee bezighouden. U stelt zich de ander voor en zegt: Die hoofdpijn neem ik weg. U kunt zich voorstellen dat u de pijn er a.h.w. uittrekt.

Door u dit voor te stellen en het contact dat u met de ander heeft gehad (dat zijn twee dingen die nodig zijn) is het mogelijk dat u, als die hoofdpijn een kwestie is van spanning of onevenwichtigheid, die gewoon wegneemt. De ander komt later aanzeilen en zegt; Toen ik jou had opgebeld, voelde ik mij zoveel beter dat ik toch nog maar even ben aangelopen.

Dat zijn doodgewone dingen. Ze komen duizenden keren voor. Dit is de goede vorm van magie.

Bij het bestaan van een verbinding is belangrijk (dat kan in het verleden of in de toekomst liggen, maar ze moet ergens bestaan) het erkennen van een situatie in of bij de ander (ook weer een noodzaak) en het in jezelf bewust corrigeren daarvan, waardoor dit bij de ander in meer of mindere mate ook gebeurt.

Ik denk, dat velen van u zullen zeggen; Moeten wij dan niet bidden daarbij? Dat mag natuurlijk. Kijk, als u denkt dat u het zelf niet kunt doen, dan roept u er maar een ander bij. Of die ander echt is of niet dat doet niets ter zake. Zwarte Piet is ook niet echt, maar als u weet dat de angst voor Zwarte Piet vele kinderen heeft zoet gehouden, dan kunt u toch zeggen dat zo'n denkbeeldige figuur ook resultaat heeft. Denkt u mijnentwege aan de aartsengel Michaël of Gabriël e.d. Die figuren zijn in zekere zin denkbeeldig.

Het denkbeeld is bruikbaar. Als ik niet voldoende op mijzelf kan vertrouwen om een bepaalde kracht op te wekken, om een bepaalde kracht uit te zenden, dan kan ik mij een figuur voorstellen waarvan ik aanneem dat ze het wel kan. Ook als die figuur niet werkelijk bestaat en alleen maar een denkbeeld is van mij, dan heft ze eenvoudig de grens op die ik aan mijzelf heb gesteld. Dientengevolge kan ik voluit werken.

Dan zegt men; De geest kan veel meer dan wij. Nou, dat zou u moeten weten! De geest zwoegt aan heel veel dingen die een mens gemakkelijk kan doen. Dat komt omdat de geest in een wereld leeft waar de gedachte een onmiddellijke verandering betekent, terwijl u leeft in een wereld waarin heel veel gedachten vaak niets veranderen. Uw benadering is dus een andere. U kunt zich gemakkelijker instellen op stoffelijke zaken dan wij. Wij kunnen u helpen een ander te genezen, maar wij hebben u nodig en uw voorstellingsvermogen als brandpunt. Buiten dat is het moeilijk.

Dat verklaart weer wat ook een magisch gebeuren is, hoe bepaalde geestelijke genezers werken. Die mensen krijgen zo'n 60 á 70 brieven per dag. Allemaal met een foto. Meestal is die zo oud dat je niet meer kunt zien waar de kwalen vandaan komen. Die genezers zitten dan die brieven te lezen en zeggen; Achter mij staat een goeroe, een ex-medicus of een medicijnman. Zij kiezen dan de mensen uit die zij kunnen genezen. Dat is waanzin, nietwaar. Maar zij geloven dat er een kracht is die dat doet. Dientengevolge stralen zij op elk ogenblik dat ze daaraan denken met hun gehele wezen, en dus met alle afdelingen erbij, kracht uit naar elke persoon die ze noemen.

Dit is geen bewust proces meer, omdat het feitelijke proces is overgedragen aan onbewust geschapen en buiten het "ik" staande figuren. Dan zeggen ze; Nu heb ik alle brieven gelezen en ik ben toch zo moe. Geen wonder. Ze hebben een hele hoop kracht opgevangen en weer weggeven. Maar dat hebben ze zelf niet eens gemerkt. Op die manier gebeuren er duizend-en-één vreemde dingen.

Er zijn zoveel van die kunstjes die u kunt leren. Weet u wat gemagnetiseerd water is? Gemagnetiseerd water is niets anders dan gewoon water. Dat water wordt in een glas of fles gedaan en tussen de handen genomen, meestal de linkerhand boven en de rechter hand onder. Men doet het ook wel andersom. Nu concentreert men zich erop dat er een kracht zit in dat water. En nu het gekke. U geeft dat water aan een ander en zegt; Als je je beroerd voelt, neem er dan maar een slokje van. Het helpt ook nog. Weet u waarom?

Omdat uw eigen kracht, uw eigen aura a.h.w verbonden is aan dat water. Wanneer dat water wordt gedronken, dan verandert er dus iets in uw krachtsevenwicht en u gaat dat aanvullen. Dientengevolge krijgt de ander uw kracht op het ogenblik, dat hij dat water drinkt.

Natuurlijk, het is een droom, het is allemaal illusie. Het zijn een aantal zelsuggesties, voorstellingen, maar ze zijn gelijktijdig de sleutel tot een stukje werkelijkheid dat de meeste mensen van zichzelf niet kennen.

Nu zit ik toch in het vaarwater van de eerste spreker, want ik kan nu zeggen; In de magie is een kunstmatig fantastisch beeld vaak de enige mogelijkheid om, in ons niet besepte krachten of waarden of in en voor ons bestaande verbindingen met andere krachten en waarden, zodanig te activeren dat daar voor ons, en voor de wereld waarin wij leven, kenbare resultaten uit voortkomen.

Ik ga nog het volgende vertellen en sluit dan dit betoog af.

Alles wat je in jezelf weet dat waar is (let wel, wéét dat waar is), is waar op een bepaald niveau. Dat kan geestelijk, dat kan astraal zijn, maar het kan ook zuiver stoffelijk een mogelijkheid betekenen. De zekerheid die je in jezelf hebt, kan echter nooit actief zijn, tenzij je zelf daar iets aan doet. Dat moet u goed onthouden! Het kan bij wijze van spreken zijn dat u zegt; Ik wil een nieuwe plant zien groeien. Ik neem een bruine boon en doe hem in een sponsendoos. Het behoeft dus geen gereleerd gebeuren te zijn. De impuls die u geeft is dus niet direct verbonden met datgene wat u nastreeft, maar het is de uitdrukking ervan. U moet leren, dat u altijd in elk magisch gebeuren zelf het initiatief neemt, dat kan nooit van een ander komen.

Een initiatief kan op geestelijk, astraal of een ander niveau genomen worden, maar het is gezien uw denken en uw wijze van leven echt, indien u dat eerst stoffelijk activeert. Daarvoor is elk symbool goed. De krachten waarover wij beschikken zijn zo groot dat wij ons geen enkele voorstelling daarvan kunnen maken. Als ik alleen al de stoffelijke energie neem, die u lichamenlijk bezit bij een gemiddelde leeftijd van 60 jaar, neem en ik sla ze om tegen de huidige energieprijzen, hoeveel denkt u dan dat uw energierekening voor uw leven zou bedragen? Dat ligt, naar gelang u heeft geleefd, tussen de 70 en de 120 miljoen gulden in. Weest u maar blij dat u dat niet aan het GEB hoeft te betalen.

Als ik dat geestelijk ga bekijken, is dat nog veel groter. Als u alleen in de levenskrachtsfeer de mogelijke energie beziet die u kunt gebruiken (dan heb ik het niet over het feitelijke verbruik), dan zou dat waarschijnlijk al het tienvoudige zijn bij een omrekening zoals ik die zoeven heb gegeven. Zoudt u echter met geestelijke energieën gaan werken, dan is dat in een aantal miljarden uit te drukken waarmee Nederland de hele staatsbegroting kan betalen zonder lenen en dat wil wat zeggen. U heeft dus enorme kapitalen aan energie.

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Sleutels jaargang 27 : 1981 – 1982 - cursus 2 - Werkelijkheid

Les 9 – De droom en de werkelijkheid

De magie waarover wij spreken is het eenvoudig activeren, richten en gebruiken van deze kracht. De manier waarop wij dat tot stand brengen is niet zo belangrijk. Alleen, dat wij hoe dan ook, een knop om te draaien waardoor die energie actief wordt. Dat is nu magie. Het feit is, er is energie die werkzaam is. Het droombeeld, de illusie, is dat u dat alleen via zeer bepaalde handelingen, riten of symbolen kunt oproepen. U kunt het oproepen op elke manier die voor u aanvaardbaar is en waarbij u het gevoel kunt hebben dat die kracht wordt ingeschakeld.

Nu kunt u in ieder geval enkele pogingen doen om uw magie te gebruiken, al is het maar om een hoofdpijntje weg te nemen, iemand een beetje kracht te geven of iemand wat te laten lachen. Ik hoop, dat u daarin zult slagen. Want als de mensen hun eigen energie beter gaan gebruiken, dan zal op aarde heel wat minder energie verkeerd worden gebruikt. En dat lijkt mij belangrijk.

ZONNEWENDE

Wanneer de aarde in haar omwenteling een ogenblikje stopt en de zon weer terugkeert in de streek die zij verlaten scheen te hebben, dan is het zonnewende. Winter-zonnewende, zomer-zonnewende, maar altijd weer de terugkeer van het licht. Maar er is iets wat die terugkeer bepaalt.

Als de aarde recht op haar baan zou staan, zou er geen zonnewende zijn. Het is de beweging, de ontwikkeling, die de zonnewende veroorzaakt. Het is door die voortdurende wisseling dat de jaargetijden ontstaan en zich verplaatsen van noord naar zuid en terug.

Zou dat bij ons misschien ook zo zijn? Als wij volkomen stabiel zouden zijn, dan is er geen keerpunt, dan is er niets. Dan is er een gelijkblijvendheid. Maar juist omdat wij voortdurend toch wat wankelen op onze baan, steeds weer iets anders zijn en denken en beleven, worden wij door het licht van de eeuwigheid, waaraan wij ons niet kunnen onttrekken, ook steeds weer anders getroffen.

Voor elk van ons komt er inderdaad steeds weer een punt dat wij zonnewende kunnen noemen. Zoals voor veel mensen, die in deze tijd uitgeput, geprikkeld en wanhopig, zoeken naar een ogenblik van rust en die, wanneer de kosmische invloeden veranderen en zij zelf daarmee redelijk harmonisch zijn, opeens een nieuwe toevloed van energie ervaren, nieuwe vreugde, nieuwe mogelijkheden vinden, zo verandert elke keer de relatie van de mens met het licht. Het is door deze verandering dat het menselijk bestaan zo vruchtbaar is, ook wat de geestelijke bewustwording betreft.

Misschien zou ik het nog zo kunnen formuleren. Wat voor ons het beste is, is voor een ander niet voldoende. Maar als het voor ons het beste is, dan is het meer dan voldoende om verder te gaan op het pad waarop wij ons bewegen.